Ezechiël 1

1. In het dertigste jaar, Sommigen rekenen dit jaar van de regering van Nabochodonosor den eerste, anders genaamd Nebopolassar, de vader van Nabochodonosor,, of Nebukadnezar de Grote, die Syrië en Judea onder zich gebracht heeft, onder wiens gebied de profeet Ezechiël te dien tijde leefde; in welken tijd enigen menen dat ook het wetboek in het achttiende jaar van den koning Josia in den tempel gevonden is; 2 Kon. 22:8, en 2 Kon. 23:2. Anderen hebben andere berekeningen. in de vierde Die meest met onzen Juni overeenkomt en bij de Joden *Tamuz* genaamd wordt, welverstaande in het kerkelijke jaar; want de vierde wordt in het burgerlijke jaar **Tebeth** genoemd. maand, Dit woord is hier ingevoegd uit het volgende lid. op den vijfden derzelve maand, als ik in het midden Want als Jojachin in Babylonië gevankelijk weggevoerd werd, met veel volk, was de profeet Ezechiël ook daaronder. Zie onder Ezech. 33:21, en Ezech. 40:1. der weggevoerden was Te weten, als gevangene naar Babylonië. Hebreeuws, wegvoering. Alzo 2 Kon. 24:15; Ezra 1:11, idem, alzo *gevangenis* voor gevangene; zie Num. 31:12. bij de rivier Chebar, Sommigen verstaan een arm van de rivier Eufraat, ook genoemd Chaborra, van zekeren overste Chabor, die den Eufraat zou verdeeld hebben; anderen, ene rivier in Mesopotamië, van den berg Masius in de rivier Eufraat invloeiende naar ene stad van denzelfden naam. zo geschiedde het, dat de hemelen werden geopend, Te weten op een bovennatuurlijke wijze, waardoor profeet de uit zichzelven opgetrokken zijnde, met een nieuw gezicht begaafd is geweest, om zonder enig beletsel, hetgeen hem vertoond werd te aanschouwen.

Vergelijk Openb. 4:1, en Openb. 19:11. en ik gezichten Gods zag. Dat is, die mij God vertoonde, of waarin God door zekere gedaanten zich van mij in den geest liet aanschouwen. Alzo onder Ezech. 8:2, en Ezech. 40:2. Zie van de gezichten Gods Gen. 15:1. Aangaande dit gezicht, daarover vallen in Gods kerk verscheidene uitleggingen, onder welke hier gevolgd is hetgeen schijnt het bekwaamst te zijn.

- 2. Op den vijfden derzelve maand (dit was het vijfde jaar van de wegvoering Als men tot deze vijf jaren nog doet de elf jaren van Jojakims regering, 2 Kon. 23:36, de drie maanden van Joahas, 2 Kon. 23:31, en de laatste veertien jaren van Josia, zo vindt men de dertig met de drie maanden van welke in Ezech. 1:1 gesproken is. van den koning Jojachin),
- 3. Geschiedde Hebreeuws, geschiedende geschiedde. het woord des HEEREN uitdrukkelijk tot Ezechiel, den zoon van Buzi, den priester, in het land der Chaldeen, bij de rivier Chebar; en de hand des HEEREN was daar op hem. Dat is, de kracht om te profeteren werd hem van God gegeven. Zie 2 Kon. 3:15. Alzo onder Ezech. 3:22, en Ezech. 37:1, en Ezech. 40:1. Voor hand staat Geest, onder Ezech. 11:5. De zin is enerlei. Want Gods Geest geeft de kracht en de gave om te profeteren, 1 Cor. 12:4, enz.
- 4. Toen zag ik, Vergelijk dit gezicht met hetgeen onder Ezech. 10: beschreven is. en ziet, een stormwind kwam Te weten niet alleen om den profeet tot aandacht op te wekken, maar ook om de schrikkelijke kracht des alleroppersten rechters, die Hij tegen Jeruzalem door hunne vijanden in het werk stellen zou, af te beelden. Zie van zulke gelijkenis Job 9:17. van het noorden af, Te weten vanwaar der Joden vijanden, dat is de Chaldeën, voortkomen zouden. Vergelijk Jer. 1:13,14,15. een grote wolk, Versta hierdoor het heirleger der Chaldeën. Zie Jer. 4:13. Vergelijk Ezech. 30:18 en Ezech. 38:9. en een vuur *daarin* Hetwelk betekent de verbranding van de stad Jeruzalem en den

tempel. vervangen, Of, zich inwikkelende, te weten in die wolk, of die omvangende, vergelijk Exod. 9:24. en een glans was rondom die wolk; Versta hiermede de eer der gerechtigheid, die God verkrijgt door zijne straffen en oordelen; Ps. 51:6; Jes. 5:16. en uit het midden daarvan Dat is, van het vuur, gelijk te zien is uit het einde van Ezech. 1:4. was als de verf van Hasmal, Velen verstaan hierdoor ene soort van hars, amber, of ember, of brandsteen, bij de Latijnen succinum genaamd. Anderen nemen het voor ene soort van metaal genaamd electrum, bestaande uit goud, waarvan het vijfde deel zilver is, en van kleur als bleek goud. Anderen verstaan het woord van het reinste brandende koper, of staal; enigen nemen het voor de verf van zeer vurige kolen, hebbende den naam gelijk sommigen menen van haastelijk doorsnijden, verteren, enz., dat wel past op gloeiend staal en kolen. uit het midden des vuurs. Dat is, gelijk de gedaante daarvan zich uitgeeft en vertoont, als het midden in het vuur gloeiende ligt.

- 5. En uit het midden daarvan Te weten van het vuur, in hetwelk was de verf van hasmal. Dat nu de vier dieren daaruit voortkwamen, betekent de helderheid hunner natuur en de vurigheid hunner werking. Hiermede komt overeen de naam serafim, komende van saraf, dat is, branden; Jes. 6:2,6. kwam de gelijkenis van vier dieren; Door deze dieren zijn te verstaan de heilige engelen, overmits zij cherubim genaamd worden, onder Ezech. 10:15,20. en dit was hun gedaante: zij hadden de gelijkenis van een mens; Te weten naar het meeste deel van hun lichaam, want zij hadden eens mensen aangezicht, handen en benen, Ezech. 1:7,8. Bij de mensen worden de engelen vergeleken, omdat zij verstand en wil hebben, doch veel volmaakter dan de mensen; 2 Sam. 14:20; Ps. 103:20; 1 Petr. 1:12.
- 6. En elkeen had vier aangezichten; Van welke zie onder Ezech. 1:10. insgelijks had elkeen van hen vier vleugelen. Te weten twee om te vliegen, die zij nochtans in

- dit gezicht naar het uitspansel hebben verheven, en enigszins hunne aangezichten bedekt, betekenende eensdeels hunne snelheid in het uitvoeren van Gods bevelen, anderdeels hun gewillige gedienstigheid en genegenheid tot God hunnen Heere; en twee andere vleugelen om hun lichaam te bedekken aanwijzende hun eerbied tot God, en de onzichtbaarheid van hun natuur en wezen voor den mens. Jes. 6:2, en Openb. 4:8, worden den engelen zes vleugelen toegeschreven, te weten nog twee boven deze vier, waarmede zij hunne aangezichten bedekken, overmits zij voor den troon Gods waren, wiens glans en majesteit zij niet verdragen konden.
- 7. En hun voeten Dat is, benen of schenkels. Hebreeuws, en hunne voeten, de voet was recht. waren rechte voeten Dat is, benen of schenkels. Hebreeuws, en hunne voeten, de voet was recht., en hun voetplanten Versta het deel des beens, dat eigenlijk de voet genaamd wordt. waren gelijk de voetplanten Versta het deel des beens, dat eigenlijk de voet genaamd wordt. van een kalf, Die rond en vast zijn, tot een teken van de wakkerheid der engelen en vaardigheid in het uitvoeren van hun dienst. glinsterden Om te tonen dat de werken, die God door de engelen doet, klaar en heerlijk zijn. gelijk de verf van glad koper. Of, van gepolijst, geschuurd en gezuiverd koper, betekenende de reinheid der engelen; vergelijk Openb. 1:15.
- 8. En mensenhanden Versta door deze de werken van de heilige engelen, die zij naar het bevel Gods doen, en de bekwaamheid die zij daartoe hebben. waren onder hun vleugelen, Te weten om te betekenen dat hunne werken den mensen onzienlijk en onbekend zijn. aan hun vier zijden; Hebreeuws, vier vierhoeken, of vier vierzijden. Waarmede afgebeeld wordt dat zij in en over al de vier hoeken der wereld Gods bevelen uitvoeren; vergelijk onder Ezech. 43:16,17. en die vier hadden hun aangezichten en hun vleugelen.

- 9. Hun vleugelen Versta dit van de vleugelen, waarmede zij vlogen; en vergelijk onder Ezech. 1:11. waren samengevoegd, de een aan den ander; Hebreeuws, de vrouw aan hare zuster; dat is, aan elkander, alzo Exod. 26:3,5,6; onder Ezech. 1:23, en Ezech. 3:13. Deze samenvoeging schijnt te betekenen de onderlinge vriendschap en vrede, die onder de heilige engelen is in het uitvoeren van hunne diensten. zij keerden zich niet om, Dat is, zij weken niet af van den weg, dien God hun bevolen had, maar gingen gelijkelijk daarin voort. Alzo onder Ezech. 1:12,17. als zij gingen; zij gingen elkeen recht Dat is, zij gingen recht henen door, een eenparige streek houdende, naar de plaats, die voor hun aangezicht was en tot welke zij komen moesten. De betekenis is dat de heilige engelen in het werk, hun van God bevolen, zonder enig omzien voortgaan, en door geen beletsel afgekeerd worden. uit voor zijn aangezicht henen.
- gelijkenis 10. De nu hun van aangezicht was het aangezicht eens mensen, Te weten van voren. Zie de betekenis boven Ezech. 1:5. Merk dat elk dier vier aangezichten had, van voren het aangezicht van een mens, van achteren het aangeizcht van een arend, ter rechterzijde het aangezicht van een leeuw, ter linkerzijde het aangezicht van een os. en het aangezicht eens leeuws Te weten om daarmede te betekenen dat de engelen zeer sterk zijn. Van de sterkte der leeuwen, zie Richt. 14:18; Spreuk. 30:30; van de heilige engelen, 2 Kon. 19:35; Col. 1:16, die ook sterker zijn dan de duivelen, overmits zij die overwinnen tegen hen strijdende; Dan. 10:13; Openb. 12:7,8,9. hadden zij vier aan de rechterzijde; en ter linkerzijde hadden die vier eens ossen aangezicht; Dit betekent de dienstbare volharding der heilige engelen in het uitvoeren der lasten hun van God opgelegd. ook hadden die vier eens aangezicht. Te weten van arends achteren, gesteld tegen het aangezicht van den mens, dat voren was. Versta hier door de

- snelheid en wakkerheid der engelen in het werken.
- 11. Ook waren hun aangezichten Anders: Dit, of zo waren hunne aangezichten; maar hunne vleugelen waren opwaarts, enz. en hun vleugelen Versta, de twee Te weten vleugelen. vleugelen, waarmede zij vlogen, die zij ophielden alsof zij vliegen wilden. verdeeld; opwaarts Dat onderscheidenlijk opgeheven en uitgestrekt tot God, die boven de vier dieren op een hogen troon in de gedaante van een mens zat. Waarmede betekend is dat de heilige engelen met al hunne zinnen en genegenheden wakker zijn om de bevelen Gods te ontvangen en uit te voeren. elkeen Te weten der dieren, had er twee Te weten vleugelen. samengevoegd Zie boven Ezech. 1:9 en de aantekening. aan de andere, en twee Te weten vleugelen. bedekten hun lichamen.
- 12. En zij gingen elkeen rechtuit zie boven Ezech. 1:9. voor zijn aangezicht henen; waarhenen de geest was om te gaan, gingen zij; zij keerden zich niet om, zie boven Ezech. 1:9. als zij gingen.
- gelijkenis 13. Aangaande de der gedaante was dieren, hun brandende kolen des vuurs, Welke niet alleen den profeet toonden dat hier wat goddelijks geschiedde en dat deze dieren geen eigenlijke dieren maar engelen Gods waren, dan ook betekenden den brand der goddelijke wraak, waarvan deze engelen snel en verschrikkelijke uitvoerders zouden wezen; vergelijk Ps. 18:9, en Ps. 140:11, alwaar brandende kolen Gods straffen betekenen. als de gedaante der fakkelen; Vergelijk Dan. 10:6. datzelve vuur ging steeds tussen die dieren; Of, deed zichzelven gaan; dat is, ging voort en voort, met steeds nieuwe vlammen vuur uit te schieten. Waarmede kan verstaan worden de gedurige beweging der engelen om Gods toorn uit te richten, mitsgaders het gestadige voornemen Gods, genegen om de boosheid der Joden te straffen. en het vuur had een glans,

Betekenende de zuiverheid van Gods gerechtigheid, die in zijne oordelen klaarlijk blijkt. en uit het vuur kwam een bliksem voort. Versta hierdoor, eensdeels de vreeslijke verschrikkingen, die uit de rechtvaardige straffen Gods over de mensen vallen; anderdeels de onbegrijpelijke snelheid, die de engelen gebruiken in het uitvoeren van die straffen. Vergelijk Matth. 24:27.

- 14. De dieren nu liepen en keerden weder Te weten, niet met zich van enig begonnen werk af te wenden door vermoeidheid, maar met zich weder te vertonen voor God, als hun werk gedaan is, bereid zijnde weder nieuwe bevelen te ontvangen. Van het eerste worden zij vrijgesproken, boven Ezech. 1:9,12, en dit laatste wordt hun hier toegeschreven. als de gedaante van een weerlicht.
- 15. Als ik die dieren zag, ziet, zo was er een rad op de aarde Hetwelk, naar sommiger gevoelen, betekende de wereld, die hier op de aarde aan vele veranderingen onderworpen is, gelijk een lopend rad, waarin dikwijls het bovenste onder en het onderste boven komt. Zie onder Ezech. 10:13. bij die dieren, Versta dat elk dier een rad had, zodat er vier raderen waren. Zie onder Ezech. 1:16, en Ezech. 10:9,12. **naar vier** aangezichten Dat is, zijden of hoeken, met welke zij tegen de vier winden der wereld zagen. Want elk rad was tweevoudig, zijnde rad een ander overdwars in samengevoegd, zodat die twee samengehechte raderen den vorm van een kloot of kogel hadden, en vier zijden, op welke zij van de engelen naar de vier hoeken der aarde konden gerold en bewogen worden, nu naar den enen en dan naar den anderen hoek. van hetzelve. Te weten, van het rad, of van elkeen der dieren.
- 16. De gedaante der raderen en derzelver maaksel Of, werk; dat is vorm en fatsoen. Alzo is dit woord genomen 1 Kon. 7:17,19,26,33; zo ook hier in het navolgende. was als de verf van een turkoois; Zie Hoogl. 5:14. en die vier hadden enerlei

- gelijkenis; Waardoor beduid werd dat de wereld overal zichzelve gelijk is, te weten ongestadig en vergankelijk. Sommigen duiden deze gelijkheid op de dieren. daartoe was hun gedaante, en hun maaksel Of, werk; dat is vorm en fatsoen. Alzo is dit woord genomen 1 Kon. 7:17,19,26,33; zo ook hier in het navolgende., alsof het ware een rad Zie van Ezech. 1:15 op de woorden, vier aangezichten. De betekenis hiervan is, hoewel de wereld door Gods beleid zeer wijselijk geregeerd wordt, dat nochtans daarin overal vele dingen, wanneer het God naar zijn rechtvaardig oordeel belieft, in het algemeen en in het bijzonder, zeer haast verward en omgekeerd worden, die Hij wel weet tot zijne eer en de zaligheid der zijnen terecht te brengen. in het midden van een rad.
- 17. Als zij gingen, zij gingen op hun vier zijden; Te weten, of naar het voorste deel, waar het aangezicht van den mens was, of naar het achterste deel, waar het aangezicht van den arend stond, of naar het rechterdeel, dat het aangezicht van den leeuw had, of naar het linkerdeel, waar het aangezicht van den os stond, zodat er in het gaan gene omkering was, volgende het aangezicht van het dier of den cherub. Hetzelfde wordt ook boven van de dieren gezegd Ezech. 1:9,12. zij keerden zich niet om, Zie boven Ezech. 1:9. als zij gingen.
- 18. En hun velgen, Hebreeuws, ruggen. Versta, de randen, of het ijzeren beslag van elk rad, die het uiterste en hoogste deel daarvan zijn: betekenende de grootste, hoogste en vreeslijkste dingen der wereld; en dat deze alle onder Gods macht staan, en van Hem door den dienst zijner engelen geregeerd worden. die waren zo hoog, Hebreeuws, en hoogte hadden zij, en vreeslijkheid hadden zij; dat is, zij waren zo hoog, dat zij vreeslijk waren of vrees veroorzaakten. dat zij vreselijk waren; en hun velgen waren vol ogen rondom Deze wijzen ons op de voorzienigheid Gods, die alle dingen op de aarde ziet en regeert. Vergelijk 2 Kron. 16:9;

- Job 34:21; Ps. 33:18; Jer. 16:17; Zach. 3:9, en Zach. 4:10. aan die vier *raderen*.
- 19. Als nu de dieren gingen, Dit betekent ons dat de veranderingen, die in deze wereld geschieden, van God door den dienst zijner heilige engelen geregeerd worden; waarvan het beleid, hoewel het voor ons ten meestendeel onbegrijpelijk is, nochtans rechtvaardig is. gingen de raderen bij hen; en als de dieren van de aarde opgeheven werden, werden de raderen opgeheven.
- 20. Waarhenen de geest was om te gaan, gingen zij, Te weten de raderen. waarhenen de geest was om te de raderen werden gaan; en tegenover hen opgeheven; Te weten de dieren, met welker opheffing de raderen onder hen ook opgeheven werden. want de geest der dieren was in de raderen. Hebreeuws, des diers; een enkel getal voor een veelvoudig. Alzo onder Ezech. 1:21,22. Anders: een geest des levens was in de raderen.
- 21. Als die gingen, Te weten dieren. Alzo in het volgende. gingen deze; Te weten raderen; alzo vervolgens. en als die stonden, stonden zij; Dat is, niet meer bewogen werden of voortgingen. Versta hierbij dat de engelen, hun werk uitgericht hebbende, in stilheid andere lasten verwachten, die God hun zou mogen opleggen. en als die van de aarde opgeheven werden, Zie boven op het einde van Ezech. 1:20. werden de raderen tegenover hen opgeheven; want de geest der dieren was in de raderen. Hebreeuws, des diers; gelijk Ezech. 1:20.
- 22. En over de hoofden der dieren Hebreeuws, des diers; gelijk voren. Was de gelijkenis eens uitspansels, Wat het uitspansel, van God in den beginne geschapen, eigenlijk is, kan men zien Gen. 1:6. Hier wordt nu gesproken van ene gelijkenis van dit uitspansel, die den profeet in dit gezicht vertoond is geweest, en dienvolgens

- niet was ene zaak, die in haar natuur en wezen gedurig bleef, maar de gedaante daarvan. gelijk de verf van het vreselijke kristal, Of, van vreeslijk ijs. Want het woord kerach wordt meest voor ijs genomen, maar het is hier van de uitleggers kristal overgezet, gelijk het ook is als ijs in een steen verhard, zeer helder, klaar en doorluchtig, zodat de gedaante van dit uitspansel is geweest als een doorschijnend ijs, van zulke nette helderheid, dat het schrikkelijk was om te zien, waarom hetzelve hier vreeslijk genaamd wordt. Dit uitspansel was over de hoofden der dieren of engelen; te verstaan gevende dat de Heere al wat daaronder was, daardoor bekwamelijk kon zien, en dat de engelen zijne majesteit, die daarboven enigszins konden was, aanschouwen. van boven af over hun hoofden uitgespreid.
- 23. En onder dat uitspansel waren hun vleugelen rechtop, Dat is, opwaarts verheven. Zie boven Ezech. 1:6, en vergelijk boven Ezech. 1:11. de een aan den ander; Hebreeuws, de vrouw aan hare zuster. Zie boven Ezech. 1:9. ieder had er twee, Het verhaal van een of meer woorden geschiedt naar de wijze van spreken der Hebreën, wanneer zij enige bedeling maken. Zie Gen. 7:2. Versta dit van de andere twee vleugelen, die elkeen van deze dieren nederwaarts had hangende tot bedekking van zijn lichaam. Zie boven Ezech. 1:6. die herwaarts hun lichamen bedekten, Dat is, waarvan de ene bedekte hun ene zijde, te weten de voorste, en de andere de andere zijde, te weten de achterste. Want deze dieren hadden maar vier vleugelen, waarvan de twee oppersten verheven stonden, waarmede zij vlogen, en de andere twee nederhingen, om daarmede hunne lichamen te bedekken. en ieder had er twee, Het verhaal van een of meer woorden geschiedt naar de wijze van spreken der Hebreën, wanneer zij enige bedeling maken. Zie Gen. 7:2. Versta dit van de andere twee vleugelen, die elkeen van deze dieren nederwaarts had hangende tot bedekking van zijn lichaam. Zie boven Ezech. 1:6. die ze derwaarts

- bedekten. Dat is, waarvan de andere vleugel de achterste zijde hunner lichamen bedekte.
- 24. En als zij gingen, hoorde ik een geruis hunner vleugelen, Dit velerlei geluid betekent eensdeels een heilige toestemming en lofzegging der engelen, anderdeels dat de oordelen Gods, die Hij tegen de goddelozen door zijne engelen uitvoert, zeer schrikkelijk zijn, zulks dat een ieder zich daarvoor moet ontzetten. als het geruis van vele wateren, als de stem des Almachtigen, Versta hierbij, wanneer Hij spreekt, uit onder Ezech. 10:5. Sommigen verstaan het van het geklater of gerommel van den donder. Zie Ps. 29:3. als de stem eens geroeps, als het gedreun eens heirlegers; als zij stonden, Zie boven Ezech. 1:21. zo lieten zij hun vleugelen neder.
- 25. En er geschiedde een stem van boven het uitspansel, Te weten waardoor de profeet opgewekt werd om toe te luisteren en de bevelen Gods met eerbied en gehoorzaamheid te ontvangen. Vergelijk Exod. 19:16; Openb. 1:10. hetwelk boven hun hoofden was, Te weten der vier dieren. als zij stonden, *en* hun vleugelen nedergelaten hadden.
- 26. En boven het uitspansel, hetwelk was boven hun hoofden, was de gelijkenis eens troons, Deze betekende een koninklijke majesteit en de macht van een oppersten rechter, Gen. 41:40; 1 Kon. 1:13, en 1 Kon. 7:7; Spreuk. 20:8. als de gedaante van een saffiersteen; Welks kleur is hemelsblauw, blinkende met gouden stipjes. Zie Job 28:16. Hij betekende een hemelsen troon vol majesteit en heerlijkheid. Vergelijk Exod. 24:10. en op de gelijkenis als de gedaante eens mensen, Welke was ene afbeelding van de majesteit Gods. Vergelijk Jes. 6:1. Sommigen duiden het bijzonderlijk op de majesteit onzes Heeren Jezus Christus, waarachtig God en mens in enigheid des persoons, de enige Middelaar aller gelovigen en Rechter aller mensen, die onder Ezech. 8:6, den tempel zijn heiligdom

- noemt, en met Ezech. 1:28, de Heere geheten wordt. daarboven op zijnde. Te weten als een eeuwig Koning en overste Rechter; 2 Sam. 7:13; Ps. 45:7; Matth. 25:31; Luk. 1:32,33; Joh. 5:22,27; Hand. 10:42, en Hand. 17:31. # Ac 17.31
- 27. En ik zag als de verf van Hasmal, Zie boven Ezech. 1:4. als de gedaante van vuur Waarmede betekend werd de eeuwige Godheid, die een verterend vuur genaamd wordt; Deut. 4:24; zie de aantekening aldaar. rondom daarbinnen, Dat is, rondom binnen de kleur van hasmal; zodat het scheen dat die in den troon zat, van zijne lenden af tot het hoofd toe opwaarts en tot de voeten nederwaarts, omgeven was met brandende hasmal. van de gedaante Zijner lenden en opwaarts; en van de Zijner lenden gedaante en nederwaarts, zag ik als de gedaante van vuur Waarmede betekend werd de eeuwige Godheid, die een verterend vuur genaamd wordt; Deut. 4:24; zie de aantekening aldaar., en glans aan Hem rondom. Hetwelk betekende dat God woont in een licht, tot hetwelk niemand toegaan kan, 1 Tim. 6:16; en dat evenwel een licht der vertroosting en zaligheid blijft al den zijnen, dat is den waren gelovigen, Ps. 27:1; Jes. 60:20; Micha 7:8.
- 28. Gelijk de gedaante van den boog, die in de wolk is ten dage des plasregens, alzo was de gedaante van den glans rondom; De gelijkenis van den regenboog diende om de majesteit desgenen, die op den troon zat, en den eerbied van den profeet jegens hem te vermeerderen. Men kan daardoor ook verstaan een teken der genade, die God in het straffen den boetvaardigen bewijzen zou. dit was de gedaante van de gelijkenis der heerlijkheid des HEEREN; Te weten waarmede God zich in dit gezicht vertoonde, van welke zie ook onder Ezech. 3:23, en Ezech. 8:4, en Ezech. 9:3, enz.; Exod. 16:7; Lev. 9:6; Num. 14:10. Zo is dan hiermede Gods heerlijke tegenwoordigheid te verstaan, en vervolgens Hijzelf. en als ik het zag,

viel ik op mijn aangezicht, Te weten ontzet zijnde door die verschrikkelijke vertoning der goddelijke majesteit, en genegen zijnde om dezelve met aanroeping te vereren. Vergelijk Gen. 17:3. en ik hoorde een stem van Een, Die sprak.

- 1. En Hij zeide tot mij: Te weten Hij, wiens stem hij gehoord had, boven Ezech. 1:28; welke zonder twijfel was die op den troon zat, Ezech. 1:26. Mensenkind, Zo noemt hem de Heere, opdat hij zich niet verheffen zou door de uitnemende openbaring van het voorbeschreven hemels gezicht, maar veel meer vernederen door de bedenking zijner menselijke zwakheid. Ook diende deze naam den profeet tot vertroosting; alsof God zeide: Ik weet dat gij een zwak mens zijt, en daarom voor mijne majesteit vrezende, ja, dat gij ook ontsteld zult zijn door de verachtingen, die u van de Joden zullen wedervaren; maar zie op mij, die u beroep tot dit ambt, en niet op uzelven, die maar een zwak mens zijt. **sta op** voeten, Want de profeet lag uw nedergevallen op zijn aangezicht, verslagen door het vreeslijke gezicht, dat hem vertoond werd. en Ik zal met u spreken.
- 2. Zo kwam in mij, als Hij tot mij sprak, de Geest, Versta, den Geest Gods, die hem bekwaam maakte om te doen wat God hem beva; Jes. 48:16, en Jes. 61:1; alzo onder Ezech. 3:24. Die mij stelde op mijn voeten; en ik hoorde Dien, Te weten den Heere, die op den troon zat. Die tot mij sprak.
- 3. En Hij zeide tot mij: Mensenkind! Ik zend u tot de kinderen Israels, tot de rebellerende volken, Hier is het woord *Goijm*, betekenende *heidenen*; zo schijnt de Heere zijn volk hier te noemen, omdat het zover door de afgoderij van Hem afgeweken was, dat het niet beter was dan de heidenen; hoewel het ook in het goede den Israëlieten toegeschreven wordt; Exod. 19:6; Joz. 3:17, en Joz. 5:8, enz. die tegen Mij gerebelleerd hebben; zij en hun vaderen hebben overtreden tegen

- Mij tot op dezen zelven huidigen dag.
- 4. En deze kinderen zijn hard van aangezicht, Dat is, zonder schaamte. Vergelijk Jer. 3:3, en Jer. 5:3, en onder Ezech. 3:7. en stijf van hart; Stijf van harte zijn, die hun hart verstijven of verstokken. Wie dezen zijn, zie Exod. 4:21. Ik zend u tot hen, en gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de Heere HEERE! Die was gemeenlijk de voorrede der profeten, als zij iets naar Gods bevel verkondigen moesten. Ezechiël nu tot een profeet beroepen zijnde, wordt hiermede het vermogen gegeven om aldus te spreken, en ook verplicht om niets anders te spreken dan wat God tot hem gesproken had.
- 5. En zij, hetzij dat zij het horen zullen, De Heere wil dat de profeet alleen ziet op zijn bevel en niet op de uitkomst. Alzo onder Ezech. 2:7, en Ezech. 3:11,27. of hetzij dat zij het laten zullen (want zij zijn een wederspannig huis), zo zullen zij weten, Dat is, overtuigd zijnde dat de Heere hen door zijnen dienaar gewaarschuwd heeft en vermaand tot bekering, en zij nochtans hardnekkig gebleven zijnde, gans gene onschuld hebben. dat een profeet Dat is, een persoon onmiddellijk van God gezonden om zijnen wil te verkondigen, den vervallen stand der kerk op te richten, de goddelozen te dreigen, de vromen te vertroosten, toekomende dingen te voorzeggen, voornamelijk van den *Messias*, en ook politieke of burgerlijke personen van hun ambt te vermanen, enz. in het midden van hen geweest is.
- 6. En gij, mensenkind! vrees niet voor hen, en vrees niet voor hun woorden, hoewel wederwilligen en doornen bij u zijn, Versta, mensen, die steken en kwaad doen met woorden of bij schorpioenen gij werken. en woont; Anders: distelen. Versta, zeer listige en schadelijke lieden, die het verderfelijk venijn hunner boosheid behendiglijk weten uit te schieten. vrees voor hun woorden niet, en ontzet u niet voor hun

- aangezicht, want zij zijn een wederspannig huis.
- 7. Maar gij zult Mijn woorden tot hen spreken, hetzij dat zij horen zullen, of hetzij dat zij het laten zullen; want zij zijn wederspannig. Hebreeuws, wederspannigheid; alzo Spreuk. 17:11, en hier in Ezech. 2:8. Vergelijk Job 24:20, en Job 35:13.
- 8. Doch gij, mensenkind, hoor hetgeen Ik tot u spreek; wees gij niet wederspannig, gelijk dat wederspannig huis; open uw mond, en eet, wat lk u geef. Met dit teken wordt Ezechiël het profetisch overgegeven, en belast de openbaring Gods niet alleen gaarne te horen, maar ook naarstiglijk te overleggen en getrouwelijk uit te richten. Alzo zijn ook andere mannen Gods door zekere tekenen in hun ambt ingesteld en bevestigd geweest; zie Exod. 4:2,3,4; Jes. 6:6,7; Jer. 1:9; Openb. 10:8,9,10.
- 9. Toen zag ik, en ziet, er was een hand tot mij uitgestoken; en ziet, daarin was de rol eens boeks. Of, een samengerolde brief. Voortijds werden de schriften of boeken in papieren of perkament aaneengehecht, rondom een stok gewonden en samen ingerold; uit welke oorzaak zij een rol genaamd worden; zie Ps. 40:8; idem Jes. 8:1, en Jes. 34:4; Jer. 36:2; Ezra 6:2.
- 10. En Hij spreidde die voor mijn aangezicht uit; en zij was beschreven Te weten de rol des boeks. Voor en achter; Dat betekende dat de straffen, die God over de Joden zenden wilde, velerhanden waren. en daarin waren geschreven klaagliederen, en zuchting, en wee. Te weten die te kennen gaven den jammerlijken staat, die door Gods rechtvaardig oordeel over de Joden komen zou.

1. Daarna zeide Hij tot mij: Mensenkind, eet, Zie boven Ezech. 2:8. wat gij vinden zult; Dat is, wat hier voorhanden is, te weten dezen ingerolden

- brief, gelijk de volgende woorden uitdrukken. Zie dezelfde manier van spreken Gen. 19:15, 2 Kon. 19:4; Jer. 15:16. eet deze rol, Zie boven Ezech. 2:9. en ga, spreek tot het huis Israels.
- 2. Toen opende ik mijn mond, en Hij gaf mij die rol te eten.
- 3. En Hij zeide tot mij: Mensenkind, geef uw buik te eten, en vul uw ingewand met deze rol, die Ik u geef. Toen at ik, en het was in mijn mond als honig, Hiermede geeft hij te verstaan dat de openbaringen Gods hem aangenaam zijn geweest; want hoewel de inhoud daarvan hem bedroefde, nochtans stemde hij het doel derzelve gans toe, hetwelk was de rechtvaardigheid Gods in het straffen der zonden bekend te maken; vergelijk Jer. 15:16; Openb. 10:9. vanwege de zoetigheid.
- 4. En Hij zeide tot mij: Mensenkind, ga henen, kom tot het huis Israels, en spreek tot hen met Mijn woorden.
- 5. Want gij zijt niet gezonden tot een volk, diep van spraak Hebreeuws, diep van lip; dat is, van donkere, onbekende en vreemde spraak; want wat diep is, is ook donker; en wat donker is, is niet wel bekend. Alzo Jes. 33:19, en hier in Ezech. 3:6. en zwaar van tong, Dat is, taal. Versta weder ene taal, die vreemd, uitheems en onbekend is, want die valt den onervarenen zwaar. Exod. 4:10, noemt Mozes zichzelven zwaar van tong, omdat hij niet welsprekend was. maar tot het huis Israels;
- 6. Niet tot vele volken, diep van spraak en zwaar van tong, welker woorden gij niet kunt verstaan; Hebreeuws, horen; zie Gen. 11:7. zouden zij niet, zo Ik u tot hen gezonden had, naar u gehoord hebben? Dat is, zij zouden zo ongelovig, halsstarrig en ondankbaar niet geweest zijn als heden de Israëlieten wel zijn; gelijk het ook wel gebleken is uit de bekering der Ninevieten, door de predikatie van Jona. Vergelijk Matth. 11:21,23. Anders: zo dat niet ware; te weten dat gij hunne spraak niet verstaat en zij de uwe niet, Ik had u tot hen

- gezonden en zij zouden naar u gehoord hebben.
- 7. Maar het huis Israels wil naar u niet horen, omdat zij naar Mij niet willen horen; want het ganse huis Israels is stijf van voorhoofd, Dat is, onbeschaamd; alzo boven Ezech. 2:4, hard van aangezicht. en hard van hart Alzo boven Ezech. 2:4, stijf, of verstokt van harte. Vergelijk Exod. 4:21; idem Spreuk. 28:14. zijn zij.
- 8. Ziet, Ik heb uw aangezicht stijf gemaakt Versta, ene stijfte, voortkomende niet uit de verkeerde natuur, die in een wrevelig gemoed bestaat en zich vertoont in een onbeschaamd aangezicht, maar uit Christus' Geest, bestaande in een vast vertrouwen op Gods genadige hulp, verenigd wakkerheid in het werk met kloekmoedigheid in het uiterlijk gelaat. tegen hun aangezichten, en uw voorhoofd stijf tegen hun voorhoofd.
- 9. Uw voorhoofd heb Ik gemaakt als een diamant, Zie van het Hebreeuwse woord schamir, hetwelk velen diamant overzetten; Jer. 17:1. harder dan een rots; vrees hen niet, en ontzet u niet voor hun aangezichten, omdat zij een wederspannig huis zijn. De Heere geeft reden, waarom Hij zijnen profeet met sterkte voorzien had, opdat hij niet zou vrezen, te weten omdat hij met een zeer moedwillig volk te doen had, hetwelk met een kloekmoedigheid onversaagde bejegend moest worden. Anders: hoewel zij een wederspannig huis zijn. Alzo zou de reden uitgedrukt zijn, waarom de profeet zich zou mogen ontsteld vinden. Hebreeuws, een huis der wederspannigheid; alzo in het volgende.
- 10. Verder zeide Hij tot mij: Mensenkind, vat al Mijn woorden, die Ik tot u spreken zal, in uw hart, en hoor ze met uw oren.
- 11. En ga henen, kom tot de weggevoerden, Hebreeuws, wegvoering; zie boven Ezech. 1:1. tot de kinderen Dat is, tot uw volk en natie, namelijk de

- weggevoerde Joden; vergelijk Gen. 23:11; 2 Kron. 35:5, enz. uws volks, God noemt de Israëlieten niet zijn volk, omdat zij Hem wederspannig waren, maar Ezechiëls volk, dat is, die van zijn natie waren; vergelijk Exod. 32:7. en spreek tot hen, en zeg tot hen: Zo zegt de Heere HEERE, hetzij dat zij horen zullen, Zie boven Ezech. 2:5. of hetzij dat zij het laten zullen.
- 12. Toen nam de Geest mij op, zie boven Ezech. 2:2. en ik hoorde achter mij een stem van grote ruising, Te weten gemaakt door de dieren, engelen, of cherubim; zie Ezech. 3:13. zeggende: Geloofd zij de heerlijkheid Vergelijk Jes. 6:3; Luk. 2:13,14; Openb. 4:8. des HEEREN Die boven op den troon zat; zie boven Ezech. 1:26. De zin is dat zijne heerlijkheid niet zou verminderd worden door de verwoesting der stad Jeruzalem en van den tempel, maar veelmeer verheven door de bewijzingen zijner gerechtigheid tegen de afvallige Joden. uit Zijn plaats! Te weten verhuizende en scheidende. Versta door deze plaats Jeruzalem en voornamelijk den tempel, dien God tot zijne woning, als een teken zijner tegenwoordigheid onder dat volk verkoren had; 1 Kon. 8:13; 2 Kron. 6:2; Ps. 132:13,14. Deze plaats zou God voor een tijdlang verlaten; Hos. 5:15; Micha 1:3.
- 13. En ik hoorde Dit woord is hier ingevoegd uit Ezech. 3:12. het geluid van der dieren vleugelen, Hebreeuws, stem; alzo in het volgende. Dit was een teken dat de heilige engelen met een heerlijk geluid van toestemming de oordelen des oppersten Rechters vereerd en grootgemaakt hebben. die de een den ander Hebreeuws, de vrouw aan hare zuster; dat is, de een den ander. Zie boven Ezech. 1:9. raakten, Hebreeuws, kusten; dat is, aanstieten, aanraakten, of aanroerden. en het geluid der raderen Hiermede was te verstaan gegeven dat de ondergang der Joden komen, en daartoe haastelijk verschrikkelijk wezen zou. tegenover hen; Te weten de dieren, of de vleugelen der

- dieren. en het geluid ener grote ruising.
- 14. Toen hief de Geest mij op, Te weten de Heilige Geest. Zie boven Ezech. 1:12, en Ezech. 2:2. en nam mij weg, Te weten uit de plaats, in welke hij het gezicht zag, tot de woning der gevangenen. Met het gezicht van zijn geest kon ook wel geschieden de vervoering van zijn lichaam. en ik ging henen, bitterlijk bedroefd Hebreeuws, bitter, dat is innerlijk zeer bedroefd. Zie 2 Kon. 4:27. door de hitte Dat is, door de hittige ontsteltenis en verdrietigheid van mijn gemoed, veroorzaakt in mij omdat ik tot dezen profetischen dienst beroepen werd en zo verschrikkelijke dingen verkondigen moest. Ezechiël bekent zijne zwakheid. Zie gelijke voorbeelden van zwakheid in Mozes; Exod. 3:11, enz., en Exod. 4:1,10; in Jeremia, Jer. 1:6. mijns geestes; Versta den eigen wil, genegenheid en drijving van den profeet, die hier tegen de kracht van den Heiligen Geest gesteld wordt. Zie 2 Kon. 19:7. maar de hand des HEEREN was sterk op mij. Versta de kracht des Heeren, die den tegenstand van Ezechiëls zwakke natuur heeft overwonnen. Anderen verstaan den Geest der profetie gelijk boven Ezech. 1:3. Zie de aantekening.
- 15. En ik kwam tot de weggevoerden Hebreeuws, de wegvoering. Zie boven Ezech. 1:1. te Tel-Abib, die aan de rivier Chebar woonden, Zie boven Ezech. 1:1. en ik bleef daar Het Hebreeuwse woord betekent dikwijls niet alleen wonen, maar ook blijven. Zie 2 Kron. 32:10. zij woonden; ja, ik bleef daar Het Hebreeuwse woord betekent dikwijls niet alleen wonen, maar ook blijven. Zie 2 Kron. 32:10. verbaasd Te weten over de schrikkelijke oordelen Gods, die over de Israëlieten zouden vallen, en die ik moest verkondigen. in het midden van hen Onder hen. zeven dagen. Zolang zat hij stil zonder iets te openbaren, òf omdat hij als bedwelmd zijnde, niet wist hoe hij zijn dienst aanvangen zou, òf omdat hij een schroom daarvan had, òf omdat hij nader en breder bevel van God verwachtte.

- 16. Het gebeurde nu ten einde van zeven dagen, dat het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:
- 17. Mensenkind! Ik heb u tot een wachter gesteld Zo worden de profeten en andere bedienaars van het Goddelijke Woord genaamd, omdat zij van God gesteld zijn om zijn volk te waarschuwen van alle gevaren, voortkomende uit valse leer of ergerlijken wandel. Zie Jes. 21:11, en Jes. 52:8, en Jes. 56:10,11; Jer. 6:17, onder Ezech. 33:2; Hand. 20:28,29. Het is ene gelijkenis, genomen van de wachters, die op hoge torens of elders gesteld worden om de inwoners der plaats te waarschuwen tegen de aankomst der vijanden of enig ander onraad, ten einde zij daartegen op hunne hoede zouden wezen. Zie 1 Sam. 14:16; 2 Sam. 13:34; 2 Sam. 18:24; 2 Kon. 9:17. # 1Sa 14.16 2Sa 13.34 18.24 2Ki 9.17 over het huis Israels; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen, en hen van Mijnentwege Hebreeuws, van, of uit mij; dat is, van mijnentwege, uit mijnen naam, last en bevel. waarschuwen. Zie van dit woord Ps. 19:12.
- 18. Als Ik tot den goddeloze zeg: Gij zult den dood sterven, Hebreeuws, stervende zult gij sterven. Vergelijk Gen. 2:17, en Gen. 3:4, met de aantekening. en gij waarschuwt hem niet, en spreekt niet, om den goddeloze van zijn goddelozen weg te waarschuwen, Zie Spreuk. 2:12. opdat gij hem in het leven behoudt; Te weten, niet als God, de enige werkmeester, door zijn eigen kracht, maar als zijn instrument door de bediening van zijn woord, hetwelk de kracht Gods genaamd wordt; 1 Cor. 1:18. Zie 1 Cor. 3:5,6,7,8,9. Alzo worden de dienaars van God gezegd velen te rechtvaardigen. Dan. 12:3; vissers der mensen te zijn, Matth. 4:19; een licht en zaligheid der heidenen; Hand. 13:47; de ogen der mensen te openen om zich van de duisternis tot het licht te bekeren, enz., Hand. 26:18; zichzelven en die hen horen te behouden, 1 Tim. 4:16; de ziel van den dood te behouden en menigte der zonden te

- bedekken, Jak. 5:20; vergelijk Ezech. 1:10. # Jas 5.20 Eze 1.10 die goddeloze zal in zijn ongerechtigheid sterven, Dat is, om zijne ongerechtigheid; vergelijk Lev. 15:13, onder Ezech. 3:19,20, en Ezech. 18:24. maar zijn bloed Zie Gen. 42:22. zal Ik van uw hand eisen.
- 19. Doch als gij den goddeloze waarschuwt, en hij zich van zijn goddeloosheid en van zijn goddelozen weg niet bekeert, hij zal in zijn ongerechtigheid sterven; maar gij hebt uw ziel bevrijd. Te weten van mijne wraak en straf, die anders over u zou gekomen zijn; gelijk onder Ezech. 3:21.
- 20. Als ook een rechtvaardige Te weten in den schijn voor de mensen, niet in de waarheid voor God. Alzo is het woord rechtvaardig genomen Spreuk. 18:17, onder Ezech. 18:24,26, en Ezech. 33:13; Matth. 9:13; Luk. 18:9,14. Idem, *geloof* voor een schijngeloof, Luk. 8:13; Hand. 8:13, en liefde voor schijnliefde, 1 Joh. 3:18; en kinderen van het koninkrijk voor degenen, die schenen zodanigen te zijn; Matth. 8:12. # 1Jo 3.18 Mt 8.12 zich van zijn gerechtigheid afkeert, Dat is, schijngerechtigheid, te weten die den uitwendigen luister daarvan heeft, maar niet den verborgen wortel; alzo onder Ezech. 18:24,26, en Ezech. 33:13; Matth. 5:20. en onrecht doet, en Ik een aanstoot Dit wordt God gezegd te doen, niet met den mens eigenlijk tot de zonde te bewegen en aan te drijven, maar door hem in den weg zijner ongerechtigheid te laten, ja aan zijn bozen vrijen wil over te geven, en de gelegenheden te laten voorkomen, waardoor hij zichzelven in het verderf brengt. Anders: zo zal Ik een aanstoot voor zijn aangezicht leggen; dat is, hem om zijne zonde straffen hij zal sterven. voor zijn aangezicht leg, hij zal sterven; omdat gij hem niet gewaarschuwd hebt, zal hij in zijn zonde sterven, Dat is, om zijne zonde; zie Ezech. 3:18. zijn boven en gerechtigheden, die hij gedaan heeft, zullen niet gedacht worden; Dat is, zullen in gene rekening komen, noch

- God bewegen om hem van de straf vrij te houden; alzo onder Ezech. 18:24, en Ezech. 33:13. maar zijn bloed zal Ik van uw hand eisen.
- 21. Doch als gij den rechtvaardige waarschuwt, opdat de rechtvaardige niet zondige, en hij niet zondigt; Versta dit van de heersende zonde, en waaraan de mens geen oprecht berouw heeft, 1 Joh. 3:6,9; want de ware rechtvaardigen zondigen ook; maar hebben berouw daarvan; Pred. 7:20; Joh. 8:7; 1 Joh. 1:8. hij zal zekerlijk leven, Hebreeuws, Ievende Ieven; alzo onder Ezech. 18:28. omdat hij gewaarschuwd is; Te weten dadelijk, krachtiglijk, metterdaad, werkelijk, mitsdien zich voor gewaarschuwd houdende, de waarschuwing aannemende, of zich latende waarschuwen, de rechte vrucht der waarschuwing door Gods genade verkrijgende, waardoor hij het gevaar ontgaat en behouden wordt. en gij hebt uw ziel bevrijd.
- 22. En de hand des HEEREN was Of, kwam. Zie boven Ezech. 1:3. daar op mij, Te weten te Tel-Abib. Zie daarvan boven Ezech. 3:15. en Hij zeide tot mij: Maak u op, ga uit in de vallei, Het Hebreeuwse woord betekent een laag veld, dat tussen de bergen ligt en van dezelve schijnt afgesneded te zijn. Zie ook onder Ezech. 8:4. en Ik zal daar met u spreken.
- 23. En ik maakte mij op, en ging uit in de vallei, en ziet, de heerlijkheid des HEEREN stond aldaar, Zie boven Ezech. 1:28. gelijk de heerlijkheid, die ik gezien had bij de rivier Chebar; en ik viel op mijn aangezicht. Zie boven Ezech. 1:28.
- 24. Toen kwam de Geest in mij, zie boven Ezech. 2:2. en stelde mij op mijn voeten, en Hij sprak met mij, Te weten de Geest Gods. Anderen nemen het op het woord *Heere*, uit Ezech. 3:23. en Hij zeide tot mij: Ga, besluit u binnen in uw huis. Hebreeuws, in het midden van uw huis.

- 25. Want u aangaande, mensenkind, ziet, zij De weggevoerde Joden, die in Tel-Abib aan de rivier Chebar woonden. Zie boven Ezech. 3:15. **zouden** Te weten, indien gij tot hen uitgingt. Anders: zij zullen. Hebreeuws, zij hebben dikke touwen aan u gegeven, dat is, gelegd. Maar dat de verleden tijd, naar de profetische wijze van spreken, hier moet genomen zijn voor den toekomenden, is af te nemen uit de volgende woorden, die op den toekomenden tijd passen. dikke touwen aan u leggen, Te weten om u te verhinderen dat gij niet meer tegen hen en van Jeruzalem zoudt profeteren. Sommigen verstaan dit bij gelijkenis van de moedwillige hardnekkigheid der Joden, die de predikatiën van den profeet onvruchtbaar zou maken, ja doen ophouden. en zij De weggevoerde Joden, die in Tel-Abib aan de rivier Chebar woonden. Zie boven Ezech. 3:15. **zouden** Te weten, indien gij tot hen uitgingt. Anders: zij zullen. Hebreeuws, zij hebben dikke touwen aan u gegeven, dat is, gelegd. Maar dat de verleden tijd, naar de profetische wijze van spreken, hier moet genomen zijn voor den toekomenden, is af te nemen uit de volgende woorden, die op den toekomenden tijd passen. u daarmede binden; daarom zult gij niet uitgaan in het midden van hen. Onder hen, gelijk boven Ezech. 3:15.
- 26. En lk zal uw tong De Heere geeft hiermede te verstaan dat moedwilligheid der Joden niet bedwingen, maar een tijdlang toelaten zou tot hun meerdere straf. aan uw gehemelte doen kleven, Dit kan verstaan worden òf van lichamelijke stomheid, òf van onbekwaamheid en verslagenheid geestes, die God zijnen profeet heeft laten overkomen, omdat de Joden zijne predikatiën onwaardig waren. Sommigen verstaan het alsof de Heere zeide: Ik zal u niets openbaren in dien tijd. dat gij stom worden zult, zult hun niet zijn tot een bestraffenden man; want zij zijn een wederspannig huis. Zie boven Ezech. 2:5;

- Hebreeuws, een huis der wederspannigheid. Alzo in het volgende.
- 27. Maar als Ik met u spreken zal, zal Ik uw mond opendoen, Dat is, door mijnen Geest en mijne kracht u de bekwaamheid wedergeven, om uw profetisch ambt te bedienen. en gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de Heere HEERE, wie hoort, die hore, Vergelijk boven Ezech. 2:5,7. en wie het laat, die late het; want zij zijn een wederspannig huis.

- 1. En gij, mensenkind, neem u een tichelsteen, Versta, een platvormige effen tafel van tichelsteen gemaakt, waarop men iets schrijven, graveren of afbeelden kon; gelijk bij ons de schalen tot zulk een einde gebruikt worden. en leg dien voor uw aangezicht, en bewerp daarop de stad Jeruzalem.
- 2. En maak een belegering tegen haar, Te weten in afbeelding, of schildering. en bouw tegen haar sterkten, Zie van het Hebreeuwse woord 2 Kon. 25:1. en werp tegen haar Hebreeuws, stort, of giet uit. een wal op, Zie 2 Sam. 20:15. en stel legers tegen haar, en zet tegen haar stormrammen rondom. Te weten waarmede de muren der steden en sterkten gebroken worden; genaamd bij de Latijnen Het woord betekent arietes. hoofdmannen, of krijgsoversten, gelijk 2 Kon. 11:4,19, in welken zin het hier ook van enige genomen wordt, gelijk ook onder Ezech. 21:22.
- 3. Verder, neem gij u een ijzeren pan,
  Te weten tot een teken van Gods vast en
  onbeweeglijk voornemen, dat Hij had om
  Jeruzalem te verderven en niet te
  verschonen. en stel ze tot een ijzeren
  muur tussen u en tussen die stad; en
  richt uw aangezicht tegen haar, Dat is,
  heb een vast voornemen om die door de
  belegering uit te roeien; vergelijk de manier
  van spreken met Lev. 17:10, en zie de
  aantekening. De profeet wordt hier belast in

- manier van afbeelding het werk te doen tegen Jeruzalem, dat God zelf voorhad; Jer. 21:10. dat zij in belegering kome, Hebreeuws, worde, of zij. en gij zult ze belegeren. Dit zij den huize Israels een teken. Te weten dat Jeruzalem zal belegerd, ingenomen en verstoord worden.
- 4. Lig gij ook neder Te weten tot een teken dat God zolang gelijk stil en slapende geweest was, verdragende de misdaden van zijn volk. Nu houdt men dit van den profeet geschied te zijn, niet dadelijk in zijn persoon, maar in een profetisch gezicht en afbeelding deszelven, die hij in het prediken het volk vertonen moest. Doch enigen menen dat ook iets van dezen inderdaad het volk vertoond is. OP UW linkerzijde, Te weten om daarmede te betekenen, dat deze eerste nederligging was ten aanzien der kinderen Israëls, hoewel sommigen hier niet alleen de tien stammen, maar ook Juda verstaan, vanwege de van hunne gemeenschap zonden, inzonderheid der afgoderij, welker hoofdstad Samaria dengenen, die tussen dezelve en de stad Jeruzalem met hunne aangezichten naar het oosten stonden, aan de linkerzijde was, dat is noordwaarts; gelijk Jeruzalem de hoofdstad der Joden aan de rechterzijde, dat is, zuidwaarts. Of, versta door de *linkerzijde* dat de Israëlieten de onwaardigsten waren van Gods volk, omdat zij onder Jerobeam van den rechten godsdienst afgevallen waren; zie onder Ezech. 4:6. en leg daarop de ongerechtigheid van het huis Israels, naar het getal der dagen, Dit woord is hier ingevoegd uit Ezech. 4:5. dat gij daarop zult liggen, zult gij hun ongerechtigheid dragen. Te weten niet als Christus, om de schuld en de straf der ongerechtigheid door voldoening weg te nemen, maar als een goddelijk teken hun door deze afbeelding voorgesteld, beduidende Gods lankmoedigheid, waardoor Hij vele jaren hunne moedwilligheid verdragen had, en de zwaarheid der straf, die zij nu hadden te verwachten.
- 5. Want Ik heb u gegeven Dat is, bescheiden, geordineerd en bevolen, om zoveel dagen, als die jaren zijn, hunne

- ongerechtigheid te dragen. de jaren hunner ongerechtigheid, Welke hier door de dagen der nederligging van den profeet, gelijk volgt, te kennen gegeven worden. Zij zijn in getal drie honderd en negentig, beginnende van den afval der tien stammen onder Jerobeam; 1 Kon. 12:16; 2 Kron. 10:16; waarop ook terstond gevolgd is de afval der Joden, 1 Kon. 14:22; 2 Kron. 12:1; en eindigende met de belegering innemening der stad Jeruzalem en de verstoring van den tempel, geschied door Nebukadnezar, 2 Kon. 25, 2 Kron. 36; welverstaande, dat onder de voorgemelde drie honderd en negentig jaren ook begrepen zijn de veertig jaren gemeld in Ezech. 4:6, van welke begin zie aldaar. Dit is af te nemen uit Ezech. 4:9, waar den profeet de leeftocht voorgeschreven wordt, alleen voor drie honderd en negentig dagen. Enigen beginnen de jaren, door deze dagen betekend, van het zeven en twintigste jaar van den koning Salomo, als hij en het land begonnen in openbare afgoderij te vervallen; 1 Kon. 11:4. getal der naar het dagen, driehonderd en negentig dagen, Dit getal wordt alzo juist gesteld, omdat de vaste en nauwe belegering van Jeruzalem zoveel tijd duren zou, overeenkomende met den tijd der jaren, in welken de Israëlieten en Joden zich met de afgoderij besmet hadden, tot een openbaar bewijs van Gods rechtvaardig oordeel. Uit Jer. 52:4,5,6, blijkt, dat er meer dagen zijn verlopen van het begin der belegering tot het innemen der s tad, maar men moet weten dat de belegering een tijdlang gestaakt is geweest om het optrekken der Egyptenaren, Jer. 37:5, welke tijd hier van Ezechiël wordt overgeslagen en niet gerekend. dat gij de ongerechtigheid
- 6. Als gij nu deze voleinden zult, Dat is, als gij niet ver van het voleinden dezer dagen zult wezen, hebbende van dezelve driehonderd en vijftig afgedaan, zodat er maar veertig overblijven. lig ten anderen male neder Zie boven Ezech. 4:4. Deze tweede nederligging was ten aanzien van de zonden der Joden. op uw rechterzijde,

van het huis Israels dragen zult.

- Juda, ten aanzien van Samaria en de Israëlieten, was zuidwaarts gelegen, dat is, aan de rechterzijde der wereld; zie boven Ezech. 4:4. De rechterzijde kan ook betekenen de waardigheid, die de Joden boven de Israëlieten hadden, omdat bij hen was de tempel, de godsdienst en het huis Davids. en gij zult de ongerechtigheid van het huis van Juda dragen Zie boven Ezech. 4:4. veertig dagen; Deze dagen, die veertig jaren betekenden, worden begonnen van het achttiende jaar van het koninkrijk van Josia, in welke de Joden wel het verbond met God vernieuwd hebben, maar alzo, dat zij terstond daarna weder tot afgoderij vervallen zijn; zij worden geëindigd met de belegering of verstoring der stad Jeruzalem en des tempels, of de laatste vervoering naar Babel, geschied door Nebuzaradan; 2 Kon. 25. lk heb u gegeven elken dag voor elk jaar. Hebreeuws, een dag voor een jaar, een dag voor een jaar; zie Gen. 7:2, en Lev. 24:8.
- 7. Daarom zult gij uw aangezicht Zie boven Ezech. 4:3. richten tegen de belegering van Jeruzalem, Dat is, het belegerde Jeruzalem. en uw arm zal ontbloot zijn; Tot een teken dat de Chaldeën zeer vaardig, wakker en bereid zullen zijn, om Jeruzalem met geweld en met louter kracht haastelijk in te nemen. Vergelijk Jer. 21:5. en gij zult tegen haar profeteren.
- 8. En ziet, Ik zal dikke touwen aan u leggen, Hij geeft hiermede te verstaan dat zijn besluit, van de stad te verderven, onveranderlijk was, en dat daarom de profeet moest volharden in dit zijn profeteren en in het voorstellen zijner profetische afbeelding. dat gij u niet omkeert van uw ene zijde tot uw andere zijde, totdat gij de dagen uwer Zijne wordt ze genaamd, omdat hem de afbeelding en de voorzegging daarvan bevolen was, of omdat ze zijne stad aangingen. belegering voleind hebt. Anders, belegeringen; in het getal van velen, uit oorzaak dat er toenmaals twee belegeringen der stad Jeruzalem geweest zijn. Want als de Chaldeën gehoord hadden dat de

- koning van Egypte den koning Zedekia te hulp kwam, zijn zij van de belegering afgetrokken, maar als zij vernamen dat hij weder in Egypte gekeerd was, hebben zij de belegering hervat.
- 9. En neemt gij voor u tarwe, Hiermede en met het volgende wordt betekend de grote benauwdheid en hongersnood, die den belegerden overkomen zou. en gerst, en bonen, en linzen, en gierst, en spelt; en doe die in een vat, Dat is, niet elk soort in een onderscheiden vat, maar alle ondereen gemengd in enig vat; hetwelk placht te geschieden in tijd van nood, als er groot gebrek van broodkoren is. en maak die u tot brood; naar het getal der gij op die dagen, uw zijde nederliggen zult, driehonderd negentig dagen, Dat is, omtrent de veertien maanden zal de belegering van Jeruzalem duren. zult gij dat eten.
- 10. Uw spijze nu, die gij eten zult, zal in gewicht zijn twintig sikkelen daags; Versta gemene of burgerlijke sikkelen, van welke een deed omtrent een oordje van een rijksdaalder, Gen. 20:16; vier van dezen maakten het gewicht van een ons; dat is, van een rijksdaalder. Zo was dan het gewicht van twintig sikkelen vijf onsen. Van tijd tot tijd Dat is, telken dage zult gij maar zoveel eten, te weten tot een teken van hongersnood, die in Jeruzalem wezen zal. Alzo in Ezech. 4:11, van den dagelijksen drank. Vergelijk 2 Kon. 25:3; Jer. 37:21. zult gij die eten.
- 11. Gij zult ook water naar zekere maat drinken, het zesde deel van een hin; Een maat van natte waren, inhoudende zoveel als in twee en zeventig gemene eierschalen zou mogen gaan. Zie Lev. 19:36. Alzo was de maat van den drank zoveel als in twaalf hoendereieren gaan kon. Van tijd tot tijd zult gij het drinken.
- 12. En gij zult een gerstekoek eten, Anders: gij zult dat als gerstekoek eten. Versta de spijs, vermeld Ezech. 4:9,10. Dat is, in zulken vorm bereid en toegemaakt als gerstekoeken. en dien zult gij met drek van des mensen afgang bakken

Hetwelk hun in plaats van hout zou moeten wezen, om daarmede hun spijs te koken, of ook hunne koeken te bakken op een haard met mensendrek heet gemaakt. Zo wordt betekend dat ze in de belegering groot gebrek van hout zouden hebben, ja ook van vee, overmits de mist daarvan minder verfoeilijk gehouden werd. Voor hun ogen. Hieruit nemen sommigen af dat deze dingen den profeet niet alleen in een gezicht zijn vertoond geweest van God, maar dat hij ook dezelve in ene afbeelding het volk vertoond heeft.

- 13. En de HEERE zeide: Alzo zullen de kinderen Israels hun brood onrein eten Zo wordt het genoemd om de manier of wijze der voorgemelde koning of bakking. Vergelijk Deut. 23:12, enz. onder de heidenen, Versta, de Chaldeën, onder wie de Joden zouden zijn, als zij van hen belegerd en daarna weggevoerd zouden worden. waarhenen Ik hen verdrijven zal.
- 14. Toen zeide ik: Ach, Heere, HEERE, zie, mijn ziel Dat is, mijn persoon. Zie 1 Kon. 19:4. is niet verontreinigd geweest; Te weten met enige ceremoniele onreinheid, die velerlei is geweest, van welke drie soorten hier genoemd worden, waaronder al de andere te verstaan zijn, en die den priesters verboden waren; Lev. 21, Lev. 22. want ik heb, van mijn jeugd af tot nu toe, geen dood aas, Zie van deze soort der onreinheid Lev. 11:40. noch dat verscheurd is, Zie van deze soort Exod. 22:31. gegeten, en geen verfoeilijk vlees is in mijn mond gekomen.
- 15. En Hij zeide tot mij: Zie, Ik heb u rundermest gegeven voor mensendrek, Alzo verzacht de Heere zijn voorgaande bevel ten aanzien van den persoon des profeets, die dit voor de ogen des volks afbeelden moest, boven Ezech. 4:12; maar niet ten aanzien van de Joden, die binnen Jeruzalem belegerd zouden worden. zo zult gij uw brood daarmede bereiden.
- 16. Daarna zeide Hij tot mij: Gij mensenkind, zie, Ik breek den staf

des broods Zie Lev. 26:26. in Jeruzalem, en zij zullen het brood met gewicht Gelijk God gedreigd had; Lev. 26:26. en met kommer eten, Te weten waardoor zij nog meerdere ellende zullen vrezen. en het water met zekere maat en met verbaasdheid drinken; Dat is, waardoor zij zo verslagen zullen zijn, dat zij bedwelmd zullen staan gelijk wanhopende mensen.

17. Opdat zij Of, zodat zij des broods, enz. gebrek zullen hebben. des broods en des waters gebrek hebben, en de een met den ander verbaasd worden, Hebreeuws, de man en zijn broeder. en in hun ongerechtigheid uitteren. Vergelijk Lev. 26:39; Ezech. 24:23 en Ezech. 33:10.

- 1. En gij, mensenkind, neem u een scherp mes, Het Hebreeuwse woord is voor een mes genomen Joz. 5:2. een scheermes Dit betekent hier de vijanden der Joden, die God rechtvaardiglijk gebruikte, om door middel derzelven zijn volk te straffen. Vergelijk Jes. 7:20. der barbieren zult gij u nemen, Dat is, hetwelk de barbiers gebruiken als zij iemand scheren. hetwelk gij zult laten gaan over uw hoofd en over uw baard; Dat is, gij zult daarmede het haar van uw hoofd en uw baard laten afscheren; zie dezelfde manier van spreken Num. 6:5, en Num. 8:7, en vergelijk Richt. 13:5. Versta nu door het haar van den baard de burgers en inwoners van Jeruzalem, die in zeer groot getal waren, en door de afschering daarvan de uitroeiing van die burgers. daarna zult gij u een weegschaal nemen Als een teken van Gods rechtvaardigheid., en die haren delen. Vergelijk Ezech. 5:1 met Ezech. 5:12.
- 2. Een derde deel Te weten in drie gelijke delen, betekenende dat de Joden door verscheidene soorten van straffen zouden uitgeroeid worden en omkomen. Zo wie de ene ontkwam, die zou in de andere vervallen. Vergelijk Jes. 24:18; Jer. 15:2. zult gij in het

midden der stad Te weten van de stad Jeruzalem, alzo hij die op een tichelsteen afgemaald had, boven Ezech. 4:1; daarop nu zou hij dit droevig schouwspel met de verklaring daarvan, het volk dat in Chaldea woonde, waar de profeet was, vertonen. verbranden, vuur met Hetwelk betekende al de straffen, waardoor een derde deel des volks, gedurende de belegering, in de stad zou omkomen, als door honger, kommer, pest, geschut en dergelijke plagen en ellenden genomen, Job 15:34; alzo onder Ezech. 5:4. nadat de dagen der belegering vervuld worden; Dat is, gij zult dat derde deel niet alles tegelijk verbranden, maar nu en dan tot het einde der belegering. Anders: als de dagen der belegering zullen vervuld zijn. dan zult gij een derde deel nemen, slaande met een zwaard Te weten der vijanden, hetwelk de gevluchte en gevangen Joden hier en daar achtervolgen, plagen en verslinden zou. Hebreeuws, achter hen ledig maken. Alzo Exod. 15:9; Lev. 26:33, onder Ezech. 5:12, en Ezech. 12:14. Hiermede wordt betekend dat een ander deel der Joden buiten de stad door den vijand verdaan zou worden, te weten als zij tegen hem zouden uitvallen, of ook de vlucht nemende, in zijne handen geraken; 2 Kon. 25:4. rondom hetzelve, Te weten derde deel van het haar. en een derde deel zult gij in den wind strooien; Versta door deze het overige derde deel der Joden, dat ten dele in de omliggende landen verstrooid is, ten dele gevankelijk gevoerd naar Ribla en Babel, 2 Kon. 25:11,20,21. want lk zal het zwaard Te weten der vijanden, hetwelk de gevluchte en gevangen Joden hier en daar achtervolgen, plagen en verslinden zou. Hebreeuws, achter hen ledig maken. Alzo Exod. 15:9; Lev. 26:33, onder Ezech. 5:12, en Ezech. 12:14. achter hen uittrekken.

3. Gij zult ook weinige in getal daarvan nemen, Te weten van het laatste derde deel. en in uw slippen binden. Tot een teken dat een zeer klein getal der geringste en eenvoudigste Joden in het land overblijven zou, die Nebuzaradan daar laten zou tot

- wijngaardeniers en akkerlieden; 2 Kon. 25:12; Jer. 52:16.
- 4. En nog zult gij van die nemen, Te weten van die weinige overgeblevenen. en die werpen in het midden des vuurs, betekende dat Hetwelk van overgeblevenen onder de regering van Gedalia nog velen ellendiglijk omkomen zouden en verstrooid worden; 2 Kon. 25:25.26: Jer. 41:3. zult en verbranden met vuur; daaruit zal voortkomen een vuur tegen Versta, het vuur der ellenden en plagen. Zie boven Ezech. 5:2, alzo in het voorgaande van Ezech. 5:4. het gehele huis van Israel.
- 5. Alzo zegt de Heere HEERE: Dit is Jeruzalem, Te weten de stad, die de profeet op den tichelsteen afgebeeld had, boven Ezech. 4:1. En het was de stad, die in Judea was, zelve niet, maar het teken daarvan en de afbeelding. Zie van deze manier van spreken, waardoor het teken den naam draagt van het betekende, Gen. 17:10. welke Ik in het midden der heidenen Dat is, Ik heb haar meer weldaden bewezen dan aan enige andere steden onder de heidenen, opdat zij deze tot een voorbeeld van deugd en eerbaarheid wezen zou. Vergelijk Deut. 4:6,7,8; Ps. 48:2,3, enz., en Ps. 87:1,2,3, enz. gezet heb, en landen Dat is, heidense landen en volken, die zij moest voorlichten in het goede. Of, en der landen, die rondom haar zijn. rondom haar henen.
- Mijn 6. Doch heeft rechten zij veranderd in goddeloosheid meer dan de heidenen, Zie 2 Kon. 21:9. Vergelijk 2 Kron. 33:9; Jer. 2:10; zie ook op het einde van Ezech. 5:7. en Mijn inzettingen meer dan de landen, die rondom haar zijn; want zij hebben Mijn rechten verworpen, en in Mijn inzettingen hebben niet zij gewandeld. Wat het zij in de wet of inzettingen des Heeren te wandelen, zie 2 Kron. 6:16.
- 7. Daarom zegt de Heere HEERE alzo: Dewijl gijlieden dies meer gemaakt

- hebt Te weten met zondigen en overtreden. Hebreeuws, om uw vermenigvuldigen; dat is, omdat gij vermenigvuldigt, te weten in zonden, of vermenigvuldigd wordt in zonden. Anderen verstaan deze vermenigvuldiging van hun grote menigte en geweldigen rijkdom, omliggende waarin zij de heidenen evenwel overtroffen, tegen God en ondankbaar waren. Vergelijk Deut. 32:15. dan de heidenen, die rondom u zijn, in Mijn inzettingen niet gewandeld hebt, en Mijn rechten niet gedaan hebt, zelfs naar de rechten der heidenen, Die niet toelieten dat men zijn goden en godsdienst lichtvaardig veranderen zou, Jer. 2:10,11. Men kan dit ook van de natuurlijke en burgerlijke wetten verstaan die van God in de harten van alle mensen zijn ingeschreven, Rom. 1:32, en Rom. 2:15, die beter dan de Joden vele heidenen onderhouden hebben. Onder deze is ook, dat men zijn woord en belofte, die men houden mag, moet houden, hetwelk de Joden niet gedaan hebben; 2 Kon. 24:1,20. die rondom u zijn, niet gedaan hebt;
- 8. Daarom zegt de Heere HEERE alzo: Ziet, Ik wil Te weten om u te verderven. Anders: Ik kom tegen u; gelijk Openb. 2:5,16, en Openb. 3:3. aan u, Namelijk, o gij stad Jeruzalem. ja lk, Dit verhaal dient tot verzekering en verzwaring van de straf, die voorzegd wordt. want lk zal gerichten Dat is, straffen onder u uitvoeren; alzo Ps. 119:84, onder Ezech. 11:9, en Ezech. 25:11. Vergelijk 2 Kron. 20:12, en de aantekening. in het midden van u oefenen, voor de ogen van die heidenen. Te weten, die gij in boosheid teboven gaat, wien gij met uw doen ergernis gegeven hebt en die, uwe vijanden zijnde, zich verheugen zullen in uw verderf.
- 9. En Ik zal onder u doen, Dat is, zulke straffen zenden, die Ik hier tevoren niet gezonden heb. hetgeen Ik niet gedaan heb, en desgelijks Ik voortaan niet doen zal, om al uwer gruwelen wil. Te weten van afgoderij en andere boosheden

- tegen de eerste en tweede tafel, alsook tegen de ceremoniele en burgerlijke wetten.
- 10. Daarom zullen de vaders de kinderen eten in het midden van u, Te weten uit oorzaak van hun groten honger en gebrek van leeftocht. Zie het dreigement Gods hiervan Lev. 26:29; Deut. 28:53, en de vervulling Klaagl. 2:20, en Klaagl. 4:10. en de kinderen zullen hun vaderen eten; en Ik zal gerichten onder u oefenen, en zal al uw overblijfsel Zie boven Ezech. 5:2. in alle winden verstrooien. Dat is, in alle delen der wereld. Alzo Jer. 49:32,36; onder Ezech. 12:14, en Ezech. 17:21, en Ezech. 37:9; Zach. 2:6.
- 11. Daarom zo waarachtig als Ik leef, Vergelijk Num. 14:28; Ruth 3:13; 1 Sam. 14:39,45, en 1 Sam. 19:6; 2 Sam. 22:47; Jer. 46:18. spreekt de Heere HEERE (omdat gij Mijn heiligdom Dat is, den tempel, waarin de godsdienst geschiedde. hebt verontreinigd met al uw verfoeiselen, Te weten de grofste afgoderij in den godsdienst, en boosheden in het leven. en met al uw gruwelen), zo lk ook niet daarom u Dit woord is hier ingevoegd uit het volgende Ezech. 7:4. verminderen, en Mijn oog Overmits de ogen getuigen zijn van het hart, zo wordt hun toegeschreven hetgeen het hart toekomt. Alzo wordt het oog hier gezegd niet te verschonen, dat is, geen medelijden te hebben en niet genadig te zijn. Zie ook Deut. 7:16, en Deut. 13:8; 1 Sam. 24:11, onder Ezech. 7:4, en Ezech. 16:5. *U* Dit woord is hier ingevoegd uit het volgende Ezech. 7:4. niet verschonen zal, en Ik ook niet zal sparen! Zie Num. 14:23; Deut. 1:35.
- 12. Een derde deel Zie bredere verklaring van Ezech. 5:12 boven Ezech. 5:2. Van u zal van de pestilentie sterven, en zal door honger in het midden van u te niet worden; Dat is, in uw belegerde stad Jeruzalem. en een derde deel zal in het zwaard vallen Te weten der Chaldeën, die buiten de stad zullen zijn en haar belegeren. Zie van deze manier van spreken, Lev. 26:7.

- rondom u; en een derde deel zal Ik in alle winden verstrooien, Vergelijk boven Ezech. 5:10, en de aantekening. en Ik zal het zwaard achter hen Zie boven Ezech. 5:2. uittrekken. Hebreeuws, *ledig maken*, gelijk boven Ezech. 5:2.
- 13. Alzo zal Mijn toorn volbracht worden, Dat is, mijne dreigementen, die Ik in mijn rechtvaardige gramschap door mijne profeten uitgesproken had, zullen alzo vervuld worden. Vergelijk de manier van spreken met Jes. 10:25; Klaagl. 4:11, onder Ezech. 7:8, alzo in het einde van Ezech. 5:13. en Ik zal Mijn grimmigheid op hen doen rusten, Dat is, mijn moed aan hen koelen en mijne toornigheid zo aan hen verzadigen en genoeg doen, dat Ik gerust zal zijn, ziende hen zo deerlijk door mijne straf gesteld, dat Ik niet zal behoeven deze te vernieuwen, Nah. 1:9. Dit is menselijkerwijze van God gesproken, alzo onder Ezech. 16:42, en Ezech. 21:17, en Ezech. 24:13. en Mij troosten; Dat is, mij wreken en in de verklaring mijner gerechtigheid mijn moed mij vermaken. koelen en Het menselijkerwijze van God gesproken. Alzo Jes. 1:24. en zij zullen weten, Dat is, metterdaad bevinden, en met hunne schande en schade gewaar worden. Zie Job 5:24, idem onder Ezech. 6:7,10, enz. dat lk, de HEERE, in Mijn ijver gesproken heb, Versta, heftige en jaloerse toornigheid, als van een man, die verongelijkt is van zijne vrouw. Alzo Ps. 79:5; Spreuk. 6:34; Jes. 59:17, onder Ezech. 16:42, en Ezech. 38:19. als lk grimmigheid Mijn tegen hen volbracht zal hebben.
- 14. Daartoe zal Ik u ter woestheid zie Gods dreigement hiervan Lev. 26:31, en de vervulling, Klaagl. 2:2, enz. en ter smaadheid zetten Te weten waardoor gij veracht, gelasterd en verfoeid zult wezen van de omliggende volken, als zij zeggen zullen dat gij waardig zijt geweest zo behandeld te worden, om den wil uwer grote zonden en gruwelen. onder de heidenen, die rondom u zijn, voor de ogen van al degene, die voorbijgaat.

- 15. Zo zal de smaadheid en hoon een onderwijs en ontzetting Te weten waardoor de heidenen zal kunnen geleerd worden welk een groot kwaad de zonde is, en hoe vreeslijk het is vanwege haar in Gods handen te vallen. den heidenen zijn, die rondom u zijn, wanneer Ik over u gerichten in toorn, Dat is, rechtvaardige straffen uitvoeren; alzo onder Ezech. 25:11. en in grimmigheid, en in grimmige straffen oefenen zal; Hebreeuws, in bestraffingen der grimmigheid. Ik, de HEERE, heb het gesproken!
- 16. Wanneer Ik de boze pijlen des hongers Versta, alle plagen en geselen, waardoor dure tijd en honger veroorzaakt wordt. Zij worden boos genaamd, omdat zij dodelijk zouden wonden en het verderf medebrengen, gelijk de volgende woorden verklaren. Zie Deut. 32:23. tegen hen uitzenden zal, die ten verderve zijn zullen, die Ik uitzenden zal om u te verderven; zo zal Ik den honger over u vermeerderen, en u den staf des broods breken. Zie Lev. 26:26, en boven Ezech. 4:16.
- 17. Ja, honger en boos gedierte, Zie Lev. 26:22. die u van kinderen beroven zullen, zal Ik over u zenden; ook zal pestilentie en bloed onder u omgaan; Dat is, doodslagen en moorderijen. Zie Gen. 37:26. en het zwaard zal Ik over u brengen; Ik, de HEERE, heb *het* gesproken!

- 1. En het woord des HEEREN geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind, zet uw aangezicht Dat is, neem een vast voornemen en maak u vaardig om onbeschroomd daartegen te profeteren. Alzo onder Ezech. 13:17, en Ezech. 20:46, en Ezech. 21:2, en Ezech. 38:2. tegen de bergen Israels, en profeteer tegen dezelve;

- 3. En zeg: Gij bergen Israels, hoort het woord des Heeren HEEREN! Zo zegt de Heere HEERE tot de bergen en tot de heuvelen, tot de beken en tot de dalen: Of, stromen, vloeden, rivieren, kolken, die hun loop sterkelijk in het land uitspreiden. Alzo is het woord genomen Job 6:15, onder Ezech. 31:12, en Ezech. 35:8. Ziet, Ik, Ik breng over u het zwaard, Dat is, den oorlog. Zie Lev. 26:6, en 2 Kron. 20:9, en de aantekening. en Ik zal uw hoogten verderven. Zie Lev. 26:30.
- 4. Daartoe zullen uw altaren verwoest,
  Te weten die zij ter ere van hunne afgoden
  opgericht hadden. en uw zonnebeelden
  verbroken worden; Zie van deze Lev.
  26:30. en Ik zal uw verslagenen
  nedervellen Of, uwe dodelijk gewonden.
  Versta, de Joden, die van hunne vijanden
  verslagen en vermoord zouden worden, zelfs
  als zij tot hunne afgoden gevloden zouden
  zijn, om in hun nood van die geholpen te
  worden. voor het aangezicht uwer
  drekgoden. Zie Lev. 26:30.
- 5. En Ik zal de dode lichamen der kinderen Israels voor het aangezicht hunner drekgoden leggen, Hebreeuws eigenlijk, geven. en Ik zal uw beenderen rondom uw altaren strooien.
- 6. In al uw woningen Dat is, in alle plaats, waar gij zoudt mogen wonen. zullen de steden verwoest en de hoogten tot wildernis worden, opdat uw altaren woest en eenzaam zijn, en uw drekgoden verbroken worden en ophouden, en uw zonnebeelden afgehouwen, en uw werken Versta, de beelden en afgoden met al hun afgodisch tuig, door mensenhanden gemaakt; zie 2 Kon. 22:17. uitgedelgd worden.
- 7. En de verslagenen zullen in het midden van u liggen, Hebreeuws, vallen; vallen voor liggen; zie Jer. 9:22. opdat gij weet, Zie boven Ezech. 5:13. dat Ik de HEERE ben. Dat is, de enige en ware God, die dit door mijne profeten gesproken heb, en metterdaad betonen zal dat Ik waarachtig en

- rechtvaardig ben. Alzo onder Ezech. 6:10, en Ezech. 11:10, en Ezech. 12:15, enz.
- 8. Ik zal dan nog een overblijfsel laten, als gij enigen zult hebben, die het zwaard ontkomen Hebreeuws, ontkomers des zwaards. Versta degenen, die wel ballingen zouden moeten worden in vreemde landen, maar door Gods genade tot hun best in het leven zouden overblijven, opdat God zich hier altijd een zeker volk in het midden van alle verwoestingen behield. onder de heidenen, wanneer gij in de landen zult verstrooid worden.
- 9. Dan zullen uw ontkomenen Mijner gedenken Te weten die zij, in hun voorspoed zijnde en in wellusten levende, vergeten hadden. God te gedenken is hier tot Hem weder te keren, met verzaking van het voorgaande leven. Vergelijk Jer. 51:50. heidenen, onder de waar Zij gevankelijk zullen geworden zijn, omdat Ik verbroken ben Dat is, mij bekommerd of gekweld heb. Zo wordt menselijkerwijze van God gesproken, om te tonen dat de zonden der Joden Hem zeer mishaagden, en den loop zijner weldaden aan hen verhinderen en afbraken. door hun hoerachtig hart, Versta dit van het geestelijk hoerdom, hetwelk is afgoderij. Zie Lev. 17:7, en Lev. 20:5. dat van Mij afgeweken is, en door hun ogen, Vergelijk onder Ezech. 20:24. die hun drekgoden nahoereren; en zij zullen een walging Dat is, zichzelven met smartelijke droefheid en doorsnijding des harten verfoeien vanwege hun voorgaande leven, en zich tot God bekeren. Vergelijk onder Ezech. 20:43, en Ezech. 36:31. aan zichzelven hebben Hebreeuws, in hunne aangezichten; dat is, aan zichzelven. over de boosheden, Het Hebreeuwse woord is ook alzo genomen 1 Kon. 21:22; 2 Kon. 7:7, en hier in Ezech. 6:11. die zij in al hun gruwelen gedaan hebben.
- 10. En zij zullen weten, Zie boven Ezech. 5:13. dat Ik de HEERE ben; Ik heb niet tevergeefs gesproken, Te weten omdat

- mijne trouw vereist dat Ik hen zo vermanen en dreigen zou door mijne profeten en mijne gerechtigheid dat Ik hen zo verderven zou door hunne vijanden. van hun dit kwaad aan te doen.
- 11. Zo zegt de Heere HEERE: Sla met uw hand, Te weten tot een teken van droefheid en zwarigheid, die gij maken zult over de zonden van het volk en de straffen, die daarop volgen zullen. Vergelijk Num. 24:10, en de aantekening. Het handslaan, of klappen doch met andere woorden in het oorspronkelijke is ook gebruikt geweest als teken van verachting. Zie Job 34:37; Klaagl. 2:15; ja zelfs als teken van vreugde, Ps. 47:2, en Ps. 98:8; onder Ezech. 25:6; en van verbintenissen; Job 17:3. en stamp met uw voet, Ook tot een teken van droefheid. Een gelijk teken is, op de dij of heup kloppen; Jer. 31:19; onder Ezech. 21:12. en zeg: Ach, over alle gruwelen der boosheden van het huis Israels; want zij zullen door het zwaard, door den honger en door de pestilentie vallen. Dat is, vergaan en ontkomen. Zie Gen. 14:10, en de aantekening; Lev. 26:7, en de aantekening.
- 12. Die verre af is, Versta, degenen, die in de omliggende landen zouden gevlucht zijn, of hier en daar in bossen en spelonken zich versteken zouden. zal door de pest sterven, en die nabij is, Dat is, die in de handen der Chaldeën vallen zouden. zal door het zwaard vallen; maar die overgebleven en belegerd is, Te weten in de stad Jeruzalem. Anders: behoed is. zal door honger sterven; alzo zal Ik Mijn grimmigheid tegen hen volbrengen.
- 13. Dan zult gij weten, dat Ik de HEERE ben, als hun verslagenen in het midden hunner drekgoden rondom hun altaren wezen zullen op alle hoge heuvelen, Zie Deut. 12:2; 1 Kon. 14:23; 2 Kon. 16:4. op alle toppen der bergen, en onder allen groenen boom, en onder alle dichte eiken, Dat is, zeer dicht getakte. de plaats, alwaar zij al hun drekgoden liefelijken reuk

- maakten. Hebreeuws, den reuk der rust; te weten van offeranden of reukwerk, waarin zij meenden dat hunne afgoden rust, vermaak en welbehagen hadden, en nabootsten alzo wat God ingesteld had. Zie Gen. 8:21, en Lev. 26:31.
- 14. Daarom zal Ik Mijn hand over hen uitstrekken, en zal het land woest maken, ja, woester dan de woestijn Men meent dat deze woestijn gelegen is geweest in het land der Moabieten, zeer afgrijselijk vanwege haar buitengewone woestheid, waardoor de Israëlieten passeerden als ze eerst in het land Kanaän zouden komen; Num. 33:47; Jer. 48:22. naar henen, Ene stad in Diblath voorgemelde land der Moabieten, zo men meent, anders genaamd Diblathaïm; Jer. 48:22. in al hun woningen; en zij zullen bevinden, dat Ik de HEERE ben.

- 1. Daarna geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 2. Verder, gij mensenkind, zo zegt de Heere HEERE, van het land Israels: Het einde is er, Te weten van het voorgemeld land. Versta door het woord einde des lands ondergang en verderf. Zie Gen. 6:13, vergelijk Klaagl. 4:18. het einde is gekomen Dat is, is zeer nabij, want deze voorzegging geschiedde in het vijfde jaar van het koninkrijk van Zedekia, en in het elfde de vervulling. Zie gelijke manier van spreken 1 Sam. 2:31; Ps. 102:14; Jes. 13:22; Jer. 50:31. over de vier hoeken des lands. Hebreeuws, vleugelen; dat is, zijden, grenzen of gewesten van het land Juda; als daar waren de west-, oost-, zuid- en noordgrenzen. Christus noemt deze de vier winden, Matth. 24:31. De zin is: Dat geen deel van het land van Gods straf zou vrij wezen.
- 3. Nu is het einde over u; want lk zal Mijn toorn tegen u zenden, Dat is, mijne straffen, die lk in mijne gramschap tegen u zal uitgieten. Alzo Exod. 15:7; Job 20:23; Ps. 78:49. en lk zal u richten naar

- uw wegen, Dat is, werken; zie Gen. 6:12. en Ik zal op u brengen al uw gruwelen. Hebreeuws, zal op u geven; dat is brengen, leggen, stellen, alzo Ezech. 7:4; dat is, zal u straffen vanwege al uwe gruwelen en boze werken. Zie gelijke manier van spreken 1 Kon. 8:32; Jer. 26:15; onder Ezech. 7:8,9,10, en Ezech. 11:21, en Ezech. 16:43, en Ezech. 22:31, en Ezech. 23:49. # Eze 23.49
- 4. En Mijn oog zal u niet verschonen, Zie boven Ezech. 5:11. en Ik zal niet sparen; maar Ik zal uw wegen op u brengen, en uw gruwelen Dat is, de straffen uwer gruwelen. Want de schuld der gruwelen was lang tevoren onder hen geweest. Alzo ongerechtigheid voor de straf derzelve. Zie Lev. 5:1, en de aantekening. zullen in het midden van u zijn, en gijlieden zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 5. Zo zegt de Heere HEERE: Een kwaad, een Versta, het kwaad der straf, Gen. 19:19. enig kwaad, Hetwelk met één slag u gans en ten enenmale vernielen en uitroeien zal. Vergelijk de manier van spreken met 1 Sam. 26:8; Nah. 1:9. ziet, is gekomen;
- 6. Een einde is er gekomen, Zie boven Ezech. 7:2. dat einde is gekomen, Te weten dat Ik u steeds gedreigd heb door mijne profeten. Een ding is tweemaal gezegd, om de waarheid en zwaarheid daarvan uit te drukken. het is Versta, het voornoemde einde. Anders: Hij is opgewaakt, te weten de Heere, en dat om u te straffen. Opgewaakt tegen u; Dat is, bereid en vaardig om u te overvallen. Vergelijk 2 Petr. 2:3. ziet, het kwaad is gekomen! Te weten waarvan in Ezech. 7:5 gesproken is.
- 7. De morgenstond is tot u gekomen,
  Dat is, die tijd, in welken gij zekerlijk vroeg en
  haastelijk zult uitgeroeid worden. Sommigen
  menen dat hier gezien wordt op den tijd van
  de openbare burgerlijke straffen, die bij de
  Israëlieten in den morgenstond geschied zijn,
  daartoe gebruikende wat staat Ps. 101:8. O
  inwoner des lands, de tijd is
  gekomen, de dag der beroerte is

- nabij, Versta een zekeren en bestemden tijd, in welken het land vol beroerte zou zijn door het gewoel en geweld van den oorlog, en door het geklaag en gehuil der mensen. Hebreeuws, Nabij is de dag, de beroerte. en er is geen wederklank der bergen. Versta, het wedergeluid, komende van het vreugdegeroep, hetwelk gemaakt wordt als men met blijdschap den most en andere vruchten uit het veld inzamelt. Sommigen ook verstaan dit van het blijde geluid, hetwelk de afgodendienaars op de bergen bij hunne altaren maakten. Vergelijk Jer. 25:30.
- 8. Nu zal lk in kort Mijn Hebreeuws, van nabij. grimmigheid Dat is, de straffen mijner grimmigheid in grote menigte en met geweld over u zenden. Alzo onder Ezech. 20:8,13. Zie Ps. 79:6. over u uitgieten, en Mijn toorn tegen u volbrengen, Vergelijk boven Ezech. 5:13. en u richten naar uw wegen, Dat is, werken, doen en laten, gelijk boven Ezech. 7:3. en zal op u brengen al uw gruwelen.
- 9. En Mijn oog zal niet verschonen, en Ik zal niet sparen; Ik zal u geven naar uw wegen, en uw gruwelen Zie boven Ezech. 7:4. zullen in het midden van u zijn; en gijlieden zult weten, dat Ik de HEERE ben, Die slaat. Dat is, die rechtvaardig straft. Zie van dit woord Gen. 8:21.
- 10. Ziet, de dag, Dat is, de tijd der straf en wraak Gods. Zie boven Ezech. 7:7 en onder Ezech. 7:12. ziet, de morgenstond is gekomen, de morgenstond İS voortgekomen, roede de heeft gebloeid, Door deze wordt van velen verstaan de koning Nebukadnezar, door wien de Joden zouden gestraft worden, tot welk einde zijne macht toenam en groeide. Vergelijk Jes. 10:5. de hovaardij heeft gegroend. Versta, de stoute hardnekkige moedwilligheid der Joden in het zondigen tegen God, welks oorzaak was der voornoemde bloeiende roede. Zie Ezech. 7:11.
- 11. Het geweld is opgerezen Versta, de ongerechtigheid en wrevel, voortkomende uit

de gemelde hovaardij, want uit de verachting Gods spruit alle ongerechtigheid wreedheid, die de mensen tegen elkander plegen. Deze nu brengt de roede voort, waardoor de goddeloosheid der mensen naar Gods rechtvaardig oordeel gestraft wordt. Men kan ook hier het *geweld* verstaan ten aanzien van de Chaldeën, die de Heere in kort opwekken zou, om de boosheden der Joden te straffen. roede der tot een goddeloosheid; niets van hen zal overblijven, Te weten van de Joden; welverstaande, met uitneming van het overblijfsel, waarvan gesproken is boven Ezech. 6:8. noch van hun menigte, Dat is, van het gemene volk. noch van hun gedruis, Versta de heren en machtigen des lands, die met een gedruis van volk, dat hen vergezelschapt of ten dienste staat, zich voor de gemeente vertonen. Anders: noch van hen, die uit hen zijn; dat is van hunne nakomelingen. en geen klage zal over hen zijn. Dat is, geen rouw als zij gestorven zullen zijn. De zin is dat het verderf zo groot zou wezen, dat er weinigen hiertoe zouden overig zijn; of dat een ieder met zijn eigen droefheid genoeg zou te doen hebben. Zie Jer. 16:4,5,6,7.

- 12. De tijd is gekomen, Zie boven Ezech.

  7:7. de dag is genaakt; de koper zij niet blijde, Te weten omdat hij het gekochte goed niet zal genieten. en de verkoper bedrijve geen rouw; Te weten omdat hij door gebrek en armoede zijn land of ander goed heeft moeten verkopen; want zo hij het niet verkocht had, zou hij het evenwel niet hebben kunnen behouden. Zie Ezech.

  7:13. want een brandende toorn Versta, den brandenden toorn des Heeren. Zie 2 Kron. 28:13, en onder Ezech.

  7:14. is over de gehele menigte van het land. Te weten van het land Juda.
- 13. Want de verkoper zal tot het verkochte Hebreeuws, verkoping. Alzo boven Ezech. 1:1, wegvoering, voor weggevoerde. niet wederkeren, Gelijk wel in het jubeljaar geschiedde, in hetwelk een ieder, die zijne erve verkocht had, tot

dezelve moest wederkeren; zie Lev. 25:13; maar deze wet zou in de zeventigjarige gevangenschap niet kunnen onderhouden worden. ofschoon hun leven nog onder de levenden ware; Dat is, ofschoon de koper en de verkoper nog leefden. overmits het gezicht, Dat is, deze profetie, voorzeggende den ondergang van het Joodse Rijk en de zeventigjarige gevangenschap van het volk. Zie van het woord gezicht, Gen. 15:1, en Gen. 46:2. aangaande de gehele menigte van het land, Te weten van het land Juda, gelijk in Ezech. 7:12. niet zal terugkeren; Dat is, niet wederroepen worden van God, of ijdel zijn, maar zal volbracht worden; alzo is het woord wederkeren genomen Jes. 55:11; vergelijk ook 2 Sam. 1:22. en niemand De zin is dat de Joden, hoe boos ook en snood zij mochten zijn om Gods wraak achter te houden, die nochtans niet ontgaan zouden. Men kan deze woorden ook aldus vertalen: Niemand, wiens leven is in zijn ongerechtigheid, zal zich versterken; of: Niemand in zijne ongerechtigheid zijnde, zal zijn leven sterven; of: Zich in zijn leven sterken; dat is, zolang hij in zijne ongerechtigheid voortgaat, zal hij zijn leven van het verderf niet behouden kunnen. zal door zijn ongerechtigheid zijn leven sterken.

- 14. Zij hebben met de trompet getrompet, en hebben alles bereid, Te weten dat er oorlog nodig en dienstig is. maar niemand trekt ten strijde; Te weten omdat hij niet wil door zorgeloosheid, of niet durft door vrees, of niet kan door zwakheid. want Mijn brandende toorn is over de gehele menigte van het land. Te weten van het land Juda, gelijk in Ezech. 7:12,13.
- 15. Het zwaard is buiten, Te weten buiten de stad Jeruzalem. en de pest, en de honger van binnen; Te weten binnen de stad Jeruzalem. die op het veld is, Versta degenen, die uit Jeruzalem vluchten, om in haar verderf niet om te komen. zal door het zwaard sterven, Te weten de

- Chaldeën, die de stad zouden belegeren. en die in de stad is, dien zal de honger en de pest verteren.
- ontkomen, Versta degenen, die de algemene plaag der stad en de hand der Chaldeën ontgaan zullen zijn. maar zij zullen op de bergen zijn, zij allen zullen zijn gelijk duiven der dalen, Te weten waarin zij zich verbergen uit vrees voor enigen storm en onweder, of van enige grijpvogels. kermende, Het Hebreeuwse woord betekent hier zoveel als een gewoel maken met zuchten, janken en huilen. Vergelijk Jes. 38:14, en Jes. 59:11. een ieder om zijn ongerechtigheid.
- 17. Alle handen zullen slap worden, Zie 2 Sam. 4:1. en alle knieen zullen henenvlieten als water. Hebreeuws, heengaan; dat is hunne kracht verliezen, bevende van vrees en niet bekwaam zijnde om te bestaan tegen enig geweld noch om daarvoor te vluchten. Alzo onder Ezech. 21:7. Van slappe knieën zie ook Job 4:4, en de aantekening.
- 18. Ook zullen zij zakken aangorden, Zie Gen. 37:34. gruwen zal ze bedekken, Zie dezelfde manier van spreken Ps. 55:6. en over alle aangezichten zal schaamte wezen, en op al hun hoofden kaalheid. Te weten omdat ze door de grootheid hunner droefenis het haar van hun hoofd zouden uittrekken, hetwelk de Heere verboden had, Deut. 14:1; niet willende dat zijn volk onmatig en ongemanierden rouw gelijk de heidenen zouden maken, op welk gebod, naardien deze lieden niet achten zouden, zo schijnt wel dat de bekering bij hen niet geweest is.
- 19. Zij zullen hun zilver op de straten werpen, Te weten omdat het hun een beletsel mocht worden in de vlucht, of omdat ze wanhopen zouden van hetzelve langer te zullen kunnen bezitten. en hun goud zal tot onreinigheid zijn; Dat is, hetwelk zij niet meer zullen achten dan hetgeen naar de wet onrein is en waarvan men zich moest afscheiden en afzonderen. Hebreeuws,

- afzondering. Zie van die woord 2 Kron. 29:5. hun zilver en hun goud zal hen niet kunnen uithelpen ten dage der verbolgenheid des HEEREN; Dat is, als God de Joden door een rechtvaardige gramschap zeer zwaarlijk straffen zal. hun ziel Het woord ziel is hier genomen voor den lust en de begeerte tot de spijs. Deze wordt gezegd niet verzadigd te zijn, door gebrek van leeftocht, die ook den allerrijksten overkomen zou. De manier van spreken is ook Jer. 31:25. zullen zij niet verzadigen, en hun ingewanden zullen zij niet vullen; want het zal Te weten goud en zilver. de aanstoot Dat is, de aanleiding en oorzaak van hun val en ondergang, omdat zij het kwalijk gekregen en kwalijk gebruikt zullen hebben, en voornamelijk om daarmede hunne afgoden te vereren, onder Ezech. 16:17. Zie van het woord *aanstoot* ook onder Ezech. 21:15, en de aantekening. hunner ongerechtigheid zijn.
- 20. En Hij heeft Te weten God. de schoonheid Zijns sieraads Versta den tempel te Jeruzalem, die niet alleen met goud en velerlei kostelijk tuig en kleinodiën, maar ook met de oefening van den waren godsdienst was versierd geweest. ter overtreffelijkheid gezet; Dat is om daardoor, als door een uiterlijk teken, zijn uitnemende heerlijkheid te vertonen, en zijn volk, als zijn waarde bruid, zeer kostelijk versierd, boven alle natiën te verheffen. maar zij hebben daarin beelden gruwelen hunner en hunner verfoeiselen gemaakt; daarom heb Ik dat hun tot Te weten de schoonheid van mijn sieraad. onreinigheid gesteld. Zie op Ezech. 7:19. Anders: ter afzondering gemaakt; dat is, verre van hen gemaakt of gedaan.
- 21. En Ik zal het in de hand Te weten die schoonheid sieraad. der van mijn vreemden Te weten volken, als van de Chaldeën of Babyloniërs, die den tempel beroofd, verstoord en verbrand hebben; 2 25:9, enz.; 2 Kron. 36:18,19. roof, overgeven ten den en

- goddelozen der aarde Versta dezelfde Chaldeën, bij welke geen vreze Gods, gene gerechtigheid, noch medelijden jegens de mensen zou zijn. ten buit, en zij zullen het ontheiligen. Te weten met plunderen, moorden, schenden en branden; idem met het goud, zilver, koper en de heilige vaten daaruit te nemen en tot onheilige gebruiken te eigenen; 2 Kon. 25:13,14,15, enz.; Dan. 1:2, en Dan. 5:3.
- 22. Ook zal Ik Mijn aangezicht van hen omwenden, Te weten van de Chaldeën, die mijn tempel innemen en schenden zullen. De Heere wil zeggen dat Hij hen zou laten geworden en hun boos bedrijf niet verhinderen of tegenstaan. Anderen verstaan dit van de Israëlieten. en zij zullen Mijn verborgen plaats ontheiligen; Versta het heilige der heiligen, waar de ark des verbonds was; en wordt een verborgen plaats genaamd, omdat het binnenste deel des tempels was, en niemand daarin mocht komen dan de overpriester, en dat eenmaal per jaar. want inbrekers Zie van dit woord Ps. 17:4. zullen daar inkomen ontheiligen. die Namelijk in en Jeruzalem, en vandaar in den tempel en in het heilige der heiligen.
- 23. Maak een keten; Of, koord; te weten tot een teken dat de Joden als misdadigers, die met ketens en koorden gebonden zijnde, naar de gevangenis of richtplaats plegen geleid te worden, ten dele door het zwaard zouden omkomen, ten dele naar Chaldea gevankelijk weggevoerd worden. want het land is vol van bloedgerichten, Dat is, zonden, die den dood verdiend hebben, anders genaamd gerichten des doods. Zie Deut. 19:6; Jer. 26:11. Anderen verstaan openbare gerichten, in welke de onschuldigen dood veroordeeld zijn van de ongerechtige rechters. en de stad is vol van geweld. Versta hierdoor allerlei ongerechtigheid bewezen tegen den naaste door openbare verdrukking of heimelijke bedriegerij om rijkdom op te hopen.
- 24. Daarom zal Ik de kwaadste der heidenen doen komen, Dat is, de

- Chaldeën, die van de machtigste waren onder heidenen en geslagen vijanden der Joden. die hun huizen erfelijk bezitten zullen, Het Hebreeuwse woord betekent wel meest iets bezitten uit recht van wettelijke erfenis, maar het is ook genomen voor bezitting in eigendom, hoe en op wat wijze dat die zou mogen verkregen zijn; 1 Kon. 21:15; Hab. 1:6. en zal den hoogmoed Dat is, de hovaardij, stoutmoedigheid, pracht en praal. der sterken Dat is, van de machtigen in het land, machtig in afkomst, staat, rijkdom, of dergelijke. doen ophouden, en die hen heiligen, Te weten de voorgemelde sterken. Die dezen nu heiligden, waren de priesters, die voor hen offeranden deden, waardoor zij meenden geheiligd te worden. zullen ontheiligd worden.
- 25. De ondergang komt; Of, uitroeiing, vernieling. Hebreeuws, afsnijding. Vergelijk Jes. 38:12. en zij zullen den vrede zoeken, maar hij zal er niet zijn.
- 26. Ellende zal op ellende komen, en er zal gerucht op gerucht wezen; dan zullen zij het gezicht van een profeet zoeken; Om van hem te verstaan de uitkomst hunner ellende. Maar het zoeken zal wezen zonder vinden, omdat zij de profeten ter rechter tijd niet gehoord hadden. maar de wet zal vergaan van den priester, Dat is, de gewone kerkelijke personen zullen de ware en onvervalste leer, die alleen recht onderwijzen en troosten kan in allen nood, verliezen en de burgerlijke regenten zullen worden: en dat radeloos alles vermeerdering van de straf, die de Joden verdiend hadden. Vergelijk Jes. 29:14. en de raad van de oudsten. Dat is van de raadsheren, regeerders van het land.
- 27. De koning zal rouw bedrijven, en de vorsten zullen met verwoesting bekleed zijn, Dat is gans zeer vervuld zijn met ontzetting, verbaasdheid en wanhoop. Zie gelijke manier van spreken Job 8;22, en in de aantekening. Hebreeuws, de vorst zal bekleed zijn, enz. en de handen van het volk des lands Dat is, van het gemene

volk. Alzo Jer. 44:21; Hag. 2:5. zullen beroerd zijn; Dat is, door beroering en ontzetting des harten gans onbekwaam zijn om iets tot afkering des vijands uit te richten. Vergelijk 2 Sam. 4:1, en de aantekening. Ik zal hun doen naar hun weg, Dat is, naar de verdiensten hunner werken. en met hun rechten zal Ik ze richten; Dat is, met de straffen, die zij verdiend hebben. Recht voor straf. Zie 2 Kron. 20:12, of naar de wijze, alzo zij verdienen. Recht voor wijze. Zie Gen. 40:13. en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. Het geschiedde nu in het zesde jaar, Te weten na de wegvoering van Jojachin. Zie boven Ezech. 1:2. in de zesde maand, Genaamd bij de Hebreën Elul. Zie Neh. 6:15 en de aantekening. op den vijfden der maand, als ik in mijn huis zat, Te weten in Babylonië of Mesopotamië, onder de weggevoerde Joden. en de oudsten van Juda Dat is, de regeerders der Joden; zie Exod. 3:16, en Lev. 4:15, en de aantekening. Enigen verstaan degenen, die in Jeruzalem woonachtig waren; anderen, die daar onder de weggevoerden woonden; vergelijk onder Ezech. 14:1, en Ezech. 20:1. voor mijn aangezicht zaten, Te weten om enig bericht, raad, onderwijs of troost over den staat van het land Juda en Gods kerk van den profeet te mogen ontvangen; vergelijk Exod. 3:16; 2 Kon. 6:32, en de aantekening. dat de hand des Heeren HEEREN daar over mij viel. Zie boven Ezech. 1:3.
- 2. Toen zag ik, Te weten in den geest en in optrekking der zinnen; zie van de profetische gezichten Gen. 15:1 en Gen. 46:2. en ziet, een gelijkenis, Te weten van den vorm eens mensen. als de gedaante van vuur; Hetwelk betekende Gods wraak en rechtvaardige gramschap, die ontstoken was tegen de goddeloosheid. Vergelijk Deut. 4:24. van de gedaante Zijner lenden en nederwaarts was vuur; Hetwelk

- betekende Gods wraak en rechtvaardige gramschap, die ontstoken was tegen de goddeloosheid. Vergelijk Deut. 4:24. en van Zijn lenden en opwaarts, als de gedaante ener klaarheid, Betekende Gods majesteit en aangename vriendelijkheid jegens degenen, die met gelovigen eerbied zijn woord ontvangen; zie boven Ezech. 1:28. als de verf van Hasmal. Zie boven Ezech. 1:4.
- 3. En Hij stak de gelijkenis ener hand uit, Te weten welke gelijkenis en gedaante beschreven is in Ezech. 8:2. en nam mij bij het haar mijns hoofds; Of, haarlokken. en de Geest Dat is de Heilige Geest, die hem dit gezicht vertoonden. Zie boven Ezech. 1:12. voerde mij op Dat is geschied in den geest, niet in het lichaam, door optrekking der zinnen en niet door verandering der plaatsen. Want de profeet verklaart zichzelven terstond, zeggende: In de gezichten Gods. Vergelijk onder Ezech. 11:24. tussen de aarde en tussen den hemel, en bracht mij in de gezichten Gods te Jeruzalem, Te weten die God door zijn Geest in mijne zinnen wrocht. Alzo boven Ezech. 1:1, en onder Ezech. 40:2. tot de deur der poort van het binnenste voorhof, Dit woord is in den Hebreeuwsen tekst uitgedrukt, onder Ezech. 10:3. Zie van dit voorhof 1 Kon. 6:36. Sommigen verstaan dit van het binnenste deel des groten voorhofs, anders genaamd het voorhof des volks; anderen van den ingang des groten voorhofs. dewelke ziet naar het noorden, alwaar de zitplaats was van een beeld Men houdt dit beeld het beeld van Baäl geweest te zijn, die Achaz een altaar opgericht had. 2 Kon. 16:01, enz. hetwelk Hizkia daarna verstoord maar Manasse weder opgericht heeft; 2 Kon. 21:3. Is daarna weder afgebroken van Josia, en herstel van Joahaz en zijne broeders. der ijvering, Zo genaamd omdat de afgodendienst, daaraan van de Joden gedaan, God tot ijver verwekte, dat is vergramde en tergde, overmits de eer en de dienst, die zijn volk Hem alleen, als den enigen bruidegom deszelven schuldig was,

- dezen afgoden toegedragen werd. Zie Exod. 20:5 en Lev. 20:5. dat tot ijver verwekt. Namelijk den Heere. Het is menselijkerwijze gesproken. Zie Deut. 4:24.
- 4. En ziet, de heerlijkheid des Gods van Israel was aldaar, naar de gedaante, die ik in de vallei gezien had. Zie boven Ezech. 3:23.
- 5. En Hij zeide tot mij: Te weten de Geest, van welken gesproken is boven Ezech. 8:3. Mensenkind, hef nu uw ogen op Te weten de ogen des geestes, niet des lichaams. Want Ezechiël was binnen Jeruzalem, niet naar het lichaam, maar in de optrekking der zinnen. naar den weg van noorden; Hebreeuws, den weg naar het noorden, of noordwaarts. en ik hief mijn ogen op naar den weg van het noorden, en ziet, tegen het noorden aan de poort van het altaar Versta, de poort des tempels, bij welke het koperen altaar anders genaamd het brandofferaltaar naar Gods bevel staan moest. Vergelijk 2 Kon. 16:14. was dit beeld der ijvering, in den ingang.
- 6. En Hij zeide tot mij: Mensenkind, ziet gij wel, wat zij doen, de grote gruwelen, den gruwelijken Versta afgodendienst, dien zij Baäl daar ter ere deden. die het huis Israels hier doet, opdat Ik van Mijn heiligdom verre wegga? De zin is dat de gruwelen, die zij bedreven, Hem ene oorzaak zouden geven om van zijn heiligdom te wijken. Doch gij zult nog wederom Hebreeuws, gij zult wederkeren, gij zult zien, dat is, gij zult weder zien. Zie Num. 11:4. Anders, keer u nog weder, en gij zult groter gruwelen zien. grote gruwelen zien.
- 7. Zo bracht Hij mij tot de deur van het voorhof. Te weten van het binnenste voorhof, daarvan zie boven Ezech. 8:3. Anderen verstaan het buitenste voorhof. Toen zag ik, en ziet, er was een hol in den wand. Versta, een opening in den muur, welken de profeet bevolen wordt te doorgraven en groter te maken, opdat een

- deur daarvan worden zou, waardoor de profeet mocht ingaan en zien wat daarbinnen geschiedde, hetwelk al in het gezicht des geestes geschied is, en niet door enig werk des lichaams.
- 8. En Hij zeide tot mij: Mensenkind, graaf nu in dien wand. En ik groef in dien wand, en ziet, daar was een deur. Of, werd een deur; te weten die de Heere van die opening maakte.
- 9. Toen zeide Hij tot mij: Ga in, en zie de boze gruwelen, die zij hier doen.
- 10. Zo ging ik in, en ik zag, en ziet, er was alle beeltenis van kruipende dieren Dat is, van allerlei soort der gedaanten, beeltenissen of gestalten. Het woord alle is dikwijls zo genomen. Zie Gen. 7:14, alzo hier in het volgende. verfoeilijke beesten, Het Hebreeuwse woord betekent viervoetige dieren, niet maar ook wilde, alleen tamme, voornamelijk die van enige grootte zijn. Zie Gen. 6:7. en van alle drekgoden van het huis Israels, geheel rondom aan den wand Hebreeuws, rondom, rondom. gemaald. Te weten of door schilderij, of door gravering.
- zeventig 11. En mannen uit de oudsten Sommigen verstaan door dezen de zeventig raadsheren van wie gesproken is Num. 11:16, welker president Jaäzanja zou mogen geweest zijn; maar men kan ook door dezen wel verstaan andere personen, die aanzien hadden onder het volk, of door hun ouderdom, of betrekking, of enige reden, om welke zij anderen een voorbeeld tot het goede behoorden te zijn. van het huis Israels, met Jaazanja, den zoon van Safan, staande in het midden van stonden hen, Dat is, dienden de afgodische beeltenissen; zie Deut. 10:8. VOOR aangezichten; Te weten de hun afgemaalde beelden. en een ieder had zijn rookvat in zijn hand, en een overvloedige wolk des reukwerks ging op. Hebreeuws, de overvloedigheid van

een wolk; dat is, een overvloedige wolk of nevel.

- 12. Toen zeide Hij tot mij: Hebt gij gezien, mensenkind, wat de oudsten van het huis Israels doen in de duisternis, Dat is, in heimelijke en verborgen plaatsen, naar de gruwelen der heidenen. een ieder in zijn gebeelde binnenkameren? Hebreeuws, binnenkamers zijner afbeelding; dat is, waarin een ieder zijn afgodische schilderijen had, die hij in het verborgene eerde. Dit kan verstaan worden van de kamers der priesters, die aan den tempel gebouwd waren, 1 Kon. 6:5; of van de heimelijke plaatsen, die zij in hunne huizen tot den dienst der afgoden bescheiden hadden. want zij zeggen: De HEERE ziet ons niet, Deze onschuld hebben zij voorgewend, als zij reden wilden geven waarom zij de afgoden dienden. Vergelijk 2 Kron. 28:23; Jer. 44:18, enz. Daartoe verklaarden zij aldus dat zij niet vreesden voor Gods gramschap, dewijl Hij op hen geen acht nam, ja hen niet zag, als verre van hen gescheiden zijnde; vergelijk Ps. 10:4,11, en Ps. 94:7. de HEERE heeft het land verlaten.
- 13. En Hij zeide tot mij: Gij zult nog wederom grote gruwelen zien, Zie boven Ezech. 8:6. die zij doen.
- 14. En Hij bracht mij tot de deur der poort van het huis des HEEREN, Die plaats, waar deze afgoderij gepleegd werd, meent men geweest te zijn bij de poort van het voorhof der priesters, in de kamers, die voor de priesters aan den tempel gebouwd waren. In deze mochten gene vrouwen komen, maar de profeet heeft haar daarin gezien. die naar het noorden is, en ziet, daar zaten vrouwen, Versta, priesteressen, welker afgodendienst vol oneerlijkheid en onkuisheid was, gedaan ter ere van den afgod Thammuz. De naam van een heidensen afgod, welke van velen gehouden wordt geweest te zijn de afgod der Egyptenaars, genaamd Osiris, die de man geweest was van ene Isis, welke dezen haren man in Egypte verloren hebbende, hem door ene soort van zeer onkuisen afgodsdienst jaarlijks had doen

welken de heidenen gelijke afgoderij bedreven hebben. bewenende den Thammuz. De naam van een heidensen afgod, welke van velen gehouden wordt geweest te zijn de afgod der Egyptenaars, genaamd *Osiris*, die de man geweest was van ene Isis, welke dezen haren man in Egypte verloren hebbende, hem door ene soort van zeer onkuisen afgodsdienst jaarlijks had doen bewenen. Anderen verstaan den afgod *Adonis*, met welken de heidenen gelijke afgoderij bedreven hebben.

- 15. En Hij zeide tot mij: Hebt gij, mensenkind, dat gezien? Gij zult nog wederom grotere gruwelen zien dan deze.
- bracht 16. En Hij mij tot het binnenste voorhof van het huis des HEEREN; Zie boven Ezech. 8:3. en ziet, aan de deur van den tempel des HEEREN, Dat is, naar het heilige en heilige der heiligen, waarin de ark was, een teken van Gods genadige tegenwoordigheid onder die volken. tussen het voorhuis zie hiervan 1 Kon. 6:3. en tussen het altaar, Te weten het brandofferaltaar. Anderen verstaan het reukaltaar, dat in het heilige was. waren omtrent vijf en twintig mannen; Welken enigen menen geweest te zijn degenen, waarvan gesproken wordt onder Ezech. 11:1, waar zij vorsten des volks genaamd worden, dat is regeerders en oversten in het land. hun achterste leden waren naar den tempel des HEEREN, Dat is, naar het heilige en heilige der heiligen, waarin de ark was, een teken van Gods genadige tegenwoordigheid onder die volken. hun aangezichten naar het oosten, Dat is, met hun rug naar het westen, even gelijk de heidenen; maar de Joden moesten zich wenden met het aangezicht naar het westen, waar de ark Gods was in het heilige der heiligen. en deze bogen zich neder naar het oosten voor de zon. Dat is, riepen de zon aan, en bewezen haar godsdienstige eer tegen het uitgedrukte bevel Gods; Deut. 17:2,3, enz.

- 17. Toen zeide Hij tot mij: Hebt gij, mensenkind, dat gezien? Is er iets lichter geacht bij het huis van Juda, Deze vraag loochent sterkelijk. Zie Gen. 18:17. De zin is dat bij de Joden niets lichter geacht was; hoewel deze gruwelen, tegen de eerste de allerzwaarste tafel begaan, verschrikkelijkste waren; maar daar was geen gebod zo zwaar, dat de Joden niet licht hielden om te overtreden. dan deze gruwelen te doen, die zij hier doen? Als zij het land met geweld vervuld hebben, Dat is, met verdrukking der onschuldigen en der armen, welke geschiedt òf in het algemeen door het gericht, òf in het bijzonder door allerlei soort van onrecht. ZO keren zij zich, om Mij te vertoornen; Te weten door gruwelijke afgoderij, waarom zij mij tot ijver verwekken en mijn tempel ontheiligen. want zie, zij steken de wijnranken aan hun neus. Of, takken, of scheuten. Het Hebreeuwse woord is zo genomen Num. 13:23, en onder Ezech. 15:2. Te weten ter ere van de zon, die zij aanroepen omdat zij de vruchten kweekt en rijp maakt. Deze plaats wordt verscheidenlijk verklaard.
- 18. Daarom zal Ik ook handelen in grimmigheid, Mijn oog zal niet verschonen, en Ik zal niet sparen; hoewel zij voor Mijn oren met luider stem roepen, nochtans zal Ik hen niet horen. Te weten omdat hunne gebeden niet uit een oprecht geloof zullen voortkomen, noch met de ware bekering verenigd zijn, maar alleen uit het gevoel van den tegenwoordigen nood en vrees van meerdere straf, zonder een vast voornemen van ware betering, uitgedrongen.

1. Daarna riep Hij Namelijk, de Heere, van wien zie boven Ezech. 1:26. Voor mijn oren met luider stem, Dat is, dat ik, Ezechiël, dit geroep hoorde. Versta door dit geroep de kracht van Gods voorzienigheid, waardoor Hij de schepselen beweegt om zijnen wil en eeuwigen raad uit te voeren. zeggende: Te weten tot de heilige engelen,

- die Gode ten dienste staan om zijne bevelen en oordelen uit te richten; Ps. 103:20; Hebr. 1:14. Doet de opzieners Hebreeuws, opzichten; dat is, die opzicht hadden. Versta, zekere heilige engelen, die van God als opzieners der stad gesteld waren. Want over landen, volken en steden worden zij van Hem verordend niet alleen om die te bewaren, 2 Kon. 6:17; Dan. 10:20,21, maar ook om die te straffen, Gen. 19:12,13; 2 Kon. 19:35. Zij worden vorsten genaamd, Dan. 10:20,21; idem, heerschappijen, overheden, machten, Col. 1:16; dat is, heerschappers, oversten, machtigen. Alzo hier opzichten voor opzieners, bestellers, commissarissen. # Col stad naderen, Namelijk 1.16 der elkeen Jeruzalem. en met zijn verdervend wapen in zijn hand. Hebreeuws, wapen of gereedschap der verderving; dat is waarmede Hij de inwoners der stad verderven zou.
- 2. En ziet, zes mannen kwamen Dat is, gelijk enigen gevoelen, zes engelen in de gedaante van mannen. Vergelijk Gen. 18:2; Mark. 16:5; Hand. 1:10. Sommigen menen dat door deze mannen verstaan en betekend worden de Chaldeën of de oversten van het leger, dat Jeruzalem belegeren zou; anderen de volken en koninkrijken, die de Chaldeën in dezen tot hunne hulp zouden hebben. Van den weg der Hoge poort, Zie van deze poort 2 Kon. 15:35; idem, 2 Kron. 27:3; Jer. 26:10. die gekeerd is naar het noorden, Te weten vanwaar de Chaldeën zouden komen, die de stad en den tempel verstoren zouden. en elkeen Te weten van die zes mannen. met zijn verpletterend wapen in zijn hand; Hebreeuws, het gereedschap zijner verplettering; dat is het wapentuig, waarmede Hij verpletteren en in stukken slaan zou. en een man in het midden van hen Te weten onderscheiden van de zes voorgemelde, want die waren gezonden om te verderven, hebbende hun wapentuig daartoe vaardig; maar dezen om te behouden, hebbende daartoe zijn schrijftuig en bevel om de vromen te tekenen. Was met linnen bekleed, Gelijk een priester. Zie Exod. 28:39; Lev. 6:10. Sommigen verstaan

door dezen man onzen enigen Overpriester, den Heere Christus Jezus, die van den Vader gezonden is om de zijnen uit het verderf der ziel te verlossen. Dienvolgens wordt Hij hier niet aangezien in zijn goddelijke majesteit en heerlijkheid, die Hij met den Vader en den Heiligen Geest gemeen heeft, gelijk boven Ezech. 1:26; maar in den stand zijner vernedering en het ambt van zijn schrijvers-Middelaarschap. en een inktkoker Te weten waaruit de schrijver met de pen inkt neemt. was aan zijn lenden; Versta, aan den gordel zijner lenden hangende. en zij kwamen in, stonden bij het koperen altaar. Zo genaamd Exod. 38:30; 2 Kon. 16:14. Anders, het altaar des brandoffers; Exod. 30:28. Van plaats zie Lev. 1:3,5. Bredere beschrijving daarvan, zie 2 Kron. 4:1.

- 3. En de heerlijkheid des Gods van Israel hief zich op van den cherub, Versta de cherubim, die over de ark waren, in het allerheiligste, tot een teken van zijn genadige tegenwoordigheid bij dat volk. Sommigen verstaan de cherubim, die Ezechiël in het gezicht gezien heeft. Vergelijk onder Ezech. 10:4, met de aantekening. Zie van de cherubim Gen. 3:24. waarop Hij was, Te weten de God van Israël. Of zij was, namelijk de heerlijkheid Gods. tot den dorpel van het huis; Dat is, de uitgang van het allerheiligste. Dit betekende dat God van den tempel scheiden wilde. en Hij riep tot den man, die met linnen bekleed was, die de schrijvers-inktkoker aan zijn lenden had.
- 4. En de HEERE zeide tot hem: Ga door, door het midden der stad, door het midden van Jeruzalem, en teken een Deze tekening is niet lichamelijk geschied door een zichtbaar en uiterlijk teken aan het lichaam, maar geestelijk door een onzienlijk en inwendig teken aan den geest, hetwelk de ware gelovigen van alle huichelaars en ongelovigen onderscheidt. Want dit alles is geschied in een geestelijk gezicht, en dienvolgens niet door een lichamelijke daad. Vergelijk Openb. 7:3. teken op de

- voorhoofden Deze tekening is niet lichamelijk geschied door een zichtbaar en uiterlijk teken aan het lichaam, maar geestelijk door een onzienlijk en inwendig teken aan den geest, hetwelk de ware gelovigen van alle huichelaars en ongelovigen onderscheidt. Want dit alles is geschied in een geestelijk gezicht, en dienvolgens niet door een lichamelijke daad. Vergelijk Openb. 7:3. der lieden, Die het overblijfsel waren van Gods volk, schuilende onder dat afvallig geslacht. die zuchten en uitroepen over al deze gruwelen, die in het midden derzelve gedaan worden. Namelijk de stad Jeruzalem.
- 5. Maar tot die *anderen* Te weten die zes andere mannen, die bescheiden waren om te verderven, te doden en uit te roeien, van wie zie boven Ezech. 9:2. zeide Hij voor mijn oren: Gaat door, door de stad achter hem, Te weten die het schrijftuig aan zijne lenden had en voorging. Zie van dezen boven Ezech. 9:2, en de aantekening. De doding mocht niet geschieden voordat degenen, die behouden moesten zijn, getekend waren en alzo uitgenomen van het algemene verderf. Vergelijk Gen. 19:22. en slaat, Dat is, doodt, verderft en roeit uit. Vergelijk boven Ezech. 7:9. ulieder oog verschone niet, en spaart niet!
- ouden, 6. Doodt jongelingen en maagden, en kinderkens en vrouwen, Zie de vervulling 2 Kron. 36:17. vrouwen, tot verdervens toe; maar genaakt aan niemand, op denwelken het teken is, Dewijl dat van de uiterlijke straf enige getekenden mede geleden hebben, gelijk Jeremia, die in Egypte balling geworden is, en meer anderen, versta dit gelijk voren, van de geestelijke behoudenis ter zaligheid. en begint Te weten de doding. van Mijn heiligdom. Dat is, van mijn tempel. Zie 2 Kron. 20:8. En zij begonnen van de oude mannen, Zie van dezen boven Ezech. 8:11, en de aantekening. die voor het huis waren. Dat is, voor den tempel. Alzo in het volgende.

- 7. En Hij zeide tot hen: Verontreinigt het huis, Hetwelk geschiedde door de dode lichamen, die daarin verslagen werden. Vergelijk Num. 19:11; 2 Kon. 23:16. en vervult de voorhoven met verslagenen; Zie van beide de voorhoven, het binnenste en het buitenste, 1 Kon. 6:36. gaat henen uit. En zij gingen henen uit, en zij sloegen in de stad. Dat is, zij maakten een grote slachting van allerlei mensen door de ganse stad. Zie van het woord slaan voor doden genomen, Gen. 8:21.
- 8. Het geschiedde nu, als zij hen geslagen hadden, Te weten de inwoners van Jeruzalem. en ik overgebleven was, Te weten menende alleen overgebleven te zijn. Vergelijk 1 Kon. 19:10; Rom. 11:3. dat ik op mijn aangezicht viel, Te weten door grote verslagenheid voor Gods strenge wraak en door medelijden over het verslagen volk. Vergelijk Gen. 17:3. en riep, en zeide: Ach, Heere HEERE, zult Gij al het overblijfsel van Israel verderven, met Uw grimmigheid uit te gieten over Jeruzalem?
- 9. Toen zeide Hij mij: tot De ongerechtigheid van het huis van Israel en van Juda is gans zeer groot, Hebreeuws, is zeer zeer groot; dat is uitermate groot. Vergelijk Gen. 17:6,20, onder Ezech. 16:13. en het land is met bloed vervuld, Hebreeuws, bloeden; dat is doodslagen en moorderijen. Zie Gen. 4:10; 1 Kon. 2:33. en de stad is vol van afwijking; Of, verkeerdheid, of omkering, of buiging des rechts. want zij zeggen: Zie boven Ezech. 8:12. De HEERE heeft het land verlaten, en de HEERE ziet niet.
- 10. Daarom ook, wat Mij aangaat, Mijn oog zal niet verschonen, Hij spreekt in den toekomenden tijd, omdat het voorverhaalde nog niet was geschied inderdaad, maar alleen in een gezicht, hetwelk in den geest van den profeet was ene afbeelding en voorzegging van hetgeen dadelijk te zijner tijd geschieden zou. en Ik zal niet sparen; Ik zal hun weg op

- hun hoofd geven. Dat is, hen straffen, gelijk zij met al hun boze werken verdiend hebben. Zie 1 Kon. 8:32, en boven Ezech. 7:3.
- 11. En ziet, de man, die met linnen bekleed was, aan wiens lenden de inktkoker was, bracht bescheid weder, zeggende: Ik heb gedaan, Vergelijk Ps. 40:9; Joh. 4:34, en Joh. 5:30, en Joh. 6:38, en Joh. 17:4. gelijk als Gij mij geboden hadt. Anders, naar alles dat, enz.

- 1. Daarna zag ik, Te weten in den geest. Want de profeet was in optrekking der zinnen. en ziet, boven het uitspansel, Zie boven Ezech. 1:22, en vergelijk aldaar Ezech. 1:26. hetwelk was over het hoofd der cherubs, Dat is, de gelijkenis van cherubim; zie van dezen Gen. 3:24. Zij worden boven Ezech. 1:5, dieren genaamd, en waren vier in getal. Zie de aantekening. Was als een saffiersteen, Zie boven Ezech. de gedaante van als gelijkenis eens troons; Zie boven Ezech. 1:26. en Hij verscheen Te weten God, die onder genoemd wordt de Heere, Ezech. 10:18, en de God van Israël, Ezech. 10:19. Op dezelve. Te weten het uitspansel en den troon. Of, boven dezelve, te weten cherubim.
- 2. En Hij sprak tot den man, Zie van dezen boven Ezech. 9:2. Als men door Hem hier verstaat den Heere Christus, zo wordt Hij hier aangezien als de rechter der goddelozen. bekleed met linnen, en Hij zeide: Ga in tot tussen Hebreeuws, tot de tusschenheden der wielen; dat is, tot in het midden derzelve, alzo in het volgende. de wielen, Versta door deze de raderen, welker beschrijving en betekenis zie boven Ezech. 1:15. tot onder den cherub, Want de wielen of raderen waren bij de cherubim is. en vul uw vuisten met vurige kolen Welke afbeeldingen waren van Gods rechtvaardige straffen, zie boven Ezech. 1:13, en vergelijk Ps. 18:9. van tussen de cherubs, Hebreeuws, van de tusschenheden der cherubim; dat is van de plaats, die tussen

- de cherubim is. en strooi ze over de stad; Tot een teken dat zij verteerd zal worden door een brand van het zwaard, honger en pest, ja ook met stoffelijk vuur; 2 Kon. 25:9. en hij ging in Namelijk de man met linnen bekleed. voor mijn ogen. Dat is, dat ik Hem met mijne ogen in dit gezicht aanschouwde.
- cherubs stonden 3. De nu ter rechterzijde Dat is, aan de noordzijde, welke zag naar het land der Chaldeën, tot een teken dat des tempels en der Joden verderf vandaar komen zou. van het huis, Dat is, van den tempel des Heeren, welverstaande in het binnenste voorhof, gelijk blijkt uit de volgende woorden van Ezech. 10:3. als die man inging; en een wolk Welke betekende Gods gramschap en de verstoring, die den tempel was nakende. Zo is de wolk hier een teken van Gods toorn en de aanstaande zwarigheden, gelijk Ps. 18:12,13, en niet van zijn genadige bijwoning, gelijk wel Exod. 40:34; Num. 9:15; 1 Kon. 8:10,11. vervulde het binnenste voorhof. Hetwelk was het voorhof der priesters; zie 1 Kon. 6:36.
- 4. Toen hief zich de heerlijkheid des HEEREN Zie boven Ezech. 1:28. omhoog van boven Te weten, waarop de Heere in het heilige der heiligen zijn gewone woning gehad had; 1 Sam. 4:4; Ps. 80:2; Jes. 37:16. Of, van op deze vier cherubim tot den dorpel des huizes. den cherub, Of, cherubim, want het enkelvoudig getal is hier voor het veelvoudig genomen. Zie boven Ezech. 10:1, en Ezech. 9:3. op den dorpel Tot een teken dat God van den tempel en van dat volk verhuizen wilde. van het huis; en het huis werd vervuld met een wolk, Dat is, van het deel des tempels, genaamd het heilige. Eerst is GOd gescheiden van het allerheiligste, boven Ezech. 9:3; nu scheidt Hij ook uit het heilige. en het voorhof was vol van den glans der heerlijkheid des **HEEREN.** Te weten het binnenste, anders genaamd het voorhof der priesters.
- 5. En het geruis Dit wordt breder bij gelijkenissen beschreven, boven Ezech. 1:24.

- van de vleugelen Zie boven Ezech. 1:6. der cherubs Te weten die alzo deze rechtvaardige verhuizing des Heeren als met lofzegging toestemden, of de verschrikkelijke zwarigheid, die daarop zou volgen als met ontzetting voorzegden. Werd gehoord tot het uiterste voorhof, Anders genaamd het *grote voorhof*; zie 1 Kon. 7:9, en de aantekening. als de stem Zie boven Ezech. 1:24. des almachtigen Gods, Zie Gen. 17:1. wanneer Hij spreekt.
- 6. Het geschiedde nu, als Hij den man, Namelijk de Heere, wiens heerlijkheid beschreven is boven Ezech. 10:4. bekleed met linnen, geboden had, zeggende: Neem vuur Genaamd boven Ezech. 10:2, vurige kolen. Het vuur betekent Gods toorn en wraak; zie Job 22:20. van tussen de wielen, Zie boven Ezech. 10:2. van tussen de cherubs, dat hij inging en stond bij een rad. Te weten van de vier raderen of wielen, die bij de cherubim waren. Anders: bij de raderen. En zo wordt hier het enkelvoudig getal voor het veelvoudig genomen; vergelijk boven Ezech. 10:4, de aantekening op het woord cherub.
- 7. Toen stak een cherub zijn hand uit Te weten een van die vier, van wie zie boven Ezech. 1:5, en de aantekening. Van tussen de cherubs tot het vuur, hetwelk was tussen de cherubs, en nam daarvan, en gaf het in de vuisten desgenen, die met linnen bekleed was; die nam het, en ging uit. Te weten om dat te strooien over de stad Jeruzalem; hetwelk hier wel geschied is in een gezicht tot voorzegging van het toekomende, maar weinige jaren hierna inderdaad tot vervulling van het voorzegde.
- 8. Want er werd gezien aan de cherubs de gelijkenis van eens mensen hand Versta evenwel dat zij elk twee handen hadden; een enkel getal voor een veelvoudig. Vergelijk boven Ezech. 10:4, op het woord cherub, idem onder Ezech. 10:21. onder hun vleugelen.

- 9. Toen zag ik, en ziet, vier raderen zie boven Ezech. 1:15. waren bij de cherubs; Welke ook vier waren in getal, boven Ezech. 1:5, waar zij dieren genoemd worden. Zie de aantekening. een rad was bij elken cherub; Hebreeuws, een rad bij een cherub, en een rad bij een cherub; dat is bij elken cherub een rad. Zie van deze manier van spreken Gen. 7:2, en Num. 7;11, en Num. 13:2. en de gedaante der raderen was als de verf van een turkoois-steen. Een edelgesteente, van hetwelk zie boven Ezech. 1:16.
- 10. En aangaande hun gedaanten, die vier hadden enerlei gelijkenis, Welke betekent dat in al Gods werken en wonderbare gelijkheid is van wijze, orde en volmaaktheid. gelijk of het ware geweest Zie boven Ezech. 1:15, op de woorden vier aangezichten. Idem zie de aantekening in Ezech. 1:16. een rad in het midden van een rad.
- 11. Als die gingen, Te weten de cherubim, bij wie de raderen waren. Zie boven Ezech. 1:9. zo gingen deze op hun vier zijden; Te weten de raderen. Zie boven Ezech. 1:17. zij keerden zich niet om, Zie boven Ezech. 1:17. als zij gingen; maar de plaats, waarheen het hoofd zag, Versta een der vier hoofden, die iedere cherub had, welke tegen de vier winden zagen. die volgden zij na; zij keerden zich niet om, Zie boven Ezech. 1:17. als zij gingen.
- 12. Hun ganse Te weten der cherubim, wien hier ogen toegeschreven worden, hoewel niet in het eerste gezicht, boven Ezech.

  1:, betekenende de voorzienigheid Gods, waardoor zij verlicht worden en al hun werk wijselijk bestuurd en uitgevoerd wordt. Vergelijk boven Ezech. 1:18, waar van de ogen der raderen gesproken is. lichaam nu, Hebreeuws, vlees. Want het lichaam van de mensen bestaat uit vlees. Zie Job 12:10. en hun ruggen, en hun handen, en hun vleugelen, mitsgaders de raderen, waren vol ogen rondom; die vier

- hadden hun raderen. Te weten cherubim; zie Ezech. 1:15; idem hier Ezech. 10:9. De zin is dat iedere cherub een rad had.
- 13. Aangaande de raderen, elkeen derzelve werd voor mijn ogen genoemd Galgal.
- 14. En elkeen had vier aangezichten; In dit gezicht is enig onderscheid in de orde en benaming van het gezicht, boven Ezech. 1; hoewel het inderdaad hetzelfde geweest is; zie onder Ezech. 10:15,22. het eerste aangezicht Te weten van elk der cherubim. Nu dit eerste aangezicht van des cherub was, dat voorwaarts uitzag, het tweede, dat naar de rechterhand, het derde, naar de linkerhand, het vierde achterwaarts uitzag. Zulke vier aangezichten hadden zij alle vier. Hebreeuws, het aangezicht van den eersten. was het aangezicht eens cherubs, Sommigen menen dat hier in de plaats van een ossen-aangezicht gesteld wordt het aangezicht van den cherub, om te tonen dat zij allen cherubim geweest zijn. Anderen stellen andere redenen. en het tweede aangezicht was het aangezicht eens mensen. het derde en het aangezicht eens leeuws, en het vierde het aangezicht eens arends.
- 15. En die cherubs hieven zich omhoog; dit was hetzelfde dier, of, dit waren even de dieren; een enkelvoudig getal voor een veelvoudig. Hij spreekt van de vier dieren, waarvan te zien is boven Ezech. 1:5. dat ik bij de rivier Chebar gezien had.
- 16. En als de cherubs gingen, zo gingen die raderen nevens dezelven; en als de cherubs hun vleugelen ophieven, om zich van de aarde omhoog te heffen, zo keerden zich diezelve raderen ook niet om van bij hen.
- 17. Als die stonden, Te weten de cherubim. stonden *deze*, Te weten de raderen; alzo in het volgende. en als die opgeheven werden, hieven zich deze *ook* op; want de geest der dieren

was in hen. Te weten de Heilige Geest; zie boven Ezech. 1:12. Anders: de Geest des levens.

- 18. Toen ging de heerlijkheid des HEEREN Dat is, God, die heerlijk is. Zie boven Ezech. 1:28. van boven den dorpel des huizes weg, Te weten waarop zij tevoren van de cherubim gekomen was. Zie boven Ezech. 10:4, en de aantekening. en stond boven de cherubs. Of, stelde hen.
- 19. En de cherubs hieven hun vleugelen op, en verhieven zich van de aarde omhoog voor mijn ogen, Dat is, dat ik het aanzag, te weten met de ogen mijns geestes, zijnde in optrekking der zinnen. als zij uitgingen; en de raderen waren tegenover hen; Of, nevens hen. Namelijk over de cherubim. en elkeen stond aan de deur Of, bleef staan. der Oostpoort Of, voorste poort. Sommigen verstaan door deze poort de poort van het voorhof der priesters; anderen de poort van het voorhof des volks. Dit betekende dat God eindelijk ten enenmale uit zijn huis verhuizen zou. Vergelijk boven de aantekening Ezech. 9:3, en in Ezech. 10:4. van het huis des HEEREN; en de heerlijkheid des Gods Israels was van boven over hen. Namelijk over de cherubim.
- 20. Dit is het dier, Zie boven Ezech. 10:15. dat ik zag onder den Gods Israels bij de rivier Chebar; en ik bemerkte, Zulks dat dit gezicht den profeet gediend heeft tot verklaring van het eerste, beschreven boven Ezech. 1. dat het cherubs waren.
- 21. Elkeen had vier aangezichten, en elkeen had vier vleugelen; en de gelijkenis van mensenhanden was onder hun vleugelen.
- 22. En aangaande de gelijkenis van hun aangezichten, het waren dezelfde aangezichten, die ik gezien had bij de rivier Chebar, hun gedaanten en zij zelven; zij gingen

ieder recht uit Zie boven Ezech. 1:9. voor zijn aangezicht henen.

- 1. Toen hief mij de Geest op, Versta, den Geest Gods, die hem dit gezicht vertoonde; zie boven Ezech. 8:3. en bracht mij tot de Oostpoort Zie boven Ezech. 10:19. van het huis des HEEREN, dewelke ziet oostwaarts; en ziet, aan de deur der poort waren vijf en twintig mannen, Men meent dezen geweest te zijn dezelfden van wie gesproken is boven Ezech. 8:16. Zoveel is het, dat zij van groot aanzien onder het volk geweest zijn, en voornamelijk wier namen hier uitgedrukt worden. Zij komen hier uit het huis des Heeren, van den afgodendienst, dien zij daar de zon bewezen hadden, en spreken tezamen van de versterking der stad. en in het midden van hen zag ik Jaazanja, den zoon van Azzur, en Pelatja, Die ook te onderscheiden is van anderen van dezen naam; 1 Kron. 3:21, en 1 Kron. 4:42. den zoon van Benaja, vorsten des volks. Dat is, voortreffelijke personen, die in de regering des lands uitstekende, bij het volk aanzienlijk waren, en dienvolgens een voorbeeld der godvruchtigheid allen billijk moesten geweest zijn; vergelijk Exod. 3:16; Lev. 4:15; 2 Kon. 23:1, en de aantekening.
- 2. En Hij zeide tot mij: Te weten de Geest, die hem voerde. Waaruit blijkt dat het woord niet van den wind moet verstaan worden. Anderen verstaan door dezen sprekenden persoon den Heere, die zich over de cherubim vertoonde, boven Ezech. 10:19. Mensenkind, deze zijn de mannen, die ongerechtigheid bedenken, en die kwaden raad raden in deze stad. Te weten van de stad niet over te geven in der Chaldeën hand, tegen den raad van den profeet Jeremia, maar die te beschermen.
- 3. Die zeggen: Men moet geen huizen nabij bouwen; Te weten nabij de stad, dat is, in de voorstad. deze *stad* Dat is, Jeruzalem. **zou** Dat is, de Chaldeën, komende om deze stad te belegeren, zouden

in de huizen der voorstad bekwamelijk mogen wonen, en als een vuur, de stad als een pot zijnde, doen zieden, en ons, die daarin zouden zijn, als het vlees door honger verteren, vergelijk onder Ezech. 24:3, enz. Zij spotten met de profetie van Jer. 1:13, die zij met hun raad zoeken te schande en leugenachtig te maken. Anders, ons verderf is niet nabij, laat ons huizen bouwen; te weten om hier te blijven wonen, en zo zij deze stad de pot en wij het vlees. Want wij zijn het vlees in den pot, wij moeten daarin blijven, zodat Jeremia tegen zichzelven profeteert als hij ons spreekt van weggevoerd te zullen worden. de pot, Te weten waarvan Jeremia geprofeteerd heeft, Jer. 1. en wij het vlees zijn.

- 4. Daarom profeteer tegen hen; profeteer, o mensenkind!
- 5. Zo viel dan de Geest des HEEREN op mij, Zie boven Ezech. 1:3. en Hij zeide tot mij: Zie boven Ezech. 11:2. Zeg: Zo zegt de HEERE: Alzo zegt gijlieden Te weten gelijk recht tevoren, Ezech. 11:3, verhaald is. o huis Israels! want Ik weet elkeen der dingen, Hebreeuws, de opklimmingen uws geestes; dat is, dat in de gedachten uws harten opkomt. Zie van gelijke manier van spreken Jer. 7:31. die in uw geest opklimmen.
- 6. Gij hebt Te weten vorsten en regeerders der stad, van wie zie boven Ezech. 11:1. UW verslagenen Dat is, die gij door allerlei soort van ongerechtigheid in de stad verdrukt hebt. Vergelijk boven Ezech. 7:23, en Ezech. 9:9. in deze stad vermenigvuldigd, en gij hebt derzelver straten met de verslagenen vervuld.
- 7. Daarom, zo zegt de Heere HEERE:
  Uw verslagenen, Dat de Joden zeiden tot
  bespotting van de woorden van Jeremia,
  keert Ezechiël tegen hen, alsof hij zeide: Zeker
  is de stad Jeruzalem de pot, maar het vlees
  daarin ziedende, zijn degenen, die gij daarin
  wredelijk verdrukt hebt, om welker oorzaak
  en al uw goddeloosheden, Gods toorn u en
  uws gelijken nog gruwelijker verslinden zal.
  die gij in het midden derzelve
  nedergelegd hebt, die zijn dat vlees,

- en deze *stad* is de pot; maar ulieden zal Ik uit het midden derzelve doen uitgaan. Namelijk door middel der Chaldeën, die hen gevankelijk nemen en naar hunne verdiensten straffen zouden. Zie Ezech. 11:8,9,10,11.
- 8. Gijlieden hebt het zwaard gevreesd; Dat is, de oorlog. Zie Lev. 26:6. en het zwaard zal Ik over u brengen, spreekt de Heere HEERE.
- 9. Ook zal Ik ulieden uit het midden derzelve doen uitgaan, en Ik zal u overgeven in de hand der vreemden; Namelijk, der Chaldeën. en Ik zal recht onder u doen. Zie boven Ezech. 5:8.
- 10. Gij zult door het zwaard vallen;
  Dat is door den oorlog omkomen. Zie Lev.
  26:7. in de landpale Israels zal Ik u
  richten, Dat is, straffen; vergelijk Gen.
  15:14; alzo hier in Ezech. 11:11. en gij zult
  weten, dat Ik de HEERE ben.
- 11. Deze *stad* zal ulieden niet tot een pot zijn, Te weten om daarin te zieden, dat is daarin te blijven, en uw meeste straf, dit leven aangaande, te dragen. en gij zult in het midden derzelve *niet* tot vlees zijn; Dit woord moet hier uit het voorgaande lid weder bijgesteld zijn. in de landpale Israels zal Ik u richten. Zie de vervulling hiervan 2 Kon. 25:21; Jer. 52:10.
- 12. En gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, omdat gij in Mijn inzettingen niet gewandeld, en Mijn rechten niet gedaan hebt, maar naar de rechten der heidenen, Of, wijzen. Versta hun afgodische rechten, die God hun verboden had, enigszins na te volgen; Lev. 18:3, en Lev. 20:23; Deut. 12:29,30, en Deut. 18:14; boven Ezech. 5:7, worden de Joden bestraft omdat zij naar de rechten der heidenen niet leefden. Doch zie daarvan de aantekening aldaar. die rondom u zijn, gedaan hebt.
- 13. Het geschiedde nu, als ik profeteerde, Het schijnt dat dit profeteren van Ezechiël en het sterven van Pelatja eerst in het gezicht geschied is, en daarna inderdaad, alzo dat Ezechiël den Israëlieten,

die in Chaldea waren, dadelijk verkondigd heeft wat hij gezien en in den geest gedaan had, en dat de dood van Pelatja dan ook dadelijk geschied is, tot de bevestiging dezer voorzegging. dat Pelatja, de zoon van Benaja, stierf. Toen viel ik neder op aangezicht, mijn Te weten verslagenheid en om voor het overblijfsel van het volk te bidden; vergelijk Num. 14:5. en riep met luider stem; Hebreeuws, groter. en zeide: Ach, Heere HEERE! zult Gij gans een voleinding maken De profeet ziet niet eigenlijk in deze klacht op Pelatja, die een goddeloos mens was, maar op de weinigen, die nog overig waren, denkende, indien de Heere zo voortging, dat Hij haast een einde zou maken, daar Hij nochtans beloofd had een overblijfsel te behouden. Zie van deze manier van spreken Jer. 4:27. met het overblijfsel van Israel?

- 14. Toen geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 15. Mensenkind, het zijn Versta, degenen, die met Jojachin door den raad van Jeremia als ballingen in Chaldea verhuisd waren; 2 Kon. 24:12, enz. uw broederen, Dat is, uwe bloedvrienden uw nabestaanden; zie Gen. 24:27. broederen, de mannen Deze herhaling geschied om den ijver Gods en de gewichtigheid der zaak uit te drukken. **uwer** maagschap, Hebreeuws, uwer lossing; dat is, die uit kracht van hunne maagschap het recht hebben om uwe goederen te lossen, en dus uw nabestaanden bloedvrienden zijn. Zie Lev. 25:25. en het ganse huis Israels, ja, dat ganse, tot welke de inwoners van Jeruzalem Te weten dat waarin Chaldea was, meest behorende tot den stam van Juda. gezegd hebben: Te weten hen bespottende, omdat zij hun vaderland verlaten hadden en als ballingen in Chaldea woonden; daar zij nog andere bezaten, en gebruikten het land, dat God hunnen vaderen tot een erfelijk goed gegeven had. Maakt u verre af van den HEERE, Alsof zij zeiden: Wij zijn alleen Gods volk, die zijn land, dat Hij onzen vaderen gegeven heeft, bewonen. Wij

- hebben met u, die van ons gescheiden zijt, niet te doen, en gij zult geen deel met ons hebben in dit land, dat gij verlaten hebt. ditzelve land is ons tot een erfbezitting gegeven.
- 16. Daarom zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Hoewel Ik hen verre onder de heidenen weggedaan heb, Te weten die Hij in Ezech. 11:15 des profeten broeders en het huis van Israël genoemd had; alzo in het volgende. en hoewel Ik hen in de landen verstrooid heb, nochtans zal Ik hun een weinig tijds Of, Ik ben hun een weinig tijds tot een heiligdom geworden. Anders: Ik zal hen tot een klein heiligdom zijn; te weten inplaats van den zichtbaren tempel in Jeruzalem, die een teken was van mijne tegenwoordigheid, zal Ik nu hun voor een kleinen tijd bij zijn, zonder dat uitwendige teken, met mijn Geest en genade onder hen wonende, hunne gebeden verhorende en hen beschermende. Anders: een heiligdom der weinigheid, dat is, van weinigen. Vergelijk Jes. 8:14. tot een heiligdom zijn, in de landen, Te weten van Chaldea en anderen, waarin zij verstrooid zijn. waarin zij gekomen zijn.
- 17. Daarom zeg: Alzo zegt de Heere HEERE: Ja, Ik zal ulieden vergaderen uit de volken, Hetwelk vervuld is als de Joden wedergekomen zijn uit de Babylonische gevangenschap naar hun vaderland, en nog volmaakter als de Heere *Christus* zijne gemeente door den dienst der apostelen uit alle volken vergaderd heeft. en Ik zal u verzamelen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, en Ik zal u het land Israels geven.
- 18. En zij zullen daarhenen komen, en al deszelfs verfoeiselen Dat is, afgoden, die men verfoeien en waarvan men een gruwel moet hebben. en al deszelfs gruwelen van daar wegdoen.
- 19. En Ik zal hun enerlei Dat is, hetwelk niet dubbel of vals is, maar oprecht, ongeveinsd, mij alleen aanhangende, en niet verdeeld tussen mij en de afgoden. Zie wijders Jer. 32:39, met de aantekening. hart

geven, Dat is, wil, genegenheid, beweging. Zo is het woord *hart* meest genomen als het bij het woord geest gesteld wordt; hetwelk dan betekent den zin, het verstand en de gedachten des mensen; Ps. 51:12; onder Ezech. 18:31, en Ezech. 36:26. en zal een nieuwen geest in het binnenste van u geven; Dat is, andere zinnen en gedachten dan tevoren in u waren. Versta ene verandering van den geest, niet in wezen, maar in hoedanigheden en krachten. Vergelijk de voor aangewezen plaatsen, idem Rom. 7:6, en Rom. 12:2; 2 Cor. 4:13; Ef. 4:23; Col. 3:10. en Ik zal het stenen hart Hebreeuws, het hart des steens; dat is een stenen, of stenig hart. Het hart van den onherboren mens wordt hier bij een steen vergeleken, ten aanzien van zijn natuurlijke hardheid. De gelijkenis bestaat voorts hierin, dat, gelijk een steen uit zijne natuur de kracht niet heeft om zich in vlees te veranderen, ook alzo een onherboren mens uit zijn eigen onherboren natuur de kracht niet heeft om zich tot God te bekeren; maar gelijk God uit stenen Abrahams kinderen kan verwekken, Matth. 3:9; zo kan Hij ook steenachtige harten door zijn heiligmakenden Geest vermurwen. uit hun vlees Dat is, hun lichaam, waarin de ziel woont. Zie Job 12:10. wegnemen, Te weten mits uit de ziel de kwade hoedanigheden en krachten, waarmede zij door hun bedorven natuur mij wederstaan, uit te roeien en van hen door den Geest der wedergeboorte weg te doen, opdat zij mij niet meer wederstreven. en zal hun een vlesen hart geven; Hebreeuws, een hart des vleses, dat is, een hart van vlees. Het hart van een herboren mens wordt hier bij vlees vergeleken, hetwelk niet hard is als een steen, maar buigzaam en gedwee is, en zich gewilliglijk van Gods Geest laat leiden. Zodanig is het hart van den mens, nadat God het stenen hart weggenomen en een nieuw hart gegeven heeft.

20. Opdat zij wandelen in Mijn inzettingen, Hij zegt niet: opdat zij kunnen, of mogen wandelen, enz. maar Hij spreekt van de dadelijke gehoorzaamheid, die de wedergeborenen tegen God bewijzen. en

- Mijn rechten bewaren, Dit woord ziet op de zekere volstandigheid dergenen, die tot God waarlijk bekeerd zijn. en dezelve doen; en zij zullen Mij tot een volk zijn, Zie Lev. 26:12. en lk zal hun tot een God zijn. Zie Gen. 17:7, en Lev. 18:2.
- 21. Maar welker hart Anders: maar aangaande die, wier hart het hart Dat is, hetwelk zij menen dat hunne afgoden begeren en wensen. hunner verfoeiselen en hunne gruwelen nawandelt. het hart Dat is, hetwelk zij menen dat hunne afgoden begeren en wensen. hunner verfoeiselen en hunner gruwelen Dat is, afgoden. nawandelt, Vergelijk 1 Kon. 11:5. derzelver weg zal Ik op hun hoofd geven, Zie boven Ezech. 9:10. spreekt de Heere HEERE.
- 22. Toen hieven de cherubs Zie boven Ezech. 1:5, op het woord dieren. hun vleugelen op, Te weten waarmede zij vlogen; zie boven Ezech. 1:6. en de raderen tegenover hen; Zie boven Ezech. 1:15. en de heerlijkheid des Gods van Israel was over hen van boven.
- 23. En de heerlijkheid des HEEREN rees op van het midden der stad, Vergelijk boven Ezech. 10:4. en stond op den berg, Dat is, bleef of ging staan, stelde zich op den berg. Versta den Olijfberg, van welken zie 2 Sam. 15:30; Zach. 14:4; Matth. 24:3. die tegen het oosten der stad is.
- 24. Daarna nam mij de Geest op, en bracht mij in gezicht door den Geest Gods Dat is, dat mij van den Geest Gods gewezen was. Vergelijk boven Ezech. 4:4. De zin is, dat dit hem al geschied is in het gezicht zijns geestes en niet dadelijk in zijn lichaam, hetwelk nu vast in Chaldea bleef. in gevankelijk de Chaldea tot weggevoerden; Hebreeuws, gevankelijke wegvoering. Alzo in Ezech. 11:25. Zie boven Ezech. 1:1. en het gezicht, dat ik gezien had, voer van mij op. Dat is, hield op, of verdween.

25. En ik sprak tot de gevankelijk weggevoerden al de woorden des HEEREN, Of, zaken, dingen. die Hij mij had doen zien.

Ezechiël 12

- 1. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! gij woont het midden Te weten in Chaldea onder de Joden, die met den koning Jojachin uit hun vaderland in Babylonië weggevoerd waren, onder wie, hoewel God de zijnen had, boven Ezech. 11:16,17, enz.; nochtans blijkt uit deze plaats, dat velen hunner ongelovigen en van moedwilligen waren. een wederspannig huis, Zie boven Ezech. 2:5; alzo in het volgende. dewelke ogen hebben om te zien, en niet zien, Te weten inwendiglijk door den geest, om te bemerken welke straffen zij zelf geleden hebben en anderen nog te verwachten stonden, ten einde zij zich bekeren zouden. Vergelijk Jes. 6:9, en Jes. 42:18. oren hebben om te horen, en niet horen, Dat is, niet geloven of gehoorzaam zijn, naar al de vermaningen en dreigementen, die God door zijne profeten hun gedaan heeft. Want zij zijn een wederspannig huis.
- 3. Daarom gij, Omdat zij niet willen zien of horen, zal Ik hun nog een ander teken voorhouden. mensenkind, maak gereedschap van vertrekking; weten een maaltje of koffertje, staf, reismantel, schoenen of ander reistuig. Vergelijk Matth. 10:9,10. Anderen verstaan het huisraad, als bedden, bulsters, stoelen, tafels, kisten, kostbaarheden, enz. vertrek bij dag voor hun ogen; Dat is, alzo dat zij het met hunne aanschouwen. Want de Heere wilde dezen weggevoerden, door hetgeen de profeet openbaar doen zou, een zeker teken geven van hetgeen zekerlijk die van Juda en Jeruzalem in korten tijd wedervaren zou, overmits zij niet geloofden dat het kwalijk met hen zou gaan, ja hoopten haast daarheen weder te keren, Jer. 28:3, scheldende den

profeet Jeremia, door wiens vermaning zij zich in Chaldea hadden laten wegvoeren. en gij zult vertrekken van uw plaats Te weten waar gij woont. tot een andere plaats voor hun ogen; Dat is, alzo dat zij het met hunne ogen aanschouwen. Want de Heere wilde dezen weggevoerden, door hetgeen de profeet openbaar doen zou, een zeker teken geven van hetgeen zekerlijk die van Juda en Jeruzalem in korten tijd wedervaren zou, overmits zij niet geloofden dat het kwalijk met hen zou gaan, ja hoopten haast daarheen weder te keren, Jer. 28:3, scheldende den profeet Jeremia, door wiens vermaning zij zich in Chaldea hadden laten wegvoeren. misschien zullen zij Hij gebruikt dit woord om den profeet in twijfeling te laten van de vruchtbare uitkomst van dit teken, opdat hij leren zou tevreden te zijn met alleen zijn bevel na te komen. Het schijnt ook dat Hij in den profeet wat goede hoop wil opwekken om hem tot naarstigheid op te scherpen. het merken, Te weten hoe Ik hen om hunne wederspannigheid straffen wil. hoewel zij een wederspannig huis zijn. Dat is, niettegenstaande zij zeer moedwillig en ongehoorzaam zijn, zodat er niet veel betering van is te verwachten, nochtans zal Ik dit zichtbare teken hun voorstellen tot hunne meerdere overtuiging. Anders: omdat zij een wederspannig huis zijn. Alzo zou God de reden aanwijzen, om welke van der Joden bekering niet veel te verwachten was. Of, mogelijk zullen zij zien; dat is, in hun hart overtuigd worden, dat zij een wederspannig huis zijn; naardien zulke straffen hun volk zullen overkomen, en zij door de hunne in welke zij staken nog niet gebeterd werden.

4. Gij zult dan uw gereedschap Te weten waarvan in Ezech. 12:3 gesproken is. bij dag voor hun ogen uitbrengen, als het gereedschap Te weten waarvan in Ezech. 12:3 gesproken is. dergenen, die vertrekken; daarna zult gij in den avond uitgaan voor hun ogen, Het schijnt dat den profeet gelast is eerst zijn gereedschap uit te brengen in een plaats voor zijn huis binnen den muur zijnde, en daarna

- den muur door te breken en in donker met hetzelve weg te gaan, tot een teken dat de Joden heimelijk zouden zoeken te ontkomen, en dat de koning Zedekia met zijne krijgslieden des nachts trekken en vluchten zou, gelijk ook geschied is, 2 Kon. 25:4; Jer. 39:4, en Jer. 52:7. Avond is hier voor den nacht genomen; zie Job 7:4. gelijk zij uitgaan, Hebreeuws, naar de uitgangen der vertrekking; dat is, naar de wijze van het uitgaan dergenen, die enige reis aannemen. die vertrekken.
- 5. Doorgraaf u den wand voor hun ogen, Te weten om te betekenen dat de koning Zedekia de muren der stad zou laten breken, om door de breuk met zijne krijgslieden uit het gevaar te komen. Zie de vervulling 2 Kon. 25:4; Jer. 52:7. en breng daardoor *uw gereedschap* uit.
- 6. Voor hun ogen Zie boven Ezech. 12:3. zult gij het op de schouders dragen, in donker zult gij het uitbrengen; uw aangezicht zult gij bedekken, Dit betekent dat de koning Zedekia zo snellijk en verslagen zou vluchten om de handen der Chaldeën te ontkomen, dat hij het land door hetwelk hij vluchtte, kwalijk zou zien. Daarna dat Zedekia zijn gezicht benomen zou worden door de verblinding zijner ogen, alzo dat hij het land van Babel niet zou zien. Zie de vervulling, 2 Kon. 25:7; Jer. 39:7, en Jer. 52:11. Ook is bedekking van het aangezicht een teken geweest van schande en droefheid, die men alrede heeft, en van zwarigheid, die te verwachten is. Vergelijk 2 Sam. 15:30; Esth. 7:8; Jer. 14:3. dat gij het land niet ziet; want Ik heb u den huize Israels tot een wonderteken gegeven. Te weten om te betekenen wat toekomende was, namelijk de ondergang van den koning Zedekia en van de stad Jeruzalem. Alzo onder Ezech. 12:11, Ezech. 24:24. Vergelijk Ps. 71:7, met de aantekening.
- 7. En ik deed alzo, gelijk als mij bevolen was; ik bracht mijn gereedschap uit bij dag, als het gereedschap dergenen, Hebreeuws, der vertrekking. die vertrekken; daarna in den avond

- doorgroef ik mij den wand met de hand; Dat is, niet met enige ijzeren instrumenten en openbaar geweld, maar als met een diefelijke behendigheid en stilheid, tot een teken dat de koning Zedekia met zijn gezelschap heimelijk zou zoeken de handen der Chaldeën te ontvlieden. Zie 2 Kon. 25:4. ik bracht het uit in donker, Te weten het reisgereedschap. *en* ik droeg het op den schouder voor hun ogen.
- 8. En des morgens geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 9. Mensenkind, heeft niet het huis Israels, het wederspannig huis, tot u gezegd: Wat doet gij? Dat is, wat wil het zijn, dat gij aldus op een vreemde manier in haast verhuist?
- 10. Zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Deze last Dat is, deze profetie, die u door het teken mijner verhuizing voorgesteld wordt. Zie 2 Kon. 9:25. Of aldus: Deze last is tegen den vorst, tegen Jeruzalem, enz. is tegen den vorst te Jeruzalem, Dat is, de koning Zedekia. De zin is dat de last, dien hij op zijne schouders droeg, een teken was van den last der grote ellenden, die in het kort over den koning, zijne heren en het ganse volk komen zouden. en het ganse huis Israels, dat in het midden van hen is. Te weten de Joden, die binnen Jeruzalem woonden, of de stad Jeruzalem, in welke Joden en Israëlieten vergaderd waren.
- 11. Zeg: Ik ben ulieder wonderteken; Zie boven Ezech. 12:6. gelijk als ik gedaan heb, Te weten met dit gereedschap aldus te dragen om te verhuizen. alzo zal hun gedaan worden; Namelijk den koning van Juda en zijn volk. zij zullen door wegvoering Of vertrekking. in de gevangenis heengaan. Te weten naar Babel. Zie de vervulling hiervan 2 Kon. 35.
- 12. En de vorst, Namelijk de koning Zedekia, van wien in Ezech. 12:10 gesproken is. die in het midden van hen is, Dat is, van die van Jeruzalem en gans Juda. zal het gereedschap op den schouder

- dragen in donker, en hij zal uitgaan; zij zullen door den wand graven, Dat is, muur; vergelijk boven Ezech. 12:5. om hem daardoor uit te brengen; hij zal zijn aangezicht bedekken, Vergelijk boven Ezech. 12:6. opdat hij met het oog de aarde niet zie.
- 13. Ik zal ook Mijn net over hem uitspreiden, Te weten door de Chaldeeuws krijgslieden, die hem in de vlucht zijnde najagen en vangen zullen. Zie van de vervulling 2 Kon. 25:5,6, en van de manier van spreken Job 19:6. dat hij in Mijn jachtgaren gegrepen worde; en Ik zal hem brengen in Babylonie, het land der Chaldeen; ook zal hij dat niet zien, Te weten omdat door een geveld oordeel de ogen tevoren hem zullen verblind worden; 2 Kon. 25:7. hoewel hij daar sterven zal.
- 2edekia in zijne vlucht vergezelschapten. Zie de vervulling hiervan 2 Kon. 25:5. Versta ook de Egyptenaars, die den koning tevoren in de belegering te hulp gekomen waren; Jer. 37:5; idem die na den dood van Gedalia in Egypte gevlucht waren; Jer. 42:16,17,18, en Jer. 43:5,6,7, enz. die rondom hem zijn tot zijn hulp, en al zijn benden Het woord betekent eigenlijk vleugelen, en hier benden en scharen van krijgsvolk. Alzo onder Ezech. 17:21, en Ezech. 39:4. zal lk in alle winden verstrooien; Zie boven Ezech. 5:10. en lk zal het zwaard achter hen uittrekken. Zie boven Ezech. 5:2.
- 15. Alzo zullen zij weten, zie boven Ezech. 5:13. dat Ik de HEERE ben, zie boven Ezech. 6:7. wanneer Ik hen onder de heidenen verspreiden en hen in de landen verstrooien zal.
- 16. Doch Ik zal van hen Te weten van de Joden en andere Israëlieten, die in Jeruzalem en daar buiten onder elkander vermengd waren. weinige lieden Hebreeuws, lieden van getal; dat is weinige lieden, die men lichtelijk tellenkan; zie Gen. 34:30. doen overblijven van het zwaard, van den

- honger en van de pestilentie; opdat zij al hun gruwelen Tegen de eerste en de tweede tafel. Zie van dezelve 2 Kon. 16:3,4, enz. en 2 Kon. 21:2,3, enz.; 2 Kron. 33:2,3, enz. en 2 Kron. 36:14,16. **vertellen** onder de heidenen, Te weten niet slechts alleen met woorden, maar ook metterdaad hunner verstrooiing in alle omliggende landen, waardoor zij als op een toneel gesteld zouden worden tot een openbaar bewijs van Gods werk tegen de zonde. Waarhen Te weten van de Joden en andere Israëlieten, die in Jeruzalem en daar buiten onder elkander vermengd waren.en zij komen zullen, en zij zullen weten, Te weten niet alleen de Joden, bevindende metterdaad dat Ik waarachtig, rechtvaardig en een vijand der zonden ben, maar ook de heidenen, onderricht zijnde van de Joden en ziende de rechtvaardige plagen, waarmede God hunne zonden strafte. dat lk de HEERE ben.
- 17. Daarna geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 18. Mensenkind, gij zult uw brood eten met beven, Te weten om te betekenen de benauwdheid, vrees en verslagenheid, waartoe de Joden in Jeruzalem en overal in het land gebracht zouden worden; vergelijk boven Ezech. 4:16. en uw water zult gij met beroerte en met kommer drinken.
- 19. En gij zult tot het volk des lands zeggen: Namelijk van Chaldea. Hij verstaat de Joden en Israëlieten, die daar als gevangenen woonden. Dezen was het zeer voordelig te horen, hoe het nog met Jeruzalem gaan zou. Want het was hun leed, verleid zijnde door de valse profeten, dat zij door den raad van Jeremia hun vaderland zich hunnen verlaten en vijanden overgegeven hadden. Alzo zegt de Heere HEERE, van de inwoners Jeruzalem, in het land Israels: Zij zullen hun brood met kommer eten, Dat is, zeer bekommerd, verslagen en verbaasd zijnde over de onverwachte en vreeslijke ellenden, die hen tevens zullen

- overvallen. en hun water zullen zij met verbaasdheid drinken, omdat Dat is, opdat zij daaruit verstaan mochten dat niet alleen de stad belegerd, maar ook het ganse land verwoest zou worden. hun land Versta, het land van Jeruzalem, te weten waarin deze stad gelegen was, en waarover zij heersten. woest zal worden van zijn volheid, Dat is, van hetgeen waar het vol van is, alzo Ps. 24:1. Versta, allerlei overvloed en rijkdom, die van den vijand weggenomen zou worden. vanwege het geweld van al degenen, die daarin wonen;
- 20. En de bewoonde steden zullen woest worden, en het land zal een wildernis zijn; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 21. Wederom geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 22. Mensenkind, wat is dit voor een spreekwoord, Het Hebreeuwse woord betekent hier een algemeen zeggen, met weinige woorden veel betekenende, en het merendeel der lieden zo bekend, dat het hun met de eerste gelegenheid straks op de tong komt. Zie 1 Sam. 10:12, en 1 Sam. 24:14, en onder Ezech. 18:2. dat gijlieden hebt Te weten, die onder u met mijne dreigementen den spot houden. in het land Israels, zeggende: de dagen zullen verlengd worden, en al het gezicht zal vergaan? De zin van dit spreekwoord is dat zij met de voorzeggingen der profeten, rakende hun ondergang, niet te doen hadden, overmits God naar zijne lankmoedigheid den tijd van de aankomst hun verderfs, dien de profeten kort maakten, verlengen zou, of dat hunne profetieën nimmermeer waarachtig zouden bevonden worden.
- 23. Daarom zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal dit spreekwoord doen ophouden, dat zij het niet meer ten spreekwoord gebruiken zullen in Israel. Maar spreek tot hen: De dagen zijn nabij gekomen, Dat is, de tijd van hun ondergang. en het woord Dat is, de profetie van hunne uitroeiïng door

- de Chaldeën. **van ieder gezicht.** Dat is, den inhoud, de uitvoering van elke profetie, rakende uw voorzegd verderf.
- 24. Want geen ijdel gezicht zal er meer wezen, Dat is, valse en leugenachtige voorzegging. Alzo Klaagl. 2:14, onder Ezech. 13:6,7; Zach. 10:2, ijdelheid voor valsheid. Zie Job 31:5. noch vleiende waarzegging, Hebreeuws, gladde, of desgenen die glad is; te weten van mond, door vleiïng en schoonspreken. Vergelijk Spreuk. 5:3, en Spreuk. 26:28, en de aantekening. Hij spreekt van de valse profeten, die de ware profeten tegenspraken en het volk met zoete en aangename voorzeggingen in hun ongeloof en kwaad leven voedden. Anders, slibberige; dat is twijfelachtige. in het midden van het huis Israels.
- 25. Want Ik ben de HEERE, Ik zal spreken; het woord, de tijd zal niet meer Want de belegering van Jeruzalem door Nebukadnezar is kort daarna gevolgd. uitgesteld worden; Hebreeuws eigenlijk, vertrokken, of vertogen. Want in uw dagen, Dat is, in uw leven. O wederspannig huis, zal Ik een woord spreken, en hetzelve doen, spreekt de Heere HEERE.
- 26. Verder geschiedde het woord des HEEREN tot mij, zeggende:
- 27. Mensenkind, zie, die van het huis Israels zeggen: Het gezicht dat hij ziet, is voor vele dagen, Dat is, voor langen tijd, eer het vervuld zal worden, zodat de straf op onze dagen niet aankomen zal. Zij loochenen niet openbaar de waarheid der profetie, maar om zichzelven in slaap te wiegen, stellen zij die lang uit. en hij profeteert van tijden, Zij menen den profeet Ezechiël. die verre zijn.
- 28. Daarom zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Geen Mijner woorden zullen meer uitgesteld worden; het woord, hetwelk Ik gesproken heb, dat zal gedaan worden, spreekt de Heere HEERE.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind, profeteer tegen profeten Israels, die profeteren, Dat is, die het profetisch ambt, doch valselijk, zich aantrekken. en zeg tot degenen, die uit hun hart profeteren: Hebreeuws, de profeten uit hun hart, dat is, die profeteren hetgeen uit hun eigen goeddunken, oordeel en drijving voortkomt, en niet van God. Zulke profeten worden gezegd valse gezichten en de bedriegerij van hun hart te profeteren, Jer. 14:14, van de gezichten van hun hart te spreken, Jer. 23:16; profeten te zijn van de bedriegerij van hun hart, Jer. 23:26; hunnen geest na te wandelen; hier in Ezech. 13:3. Zie het tegendeel Num. 16:28, en de aantekening aldaar. Hoort des HEEREN woord.
- 3. Zo zegt de Heere HEERE: Wee over die dwaze profeten, die hun geest nawandelen, Dat is, hun eigen verstand en ingeving volgen in het voorstellen van hun profetieën. gewaande Vergelijk aantekening op Ezech. 13:2. en hetgeen zij niet gezien hebben! Te weten dat hun in enig gezicht van God vertoond zou zijn, om dat uit zijn naam het volk te verkondigen. Het woord zien is dikwijls aldus genomen, gelij Num. 24:4; Jes. 30:10; Klaagl. 2:14, en hier onder Ezech. 13:6,7,8. Hiervan worden de profeten zieners genaamd. Zie 1 Sam. 9:9, en 2 Kron. 9:29.
- 4. Uw profeten, o Israel, zijn als vossen in de woeste plaatsen. Te weten die, in woeste, dorre en verlaten plaatsen zijnde, waar zeer weinig te roven is, zeer gretig zijn om het allerslechtste, waar zij het krijgen kunnen, op te snappen.
- 5. Gij zijt Te weten valse profeten. in de bressen niet opgetreden, Het is ene gelijkenis, genomen van den krijgshandel, waar de kloeke soldaten zich in de bres, die in den stadsmuur van den vijand gemaakt is, moedig stellen, om den vijand daaruit te houden; hetwelk de valse profeten moesten nagevolgd hebben met gebeden tot God en vermaningen tot de gemeente, om de

- oordelen en straffen Gods af te keren. Zie dezelfde manier van spreken Ps. 106:23,30, en onder Ezech. 22:30. noch hebt den muur toegemuurd Te weten als hij gebroken was; het is een andere gelijkenis, genomen van de hoven, welker heiningen en muren, als zij beschadigd zijn van de wilde dieren, moeten voorzien worden tegen nieuwen inval derzelven. Zie van dezelfde gelijkenis onder Ezech. 22:30. voor het huis Israels, om in den strijd te staan, ten dage des HEEREN. Versta den tijd, in welken de Heere de Chaldeën over de Israëlieten uitzenden zou, om hen te verderven. Dag des Heeren voor dag der straf, of wraak. Zie Job 24:1.
- 6. Zij zien Te weten de valse profeten, die Ezechiël den tweeden in persoon toegesproken had, Ezech. 13:5, van wie hij nu spreekt in den derden persoon, alsook boven Ezech. 13:4. Zie van dergelijke verandering in persoon, Job 18:4. ijdelheid Zie boven leugenachtige en 12:24. Ezech. voorzegging, Hebreeuws, voorzegging der leugen. die daar zeggen: De HEERE heeft gesproken, daar de HEERE hen niet gezonden heeft; en zij geven hope van het woord te zullen bevestigen. Of, de zaak, te weten die zij als ene profetie van God voortkomende valselijk uitgegeven hebben.
- 7. Ziet gij niet Deze vraag verzekert sterkelijk.
  een ijdel gezicht, Hebreeuws, een gezicht
  der ijdelheid, alzo boven Ezech. 12:24. Zie de
  aantekening. en spreekt een
  leugenachtige voorzegging,
  Hebreeuws, ene voorzegging der leugen. als
  gij zegt: Te weten tot het volk. De HEERE
  spreekt, daar Ik niet gesproken heb?
  Namelijk Ik de Heere.
- 8. Daarom zo zegt de Heere HEERE: omdat gijlieden ijdelheid spreekt, en leugen ziet; daarom, ziet, Ik wil aan u, Te weten om u te straffen. Vergelijk Jer. 21:13, met de aantekening. spreekt de Heere HEERE.

- 9. En Mijn hand zal zijn tegen de profeten, Dat is, mijne kracht om te straffen en te verderven; alzo Exod. 9:3; Richt. 2:15; 1 Sam. 12:15. die ijdelheid zien, en leugen voorzeggen; zij zullen in de vergadering Mijns volks Alzo wordt het woord *sod* genomen, Ps. 89:8, en Ps. 111:1. De zin is dat de valse profeten niet onder Gods uitverkoren volk zouden gerekend, noch zijn geestelijke goederen mede deelachtig worden. niet zijn, en in het schrift Dat is, in het register der ware kinderen Gods; vergelijk Exod. 32:32, en de aantekening; idem, Ps. 69:29, en de aantekening; Luk. 10:20; Openb. 13:8, en Openb. 17:8, en Openb. 20:15, en Openb. 21:27. van het huis Israels niet geschreven worden, en in het land Israels niet komen; en gij zult weten, dat Ik de Heere HEERE ben.
- 10. Daarom, ja, daarom dat zij Mijn **volk** Deze verdubbeling geschiedt om den zin te meer kracht te geven; zie dergelijke Gen. 7:2, en Gen. 14:10; Num. 3:9; Deut. 16:20; Joël. 3:14, en de aantekening. verleiden, Te weten alzo, dat zij mijne dreigementen niet geloofd, mijne godsdiensten niet zuiver gehouden, en mijne wetten, voorschrijvende de manier des levens, niet gehoorzaamd hebben; Jer. 28:15,16. zeggende: Dat is, hun wijsmakende dat alle dingen wel waren en geen straf was te verwachten; vergelijk Jer. 6:14, en Jer. 28:9, en onder Ezech. 13:16. Vrede, daar geen vrede is; en dat de een een Te weten valse profeet. lemen wand bouwt, Dat is, een slecht en zwak schutsel om een huis vrij te houden van geweldigen aanstoot en inbreuk. Versta, de ijdele en vleiende profetieën der verleiders, die zij het volk voorhielden, opdat zij de dreigementen, die God door de ware profeten liet verkondigen, niet geloven zouden. en ziet, de anderen Te weten valse profeten. denzelven pleisteren Dat is, hielpen de voorgestelde profetie van den eersten, door ijdele en den mensen aangename schijnredenen te bevestigen en te volmaken. met loze kalk. Versta, een

- kwalijk gemaakte of getemperde stof van leem of modder, dat lichtelijk afvalt en vergaat; vergelijk onder Ezech. 22:28.
- 11. Zeg tot degenen, die met loze kalk pleisteren, dat hij omvallen zal; Te weten de lemen wand. er zal een overstelpende plasregen zijn; Versta hierdoor, en het volgende, het geweld der Chaldeën, hetwelk zich over Jeruzalem en het gehele koninkrijk van Juda gruwelijk uitstorten zou. Dezelfde gelijkenissen worden ook elders gebruikt, zie Jes. 25:4; Jer. 47:2; onder Ezech. 38:22. en gij, o grote hagelstenen, zult vallen, en een grote stormwind zal hem splijten.
- 12. Ziet, als die wand zal gevallen zijn, zal dan niet tot u Deze vraag verzekert sterkelijk. gezegd worden: Te weten van de lieden, die voorbijgaande, den inval van het huis zien zullen, of die daarvan enige kennis zullen hebben. Waar is de pleistering, waarmede gij gepleisterd hebt?
- 13. Daarom alzo zegt de Heere HEERE: Ja, Ik zal hem Te weten dien lemen wand. door een groten stormwind in Mijn grimmigheid splijten, en er zal een overstelpende plasregen zijn in Mijn toorn, en grote hagelstenen in Mijn grimmigheid, om dien te verdoen. Hebreeuws, tot vernieling.
- 14. Zo zal Ik den wand afbreken, dien gijlieden met loze kalk gepleisterd hebt, zal hem ter en aarde nederwerpen, Hebreeuws, aan de aarde doen genaken. dat zijn grond zal ontdekt worden; Dat is, tot den grond tot zal hij uitgeroeid worden. Zie dezelfde manier van spreken Ps. 137:7; Micha 1:6; Habak. 3:13; vergelijk 2 Sam. 22:16. alzo zal *de* stad vallen, en gij zult in het midden van haar omkomen; Te weten gij Joden. en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 15. Zo zal Ik Mijn grimmigheid tegen den wand voortbrengen, en tegen

- degenen, die hem pleisteren met loze kalk; en Ik zal tot ulieden zeggen: Versta, degenen, die de valse profeten geloofden en van hun ijdele en toesmekende profetieën alles goeds verwachtten. Die wand is er niet *meer*, Dat is, hij is omgeworpen. en die hem pleisterden, zijn er niet; Te weten in het leven; zie Gen. 42:13; Spreuk. 12:7.
- 16. *Te weten* de profeten Israels, die van Jeruzalem profeteren, en voor haar een gezicht des vredes zien, zie boven Ezech. 13:10. waar geen vrede is, spreekt de Heere HEERE.
- 17. En gij, mensenkind, zet uw aangezicht Zie boven Ezech. 6:2. tegen de dochteren uws volks, Dat is, tegen de vrouwen van uw landvolk, die zich voor profetessen en waarzegsters uitgevende, de mensen door enkel ijdelheden en leugens wijsmaakten dat God over hen niet vergramd was, gelijk de ware profeten leerden. Daartoe vleiden en stijfden zij de mensen in hunne zonden, hun Gods genade en zegen, hoewel zij in dezelfde zonden voortgingen, toezeggende. Om nu een ieder daarvan te verzekeren, maakten zij, zo enigen menen, armkussens en hoofdhuiven, welke zij den persoon, dien zij bedrogen, toestelden voor zeker gewin, dat deze profetessen daarvan trokken. dewelke profeteren uit haar hart, en profeteer tegen haar; zie boven Ezech. 13:2.
- 18. En zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Wee *die vrouwen*, die kussens naaien Sommigen verstaan dit niet eigenlijk, maar figuurlijk, van de pluimstrijkerijen en beloften van vrede en rust; anderen verstaan het eigenlijk, dat zij zulke dingen maakten en verkochten, om gebruikt te worden door degenen, die hare profetieën geloofden, tot een teken dat zij zo waarlijk rust en vrede in het land zouden hebben, als hunne armen daarop gemakkelijk zouden leunen en rusten. alle okselen der voor armen, Hebreeuws, alle oksels der handen; te weten van al degenen, die ze ten voorgemelden einde zouden willen kopen en gebruiken. en

- maken hoofddeksels voor het hoofd Anders: slaaphuiven of overdeksels. Deze dienden tot een teken van altijd vasten en gerusten slaap te zullen hebben. van alle statuur, Dat is, van allen ouderdom, of hoogte. Zij passen hare huichelarij op alle soorten van mensen, kleinen en groten, om een ieder te verleiden en van elkeen te trekken. om de zielen Dat is, uwe personen; alzo Gen. 9:5, op de woorden uwer zielen. te jagen! En alzo te vangen; dat is, de mensen in het tijdelijke en eeuwige verderf te brengen, door hen in gruwelijke afgoderij en onboetvaardigheid te stijven. Vergelijk Spreuk. 6:26, en de aantekening. Zult gij de zielen Dat is, uwe personen; alzo Gen. 9:5, op de woorden uwer zielen. Mijns volks jagen, Versta, de redelijke en onsterflijke zielen Dat is, uwe personen; alzo Gen. 9:5, op de woorden uwer zielen.. en zult gij u de Of, voor u; dat is u ten beste. zielen Dat is, uwe personen; alzo Gen. 9:5, op de woorden uwer zielen. in het leven behouden? Dat is, voeden en onderhouden, door oneerlijk gewin te trekken van uw valse profetieën.
- 19. En zult gij Mij ontheiligen Te weten misbruikende mijnen naam, alsof Ik u last gegeven had door valse profetieën mijn volk te verleiden. Vergelijk Lev. 18:21. bij Mijn volk, voor handvollen van gerst, en voor stukken broods, om zielen te doden, Dat is, om door uwe voorzeggingen den dood te verkondigen aan degenen, die niet zullen sterven, omdat zij aan mij geloven en uwe waarzeggingen verfoeien. die niet zouden sterven, en om zielen in het leven te behouden, Dat is, het leven toe te zeggen aan hen, die niet leven zullen, omdat zij mij afgaan en u aanhangen. die niet zouden leven, door uw liegen tot Mijn volk, dat de leugen hoort? Te weten uwe leugens, waarmede gij hen bedriegt.
- 20. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik wil aan uw kussens, Te weten om die te scheuren en te verderven. Vergelijk boven Ezech. 13:8, en de aantekening.

waarmede gij aldaar de zielen jaagt de bloemhoven, Hebreeuws, bloeiende hoven; te weten in welke zij hare afgoden hadden, om die van toekomende dingen te vragen, en hen, die naar de dingen nieuwsgierig waren, daarheen aan te lokken, om hen te verleiden, Jes. 65:3. Anders: opdat zij wegvliegen, te weten los zijnde van uw bedriegelijke kussens. en lk zal ze uit uw armen wegscheuren; Of, wegrukken. en Ik zal die zielen losmaken, Te weten uit de netten, waarin gij hen jaagt, of uit de kouwen, waarin gij hen gevangen houdt, opdat zij het verderf, hetwelk gij hun zoekt aan te brengen, nochtans ontkomen. de zielen, die gij jaagt de naar bloemhoven.

- 21. Daartoe zal Ik uw hoofddeksels scheuren, en Mijn volk uit uw hand redden, Dat is, geweld en macht. Zie Gen. 16:6. zodat zij niet meer in uw hand zullen zijn tot een jacht; Te weten als een prooi, om van u gejaagd te worden. en gij zult weten, Te weten gij valse profetessen, van wie gesproken is boven Ezech. 13:17. dat Ik de HEERE ben.
- 22. Omdat gijlieden het hart des rechtvaardigen door valsheid hebt bedroefd gemaakt, Te weten hem dreigende met het tijdelijke en eeuwige verderf, omdat hij u niet geloofde of volgde. daar Ik hem geen Te weten, den rechtvaardige, of *hetzelve*, te weten hart des rechtvaardigen. smart aangedaan heb; Te weten mits hem door mijne straffen te dreigen; ja heb hem meer getroost met de belofte mijner genade. en omdat gij de handen des goddelozen Dat is, in zijne afgoderij en onboetvaardigheid gestijfd en moedig gemaakt hebt. Zie van deze manier van spreken ook Richt. 9:24, en de aantekening. Zij wordt ook in het goede genomen, gelijk Richt. 7:11; 1 Sam. 23:16; Jes. 35:3. gesterkt hebt, opdat hij zich van zijn bozen weg niet afkeren zou, dat Ik hem in het leven behield;

23. Daarom zult gij niet meer Te weten valse profetessen. ijdelheid Zie boven Ezech. 13:6. zien, Te weten overmits gij omkomen zult. noch waarzegging gebruiken; Of, met waarzegging omgaan. Hebreeuws, waarzeggende waarzeggen; Deut. 18:10; 2 Kon. 17:17; onder Ezech. 21:21. Zie van het woord waarzegging breder Spreuk. 16:10. maar Ik zal Mijn volk uit uw hand redden, en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. Daarna kwamen tot mij mannen uit de oudsten van Israel, en zaten neder voor mijn aangezicht. Te weten om door de profeet God raad te vragen van den toekomenden stand van zijn volk, zowel in Jeruzalem als daar in Chaldea; zie het volgende Ezech. 14:3; vergelijk boven Ezech. 8:1, en onder Ezech. 20:1.
- 2. Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 3. Mensenkind, deze mannen hebben hun drekgoden in hun hart opgezet, Dat is, hebben zij in hun gemoed de hoogste plaats gegeven gelijk zij ook buiten het hart op hoogten plegen opgericht te worden zodat zij hen boven alle andere dingen, ja ook boven mij hoogachten en vereren; alzo in het volgende. en hebben den aanstoot Versta, de afgoden. Want als zij dezen voor hunne aangezichten oprichtten tegen Gods bevel, zo zijn zij hun een oorzaak geweest van veelszins tegen God te zondigen en tot vele gruwelen te vervallen; alzo in het volgende. Idem alzo worden de afgoden een strik genaamd; Exod. 23:33; Deut. 7:16; Richt. 2:3. hunner ongerechtigheid recht voor hun aangezichten gesteld; word Ik dan ernstiglijk van hen gevraagd? Hebreeuws, gevraagd zijnde gevraagd; dat is, met ernst of oprecht. Hij wil zeggen: Neen. Dit kan tezamen niet bestaan, dat men de afgoden zou aanhangen, en evenwel de waren God om raad vragen. Anders: zou Ik enigszins van hen gevraagd worden? Dat is, Ik begeer van zulk een volk niet gevraagd te zijn.

- De Heere werd om raad gevraagd gewoonlijk door den hogepriester met den efod bekleed zijnde. Zie Num. 27:21, en de aantekening. Richt. 1:1, of door een profeet, 1 Sam. 23:2,6, en 1 Sam. 28:6; 2 Sam. 2:1; 2 Kron. 18:7.
- 4. Daarom spreek met hen, en zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Een ieder man Hebreeuws, man, man; dat is, een ieder. Zie Lev. 15:2; alzo onder Ezech. 14:7. uit het huis Israels, die de drekgoden in zijn hart opzet, en den zijner ongerechtigheid aanstoot recht voor zijn aangezicht stelt, en komt tot den profeet, Te weten om door hem God raad te vragen. Ik, de HEERE zal hem, Of, heb hem geantwoord. als hij komt, Anders: in dien tijd. antwoorden naar de menigte zijner drekgoden; Dat is, Ik zal hen antwoorden, niet wat zij gaarne houden zouden, maar gelijk hun grote en menigerlei afgoderij verdiend heeft. Anders: van de menigte zijner drekgoden; dat is, Ik zal hen anders niet antwoorden, dan wat aangaat eensdeels de menigvuldigheid hunner afgoderij, anderdeels de straffen, die zij daardoor verdiend hebben.
- 5. Opdat Ik het huis Israels in hun hart grijpe, Dat is, Ik zal hen zo antwoorden, dat Ik in het licht brengen zal wat in hun hart verborgen was. Want zij willen zich als godvruchtigen uitgeven, als zij komen om mij raad te vragen, maar Ik zal met mijne antwoorden ontdekken de goddeloosheid, die in hun hart schuilt. dewijl zij allen door hun drekgoden van Mij vervreemd zijn.
- 6. Daarom zeg tot het huis Israels: Alzo zegt de Heere HEERE: Bekeert u, en keert u af van uw drekgoden, en keert uw aangezichten af Versta onder dit woord ook de harten, zonder welker afkering de aangezichten kwalijk afgekeerd kunnen worden. Dit is het tegendeel van den aanstoot recht voor zijn aangezicht te stellen, boven Ezech. 14:3. van al uw gruwelen. Dat is, niet alleen van uwe afgoderij en zonden, begaan tegen de eerste tafel, maar

- ook van al uwe schelmerijen, bedreven tegen de tweede tafel der wet.
- 7. Want ieder man uit het huis Israels, en uit den vreemdeling, Dat is, den Jodengenoot, die zodanig geworden was, òf te voren in Judea, òf daarna in Chaldea, hebbende aangenomen den godsdienst der Joden, met de onderhouding van zijne ceremoniën. Zie van zulke vreemdelingen Lev. 17:8, en Lev. 25:35. die in Israel verkeert, die zich van achter Mij afscheidt, en zet zijn drekgoden op in zijn hart, en stelt den aanstoot Zie zijner Ezech. 14:4. ongerechtigheid recht voor zijn aangezicht, en komt tot den profeet, om Mij door hem te vragen; Anders: om aan, of van hem mij aangaande te vragen. de HEERE, lk ben hem geantwoord worden door Mij; Dat is, niet alleen door den profeet, dien hij vraagt, maar door of van mijzelven, die hem antwoorden zal, niet zozeer met woorden als met slagen en straffen, gelijk de volgende woorden uitwijzen.
- 8. En Ik zal Mijn aangezicht Zie Lev. 17:10. tegen dienzelven man zetten, en zal hem stellen tot een teken Te weten van rechtvaardige wraak tegen huichelaars. Want Ik zal met die in het straffen zo vreeslijk en zeldzaam omgaan, dat een ieder daarover verschrikt zal zijn als over een openbaar teken mijner wraak, een ieder door mij voorgesteld tot zijne waarschuwing. Vergelijk Deut. 28:46. Anders: zal hem verwoesten tot een teken; dat is, dat hij tot teken zij, en tot enz. spreekwoorden, Zie Deut. 28:37; Job 17:6; zie ook 1 Kon. 9:7,8; 2 Kron. 7:20,21; Ps. 44:14,15, en Ps. 69:12; Jer. 24:9; Hab. 2:6. # Jer 24.9 Hab 2.6 en zal hem uitroeien Zie Lev. 20:3. uit het midden Mijns volks; en gijlieden zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 9. Als nu een profeet overreed zal zijn, Te weten van de huichelaars, die hun raad vragen en begeren dat hun wat goeds geprofeteerd worde. Zie van het Hebreeuwse

- woord Richt. 14:15. en iets gesproken zal hebben, Te weten dat de vrager gaarne hoort, maar vals is. Ik, de HEERE, heb dienzelven profeet overreed, Te weten niet met den profeet enig kwaad in te geven, maar met de huichelarij des vragers door den profeten lichtvaardigheid en gierigheid, die van den profeet en den satan komen, rechtvaardiglijk te straffen; vergelijk 2 Sam. 11:12; 1 Kon. 12:15 en 1 Kon. 22:22; Jer. 4:10 met de aantekening; idem 2 Thess. 2:11,12. en Ik zal Mijn hand Te weten tegen dien profeet, om hem te straffen; alzo Exod. 7:5, Jes. 5:25; Jer. 15:6; onder Ezech. 14:13 en tegen Ezech. 25:7, hem enz. uitstrekken, en zal hem verdelgen uit het midden van Mijn volk Israel.
- 10. En zij zullen hun ongerechtigheid dragen; Het Hebreeuwse woord betekent hier de straf, die door de ongerechtigheid en misdaad verdiend is. Zie Lev. 5:1. gelijk de ongerechtigheid des vragers zal zijn; alzo zal zijn de ongerechtigheid des profeten;
- 11. Opdat het huis Israels niet meer van achter Mij afdwale, en zij zich niet meer verontreinigen met al hun overtredingen; Welke meermalen onreinheden in de Heilige Schrift genoemd worden, gelijk Ezra 9:11, onder Ezech. 24:13, en Ezech. 36:17, en Ezech. 39:24; 1 Thess. 4:7; Jak. 1:21. alsdan zullen zij Mij tot een volk zijn, Zie Lev. 26:12. en Ik zal hun tot een God zijn, Zie Gen. 17:7. spreekt de Heere HEERE.
- 12. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 13. Mensenkind, als een land tegen Mij gezondigd zal hebben, zwaarlijk overtredende, Hebreeuws, overtreding overtredende; dat is overtreding begaande. zo zal Ik Mijn hand daartegen uitstrekken, en zal hetzelve den staf des broods breken, Zie Lev. 26:26. en een honger daarin zenden, dat Ik daaruit mensen en beesten uitroeie;

- 14. Ofschoon deze drie mannen, Noach, Daniel en Job, Hij noemt deze drie personen, omdat zij Hem onder anderen aangenaam geweest waren en grote weldaden van Hem ontvangen hadden. in het midden Vergelijk Jer. 15:1. deszelven waren, zij zouden door hun gerechtigheid Te weten aangezien en gewaardeerd in den Middelaar Christus, gerechtigheid volmaakte onvolmaaktheid, die aller vromen in gerechtigheid is, wegneemt of toedekt, zodat zij met zegening uit genade beloond wordt. alleen Dat dit woord hier ingevoegd moet zijn, is af te nemen uit Ezech. 14:16,18. hun ziel bevrijden, Dat is hun leven uit het algemeen verderf des lands vrijhouden. spreekt de Heere HEERE.
- 15. Zo Ik het boos gedierte Deze plaag wordt het zondige volk gedreigd, Lev. 26:22, boven Ezech. 5:17, en dadelijk toegezonden; 2 Kon. 17:25. make door het land door te gaan, hetwelk dat van kinderen berove, zodat het woest worde, dat er niemand doorga, Hebreeuws, zonder doorganger. vanwege het gedierte;
- 16. Die drie mannen in het midden deszelven zijnde, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo zij zonen, en zo zij dochteren bevrijden zouden, Versta, dat zij hen niet redden zouden; gelijk de volgende woorden uitwijzen; en vergelijk Ezech. 14:18. Zij zelven alleen Hier wordt gesproken van een onwederroepelijk vonnis Gods over de gruwelijke hardnekkigheid en ondankbaarheid van het volk, en dat naar zijn rechtvaardig oordeel; zie onder Ezech. 14:23. zouden bevrijd worden, maar het land zou woest worden.
- 17. Of *als* Ik het zwaard brenge Dat is, de oorlog; zie Lev. 26:6. over datzelve land, en zegge: Zwaard! ga door, God spreekt de levenloze en onvernuftige schepselen toe alsof zij leefden en verstand hadden, om te tonen zijne almogendheid en de heerschappij, die Hij over alle dingen

- heeft, en dat er niets geschiedt in enige dingen, hoe groot of klein zij mogen zijn, bij geval, maar alles door zijn alomtegenwoordige voorzienigheid; vergelijk Deut. 4:26. door dat land, zodat lk daarvan uitroeie mensen en beesten;
- 18. Ofschoon die drie mannen in het midden deszelven waren, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zij zouden zonen noch dochteren bevrijden, maar zij zelven alleen zouden bevrijd worden.
- 19. Of *als* Ik de pestilentie in datzelve land zende, en Mijn grimmigheid daarover met bloed Dat is, met het doden en ombrengen van vele mensen en beesten. Want bloed wordt voor doding, doodslag, moord dikwijls genomen; zie Gen. 37:26. Zie van de slachting, die God door zijnen engel gedaan heeft, 2 Sam. 24:15,16. uitgiete, Zie boven Ezech. 7:8. om daarvan mensen en beesten uit te roeien;
- 20. Ofschoon Noach, Daniel en Job in het midden deszelven waren, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo zij een zoon, of zo zij een dochter zouden bevrijden, Hij wil zeggen: Neen zij; zie boven Ezech. 14:16. zij zouden alleen hun ziel door hun gerechtigheid bevrijden. Zie boven Ezech. 14:14.
- 21. Want alzo zegt de Heere HEERE: Hoeveel te meer De zin is: Indien de voorgenoemde mannen in het leven zijnde, als Ik een land maar met ene plaag straf, zichzelven alleen van de straf zouden kunnen vrijhouden, hoeveel te meer zouden zij voor zichzelven alleen dat kunnen doen, als God vier plagen over Jeruzalem tevens zenden zou. Anders: hoeveel temin, te weten zouden zij het volk kunnen bevrijden, wanneer God vier plagen over hen zendt. als Ik mijn vier boze gerichten, Of, oordelen; dat is, straffen of plagen; zie Exod. 6:5, en Exod. 7:4, en de aantekening; vergelijk 2 Kron. 20:12.

- Boos of kwaad worden zij genaamd, omdat zij den mens zwaar, pijnlijk en zeer schadelijk vallen; zie ook van vier soorten der plagen, genaamd geslachten, hoewel van deze ten dele onderscheiden, Jer. 15:3. het zwaard, en den honger, en het boze gedierte, en de pestilentie gezonden zal hebben tegen Jeruzalem, om daaruit mensen en beesten uit te roeien!
- 22. Doch ziet, daarin zullen Dat is, in Jeruzalem. ontkomenen overblijven, Hebreeuws, ene ontkoming; dat is, die het verderf van de vier voorgemelde plagen ontkomen zullen. Ontkoming, ontkomenen, gelijk 2 Kon. 19:30; 1 Kron. 4:43; alzo het overblijfsel voor overgeblevenen, 2 Kron. 36:20; gevangenis voor gevangenen, Num. 31:12. die uitgevoerd zullen worden, zonen en dochteren; ziet, zij zullen tot ulieden Die hier in Chaldea woont. uitkomen, Te weten uit Jeruzalem en Judea, herwaarts naar Babel gevankelijk gevoerd zijnde. en gij zult hun weg zien, Dat is, manier van doen, zeden, leven en wandel; waaruit gij zult kunnen bemerken wat het voor een volk is, namelijk, gans hun verdorven. en verkeerd en handelingen; en gij zult vertroost worden over het kwaad, Te weten niet met woorden, die gij van hen horen zult, maar met de ellende, boosheid en smaadheid, die gij aanzien zult. Want gij zult daaruit bemerken dat God meer dan reden heeft gehad, om hen aldus te straffen, zodat gij u over zijne oordelen tevreden zult houden. dat Ik over Jeruzalem gebracht zal hebben, ja, al wat Ik zal gebracht hebben over haar.
- 23. Zo zullen zij u vertroosten, als gij hun weg en hun handelingen zien zult; en gij zult weten, dat Ik niet zonder oorzaak gedaan heb, al wat Ik in haar gedaan heb, Of, aan, met, of tegen haar, te weten Jeruzalem. spreekt de Heere HEERE.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind, wat is het hout des wijnstoks Te weten nadat het afgehouwen is. Anders: boom. meer dan alle hout, Dat is, beter, waardiger, oorbaarlijker. Hij wil zeggen niet; maar is ook slechter, zowel in den vorm, die krom, stomp, knobbelachtig en lelijk is, als in de stof, die onbekwaam is dat daaruit enig houten vat of stuk werks zou mogen gemaakt worden. of de wijnrank Anders: of dan een tak, die onder, of in de bomen van een woud is. meer dan dat onder het hout eens wouds is?
- 3. Wordt daarvan hout genomen, om een stuk werk te maken? Neemt men daarvan Hebreeuws, nemen zij daarvan; dat is, zal men daarvan bekwame stof kunnen nemen om slechts een houten nagel te maken, aan welken men enige huisraad of werktuig zou mogen hangen? een pin, Dat is, een houten nagel. om enig vat daaraan te hangen?
- 4. Ziet, het wordt aan het vuur overgegeven, opdat het verteerd worde; Anders: ter vertering, of ter spijs; alzo onder Ezech. 15:6. het vuur verteert beide zijn einden, Sommigen verstaan door de einden al de grenzen des lands, die rondom verwoest waren; en door het middelste Jeruzalem. en zijn middelste wordt verbrand; zou het deugen tot een stuk werks? Deze vraag loochent sterkelijk; want behalve dat het wijnstokhout, onverzeerd zijnde, zeer onbekwaam is om iets daarvan te maken, zo is het nog veel onbekwamer als het door den brand verdorven of beschadigd is.
- 5. Ziet, toen het geheel was, werd het tot geen stuk werks gemaakt; hoeveel te min als het vuur dat verteerd heeft, zodat het verbrand is, zal het dan nog tot een stuk werks gemaakt worden?
- 6. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Gelijk als het hout des wijnstoks is

- Hierbij zijn de Joden en die van Jeruzalem vergeleken; die God zich tot een eigen volk afgezonderd had, opdat zij goede vruchten zouden dragen. Zie Jes. 5:1,2, enz.; Joh. 15:1,2, enz. onder het hout des wouds, Versta, de heidenen en volken, die ongelovig zijn en dienvolgens onvruchtbaar tot alle goede werken. Met dezen worden nu de Joden gevoegd in een gelijk oordeel, omdat zij het voordeel, hetwelk zij door Gods genade over hen hadden, door hun moedwillige ondankbaarheid teniet maakten. hetwelk Ik aan het vuur overgeef, opdat het verteerd worde, alzo zal Ik de inwoners van Jeruzalem overgeven.
- 7. Want Ik zal Mijn aangezicht tegen hen zetten; als zij van het *ene* vuur uitgaan, Te weten der ellenden en plagen. Zie Job 15:34. De zin is dat zij de ene plaag niet zo haast zouden ontgaan zijn, of zij zouden in de andere vallen, als van den honger in de pest, of in het zwaard, of van het zwaard in de gevangenis. Vergelijk Jes. 24:18; Jer. 48:43. zal het *andere* vuur hen verteren; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn aangezicht tegen hen gesteld zal hebben.
- 8. En Ik zal het land woest maken, omdat zij zwaarlijk overtreden hebben, Hebreeuws, overtreding overtreden hebben; vergelijk boven Ezech. 14:13. spreekt de Heere HEERE.

- 1. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind, maak Jeruzalem Dat is, de inwoners van Jeruzalem, die hier vervolgens om deze oorzaak in het eenvoudig getal en in het vrouwelijk geslacht toegesproken worden. haar gruwelen bekend, Dat is, gruwelijke werken, voornamelijk door afgoderij bedreven.
- 3. En zeg: Alzo zegt de Heere HEERE tot Jeruzalem: Uw handelingen Velen verstaan hierdoor al het bedrijf van het gehele Israëlietische volk, in het stukk van den godsdienst; waaronder ook te begrijpen zijn

de werken rakende den wandel des levens. Anderen vertalen dit woord afkomsten, of oorsrongen, geslachten, woningen, verkeringen. en uw geboorten Dat is, de beginselen en de oorsprongen van uw voorgemelde handelingen zijn niet uit Abraham en Sara, van wie gij u beroemt afkomstig te wezen, maar uit de afgodische en goddeloze heidenen, welker doen gij nagevolgd hebt, ontaardende van het geloof en de werken van uwen vader Abraham; vergelijk Joh. 8:39; Rom. 2:28; en Rom. 9:7,8. Sommigen menen dat het Hebreeuwse woord hier in het getal van velen gesteld wordt, om aan te wijzen dat de Israëlieten altijd verscheidene afgodische godsdiensten nagevolgd hebben, met één niet tevreden zijnde. zijn uit het land Kanaanieten; uw vader was een Amoriet en uw moeder Zie van de afkomst van dit volk, Gen. 10:16, en van derzelver boosheid, Gen. 15:16. een Hethietische. Van der Hethieten afkomst. zie Gen. 10:15, en van hunne boosheid, Gen. 27:46.

4. En aangaande uw geboorten: ten dage, Dat is, ten tijde als Ik Abram, die een afgodendienaar was, Joz. 24:2, toen gij in zijne lenden waart, riep uit Ur in Chaldea om in het land Kanaän te komen, bracht zijn zaad in Egypte, en leidde het door de woestijn in het beloofde land. Vergelijk Hos. 2:2. als gij geboren waart, werd uw navel De ellende van het volk Israëls wordt hier beschreven door ene gelijkenis, genomen van een nieuwgeboren kind, dat uit zijner moeder lichaam voortgekomen zijnde van niemand gadegeslagen wordt. niet afgesneden; Dit betekent dat geen bloot schepsel dit volk van zijn aangeboren ellende, zonde en dood verloste of verlossen kon, om het tot de eeuwige zaligheid te brengen. en gij waart niet met water gewassen, toen lk u aanschouwde; Hebreeuws, met mijn aanschouwen; dat is, zo haast als Ik u aanschouwde. Alzo vertalen ook enigen de woorden bij, of met mijnen voet; Gen. 30:30. Dat is, zo haast als Ik inkwam. Anders: tot mijn aanschouwen; dat is, tot een welgevallen van

mijn aanschouwen, zulks dat gij mijn gezicht zoudt aangenaam geweest zijn. Anders: tot verzachting; te weten waardoor de huid van het nieuwgeboren kind zacht, zuiver, net als glad wordt gemaakt, als dezelve na de afwassing met enige stoffen daartoe gebruikelijk, bestreken is geweest. gij waart ook geenszins met zout gewreven, Hebreeuws, gezouten wordende, gezouten worden. Het zout werd in voortijden ook gebruikt tot verstijving van de huid en versterking der inwendige delen. Dit alles geeft te verstaan dat God in de Israëlieten, als Hij hen voor zijn volk aannam, niets anders gevonden heeft dan ellende, vuilnis en zwakheid, en vervolgens hen verkoren heeft niet uit aanzien van hunne waarde, maar door zijne genade in den beloofden Middelaar. noch in windselen gewonden.

- 5. Geen oog had medelijden over u, Te weten niet alleen omdat zij niet wilden, maar ook niet konden. Hebreeuws, geen oog spaarde, of verschoonde over u. om u een van deze dingen te doen, Te weten, die aan een zodanig nieuwgeboren noodzakelijk tot zijn behoud gedaan moet worden. om zich over u te erbarmen; maar gij zijt geworpen geweest Dat is, als van allen verlaten en van niemand te helpen dan van God. op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van uw ziel, Want arglistig is het hart meer dan enig ding, ja dodelijk is het; Jer. 17:9. Het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God, Rom. 8:7, en hij geheel als een made en worm, Job 25:6, ja lichter dan de ijdelheid, Ps. 62:10. ten dage, toen gij geboren waart.
- 6. Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed, Te weten dat aan uw lijf was toen gij eerst ter wereld kwaamt. Dit bloed betekent ons de verdorvenheid der natuur, in welke wij allen ontvangen en geboren zijn, en die ons den tijdelijken en eeuwigen dood onderworpen maakt. en Ik zeide tot u in uw bloed: Dat is, daar gij in uw bloed waart. Leef; Dat is, gij zult leven, niettegenstaande gij zeer verdorven en ellendig zijt. Het is een bevel, inhoudende ene belofte des levens; van welke

- manier van spreken zie Ps. 37:3, en Spreuk. 3:25. De Heere wil zeggen: Hoewel gij zeer onrein en mismaakt zijt, en ligt als in het midden des doods, nochtans zal Ik maken dat gij zult leven. Dit is doorgaans vervuld, volgens het verbond der genade, hetwelk God met Abraham heeft opgericht. **ja,** Dit wordt tweemaal gezegd om te tonen dat God zijne beloften menigmaal heeft vernieuwd en dat zij vast gaan. Zie van deze beloften, Gen. 12:1,2,3, en Gen. 13:15,16, en Gen. 15:1, enz., en Gen. 17:1,2, enz., en Gen. 22:17, enz., en Gen. 24:7, en Gen. 26:3, en Gen. 28:13, enz. Ik zeide tot u in uw bloed: Dat is, daar gij in uw bloed waart. Leef!
- 7. Ik heb u tot tien duizend, Dat is, tot een zeer grote menigte. Zie Exod. 1:7, en Exod. 12:37. Een zeker getal voor een onzeker. als het gewas des velds, gemaakt; en gij zijt gegroeid, en groot geworden, en zijt gekomen tot grote sierlijkheid; tot Hebreeuws, een sierlijkheid sierlijkheden; dat is, tot zeer grote of de allermeeste frisheid. Zie van deze manier van spreken, Lev. 2:3. Versta dit van een geestelijke sierlijkheid en frisheid, welker oorzaak zie Deut. 7:7,8, en is vervolgens voortgekomen uit de eerste weldaad hier vermeld, begrepen in de belofte des levens, boven Ezech. 16:6. uw borsten zijn vast geworden, en uw haar is gewassen, doch gij waart naakt en bloot. Hebreeuws, naaktheid. Versta, de beroving der oorspronkelijke gerechtigheid en de ledigheid van al het zaligmakend goed. Zie van de geestelijke naaktheid ook Openb. 3:17.
- 8. Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en ziet, uw tijd was de tijd der minne; Dat is dat gij huwbaar waart, of bekwaam om ten huwelijk begeerd te worden. spreekt De Heere menselijkerwijze van het geestelijke huwelijk, hetwelk Hij uit enkel genade en liefde aangegaan heeft met het Joodse volk, als Hij dat van alle andere volken der aarde heeft afgezonderd en daarmede een verbond der genade in den *Messias* opgericht. **ZO** breidde Ik Mijn vleugel over u uit, Dat is, Ik nam u in mijne bewaring om u tot mijne

- bruid te nemen; vergelijk Ruth 3:9. en dekte uw naaktheid; Of, schaamte. ja, Ik zwoer u, en kwam met u in een verbond, Te weten het geestelijke huwelijk, dat Ik uw God en gij mijn volk zoudt wezen; zie Gen. 17:1,2, enz. spreekt de Heere HEERE en gij werdt de Mijne.
- 9. Daarna wies Ik u met water, Hierdoor verstaan velen de weldaad van de vergeving der zonden, vloeiende uit het genadeverbond, en die dikwijls door afwassing afgebeeld en uitgedrukt wordt; Exod. 24:8; Lev. 15:13; Ps. 51:4,9; onder Ezech. 36:25; Hand. 22:16; 1 Cor. 6:11; Openb. 1:5. Doch versta ook dit en het volgende van de wedergeboorte en heiligmaking, ten aanzien van de kinderen der belofte en de uitverkorenen, die onder het volk waren. en Ik spoelde uw bloed van u af, Te weten dat in uwe geboorte aan u gevonden werd. en zalfde u met olie. Te weten om u behagelijk te maken. Vergelijk Esth. 2:12. Dit betekende de geestelijke zalving met olie der wedergeboorte, waardoor de mens tot een beter leven geheiligd wordt. Zie van deze olie en zalving, 2 Cor. 1:21,22; 1 Joh. 2:20,27.
- 10. Ik bekleedde u ook Dat is, Ik heb u overvloediglijk voorzien, niet alleen naar het lichaam van al hetgeen u nodig was, maar met geestelijke goederen en weldaden zo verrijkt en vervuld, dat gij onder andere volken uitsteekt, Gen. 12:2,3; Num. 24:5,6,7,17,18,19; Deut. 4:6,7,8; 132:13,14,15, enz. en door mijn huwelijk ene geworden koningin zijt; Ps. 45:10,11,12,13,14, enz. Zie ook onder Ezech. 16:13. # Ps 45.10,11,12,13 Eze 16.13 met gestikt werk, Of, borduurwerk; alzo onder Ezech. 16:18. en Ik schoeide u met dassenvellen, Zie van deze Exod. 25:5. en omgordde u met fijn linnen, Zie Gen. 41:42. en bedekte u met zijde.
- 11. Ook versierde Ik u met sieraad, en deed armringen aan uw handen, Zie Gen. 24:22. en een keten Zie van dit woord ook Gen. 41:42. aan uw hals. Hebreeuws, keel, of gorgel.

- 12. Desgelijks deed Ik een voorhoofdsiersel Zie Gen. 24:22. aan uw aangezicht, Of, over uwen neus, of aan voorhoofd. Zie Gen. 24:47. uw oorringen aan uw oren, Zie hetzelfde woord in dezelfde betekenis Gen. 35:4. en een kroon der heerlijkheid op uw hoofd. Of, ene kroon des sieraads; dat is een heerlijke of sierlijke kroon. Zie Spreuk. 4:9, en de aantekening.
- 13. Zo waart gij versierd Door al deze gelijkenissen, genomen van lichamelijken sieraad, nooddruft, schoonheid en voorspoed, wordt afgebeeld de overvloed der geestelijke gaven, waarmede God het Israëlietische volk boven andere natiën verheven had, als daar waren de geving der wet, de openbaring van de hemelse leer, de gave der profetie, het priesterdom, de zuivere godsdienst, de wonderen, de hoop van het toekomende leven, enz. met goud en zilver, en uw kleding was fijn linnen, en zijde, en gestikt werk; Of, borduurwerk. gij at meelbloem, Versta onder de soorten van leeftocht hier verhaald, al wat nodig is tot onderhouding des levens en aangenaam tot deszelfs vermaking. en honig, en olie, en gij waart gans Hebreeuws, in zeer zeer. zeer schoon, Dat is, zeer aangenaam en van alle volken met verwondering aangezien. en waart voorspoedig, dat gij een koninkrijk werdt. Dat is, dat gij uw eigen koningen gehad hebt, die u regeerden. Of, gij hadt voorspoed in het koninkrijk; te weten meest onder de regering van de koningen David en Salomo. De koninklijke hoogheid was den Israëlieten beloofd, Gen. 17:6 en Gen. 49:10.
- 14. Daartoe ging van u een naam uit Zie de belofte hiervan, Gen. 12:2; Deut. 4:6,7,8. De vervulling Num. 23:8,21, enz.; Joz. 2:9; 2 Samm. 7:9; 1 Kon. 10:1, enz. en 1 Kon. 24: enz.; 2 Kron. 32:33. # 2Ch 32.33 onder de heidenen om uw schoonheid; want die was volmaakt door Mijn heerlijkheid, Zie boven Ezech. 16:10,13. die Ik op u gelegd had, spreekt de Heere HEERE.

- 15. Maar gij hebt vertrouwd op uw schoonheid, Even alsof gij die altijd behouden zoudt, hoe gij het ook met mij maaktet. en hebt gehoereerd Dat is, afgoderij bedreven, eensdeels in afgodendienst, anderdeels in uw snode verbintenissen met de volken. Zie van de geestelijke hoererij door afgodendienst, Lev. 17:7, en Lev. 20:5, en van de ongeoorloofde verbintenissen door God verboden, Exod. 23:32, en Exod. 34:12; Deut. 7:2,3, en van de Joden gemaakt, 2 Kron. 19:2, en 2 Kron. 20:35, enz. vanwege uw naam; Dat is, omdat gij den naam hebt van zeer schoon te zijn, en uit zulke oorzaak den wil u gemeen te maken tot verzadiging van uwen hoerachtigen hebt uw hoererijen aard. ja, ieder, uitgestort aan die een voorbijging; voor hem was zij. Te weten uwe schoonheid. Vergelijk Jes. 57:5; Jer. 2:20,23,36 en Jer. 3:6.
- 16. En gij hebt van uw klederen genomen, en u gemaakt geplekte hoogten, Versta, altaren in hoge plaatsen den afgoden opgericht, en met bonte of breed geplekte klederen behangen, opdat zij, van verre gezien zijnde, de voorbijgangers tot afgoderij zouden aantrekken. Deze worden hier vergeleken bij de bedden der hoeren, welke schoon en kostelijk opgepronkt worden, om de minnaars aan te lokken, Spreuk. 7:16; waarom ook deze afgodische plaatsen der afgodendienaren bedden genaamd worden, Jes. 57:7. en hebt daarop gehoereerd; zulks is niet gekomen, De zin is dat het de Joden zo grof maakten met hunne afgoderij, dat zij huns gelijken niet hadden noch hebben zouden. en zal niet geschieden.
- 17. Daartoe hebt gij genomen de vaten uws sieraads Het Hebreeuwse woord wordt in het algemeen genomen voor allerlei vatentuig, gereedschap, of huisraad, dat van goud, zilver, enz. gemaakt is. Vergelijk Lev. 15:4. van Mijn goud en van Mijn zilver, Dat is, hetwelk Ik u gegeven had tot noodzakelijk gebruik en matig sieraad. Vergelijk Hos. 2:8. dat Ik u gegeven had,

- en gij hebt u mansbeelden Het schijnt dat hier mansbeelden genaamd worden, en niet vrouwenbeelden, omdat Jeruzalem hier ingevoerd wordt onder de persoon van ene hoer, die zich met alle mannen vermengt. Of, omdat zij enige beelden hebben gehad in den vorm van een man, zeer onkuis en ijselijk afgebeeld. gemaakt, Te weten van dat goud en zilver. en gij hebt met dezelve gehoereerd. Te weten met aan die offeranden te doen, hen aan te roepen en alle godsdienstige eer te bewijzen.
- 18. En gij hebt uw gestikte klederen genomen, en hebt ze bedekt; Te weten uwe beelden, en dat, om die ook met kostelijk sieraad te vereren, hetwelk mede afgoderij is. en gij hebt Mijn olie Die Ik u tot ander gebruik gegeven heb, en onder anderen tot mijn dienst; zie Gen. 28:18; Exod. 27:20,21, en Exod. 30:7; Lev. 2:1,2, en Lev. 8:2, en Richt. 9:9. en Mijn reukwerk Van het reukwerk uit verscheidene specerijen tot het gebruik van den godsdienst gemaakt, zie Exod. 30:34,35. voor hun aangezichten gesteld.
- 19. En Mijn brood, hetwelk Ik u gaf, meelbloem en olie, en honig, waarmede Ik u spijsde, dat hebt gij ook voor hun aangezichten gesteld Te weten der beelden. tot een liefelijken reuk; Vergelijk Gen. 8:21. zo is het geschied, spreekt de Heere HEERE.
- 20. Verder hebt gij uw zonen en uw dochteren, die gij Mij gebaard hadt, Te weten die mij toekwamen uit kracht van het verbond, dat Ik met u en uw zaad gemaakt heb. Want hoewel het Joodse volk God verlaten had en waardig was van God verlaten te worden, nochtans dewijl dit nog niet geschied was, genereerde het kinderen, die Hij ook door de besnijdenis voor de zijnen nog waardigde te kennen, niet willende de kinderen om de misdaad der ouders straffen. Alzo onder Ezech. 23:37. genomen, en hebt ze denzelven geofferd om te verteren; Dat is opdat zij die met het vuur verslinden zouden. is het wat kleins van uw hoererijen, Te weten in uwe ogen, of

- oordeel, dat gij zulke gruwelen doet als in het voorgaande en volgende verhaald worden, voortkomende uit uwe hoererij?
- 21. Dat gij Mijn kinderen geslacht hebt, Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk kelen, of de keel afsteken, Lev. 1:5; maar hier wordt het enkel genomen voor doden; mits door het vuur te doen gaan. Zie Lev. 18:21; 2 Kon. 23:10; 2 Kron. 28:3, en onder Ezech. 23:37. en hebt ze overgegeven, als gij dezelve voor hen door het vuur hebt doen gaan?
- 22. Ook hebt gij bij al uw gruwelen en uw hoererijen niet gedacht aan de dagen uwer jonkheid, Zie boven Ezech. 16:4. als gij naakt en bloot waart, Zie boven Ezech. 16:7. *als* gij vertreden waart in uw bloed. Zie boven Ezech. 16:6.
- 23. Het is ook geschied na al uw boosheid,, wee, wee u, spreekt de Heere HEERE),
- 24. Dat gij u een verwelfsel gebouwd hebt, Dat is, verheven plaats om daarop uwe afgoderij te bedrijven; vergelijk Lev. 26:30; Jes. 57:7, enz.; Jer. 3:6. en u een hoge plaats gemaakt hebt in elke straat.
- 25. Aan elk hoofd des wegs Of, op elken hoofdweg, of vooraan op allen weg; dat is op alle kruiswegen en aanvangen der straten; alzo onder Ezech. 21:21. Vergelijk Spreuk. 8:2, en de aantekening, waar de scheidweg een huis der paden wordt genoemd. hebt gij uw hoge plaatsen gebouwd, en hebt uw schoonheid gruwelijk gemaakt, en hebt met uw Dat is, gij hebt u tot allerlei soort overgegeven allersnoodste en onbeschaamdste afgoderij, van welke volken gij ze ontleend zoudt mogen hebben. Het Hebreeuwse woord wordt gebruikt van den mond en van de benen; van den mond, voor dien wijd opensperren om lichtvaardig en onbeschaamd te spreken, Spreuk. 13:3; van de benen, voor open te zetten tot onkuisheid, gelijk hier. benen geschreden ieder, voor een Hebreeuws, voeten. die voorbijging, en

- hebt uw hoererijen vermenigvuldigd.
- 26. Gij hebt ook gehoereerd Te weten met ongeoorloofde verbonden met hen te maken; vergelijk Jes. 30:2, en Jes. 31:1, tegen het bevel des Heeren, Deut. 17:16. Alzo is ook onder Ezech. 16:28 het woord hoereren genomen. **met de** kinderen van Egypte, Dat is, Egyptenaars; alzo kinderen van Assur voor Assyriërs, onder Ezech. 16:28; kinderen van Babel, onder Ezech. 23:17. UW naburen, die groot van vlees zijn; Dat is, die zeer geweldig en machtig zijn, zelfs in onkuisheid. Vergelijk onder Ezech. 23:20. en gij hebt hoererij uw vermenigvuldigd, om Mij tot toorn te verwekken.
- 27. Ziet, daarom strekte lk Mijn hand over u uit, Te weten om u te straffen, gelijk boven Ezech. 14:9. volgt; zie verminderde uw bescheiden deel; Te weten van spijs en drank, en gewoon onderhoud; zie Job 23:12. en lk gaf u over in den lust dergenen, Zie de verklaring dezer manier van spreken Ps. 27:12. die u haten, der dochteren der Filistijnen, Dat is, van het volk der Filistijnen; zie 2 Kon. 19:21. die vanwege uw schandelijken Hebreeuws, weg uwen weq van schandelijkheid. beschaamd waren.
- 28. Verder hebt gij gehoereerd Zie boven Ezech. 16:26. met de kinderen van Assur, Zie 2 Kon. 16:7; 2 Kron. 28:16. omdat gij onverzadelijk waart; Te weten van hoereren. ja, als gij met hen gehoereerd Zie boven Ezech. 16:26. hebt, zijt gij ook niet verzadigd geworden.
- 29. Maar gij hebt uw hoererij vermenigvuldigd in het land van Kanaan tot in Chaldea; Sommigen verstaan dit alzo, dat de Joden niet alleen de afgoderij der Kanaänieten nagevolgd hebben, maar ook die der Chaldeën, en dat zulks zou mogen geschied zijn van degenen, die met gevankelijk zijn Jechonia naar Babel weggevoerd geweest. en daarmede ook zijt gij niet verzadigd geworden.

- 30. Hoe zwak is uw hart Of, flauw, week, mat; te weten vermoeid en overarbeid zijnde, door die onverzadelijke hoerachtige begeerlijkheid. (spreekt de Heere HEERE) als gij al deze dingen doet, zijnde het werk van een heersende hoerachtige vrouw! Dat is, die niet alleen ene hoer is, maar in de hoererij zo overdadig, dartel en moedwillig, dat zij de meesteresse boven allen is.
- 31. Als gij uw verwelfsel bouwt zie boven Ezech. 16:24. aan het hoofd van iederen weg, zie boven Ezech. 16:25. en uw hoge plaats maakt in elke straat, en niet zijt geweest als een hoer, Dewijl zij geen loon begeert, maar toegeeft. Zie Ezech. 16:33,34. het hoerenloon beschimpende.
- 32. O, die overspelige vrouw, Te weten die andere mannen tot zich lokt, zonder enig loon te begeren. zij neemt in plaats van haar man Die God zelf is, Hos. 2:19; 2 Cor. 11:2. de vreemden aan. Te weten boelen en hoereerders; dat is, vreemde en valse goden; Ps. 44:21; Jer. 2:25, en Jer. 3:13.
- 33. Men geeft loon aan alle hoeren; Hebreeuws, zij geven; te weten de hoereerders. maar gij geeft uw loon Te weten zowel in het bekomen en verkrijgen van de vreemde goden en de wijze om die te dienen, als om afgodische verbonden met de heidenen te maken. aan al uw boelen, Hebreeuws, liefhebbers, of minnaars; alzo in het volgende. en gij beschenkt ze, opdat zij tot u van rondom Dat is, van alle steden en landen. zouden ingaan Zie van deze manier van spreken Gen. 6:4. om uw hoererijen. Dat is, om met u hoererij te bedrijven.
- 34. Zo geschiedt met u in uw hoererijen het tegendeel Hebreeuws, omkering. Van de vrouwen, Te weten die onkuis zijn en haar lichaam gemeen maken. Want zij begeren hoerenloon te ontvangen en niet te geven. dewijl men u niet naloopt, Hebreeuws, achter u om werd niet gehoereerd; dat is, dewijl u niemand vervolgt

- of naloopt om met u hoererij te bedrijven. om te hoereren; want als gij hoerenloon geeft, en het hoerenloon u niet gegeven wordt; zo zijt gij tot een tegendeel geworden.
- 35. Daarom, o hoer, hoor des HEEREN woord.
- 36. Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat uw vergif uitgestort is, Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk koper, koperroest, kopergroen, Spaansgroen, hetwelk vergiftig is, en wordt hier bij gelijkenis genomen voor den vuilen vloed, die ene hoer met veel hoereren krijgt aan haar lichaam. Waarmede te verstaan gegeven wordt hoe vuil en schandelijk de afgoderij voor God is. Naar anderer gevoelen wijst het woord op de onverzadelijke begeerlijkheid der hoeren; zie van het Hebreeuwse woord onder Ezech. 24:11. Dit vertalen anderen vuiligheid, lelijkheid, schamelheid, of fielterij. en uw schaamte door uw hoererijen met uw boelen ontdekt is, Hier wordt verhaald tweeërlei geestelijke hoererij; de vreemde volken met eerste ongeoorloofde verbonden, als daar waren de Assyriërs, Egyptenaars en Babyloniërs; de andere met de afgoden door valse godsdiensten. en met al de drekgoden uwer gruwelen, De afgoden worden zo genoemd omdat in hun afgodsdienst vele gruwelen geschieden. en na het bloed uwer kinderen, dat gij hun gegeven hebt;
- 37. Daarom, zie, Ik zal al uw boelen vergaderen, Uit hetwelk het heirleger der Babyloniërs bestond. met dewelke gij vermengd zijt geweest, Te weten in geestelijke afgoderij, zowel der goddeloze verbonden als der valse godsdiensten. Anders: wellust of vermaak genomen, of gedreven hebt, of wellustig geweest zijt, of het zoet gehad hebt. en allen, die gij liefgehad hebt, met allen, die gij gehaat hebt; en Ik zal hen van rondom vergaderen tegen u, en Ik naaktheid hen zal voor uw

- ontdekken, Of, uwe schaamte. Dit betekent de snoodste en laagste schande, die men iemand zou mogen voor de mensen aandoen. Vergelijk 2 Sam. 10:4; Jes. 20:4, en Jes. 47:3; Jer. 13:22,26; Nah. 3:5. dat zij uw ganse naaktheid zien zullen.
- 38. Daartoe zal Ik u *naar* de rechten der overspeelsters Zie van deze rechten Lev. 20:10; Deut. 22:22. en der bloedvergietsters richten; Zie Gen. 9:6; Exod. 21:12; Matth. 26:52; Openb. 13:10. en Ik zal u overgeven aan het bloed der grimmigheid Dat is, den dood, die voortkomen zal uit mijn grimmigheid en ijver. en des ijvers. Zie boven Ezech. 4:13.
- 39. En Ik zal u in hun hand overgeven, en zij zullen uw verwelfsel afbreken, en uw hoge plaatsen omwerpen, en uw klederen u uittrekken, en uw sierlijke juwelen nemen, Hebreeuws, vaten of gereedschappen van uw sieraad, of uwer heerlijkheid. en u naakt en bloot laten.
- 40. Daarna zullen zij tegen u een vergadering doen opkomen, en zullen u met stenen stenigen, en u met hun zwaarden doorsteken.
- 41. Zij zullen ook uw huizen met vuur verbranden, Deze straf is hier misschien ook vermeld ten aanzien van de zonde van overspel, die alzo door enige oude wetten is gestraft geweest. Vergelijk Gen. 38:24; Lev. 21:9; Jer. 29:22,23; onder Ezech. 23:45,47. Zie deze verbranding vervuld, 2 Kon. 25, en 2 Kron. 36, en Jer. 52. en oordelen tegen u uitvoeren voor veler vrouwen ogen; Dat is, volken. Alzo is het Joodse volk in dezen gehelen handel voorgesteld onder den naam van een overspelige vrouw. Zo worden ook door dochters in de Heilige Schrift volken verstaan. Zie boven Ezech. 16:27. Hier nu wordt gesproken van de omliggende volken, wien de Joden in hunnen ondergang tot een openbaar voorbeeld van Gods wraak, ja velen tot een spot geworden zijn. Zie Ps. 137:7; Klaagl. 1:8,21, en Klaagl. 2:15,16, onder Ezech. 25:3, enz., en Ezech. 26:2, enz. en lk zal u

- doen ophouden van een hoer te zijn, en gij zult ook niet meer hoerenloon geven.
- 42. Zo zal Ik Mijn grimmigheid op u doen rusten, Zie boven Ezech. 5:13. en Mijn ijver zal van u afwijken; Te weten, nadat Ik al mijn schrikkelijke oordelen tegen u zal uitgevoerd hebben, zulks dat Ik mij daarmede tevreden houden zal zonder mij over uwe snoodheid meer te storen. God spreekt van zichzelven menselijkerwijze. en Ik zal stil zijn, en niet meer toornig wezen.
- 43. Daarom dat gij niet gedacht hebt aan de dagen uwer jonkheid, Dat is, eerste ellende weldadigheid daarin tegen u. Zie boven Ezech. Mij tot beroering 16:4, enz. **en** geweest zijt met dit alles, Te weten tot toorn. Alzo is dit woord voor toornige beroering genomen, Gen. 45:24; Spreuk. 29:9. Zie de aantekening. zie, zo zal lk ook uw weg op uw hoofd geven, Zie boven Ezech. 9:10. spreekt de Heere HEERE; en gij zult die schandelijke Versta, de vergeting van hare jonkheid, waarvan in het begin van Ezech. 16:43 gemeld is. Anders, de vermoording van hare kinderen, waarvan zie boven Ezech. 16:20,21. Sommigen nemen het Hebreeuwse woord in het goede, en vertalen deze woorden aldus: en gij hebt niet een gedachte gemaakt, of gehad; dat is niet eens gedacht aan al uwe gruwelen. Dat is, gruwelijke afgoderijen. daad niet doen boven al uw gruwelen. Dat is, gruwelijke afgoderijen.
- 44. Zie, een ieder, die spreekwoorden gebruikt, zal van u een spreekwoord gebruiken, Zie boven Ezech. 12:22. zeggende: Zo de moeder is, is haar dochter. Dat is de dochter volgt zeer dikwijls den aard en de zeden hare moeder.
- 45. Gij zijt de dochter uwer moeder,
  Dat is, gij aardt naar haar en zijt haar in
  manieren en werken gelijk. die de walg
  had van haar man en van haar
  kinderen; Dat is, van God, dien zij door de
  afgoderij verliet, en van haar eigen zonen en

- dochters, die zij den afgoden ter ere vermoordde. en gij zijt de zuster uwer zusteren, Genaamd Samaria en Sodom in Ezech. 16:46. Hebreeuws, zuster; dat is, van elke uwer zusters, alzo in het volgende. die de walg gehad hebben van haar mannen en van haar kinderen; uw moeder was een Hethietische, Zie boven Ezech. 16:3. en uw vader een Amoriet.
- 46. Uw grote zuster nu is Samaria, Samaria, waardoor de tien stammen verstaan zijn, wordt Jeruzalems grote zuster genaamd, omdat haar koninkrijk meerder was dan het koninkrijk van Juda, alzo Sodom haar kleine zuster, omdat haar koninkrijk minder was. Zij en haar dochteren, Het woord dochters betekent wel dikwijls de onderhorige plaatsen der grote steden, zie 2 Kon. 19:21, maar hier kan men het verstaan van de inwoners dezer steden en landen. dewelke woont aan uw linkerhand; Dat is, noordwaarts van u. Want die in Jeruzalem waren, staande met het aangezicht naar het oosten, hadden Samaria aan de linkerhand; dat is benoorden, en Sodom aan de rechterhand, dat is bezuiden. maar uw zuster, die kleiner is dan gij, die tegen uw rechterhand woont, is Sodom en haar dochteren.
- 47. Doch gij hebt in haar wegen niet gewandeld, Dat is, hare zonden zijn nog bij de uwe, die veel meerder en gruwelijker zijn, niet te vergelijken. noch naar haar gruwelen gedaan; het was wat gerings, Te weten niets anders te zondigen dan die van Samaria en Sodom gezondigd hadden. een verdriet; Te weten dat gij niet meer zoudt doen dan zij gedaan hebben. maar gij hebt het meer verdorven dan zij, Dat is, erger gemaakt en goddelozer geleefd. Alzo is het woord verderven, of verdorven maken genomen. Deut. 31:29; Richt. 2:19. Anders noemt dit de Heilige Schriftuur, zijnen weg verderven, Gen. 6:12; zijne handelingen, of werken verderven, Zef. 3:7. in al uw wegen. Dat is, werken.

- 48. Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, indien Sodom, uw zuster, zij met haar dochteren, gedaan heeft, gelijk gij gedaan hebt en uw dochteren! Een afgebroken reden, in het eedzweren gebruikelijk.
- 49. Ziet, dit was de ongerechtigheid uwer zuster Sodom; hoogmoed, zatheid van brood Versta al de zonden, welke uit den overvloed van lichamelijke nooddruft plegen in den goddeloze voort te komen, alzo in het volgende: gerust voor het kwaad, dat daaruit komt. en stille gerustheid Of, gerust stilheid. Anders: overvloedige ledigheid. had zij en haar dochteren; maar zij sterkte de hand des armen en nooddruftigen niet.
- 50. En zij verhieven zich, en deden gruwelijkheid Zie hiervan Gen. 13:13, en Gen. 18:20, en Gen. 19:5. voor Mijn aangezicht; Zie Gen. 6:11. daarom deed Ik ze weg, nadat Ik het gezien had. Te weten hoe gruwelijk zij leefden. Vergelijk Gen. 18:21, en de aantekening. Het is menselijkerwijze van God gesproken.
- 51. Samaria ook heeft naar de helft uwer zonden niet gezondigd; Te weten om uwe ondankbaarheid, waardoor gij de weldadigheid, die van mij aan u veel meer dan aan Samaria geweest is, smadelijk verworpen hebt; en om uwe zorgeloosheid, waardoor gij de straffen, die Ik over Samaria gezonden heb, u tot een voorbeeld en waarschuwing, hebt in den wind geslagen. en gij hebt uw gruwelen meer dan zij vermenigvuldigd, en hebt uw zusters gerechtvaardigd door al uw gruwelen, Dat is, verklaard vromer te zijn dan gij, omdat zij zo gruwelijk niet gezondigd hebben. Vergelijk Jer. 3:11. die gij gedaan hebt.
- 52. Draag gij *dan* ook uw schande, gij, die voor uw zusteren Hebreeuws, *zuster*. Zie boven Ezech. 16:45. geoordeeld hebt Dat is, gerechtvaardigd en vromer dan uzelven gesproken hebt, gelijk in Ezech. 16:51. Anders: *die uwe zuster*, te weten

- Samaria, veroordeeld hebt, verklarende dat zij om haar afval rechtvaardig van God gestraft en verlaten was. Anders: gij die uwe zusters geoordeeld hebt, draag ook uwe schande om uwe zonden, enz. door uw zonden, die gij gruwelijker gemaakt hebt dan zij; zij zijn rechtvaardiger dan gij; wees gij dan ook beschaamd, en draag uw schande, omdat gij uw zusters gerechtvaardigd hebt. Hebreeuws, zuster. Zie boven Ezech. 16:45.
- 53. Als lk haar gevangenen wederbrengen zal, Hebreeuws, gevangenis, alzo in het volgende. Zie Num. 31:12. *namelijk* de gevangenen van Sodom en haar dochteren, en de gevangenen van Samaria Het woord gevangenis wordt genomen voor allerlei plagen en straffen, die den mens overkomen. Zie Job 42:10 en de aantekening. en haar dochteren, dan zal Ik wederbrengen de gevangenen uwer gevangenis in het midden van haar.
- 54. Opdat gij uw schande draagt, en te schande gemaakt wordt, om al hetgeen gij gedaan hebt, als gij haar Te weten Sodom en Samaria. troosten zult. Dat is, in hare plagen, die zij ontvangen hebben, verlichten, als zij zullen inzien dat gelijke zonden gelijke plagen krijgen. Vergelijk boven Ezech. 14:22.
- 55. Als uw zusters, Sodom en haar dochteren, zullen wederkeren tot haar vorigen staat, mitsgaders Samaria en haar dochteren zullen wederkeren tot haar vorigen staat, zult gij ook en uw dochteren wederkeren tot uw vorigen staat.
- 56. Ja, uw zuster Sodom is in uw mond niet gehoord geweest, Hebreeuws, is niet tot een gehoor of gerucht geweest in uwen mond; dat is, gij hebt kwalijk enig gewag gemaakt van het vreselijk exempel mijner wraak, die Ik over de Sodomieten uitgestort heb, ten einde gij met vermijding van gelijke zonden, gelijke straffen zoudt mogen ontgaan. ten dage uws

groten hoogmoeds, Hebreeuws, uwer hoogmoeden; dat is, als gij zeer hoogmoedig zijt geweest, te weten als gij met grote hovaardigheid en stoutmoedigheid alle waarschuwingen mijner profeten versmaad hebt en in uwe gruwelen voortgegaan zijt. heerlijkheden, Anders, uwer overtreffelijkheden; dat is, als gij in uw hoogsten welstand, weelde en waardigheid waart. Het Hebreeuwse woord wordt in het kwade voor hoogmoed, of hovaardij genomen, Lev. 26:19; Job 35:12; boven Ezech. 7:24; in het goede voor heerlijkheid, overtreffelijkheid, hoogheid, Exod. 15:7; Job 40:5; Ps. 47:5.

- 57. Aleer uw boosheid ontdekt was. Te weten door mijne straffen, die Ik over u gezonden heb. Anders zijn de zonden van Gods volk door de predikatie en vermaningen der profeten altijd ontdekt geweest. Als de tijd was der versmading van de dochteren van Syrie, Dat is, waardoor gij van de Syriërs zijt versmaad geweest, als zij uw land afliepen en plunderden; 2 Kon. 16:5,6; 2 Kron. 28:5,6. en van al degenen, die rondom datzelve waren, Te weten land van Syrië. de dochteren der Filistijnen, Dat is, de Filistijnen; zie 2 Kron. 28:18. die u verachten Versta, de verachting, die recht tevoren versmading is genaamd geweest. Anders: beroofden en plunderden. Want het Hebreeuwse woord betekent naar veler gevoelen niet alleen verachten. maar ook beroven. van rondom, Dat is, van alle zijden.
- 58. Hebt gij uw schandelijke daden Hebreeuws, schandelijke daad, schandelijkheid; dat is, straffen derzelve, waardoor uwe boosheid is begonnen ontdekt te worden. en uw gruwelen gedragen, spreekt de HEERE.
- 59. Want alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal u ook doen, Dat is, gelijk gij het verbond gebroken hebt, alzo heb Ik nu ook de vrijheid hetzelfde te doen. gelijk als gij gedaan hebt, die den eed veracht hebt, Te weten waardoor gij gezworen en u vervloekt hebt, indien gij het verbond, dat Ik

- met u gemaakt hebt, kwaamt te breken; Deut. 27:15, enz. Vergelijk Neh. 10:29, en de aantekening. brekende het verbond. Gemaakt op den berg Sinaï.
- 60. Evenwel zal Ik gedachtig wezen aan Mijn verbond Zie Gen. 8:1. met u, Dat is, dat Ik met u gemaakt heb ten tijde van Abraham, Izak en Jakob. Want met dezen en hunne nakomelingen had God een verbond der genade opgericht, steunende op de verdiensten van den toekomenden *Messias*; Gen. 17:2. in de dagen uwer jonkheid, en Ik zal met u een eeuwig verbond oprichten. Te weten hangende van het voorgaande verbond der genade en ene vernieuwing daarvan zijnde, en mede openstaande voor alle heidenen, die in *Christus* geloven zouden.
- zult 61. Dan gij wegen uwer gedenken Namelijk, o Jeruzalem en Juda. beschaamd zijn, als gij zusteren, Versta, degenen die uit de Israëlieten, of de tien stammen, en uit de volken, zo grote, zo kleine, in den Messias geloven, en zich tot de ware kennis van God bekeren zouden. die groter zijn dan gij, aannemen zult; Dat is, ontvangen tot de gemeenschap der kerk. want Ik zal u dezelve geven tot dochteren, Te weten als uit u geboren door de prediking van het heilig Evangelie. maar niet uit uw verbond. Te weten het verbond der wet, dat Ik met u gemaakt heb, alsof gij dat wel hadt; onderhouden maar uit mijn ook genadeverbond, hetwelk mijnen uitverkorenen uit de heidenen aangaat.
- 62. Want Ik zal Mijn verbond Verstahet verbond der genade, en vergelijk Jer. 31:32. met u oprichten, Of *bevestigen*. en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben;
- 63. Opdat gij het gedachtig zijt, en u schaamt, en niet meer uw mond opent Hebreeuws, niet meer opening des monds hebt; dat is, opdat gij niet meer de stoutheid noch de stof hebt om u te ontschuldigen en uwe zonden te verschonen. Deze manier van spreken in het goede genomen, is zoveel als de vrijmoedigheid en

stof te hebben om iets klaarlijk uit te spreken; zie onder Ezech. 29:21; Ef. 6:19. Vanwege uw schande, wanneer lk voor u verzoening doen zal Dat is, u met mij verzoenen zal; alzo 2 Kron. 30:18. Of, genadig zijn zal; Deut. 21:8. Zie de aantekening. Over al hetgeen gij gedaan hebt, spreekt de Heere HEERE.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind, stel een raadsel voor, Zie Richt. 14:12. en gebruik een gelijkenis Of, parabel; dat is een verhaal in hetwelk ene zaak doorgaans met iets anders vergeleken wordt, om die te meer klaarheid en kracht te geven; en kan anders ook genoemd worden een allegorie. Alzo onder Ezech. 20:49 en Ezech. 24:3; Matth. 13:3,13, enz. Hebreeuws, parabel een parabel. tot het huis Israels,
- 3. En zeg: Alzo zegt de Heere HEERE: Een arend, Versta Nebukadnezar, den koning van Babel, zie onder Ezech. 17:12. die groot was, groot van vleugelen, Dat is, hebbende grote macht, een wijd uitgestrekt koninkrijk en overvloed van allen rijkdom. lang van vlerken, vol van vederen, die verscheidene veren had, Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk wat met de naald van verscheidene kleuren gemaakt wordt, als geborduurd of gestikt werk, boven Ezech. 16:10,13, enz.; maar hier wordt het bij gelijkenis gebruikt van schone gespikkelde en dooreen gekleurde vederen, alsof zij geborduurd waren. kwam op den Libanon, Versta het land van Palestina, hetwelk noordwaarts met het gebergte van Libanon begrensd was. Zie 1 Kon. 4:33. en nam den oppersten tak Door dezen is betekend de koning Jojachin, ander ook Jechonias genaamd, 1 Kron. 3:16; die van Nebukadnezar gevankelijk naar Babylonië weggevoerd was; 2 Kon. 24:12; 2 Kron. 36:10. van een ceder. Die ene figuur was van het

- koninkrijk der Joden. Vergelijk Num. 24:6; Amos 2:9.
- 4. Hij plukte den top van zijn jonge takjes af, Deze betekenden de vorsten, heren en edellieden, die met den koning Jojachin in de gevangenschap naar Babel gingen; 2 Kon. 24:12. en bracht hem in een land van koophandel; Hier is in het oorspronkelijke het woord *chenaän*, hetwelk eigenlijk betekent koopman. Zie Job 40:25, en aantekening. Versta nu hierdoor Babylonië, alwaar veel koophandel omging uit oorzaak van de menigte der mensen, die daar woonden en die van alle landen daar verkeerden en handelden. hij zette hem stad in een Namelijk Babel. **van** kooplieden. Anders, kruideniers, drogisten; gelijk 1 Kon. 10:15. Zo zou de stad van Babel genaamd zijn, omdat zij vol was van allerlei specerijen, droge en kostelijke waren, dienende niet alleen tot nooddruft of vermaak, maar ook tot lekkernij overdadigheid.
- 5. Hij nam ook Te weten de voorgemelde arend, de koning Nebukadnezar. Van het zaad des lands, Dat is, van degenen, die in het land Juda geboren waren. Versta, Matthanja, den oom van Jechonia, dat is, zijns vaders Jojakims broeder, genaamd van Nebukadnezar Zedekia; 2 Kon. 24:17. en legde het in een zaadakker; Dat is, hij stelde Zedekia tot koning over Juda. hij nam het, hij zette het bij vele wateren Dat is, in een bekwame plaats, waar het wel kon groeien. met grote voorzichtigheid. Dat is, met wijze en welbedachte voorwaarden. Anders: als een wilgenboom, die gaarne bij het water wast.
- 6. En het sproot uit, Te weten dat zaad, de koning Zedekia. De zin is, dat deze koning welvoer en gelukkig was in zijn koninkrijk, zolang als hij den koning van Babel getrouw bleef. en werd tot een welig uitlopende wijnstok, doch nederig Te weten als die onder het gebied was van den koning van Babel, dien hij jaarlijks schatting moest betalen. Van stam, Hebreeuws, statuur, hoogte, opstaande gestalte; alzo

- onder Ezech. 19:11, en Ezech. 31:3,5,10. ziende met zijn takken naar hem, Te weten waarvan hij zijne planting had en onder wiens bescherming hij schuilde. dewijl zijn wortelen onder hem waren. Zo werd hij tot een wijnstok, Namelijk de wijnstok. die ranken voortbracht en scheuten uitwierp.
- 7. Nog was er een grote arend, Namelijk Farao, de koning van Egypte. Zie onder Ezech. 17:15,17. groot van vleugelen Vergelijk boven de aantekening Ezech. 17:3. en overvloedig van vederen; en ziet, deze wijnstok Dat is, de koning Zedekia. voegde zijn wortelen Versta door dezen de gezanten, die de koning Zedekia naar den koning van Egypte heimelijk zond om een verbond met hem te maken, ten einde dat hij Versta denzelfden arend. hem helpen zou tegen den koning van Babel, wiens schatplichtige en vazal hij Versta denzelfden arend. was, en van welken hij Versta denzelfden arend. nu was afgevallen. Vergelijk onder Ezech. 17:15; Jer. 2:18. naar denzelven toe, Te weten arend, den koning van Egypte. en wierp zijn takken tot hem uit, opdat hij Versta denzelfden arend. hem bevochtigen zou Te weten voorgemelden wijnstok, den koning Zedekia. naar de bedden Dat is naar de ingangen en passages toe, die leidden tot de plaats zijner planting. Het Hebreeuwse woord is in gelijke betekenis genomen; Richt. 7:3,7. Zie de aantekening. Dit ziet nu op de gewoonte van Egypte, waar men, als de rivier de Nijl overvloeide, waterlopen, groeven en voren maakte om het water door het gehele land uit te laten en naar alle plaatsen te verspreiden. Alzo begeerde of verzocht ook de koning Zedekia, dat de koning van Egypte zijn macht en krijgsvolk hem toeschikken zou, om tegen den koning van Babel geholpen te worden. Anders: uit de bedden zijner planting; te weten alzo dat zijn land van den koning van Egypte bevochtigd zijnde, hij alsdan daardoor mocht opwassen. zijner planting toe. Te weten des wijnstoks planting; dat is, ter

- plaatse, waar hij geplant was, te weten in Judea.
- 8. Hij was in een goede landouwe bij vele wateren geplant, Te weten van den koning Nebukadnezar. om takken te maken en vrucht te dragen, opdat hij tot een heerlijken wijnstok worden mocht.
- 9. Zeg: Alzo zegt de Heere HEERE: Zal hij gedijen? Te weten de wijnstok, die van den eersten arend geplant is. Zal hij niet Te eerste arend, de koning weten de Nebukadnezar. zijn wortelen uitrukken, Te weten, van den wijnstok. Versta den koning Zedekia, gelijk boven, met al zijne macht en zijn ganse koninkrijk. en zijn vrucht afsnijden, dat hij droog worde? Hij zal aan al de bladeren van zijn gewas verdrogen; en dat Alzo is de letter vau voor en dat genomen; Jer. 17:10. niet door een groten arm, Dat is, zonder dat een zeer geweldig leger daartoe zal nodig zijn. Want de Heere zal Zedekia tegen zijn om zijne goddeloosheid en meinedigheid. noch door veel volks, om dien van zijn wortelen weg te voeren.
- 10. Ja, ziet, zal hij geplant zijnde gedijen? Deze vraag loochent sterkelijk. Zal hij niet, Deze vraag verzekert sterkelijk. als de oostenwind hem aanroert, Versta den koning van Babel, die den koning Zedekia, al zijne macht en de stad Jeruzalem zou verderven, gelijk de vruchten van den oostenwind verdorven worden; Gen. 41:6. verdrogen? Hebreeuws, gans verdrogende verdrogen. Op de bedden Te weten waarin hij geplant is om wel bevochtigd te worden en wel te groeien. Of, tezamen met de voren, dat is met het land Juda mede, waarin hij staat, zal hij verdorren en vergaan. Of, de voren, da is de middelen, waardoor hij water zal zoeken, dat is hulp uit Egypte te krijgen, zullen mede vergaan. Van zijn gewas Dat is, waarin hij wast of groeit; alzo boven Ezech. 17:7, de bedden zijner

- planting; dat is, waarin hij geplant was. zal hij verdrogen.
- 11. Daarna geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 12. Zeg nu tot dat wederspannig huis: Hebreeuws, dat huis der wederspannigheid. Versta, den stam of het koninkrijk van Juda. Zie boven Ezech. 2:5. Weet gij niet, wat deze dingen Te weten, die Ik u voorgesteld heb van twee arenden. zijn? Of, beduiden, of betekenen, of te kennen geven. Zeg: Ziet, Hier volgt de verklaring der voorgestelde gelijkenis. de koning van Babel is tot Jeruzalem gekomen, en heeft haar koning genomen, Namelijk Jojachin; 2 Kon. 24:12; 2 Kron. 36:10. Zie boven Ezech. 17:3. en haar vorsten, Welke boven Ezech. 17:4, vergeleken worden bij de opperste tedere takken van den Libanon. en heeft ze tot zich gevoerd naar Babel.
- heeft hij 13. Daartoe van koninklijk zaad genomen, Genaam boven Ezech. 17:5, het zaad des lands, namelijk van Juda. Hebreeuws, zaad des koninkrijks. Hij bedoelt Zedekia. Zie boven Ezech. 17:5. en daarmede een verbond gemaakt, en heeft hem tot een eed gebracht, Of, in een eed doen komen; te weten waardoor Zedekia zich vervloekt zo hij zijn woord niet hield en niet getrouw bleef; vergelijk boven Ezech. 16:59. Sommigen menen dat deze manier van spreken, in den eed doen komen, ziet op het oude gebruik, waardoor degenen, die met elkander een verbond maakten, beesten slachtten, die in stukken deelden en dan tussen de gedeelde stukken doorgingen; zie Gen. 15:17. en de machtigen des lands Te weten die Zedekia met raad en met daad hadden kunnen helpen, om het koninkrijk van Juda tegen den koning van Babel vast te maken en eindelijk van hem te doen afvallen. heeft hij weggenomen; Te weten tot pandlieden of gijzelaars.
- 14. Opdat het koninkrijk nederig zou zijn, zich niet verheffende, *en* dat het, zijn verbond houdende, Te weten

- van den koning van Babel. Versta de beloften van onderdanigheid en trouw, die Zedekia en de heren van het land aan den koning van Babel gedaan hadden. bestaan mocht.
- 15. Maar hij rebelleerde tegen hem, zendende zijn boden in Egypte, opdat men hem paarden en veel volks bestellen zou; zal hij gedijen? Zal hij ontkomen, die zulke dingen doet? Ja, zal hij het verbond breken Te weten dat hij met den koning Nebukadnezar gemaakt heeft. en ontkomen?
- 16. Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo hij niet in de plaats des konings, Waar de koning Nebukadnezar woont, dat is, in Babel, gelijk hier in het einde van Ezech. 17:16 gezegd wordt. die hem koning gemaakt heeft, wiens eed hij veracht, en wiens verbond hij gebroken heeft, bij hem in het midden van Babel Dat is, in dezelfde plaats of stad, gelijk straks gezegd is, en dus niet in zijn vaderland. zal sterven! De zin is: Dat hij daar zekerlijk zou sterven; hoewel hij het land niet zien zou, omdat hem tevoren in Riblath de ogen verblind zouden worden; 2 Kon. 25:6,7; Jer. 32:5, en Jer. 34:3,5, en Jer. 52:11.
- 17. Ook zal Farao, door een groot heir door menigte van krijgs en vergadering, met hem in oorlog Dat is met Zedekia, te weten om hem te helpen door zijne macht bij de macht van Zedekia te voegen. Of tegen hem; dat is tegen den koning Nebukadnezar, om hem te wederstaan en van Jeruzalem te verdrijven. niets uitrichten als men een wal Hetwelk de koning van Babel doen zou. zal opwerpen, Hebreeuws, uitstorten; alzo 2 Sam. 20:15; 2 Kon. 19:32. en als men sterkten bouwen zal, om vele zielen Dat is, vele mensen. uit te roeien.
- 18. Want hij heeft Namelijk de koning Zedekia. den eed veracht, Of, vloek. brekende het verbond, daar hij, ziet, zijn hand gegeven had; Te weten aan

- den koning van Babel, tot verzekering van te zullen vasthouden aan het verbond, dat hij met hem gemaakt had. Zie van zulke handhaving, gedaan tot verzekering van hetgeen men zegt of belooft, 2 Kon. 10:15; 2 Kron. 30:8; Ezra 10:19. dewijl hij al deze dingen gedaan heeft, zal hij niet ontkomen.
- 19. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Zo waarachtig als Ik leef, zo Ik Mijn eed, God noemt den eed, dien Zedekia aan den koning van Babel gedaan had, zijn eed, omdat hij met aanroeping van zijn naam gedaan was; en in gelijken zin zijn verbond, dat hij met denzelfden koning gemaakt had. Versta onder het woord eed de straf van de verbreking van den eed. dien hij veracht heeft, en Mijn verbond, dat hij gebroken heeft, datzelve niet op zijn hoofd geve! Dat is met straffen vergeld. Zie 1 Kon. 8:32; alzo boven Ezech. 9:10, en Ezech. 11:21, en Ezech. 16:43, en onder Ezech. 22:31; een afgebroken manier van eedzweren.
- 20. En lk zal Mijn net Zie boven Ezech. 12:13, en onder Ezech. 32:3. over hem uitspreiden, Te weten over den koning Zedekia. dat hij gegrepen zal worden in Mijn jachtgaren; en Ik zal daar met hem rechten Te weten boven het recht, dat Ik over hem heb laten gaan te Riblath, 2 Kon. 25:6,7. Want daarna heeft hij te Babel in de gevangenschap gelegen totdat hij stierf, Jer. 52:11. God wordt gezegd met den mens te richten, of in het recht zich met hem te begeven, als Hij door zijne straffen hem van zijne zonden overtuigt en gelijk in een gericht beschaamd maakt. Alzo Jes. 66:16; onder Ezech. 20:35, en Ezech. 38:22. Zie breder hiervan onder Ezech. 20:35. Over zijn overtreding, waardoor hij tegen Mij overtreden heeft.
- 21. Daartoe zullen al zijn vluchtelingen Zie van dezen 2 Kon. 25:5, en Jer. 52:8. met al zijn benden Dat is, scharen en hopen van krijgsvolk. Zie boven Ezech. 12:14. door het zwaard vallen, Dat is, in den oorlog of door wapenen

- omkomen. Zie Lev. 26:7. en de overgeblevenen zullen in alle winden Dat is, in alle hoeken der wereld. Zie boven Ezech. 5:10. verstrooid worden; en gijlieden zult weten, dat Ik, de HEERE, gesproken heb.
- 22. Alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal ook van den oppersten tak Dat is van den koninklijken stam; zie boven Ezech. 17:3. Of aldus: Van den hogen tak des ceders Dat is van het koninkrijk Juda; zie boven Ezech. 17:3., Of van den oppersten tak des ceders Dat is van het koninkrijk Juda; zie boven Ezech. 17:3., die hoog was. des hogen ceders Dat is van het koninkrijk Juda; zie boven Ezech. 17:3. nemen, Te weten een scheutje, of rijsje, hetwelk hier terstond een tedere tak genoemd wordt. dat lk zetten zal; Dat is, planten zal. van het opperste zijner jonge takjes zal Ik een tederen afplukken, Men versta hierdoor Zerubbabel en zijne opvolgers, maar inzonderheid Christus, van wien zij voorbeelden waren. Christus wordt een scheut of spruit genaamd; Jes. 11:1, en Jes. 60:21; Zach. 6:12. denwelken Ik op een hogen en verhevenen berg Versta het ware Zion, dat is de ware Joodse en Christelijke kerk en gemeente der heiligen. Zie Jes. 2:2, en Jes. 11:9; onder Ezech. 20:40; Micha 4:1. planten zal;
- 23. Op den berg der hoogte van Israel zal Ik hem planten; en hij zal takken voortbrengen, en vrucht Zie van deze vrucht Ps. 85:10 enz.; Jes. 11:2, enz.; Dan. 9:24. dragen, Hebreeuws, maken. en hij zal tot een heerlijken ceder worden, Versta, geen uiterlijke noch aardse, maar inwendige en hemelse heerlijkheid; van welke zie Ps. 110:1, enz.; Ef. 1:20, enz.; Filipp. 2:9,10,11. dat onder hem wonen zal alle gevogelte Dat is, niet alleen Israëlieten en Joden, maar ook heidenen. van allerlei vleugel; in de schaduw zijner takken zullen zij wonen.
- 24. Zo zullen alle bomen des velds weten, Dat is, mensen, die zo genoemd

worden, omdat zij goede vruchten moeten dragen; Ps. 1:3; Jes. 56:3; Matth. 7:17,18,19. Sommigen verstaan eigenlijk de koningen, die onder andere mensen in hoogheid uitsteken; Dan. 4:20,22. dat Ik, de HEERE, den hogen boom vernederd heb, Men kan dit lichamelijk verstaan van de Babyloniërs en hunne monarchie, die verstoord is door *Cyrus*, en geestelijk van den duivel en zijn rijk, dat door *Christus* verwoest is. den nederigen boom verdroogd, en den drogen boom bloeiende gemaakt heb; Ik, de HEERE, heb het gesproken, en zal het doen.

- 1. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Wat is ulieden, Dat is, wat reden hebt gijlieden om dit spreekwoord te gebruiken? Alsof Hij zeide: Ik heb u geen oorzaak daartoe gegeven. dat gij dit spreekwoord gebruikt Zie boven Ezech. 12:22. van het land Israels, zeggende: De vaders Dat is, de vaders hebben de zonde gedaan en de kinderen moeten de straf dragen. Aldus de hebben Joden den Heere onbeschaamd ongerechtigheid van beschuldigd. hebben onrijpe druiven gegeten, en de tanden der kinderen Dat is, onze tanden. zijn stomp geworden?
- 3. Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo het ulieden Hij loochent sterkelijk en met een eed dat zij de gelegenheid niet lang zouden hebben om dit lasterlijk spreekwoord te gebruiken; want zij zouden haast met zulke gruwelijke plagen overvallen worden, dat een ieder oordelen, ja hun eigen conscientiën getuigen zouden, dat zij om hun eigen zonden geplaagd werden. meer gebeuren zal, dit spreekwoord in Israel te gebruiken!
- 4. Ziet, alle zielen Dat is, mensen; zie Gen. 12:5. zijn Mijne; Dat is, behoren mij toe; te weten omdat Ik hun Schepper en onderhouder ben. Hieruit besluit God dat Hij niemand met straffen ongelijk kan doen,

- dewijl Hij hun allen goedgedaan heeft met hen te scheppen, en doorgaand goeddoet met hen te onderhouden; maar dat Hij alleen straft die zondigen, en dat niet omdat Hij zijn schepsel, maar de zonde haat, en tegen hem die ze doet een rechtvaardig Rechter is. gelijk de ziel des vaders, alzo ook de ziel des zoons, zijn Mijne; Dat is, behoren mij toe; te weten omdat Ik hun Schepper en onderhouder ben. Hieruit besluit God dat Hij niemand met straffen ongelijk kan doen, dewijl Hij hun allen goedgedaan heeft met hen te scheppen, en doorgaand goeddoet met hen te onderhouden; maar dat Hij alleen straft die zondigen, en dat niet omdat Hij zijn schepsel, maar de zonde haat, en tegen hem die ze doet een rechtvaardig Rechter is. de ziel, die zondigt, die zal sterven. Dat is, zal de straf harer zonden dragen, te weten of in deze wereld, of in het toekomende oordeel.
- 5. Wanneer nu iemand rechtvaardig is, en doet recht en gerechtigheid; Dat is, leeft naar de geboden der eerste en tweede tafel, hetzij in een publiek of privaat leven; zie Gen. 18:19.
- 6. Niet eet op de bergen, Te weten van hetgeen den afgoden geofferd is, en vervolgens met afgoderij de gemeenschap heeft. Want op de bergen, gelijk ook in de bossen en onder de groene bomen, hadden zij hunne altaren, waarop zij den afgoden offeranden deden, 1 Kon. 11:7; Jes. 65:7; Hos. 4:13; van welke zij dan ook een deel aten en met hunne vrienden versmulden, Deut. 32:38; Richt. 9:27; Ps. 106:28; 1 Cor. 8:1,4, enz. # 1Co 8.4 en zijn ogen niet opheft tot de drekgoden Te weten om dien godsdienstige eer te bewijzen, overmits zij gemeenlijk in hoge plaatsen staan; alzo onder Ezech. 18:15; het tegendeel is zijne ogen op te heffen tot God, die in den hemel is; Ps. 123:1. van het huis Israels; noch de huisvrouw zijns naasten verontreinigt, Te weten door overspel. Zie deze manier van spreken, aldus vol gesteld, onder Ezech. 23:17. noch tot afgezonderde vrouw Dat is, afgezonderd moest zijn van de bijslaping van

- haren man, als zij hare maandstonden had, op lijfstraf. Zie Lev. 15:24, en Lev. 18:19, en Lev. 20:18, met de aantekening. **nadert**; Te weten om die te bekennen. Zie Gen. 20:4.
- 7. En niemand verdrukt, den schuldenaar zijn pand wedergeeft, geen roof rooft, Dat is, niemand het zijne, of door straatschenderij, of onder den schijn van het recht ontweldigt. Zie dezelfde manier van spreken onder Ezech. 18:12,16,18, en Ezech. 22:29. den hongerige zijn brood geeft, en den naakte met kleding bedekt;
- 8. Niet geeft op woeker, Zie van deze woorden woeker en overwinst, Lev. 25:36. noch overwinst neemt, Zie van deze woorden woeker en overwinst, Lev. 25:36. zijn hand van onrecht afkeert, waarachtig recht Hebreeuws, recht, of gericht der waarheid doet tussen den man, tegen den man; dat is, recht oordeelt en handelt tussen den een en den ander. Hetwelk geschieden moet niet alleen van degenen, die in een publiek ambt gesteld zijn, maar ook in het private leven. tussen den een en den anderen oefent;
- 9. In Mijn inzettingen wandelt, Vergelijk 1 Kon. 11:33, en de aantekening. en Mijn rechten onderhoudt, om trouwelijk te handelen; Hebreeuws, om waarheid of trouw te doen. Zie Spreuk. 12:22. die rechtvaardige zal gewisselijk leven, Hebreeuws, levende leven; dat is naar ziel en lichaam behouden worden. Alzo onder Ezech. 18:17,19,21. spreekt de Heere HEERE.
- 10. Heeft hij nu een zoon gewonnen, die een inbreker is, Zie Ps. 17:4. die bloed vergiet, die zijn broeder doet Dat is, naaste. Zie 2 Kron. 11:4. een van deze dingen; Hebreeuws, uit een van deze dingen; te weten die verboden zijn. Anders, die zijnen broeder iets anders doet dan, enz. Te weten van die goede werken, die recht tevoren vermeld zijn. Of van de inzettingen en rechten Gods, van welke in het voorgaande Ezech. 18:9 gesproken is.

- 11. En die al die dingen niet doet; Te weten, die geboden zijn. Anders, geen van die dingen doet. maar eet ook op de bergen, Zie boven Ezech. 18:6. en verontreinigt de huisvrouw zijns naasten;
- 12. Verdrukt den ellendige en den nooddruftige, rooft veel roofs, Hebreeuws, rooft roven; dat is, doet veel geweld om zijnen naaste veel te ontnemen; vergelijk boven Ezech. 18:7, en onder Ezech. 18:18. geeft het pand niet weder, Zie boven Ezech. 18:6. en heft zijn ogen op tot de drekgoden, doet gruwel; Door gruwel wordt zeer dikwijls in de Heilige Schriftuur verstaan de afgoderij; zie boven Ezech. 8:6, en de aantekening. Waarom ook de afgoden gruwelen worden genaamd, 2 Kon. 23:13, en afgoden der gruwelen, boven Ezech. 16:36.
- 13. Geeft op woeker, en neemt overwinst; zou die leven? Hij zal niet leven, al die gruwelen heeft hij gedaan; hij zal voorzeker gedood worden; Hebreeuws, zal stervende gedood worden; of met den dood gedood worden; te weten, of hier naar het lichaam door middel van mensen, of hierna door Gods rechtvaardig oordeel, naar lichaam en ziel. zijn bloed zal op hem zijn! Hebreeuws, bloeden; dat is, hij zelf is de oorzaak van zijnen dood. Zie Lev. 20:9.
- 14. Ziet nu, heeft hij een zoon gewonnen, die al de zonden zijn vaders, die hij doet, aanziet, en toeziet, dat hij dergelijke niet doet;
- 15. Niet eet op de bergen, Zie boven Ezech. 18:6. noch zijn ogen opheft tot de drekgoden van het huis Israels, de huisvrouw zijns naasten niet verontreinigt;
- 16. En niemand verdrukt, het pand niet behoudt, Hebreeuws, geen pand pandt; panden heet hier niet: pand nemen, maar het pand behouden en niet wedergeven, gelijk dit af te nemen is boven uit de tegenstelling van Ezech. 18:7, alwaar

- staat: Geeft den schuldenaar zijn pand weder. en geen roof rooft, zijn brood den hongerige geeft, en den naakte met kleding bedekt;
- 17. Zijn hand van den ellendige afhoudt, Versta, de hand, die geweld en onrecht doet, dat is, die zijne hand afwendt van den armen geweld en onrecht aan te doen; hetwelk boven Ezech. 18:8, heet, zijne hand van onrecht afkeren. geen woeker noch overwinst neemt, Mijn rechten doet, en in Mijn inzettingen wandelt; die zal niet sterven om ongerechtigheid zijns vaders; hij zal gewisselijk leven. Hebreeuws, zal levende leven.
- 18. Zijn vader, dewijl hij met onderdrukking onderdrukt heeft, Dat is, wredelijk verdrukt heeft, te weten met geweld of bedrog. Zie Spreuk. 14:31. des broeders goed geroofd heeft, Dat is, zijns naasten, gelijk boven Ezech. 18:10. Hebreeuws, des broeders roof. en gedaan heeft, dat niet goed was in het midden zijner volken; ziet daar, hij zal sterven in zijn ongerechtigheid.
- 19. Maar gijlieden zegt: Namelijk gij Joden, die het voorgemelde spreekwoord gebruikt, boven Ezech. 18:2. God valselijk beschuldigende dat Hij de kinderen om der vaderen misdaden straft; gij, zeg antwoordt mij aldus, waarom Dit zijn de woorden der Joden, alsof zij zeiden: Waarom zegt gij dat, te weten dat de Zoon niet draagt de misdaad van zijn vader, dewijl het tegendeel aan ons blijkt; die met oorlog, om onzer vaderen wil, gestraft worden?? enz. Zo voorkomt de profeet hier hetgeen de boze Joden op zijn voorgaande leer antwoordden. Waarom draagt de zoon niet de ongerechtigheid des vaders? Ongerechtigheid is hier genomen voor de straf der ongerechtigheid, alzo in het volgende; zie Lev. 5:1. Hebreeuws, draagt niet de zoon in, of van de ongerechtigheid, enz. en alzo in het volgende. Immers zal de zoon, het wederantwoord wederlegging, die God door zijn profeet aan de Joden geeft, verklarende dàt de vrome niet

- gestraft wordt om den goddeloze, en dat deze zijn eigen straf draagt. *die* recht en gerechtigheid gedaan heeft, *en* al Mijn inzettingen onderhouden, en die gedaan heeft, gewisselijk leven.
- 20. De ziel, die zondigt, Zie boven Ezech. 18:4. die zal sterven; de zoon zal niet dragen Versta dit van zulk een zoon, die de ongerechtigheid zijns vaders niet navolgt. Anders blijven vast de dreigementen, die wij lezen Exod. 20:5, en Deut. 5:9. ongerechtigheid des vaders, en de vader zal niet dragen de ongerechtigheid des zoons; de gerechtigheid des rechtvaardigen zal op hem zijn, Dat is, de genadige beloning der gerechtigheid en goede werken zal hem geworden. Van het woord gerechtigheid, vergelijk Gen. 30:33, en de aantekening; idem zie Ps. 24:5, en Ps. 85:14, en Ps. 112:9; Jes. 58:8. en de goddeloosheid des goddelozen zal op hem zijn. Dat is, de rechtvaardige straf, die de goddeloze verdient, zal op hem komen. Zie boven Ezech. 18:19, het woord ongerechtigheid.
- 21. Maar wanneer de goddeloze zich bekeert van al zijn zonden, die hij gedaan heeft, en al Mijn inzettingen onderhoudt, en doet recht en gerechtigheid, Zie boven Ezech. 18:5. hij zal gewisselijk leven, Hebreeuws, levende leven. hij zal niet sterven.
- 22. Al zijn overtredingen, Dat is, gene zijner overtredingen zullen gedacht worden. Zie van deze manier van spreken 1 Kon. 11:34. die hij gedaan heeft, zullen hem niet gedacht worden; Of, tegen hem. Zie Ps. 79:8. De zin is dat zijne overtredingen den Heere niet bewegen zullen om hem te straffen. Het is menselijkerwijze van God gesproken; alzo Jes. 64:9; Jer. 14:10; Hebr. 10:17; vergelijk boven Ezech. 3:20. in zijn gerechtigheid, Versta, niet omdat zijne gerechtigheid zulks uit haar eigen waarde verdient, maar omdat God haar alzo uit genade, om den wil van zijnen Zoon,

- beloont; Rom. 4:4. die hij gedaan heeft, zal hij leven.
- 23. Zou Ik enigzins lust hebben aan den dood des goddelozen, spreekt de Heere HEERE; is het niet, Te weten dat Ik lust en welgevallen hieraan heb? Deze vraag verzekert sterkelijk dat de bekering van den goddeloze Gode zo aangenaam is, dat de bekeerde gewisselijk leven zal, en dat Hij geenszins lust heeft om den bekeerden goddeloze te doden; vergelijk onder Ezech. 18:32, en Ezech. 33:11. Anders: heb lk niet daarin lust dat hij zich bekere, enz.; Ezech. 33:11 zijn de Hebreeuwse woorden wat anders gesteld dan hier. als hij zich bekeert van zijn wegen, Te weten boze wegen, dat is, kwaad leven, hetwelk een boze weg genaamd wordt; 1 Kon. 13:33; 2 Kon. 17:13; Jona 3:10, enz. dat hij leve? Dat is, mijne straffen ontga en behouden worde.
- 24. Maar als de rechtvaardige zich afkeert Zie boven Ezech. 3:20. van zijn gerechtigheid, en onrecht doet, doende naar al de gruwelen, die de goddeloze doet, zou die leven? Al zijn gerechtigheden, die hij gedaan heeft, zullen niet gedacht worden; Dat is, zullen God niet bewegen om die te belonen en hem van de straf vrij te houden; zie boven Ezech. 3:20; vergelijk Hand. 10:4. in waardoor zijn overtreding, hij overtreden heeft, en in zijn zonde, die hij gezondigd heeft, in die zal hij sterven.
- 25. Nog zegt gijlieden: Namelijk gij wederspannige Joden. De weg **HEEREN** Dat is, de manier van doen, die God gebruikt in het regeren van den mens; zie van het woord weg alzo gebruikt, Deut. 32:4, en Ps. 25:10; idem vergelijk Spreuk. 6:6. is niet recht; Dat is, niet naar den eis der gerechtigheid gepast of geschikt. Anders: niet recht gemaakt, of effen, of recht gewogen. Zij wilden zeggen dat God gene gelijkheid hield tussen de straffen en de zonden, dat Hij den een zwaarder strafte dan den ander, en dat Hij den een de zonden vergaf en den ander niet, enz. Dit waren gruwelijke lasteringen.

- hoort nu, o huis Israels! is Mijn weg niet recht? Zijn niet uw wegen onrecht? Dat is, niet zo zij behoren, noch recht opgewogen in de weegschaal der gerechtigheid.
- 26. Als de rechtvaardige zich afkeert van zijn gerechtigheid, en onrecht doet, en sterft in dezelve, hij zal in zijn onrecht, dat hij gedaan heeft, sterven.
- 27. Maar als de goddeloze zich bekeert van zijn goddeloosheid, die hij gedaan heeft, en doet recht en gerechtigheid, die zal zijn ziel in het leven behouden; Dat is, zichzelven, te weten door in den weg, die ten leven leidt, trouwelijk te volharden. Want het is Gods wil dat degenen, dien Hij uit genade om *Christus* de kroon der gerechtigheid belooft, daartoe komen door den weg der gerechtigheid; Ef. 1:4, en Ef. 2:10; Tit. 2:11,12,13,14.
- 28. Dewijl hij toeziet, Dat is, zorgdraagt dat hij in zijne zonden, die hij nu gevoelt en bekent, niet blijft steken. Zie zeer gelijke betekenis van het woord zien, 1 Kon. 12:16, en boven Ezech. 18:14. en zich bekeert van al zijn overtredingen, die hij gedaan heeft, hij zal gewisselijk leven, hij zal niet sterven.
- 29. Evenwel zegt het huis Israels: De weg des Heeren is niet recht. Zie boven Ezech. 18:25. Zouden Mijn wegen, o huis Israels, niet recht zijn? Zijn niet uw wegen onrecht?
- 30. Daarom zal Ik u richten, o huis Israels! een ieder naar zijn wegen, Zie Gen. 6:12. spreekt de Heere HEERE, keert weder, en bekeert u van al uw overtredingen, zo zal de ongerechtigheid u niet tot een aanstoot worden. Dat is, een oorzaak van uw val en verderf. Vergelijk boven Ezech. 7:19, en de aantekening.
- 31. Werpt van u weg al uw overtredingen, Dit bevel en het volgende geven te verstaan wat wij schuldig zijn te doen, en niet wat wij uit onszelven kunnen

- doen, maar bidden moeten dat wij het door de genade desgenen, die het beveelt, mogen doen; Ps. 51:12; Jer. 31:18; Joh. 15:5. waardoor gij overtreden hebt, en maakt u een nieuw hart en een nieuwen geest; want waarom zoudt gij sterven, o huis Israels?
- 32. Want Ik heb geen lust aan den dood des stervenden, Dat is, Ik heb geen lust dat iemand onboetvaardig sterve en verga, maar dat hij bekeerd zijnde, leve. Vergelijk boven Ezech. 18:23. spreekt de Heere HEERE; daarom bekeert u en leeft. Dit bevel begrijpt in zich een sterke belofte, dat zij zekerlijk leven zullen, die zich van harte tot God bekeren; zie Ps. 37:4, en Spreuk. 3:25.

- 1. Verder, hef gij een weeklage op Dit zijn de woorden Gods tot den profeet Ezechiël. over de vorsten van Israel,
- 2. En zeg: Wat was uw moeder? Versta, het huis, den stam, of het koninkrijk van Juda, en voornamelijk Jeruzalem, waar de koningen hun hof en hun stoel hadden, en vanwaar zij voortkomstig waren. Anders: Hoe was uwe moeder ene leeuwin onder de leeuwen nederliggende! Een leeuwin, Dat is, bij ene leeuwin te vergelijken; te weten niet alleen om de koninklijke macht en waardigheid, die bij den stam van Juda was, maar ook om de stoutmoedigheid, fierheid en wreedheid, die deze stam dikwijls in de regering vertoonde. onder de leeuwen nederliggende; Dat is, in het midden van machtige koningen, wrede volken of koninkrijken wonende; vergelijk Nah. 2:11. zij bracht haar welpen op Versta door deze de jonge zonen der koningen, die mettertijd in de plaats hunner vaderen staan te komen. Hier nu wordt gesproken van de zonen van den koning Josia, die van de vroomheid van hun vader gans ontaard geweest zijn. in het midden der jonge leeuwen. Te weten die vrij wat ouder en sterker zijn dan de welpen; gelijk af te nemen is uit Ezech. 19:3.

- 3. Zij toog nu een van haar welpen op; Namelijk Joahaz, die in de plaats van zijn vader koning werd; 2 Kon. 23:30. het werd een jonge leeuw, die leerde roof te roven, Joahaz wordt hier beschuldigd van roofgierigheid en overlast, bedreven tegen de bijgelegen volken, als de Egyptenaren, daarna van tirannie, geweld en bloedstorting, ook tegen zijne onderzaten bedreven; vergelijk onder Ezech. 19:6. hij at mensen op. Vergelijk Deut. 7:16, en Deut. 31:17; Ps. 14:4, en Ps. 27:2.
- 4. Dit hoorden de volken van hem, Dat is, de Egyptenaars, gelijk te zien is in het einde van Ezech. 19:4. hij werd gegrepen in hun groeve; Men schrijft dat de leeuwen in verborgen putten en ook met netten plegen gevangen te worden. en zij brachten hem Zie 2 Kon. 23:33,34; Jer. 22:11,12. met haken naar Egypteland. Dat is, met ketenen, die uit vele schakels als uit haken bestaan.
- 5. Zij nu ziende, Te weten de leeuwin, of moeder van dezen jongen leeuw, waarvan gesproken is boven Ezech. 19:2. dat zij in hope was geweest, doch haar verwachting verloren was, Te weten van den gevangen leeuw Joahaz weder te krijgen. zo nam zij een ander van haar welpen, Te weten Jojakim, den broeder van Joahaz, de leeuwin van Farao gegeven en toegelaten, om in zijns broeders plaats te wezen, 2 Kon. 23:34. hetwelk zij tot een jongen leeuw stelde.
- 6. Deze wandelde steeds onder de leeuwen, Versta koningen, of volken, wier wreedheid, gruwzaamheid en moorddadigheid hij navolgde; zie boven Ezech. 19:2. werd een jonge leeuw, en leerde roof te roven, Vergelijk boven Ezech. 19:3. hij at mensen op.
- 7. Hij bekende zijn weduwen, Dat is, had vleselijke gemeenschap met de weduwen dergenen, die hij ten onrechte vermoord en geweldiglijk verdrukt had; zie van het woord bekennen alzo genomen, Gen. 4:1. Anderen nemen het woord almenoth, hetwelk weduwen betekent, onder Ezech. 22:25, voor

armenoht; dat is paleizen, 2 Kron. 36:19; of verlaten paleizen, gelijk Jes. 13:22; zie aldaar de aantekening en dat met dezen zin, dat Jojakim ook de goederen der mensen, ja der machtigen, die hij verdrukt had, aangetast en geroofd heeft, tot dien einde die beziende en hij daarvan nemende. kennis verwoestte hun steden; zodat het land en zijn volheid Dat is, dat hetzelve vervult, of dat daarin is; alzo Ps. 24:1; Jes. 6:3, en onder Ezech. 32:15. ontzet werd Of, woest en eenzaam. van de stem zijner brulling. Dat is, van zijn tirannieke woeding en verwoesting.

- 8. Toen begaven zich de volken tegen hem rondom Zie van deze volken en landen 2 Kon. 24:2. uit de landschappen, en zij spreidden hun net over hem uit; Zie boven Ezech. 19:4. in hun groeve werd hij gegrepen.
- 9. En zij stelden hem in gesloten bewaring met haken, Zie boven Ezech. 19:4. opdat zij hem brachten tot den koning van Babel; zij brachten Dat is, hun voornemen was hem te brengen; maar dit hebben zij niet kunnen uitvoeren, omdat hij op den weg gestorven is, gelijk Jeremia voorzegd had; Jer. 22:18,19, en Jer. 36:30. hem in vestingen, Dat is, naar Babel, dat zeer sterk was en grote vestingen had; Jer. 51:25,53. opdat zijn stem niet meer gehoord wierde op de bergen Israels.
- 10. Uw moeder was als een wijnstok Zie boven Ezech. 9:2. in uw stilheid, Dat is, zolang als het koninrijk in vrede en bloei was; of, gelijk anderen, zolang als gij den koning van Babel gehoorzaam bleeft. Anders: in uw bloed; dat is, in uw geboorte en eerste voortkomst ter wereld; vergelijk boven Ezech. 16:6, en de aantekening. geplant bij wateren; hij was vruchtbaar en vol ranken vanwege vele wateren.
- 11. En hij Te weten elke koning, die hier scepters der heersers genaamd worden. had Te weten de wijnstok. sterke roeden Of, takken, of stokken der sterkte. Versta door

deze de koningen en prinsen van koninklijken bloede, uit wie de koningen van Juda gemaakt werden. tot scepteren der heersers, en de stam Hebreeuws, statuur, of hoogte, gelijk boven Ezech. 17:6. van elke roede werd hoog Te weten zolang als de zegen des Heeren over dien wijnstok was. tussen de dichte takken; Versta door deze de menigte van andere heren, vorsten en aanzienlijken des lands. en hij Te weten elke koning, die hier scepters der heersers genaamd worden. werd gezien Dat is, vermaard en wijdberoemd. door zijn hoogte, met de menigte zijner takken. Versta, het gehele rijk en de macht van het Joodse volk.

- 12. Maar hij werd door grimmigheid uitgerukt, Versta de rechtvaardige gramschap van God. en ter aarde geworpen, en de oostenwind Deze betekent hier den koning van Babel met zijn ganse heirleger, gelijk boven Ezech. 17:10. heeft zijn vrucht verdroogd; zijn sterke roeden Zie op Ezech. 19:11. zijn afgebroken en zijn verdroogd; het vuur heeft ze verteerd. Te weten der goddelijke wraak.
- 13. En nu is hij geplant in een woestijn, Versta het land van Babylonië, hetwelk, hoewel het in zichzelven waterrijk en vruchtbaar was, nochtans den gevangen Joden was als een dorre en verdrietelijke woestijn, gelijk hunnen vaderen was geweest de woestijn door welke zij reisden naar het beloofde land. Vergelijk onder Ezech. 20:35. in een dor en dorstig land.
- 14. Daartoe is een vuur uitgegaan uit een roede zijner ranken, Dat is, uit den koning Zedekia, die met zijn rebelleren tegen den koning van Babel, over zich en het gehele Joodse volk een gruwelijk verderf gebracht heeft; 2 Kon. 24:20, en 2 Kon. 25:1. dat zijn vrucht verteerd heeft; zodat aan hem geen sterke roede is tot een scepter, Zie boven Ezech. 19:11. om te heersen. Dit is een weeklage, en is tot een weeklage geworden.

- 1. En het geschiedde in het zevende jaar, Te weten na de wegvoering van Jojachin; vergelijk boven Ezech. 1:2, en Ezech. 8:1. in de vijfde maand, Zie van deze maand Num. 33:38. op den tienden derzelver maand, dat er mannen uit de oudsten van Israel kwamen, om den HEERE te vragen; Te weten welke uitkomst het Joodse volk uit al zijne ellenden zou hebben, zowel in Jeruzalem en Judea als daar in het land van Babylonië; en wat hun te doen stond om de straffen, waarmede gedreigd werd, te ontgaan; hoe de Heere gevraagd werd, zie boven Ezech. 14:3. en zij zaten neder voor mijn aangezicht.
- 2. Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 3. Mensenkind, spreek tot de oudsten van Israel, en zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Komt gij, om Mij te vragen? *Zo waarachtig als* Ik leef, zo Ik van u gevraagd worde, spreekt de Heere HEERE.
- 4. Zoudt gij hun recht geven, Hebreeuws, dat oordelen; is hier voorspreken, ontschuldigen, verdedigen, verantwoorden, verweren. Alzo onder Ezech. 22:2, en Ezech. 23:36; vergelijk de aantekening Gen. 15:14, over het woord richten; anders: zult gij hen niet oordelen, of richten? enz. dat is, oordelende bestraffen, gelijk volgt. zoudt recht geven, Hebreeuws, hun gij is hier voorspreken, oordelen; dat ontschuldigen, verdedigen, verantwoorden, verweren. Alzo onder Ezech. 22:2, en Ezech. 23:36; vergelijk de aantekening Gen. 15:14, over het woord richten; anders: zult gij hen niet oordelen, of richten? enz. dat is, oordelende bestraffen, gelijk volgt. mensenkind? Maak hun de gruwelen hunner vaderen bekend; Te weten die zij met hunne vaderen gemeen hebben; opdat zij verzinnen hoe diep zij in hunne boosheid steken en hoe lang Ik hen daarin verdragen heb.

- 5. En zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Ten dage als Ik Israel verkoos, Dat is, verklaarde verkoren te hebben uit alle volken en natiën der aarde, opdat het mij tot een heilig volk zou zijn. Vergelijk Deut. 4:37, en Deut. 7:6, en Deut. 14:2, en Deut. 26:18. zo hief Ik Mijn hand OP Dat is, beloofde met ede dat voor mijn volk te houden, Gen. 22:16; Exod. 6:7. De opheffen voor zweren. Het is hand menselijkerwijze van God gesproken. Zie Gen. 14:22. tot het zaad van het huis Jakobs, Dat is, nakomelingen. Zie Gen. 9:9. maakte Mijzelven en hun Egypteland bekend; Te weten door Mozes en Aäron. Zie Exod. 3, Exod. 4, enz. ja, Ik hief Mijn hand tot hen op, zeggende: Ik ben de HEERE, uw God.
- 6. Ten zelven dage hief Ik Mijn hand tot hen op, dat Ik hen uit Egypteland uitvoeren zou, in een land, dat Ik voor hen uitgespeurd had, vloeiende van melk en honig, Zie Exod. 3:8. hetwelk het sieraad is van alle landen. Alzo onder Ezech. 20:15, en Ezech. 26:20. Zie ook van de heerlijkheid van het land Kanaän, Deut. 8:7, en Deut. 32:13; Ps. 106:24.
- 7. En Ik zeide tot hen: Een ieder werpe de verfoeiselen zijner ogen weg; zo noemt God de beelden en al hun goddeloos tuig, omdat zij verfoeilijk voor hem zijn, en voor alle mensen zijn moeten, waarop nochtans de Israëlieten met vermaking hunne ogen sloegen. Zie 1 Kon. 11:5; 2 Kron. 15:8. en verontreinigt ulieden niet Hetwelk geschiedt met die ter afgoderij op te richten, en hun godsdienstige eer inwendiglijk of uitwendiglijk te bewijzen. Alzo onder Ezech. 20:30,31, en Ezech. 23:7, en Ezech. 36:25. Afgoderij is geestelijke onreinheid. Vergelijk Gen. 35:2, en 2 Kron. 29:16, enz. Hierom wordt zij ook hoererij, of overspel genaamd. Zie Lev. 17:7. met de drekgoden van Egypte; Die zeer gruwelijk en belachelijk waren, gelijk de kalven, krokodillen, apen, de ibis, welken men schrijft in Egypte een vogel

- te zijn als een ooievaar, die de slangen opeet, enz. **Ik, de HEERE, ben uw God**.
- 8. Maar zij waren wederspannig tegen Mij, en wilden naar Mij niet horen; niemand wierp de verfoeiselen zijner ogen weg, Hebreeuws, een verwierpen de verfoelselen van hunne ogen niet; of en wierpen hen niet weg; alzo in de volgende woorden; dat is, niemand, of geen van hen, welverstaande van het merendeel. Zie 1 Kon. 11:34. noch verliet de drekgoden van Egypte; daarom zeide Ik, dat Ik Mijn grimmigheid Zie Ps. 79:6. over hen uitgieten zou, om Mijn toorn Zie boven Ezech. 7:8. tegen hen te volbrengen in het midden van Egypteland.
- 9. Doch Ik deed het Te weten wat Ik gedaan heb, namelijk hun belovende uit Egypteland te verlossen, Gen. 15:14; Exod. 3:8; vergelijk onder Ezech. 20:14,22. om Mijns Naams wil, Dat is, niet omdat zij het verdienden of waardig waren, maar omdat Ik dat uit loutere genade beloofd had, en wilde in mijn woord waarachtig bevonden worden. Vergelijk onder Ezech. 20:14,22,44, enz.; Dan. 9:19; Rom. 9:17,23; Ef. 1:6. opdat hij niet ontheiligd wierde Zie Lev. 18:21, en onder Ezech. 20:21,24,39, en Ezech. 39:7. voor de ogen der heidenen, in welker midden zij waren; aan welke Ik Mij, Namelijk Israëlieten. voor derzelver ogen, Te weten der heidenen, en voornamelijk der Egyptenaars, die al Gods wonderwerken hadden gezien; Exod. 14:18; Num. 33:3. bekend gemaakt heb, om hen uit Egypteland uit te voeren.
- 10. En Ik voerde hen uit Egypteland, en bracht hen in de woestijn. Die zich uitstrekt van de Rode zee tot aan de grenzen van het land Kanaän.
- 11. Daar gaf Ik hun Mijn inzettingen, Te weten aan den berg Sinaï, van welken zie Exod. 19:1; zie ook Lev. 7:38, en Lev. 25:1, en de aantekening. en maakte hun Mijn rechten bekend, dewelke, Zie Lev. 18:5;

- Deut. 6:25. zo ze een mens doet, zal *hij* door dezelve leven.
- 12. Daartoe ook gaf Ik hun Mijn sabbatten, Zie van dit woord Lev. 25:2. om een teken te zijn Dat is, een ceremonieële afbeelding en beduiding van den geestelijken en eeuwigen sabbat. Alzo onder Ezech. 20:20. tussen Mij en tussen hen, opdat zij zouden weten, dat Ik de HEERE ben, Die hen heilige. Dat is, uit genade afzonderen van andere mensen, opdat Ik hun God zij, en zij mijn volk, hetwelk Ik mij door het bloed van den *Messias* reinige en door mijn Woord en Geest heilig make. Zie Lev. 20:8, en Lev. 21:8.
- 13. Maar het huis Israels werd wederspannig tegen Mij in de woestijn; zij wandelden in Mijn inzettingen niet, en verwierpen Mijn rechten; dewelke, zo ze een mens doet, zal hij door dezelve leven; en zij ontheiligden Mijn sabbatten zeer, Te weten mits daarop te doen wat God verboden en te laten wat Hij geboden had. dat Ik zeide, Mijn grimmigheid te zullen uitgieten over hen in de woestijn, om hen te verdoen.
- 14. Maar Ik deed het om Mijns Naams wil, Te weten dat Ik hun naar mijn genadige belofte gedaan heb. Zie boven Ezech. 20:9. Anders: *Ik deed het;* te weten mits hen dikwijls te straffen, als zij tegen mij in de woestijn murmureerden en zondigden. opdat die niet ontheiligd werd voor de ogen van die heidenen, voor welker ogen Ik hen uitvoerde. Te weten uit Egypteland, gelijk boven Ezech. 20:6.
- 15. Evenwel hief Ik ook Mijn hand op Zie boven Ezech. 20:5. tot hen in de woestijn, dat Ik hen niet zou brengen in het land, dat Ik hun gegeven had, vloeiende van melk en honig, Zie boven Ezech. 20:6. hetwelk het sieraad is van alle landen;
- 16. Daarom dat zij Mijn rechten verwierpen, en in Mijn inzettingen

- niet wandelden, Of, en in mijne inzettingen, in die niet wandelen; of, en aangaande mijne inzettingen, in die niet wandelden. De zin is enerlei. en Mijn sabbatten ontheiligden; want hun hart wandelde hun drekgoden na. Vergelijk 1 Kon. 11:5.
- 17. Doch Mijn oog verschoonde hen, dat Ik hen niet verdierf, en geen voleinding met hen maakte Zie van deze manier van spreken Jer. 4:27; alzo boven Ezech. 11:13. in de woestijn.
- 18. Maar Ik zeide tot hun kinderen in de woestijn: Dat is, tot de zonen en de dochters dergenen, die Ik krachtiglijk uit Egypteland geleid had. Wandelt niet Zie 1 Kon. 15:26. in de inzettingen uwer vaderen, en onderhoudt hun rechten niet, Dat is, hunne wijze en manier van doen; vergelijk Gen. 40:13, en de aantekening. en verontreinigt u niet Zie boven Ezech. 20:7. met hun drekgoden.
- 19. Ik ben de HEERE, uw God, wandelt in Mijn inzettingen, Vergelijk 2 Kron. 6:16, en de aantekening. en onderhoudt Mijn rechten, en doet dezelve.
- 20. En heiligt Mijn sabbatten, Dat is, gebruikt ze tot dat heilig einde, waartoe ik ze geheiligd heb; zie Jer. 17:22. en zij zullen tot een teken zijn tussen Mij en tussen ulieden, Zie boven Ezech. 20:12. opdat gij weet, dat Ik, de HEERE, uw God ben.
- 21. Maar die kinderen waren *ook* wederspannig tegen Mij; zij wandelden niet in Mijn inzettingen, en Mijn rechten namen zij niet waar, om die te doen; dewelke, zo ze een mens doet, zal hij door dezelve zij ontheiligden leven; Mijn sabbatten, dat Ik zeide, Of, Ik dacht. Zeggen voor denken; zie Gen. 20:11. Mijn grimmigheid Zie boven Ezech. 7:8. te uitgieten zullen over hen,

- volbrengende Mijn toorn Alzo boven Ezech. 20:8. tegen hen in de woestijn.
- 22. Doch Ik keerde Mijn hand af, Te weten van mijn toorn over hen te volbrengen. en deed het om Mijns Naams wil, Te weten dat Ik hen niet in de woestijn vernielde. opdat hij voor de ogen der heidenen niet zou ontheiligd worden, Alzo boven Ezech. 20:9. voor welker ogen Ik hen uitgevoerd had.
- 23. Ik hief ook Mijn hand tot hen op Te weten dreigende hen te straffen; vergelijk Ps. 10:12, en de aantekening. in de woestijn, dat Ik hen verspreiden zou onder de heidenen, en hen verstrooien in de landen;
- 24. Omdat zij Mijn rechten niet gedaan hadden, Mijn maar inzettingen verworpen Mijn en sabbatten ontheiligd hadden, en hun ogen Versta ook hunne harten. Want deze twee dingen volgen elkander, Job 31:7. zij worden ook Daarom somtijds samengevoegd; Jer. 22:17; boven Ezech. 6:9. de drekgoden achter hunner vaderen waren.
- lk 25. Daarom gaf hun ook besluitingen, Dat is, gezette vonnissen en ordinantiën van mijn rechtvaardig oordeel, inhoudende de straffen, die zij verdiend hadden en ook hebben moeten lijden. Zo is ook het Hebreeuwse woord genomen Job 23:14; Ps. 2:7; alzo is het volgende woord rechten genomen voor straffen, die hun om hunne zonden recht toekwamen. die niet goed waren, Dat is hun niet aangenaam of welbekomende, maar zeer kwaad en verderflijk. Zie van deze straffen Num. 16:23, enz., en Num. 21:6, en Num. 25:4, enz. Anderen verstaan door deze kwade inzettingen de afgodische wetten der heidenen, welke God gezegd wordt den Israëlieten gegeven te hebben, omdat Hij door een rechtvaardig oordeel hen daarin heeft laten wandelen tot hun verderf, overmits zij zijn heilige wetten verlieten; vergelijk Ps. 81:12,13; Rom. 1:24, enz. 2 Thess. 2:11. en rechten, waarbij zij niet

- leven zouden. Hetwelk vervuld is als zij vergaan zijn in de woestijn en daarna.
- 26. En Ik verontreinigde hen in hun giften, Dat is, Ik verklaarde, bewees en betuigde dat zij onrein, dat is onheilig, gruwelijk en mij onaangenaam waren in het offeren van hunne giften, die zij mij toebrachten. Zie van het woord verontreinigen alzo genomen, Lev. 13:3. omdat zij door het vuur deden doorgaan al wat de baarmoeder opent; Hebreeuws, alle opening der baarmoeder; dat is, alle eerstgeborenen; alzo Exod. 13:2, enz.; Num. 3:12. opdat lk ze verwoesten zou, Want God had hen gedreigd, indien zij de heidense gruwelen navolgden, dat Hij hun land verwoesten zou; Lev. 26:22,31,32, enz. ten einde dat zij zouden weten, dat Ik de HEERE ben.
- 27. Daarom, mensenkind, spreek tot het huis Israels, en zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Hiermede nog hebben Mij uw vaderen gesmaad, dat zij door overtreding Dat is, een zonderlinge zonde tegen mij begaan hebben; vergelijk de manier van spreken, Lev. 5:15; Num. 5:27; Joz. 7:1. tegen Mij overtreden hebben.
- 28. Als Ik hen Hier wordt verhaald de voorgemelde zonderlinge overtreding. in het land gebracht had, Dat is, in het land Kanaän, dat Ik hunnen vaderen beloofd had. hetwelk lk Mijn over hand opgeheven had, om hetzelve hun te geven, zo zagen zij naar allen hogen heuvel, en alle dicht geboomte, Dat is, dat zeer dik en doorvlochten is van takken en bladeren. Vergelijk Lev. 23:40; Neh. 8:16. en offerden daar hun offeren, en gaven hun tergende offeranden, daar Hebreeuws, de terging hunner offerande; dat is de offeranden, waarmede zij mij tergden en tot toorn verwekten. en daar zetten zij liefelijken reuk, hun en daar offerden zij hun drankofferen. Zie Ps. 16:4.

- 29. En Ik zeide tot hen: Wat is die hoogte, Wat de afgodische hoogten geweest zijn, zie Lev. 26:30. De Heere, aldus sprekende, vraagt spottenderwijze wat het te beduiden had, dat zij daarheen gingen om te offeren. Want, hoewel hij hun zulks doorgaans door zijne profeten verboden had, zo bleef nochtans met den afgodendienst zelfs de naam der plaats bij hen in eer en waarhenen gij waarde. gaat? Nochtans is de naam daarvan genoemd hoogte, Wat de afgodische hoogten geweest zijn, zie Lev. 26:30. De aldus sprekende, Heere, vraagt spottenderwijze wat het te beduiden had, dat zij daarheen gingen om te offeren. Want, hoewel hij hun zulks doorgaans door zijne profeten verboden had, zo bleef nochtans met den afgodendienst zelfs de naam der plaats bij hen in eer en waarde. tot op dezen dag toe.
- 30. Daarom zeg tot het huis Israels:
  Alzo zegt de Heere HEERE: Zijt gij Te
  weten door de eer en den dienst, die gij den
  afgoden doet. Zie boven Ezech. 20:7.
  verontreinigd geworden Anders: zijt gij
  niet verontreinigd geworden, enz. in den
  weg uwer vaderen, Dat is, naar, of met
  de manier van doen uwer vaderen. Zie
  Spreuk. 6:6. en hoereert gij Zie Lev. 17:7,
  en Lev. 20:5. achter hun verfoeiselen?
- 31. Ja, Anders: Want als gij uwe gaven offert, en als gij uwe kinderen door het vuur doet doorgaan, enz., zou Ik dan van u gevraagd worden? met het offeren uwer gaven, met uw kinderen door het vuur te doen doorgaan, zijt gij verontreinigd aan al uw drekgoden tot op dezen dag toe; en zou Ik van u gevraagd worden, huis Israels? Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik van u gevraagd worde! Vervul den zin gelijk in andere eedzweringen van God. Zie Num. 14:23. De zin dan is, alsof de Heere zeide: Ik begeer van u, die zulke gruwelijke afgodendienaren zijt, niet gevraagd te worden.

- 32. Daarom, dat in uw geest opgeklommen is, Dat is, in de gedachten van uw hart gerezen en opgekomen is, of wat gij denkt bij uzelven; vergelijk boven Ezech. 11:5, en zie Jer. 7:31. zal geenszins geschieden, Hebreeuws, zal zijnde niet zijn, of geschiedende niet geschieden. dat gij zegt: Wij zullen als de heidenen en als de geslachten der landen zijn, dienende hout en steen. Zo worden de beelden genaamd, Deut. 4:28, en Deut. 29:17; Jer. 2:27, en Jer. 3:9; idem, gebeelde stenen, Lev. 26:1; goud en zilver, Deut. 29:17; Ps. 115:4, enz.
- 33. Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE: Zo Ik niet met een sterke hand, Dat is, sterke en harde plagen. Zie Exod. 3:19, en Exod. 9:3; Job 13:21 met de aantekening. en uitgestrekten arm, Dat is, geweldige, wijdlopende en langdurige straffen. Vergelijk Jer. 21:5, en boven Ezech. 4:7. en met uitgegoten grimmigheid Zie boven Ezech. 7:8. over u zal regeren! Dat is, uw Heere en Koning zijn, zulks dat het in uwe vrijheid en vermogen niet staan zal van mij af te gaan en mij te verlaten om een anderen overheer te verkiezen.
- 34. Want Ik zal u uit de volken voeren, Velen verstaan door dezen, die met den koning Jojachin weggetrokken zijn naar Babel, 2 Kon. 24:12. Hoewel daaronder ook kunnen verstaan worden die door de laatste belegering onder Zedekia in de omliggende landen verstrooid zijn geworden. Vergelijk Jer. 40:11,12. en u vergaderen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, door een sterke hand, en door een uitgestrekten arm, en door een uitgegoten grimmigheid.
- 35. Daartoe zal Ik u brengen in de woestijn der volken, Dat is, in Chaldea en de omliggende landen, waar de Joden als in ene woestijn zouden wezen; vergelijk boven Ezech. 19:13, en de aantekening. en Ik zal met u aldaar rechten, Of, pleiten. Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk

- geoordeeld of gerecht te worden voor een rechter; Ps. 109:7; Spreuk. 29:9. Nu is er geen andere opperste Rechter dan God alleen, maar Hij wordt gezegd geoordeeld te worden, als Hij door zijn rechtvaardige straffen den mens alzo overtuigt van zijne zonden, dat ook andere mensen oordelen dat de zondaar om dezelve rechtvaardig gestraft wordt; zie boven Ezech. 17:20. aangezicht aan aangezicht; Dat is, in tegenwoordigheid, mij hun openbarende door straffen, welker gerechtigheid allen zo blijken zal, alsof Ik tegen u in tegenwoordigheid pleitte; vergelijk Exod. 33:11.
- 36. Gelijk als Ik gerecht heb met uw vaderen in de woestijn van Egypteland, alzo zal Ik met u rechten, spreekt de Heere HEERE.
- 37. En Ik zal ulieden onder de roede doen doorgaan, Dat is, van de andere afzonderen, en mij tot een heilig volk toeëigenen; zie van deze manier van spreken Lev. 27:32; idem Jer. 33:13. en Ik zal u brengen Te weten die Ik afgezonderd heb. onder den band des verbonds. Dat is, tot de gehoorzaamheid, die gij mij schuldig zijt uit kracht van het verbond, dat Ik met u gemaakt heb.
- 38. Daartoe zal Ik, die rebel zijn, Te die weten Israël. **en** tegen overtreden, uit ulieden uitzuiveren; Of, uitvagen; dat is afscheiden van degenen, die Ik tot mijn eigendom verkoren heb en die mijn woord gehoorzaam zijn. Ik zal hen uit het land Dat is, uit het land van Juda. Hij spreekt vande Joden, die nog met Zedekia in Judea waren, en hij noemt dat land, van hetwelk zij zich beroemden de rechte erfgenamen te zijn, het land hunner vreemdelingschap, omdat het nu meest overheerd was van den koning van Babel, en dat zij door hunne rebellie tegen hem, ja ook zelfs tegen God, hun recht daartoe verloren hadden. Sommigen verstaan door het land hunner vreemdelingschappen het landschap van Chaldea, waar wel enige goddelozen zouden uitgevoerd, maar van God verdaan worden, en in het land Israëls niet komen.

- hunner vreemdelingschappen uitvoeren, Te weten om gevankelijk gevoerd te worden naar Babel. en zij zullen in het landschap Israels niet weder komen, en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 39. En gijlieden, o huis Israels, alzo zegt de Heere HEERE: Gaat henen, Een bevel spottenderwijze en uit zeer bittere toornigheid gegeven tot een teken, dat Hij dit hardnekkig volk verliet en verwierp; vergelijk Richt. 10:14; 1 Kon. 22:15; Job 38:3, en de aantekening. dient een ieder drekgoden, ook hierna, Te weten nadat gij uit Judea gevankelijk zult weggevoerd zijn. dewijl gijlieden naar Mij niet hoort; doch ontheiligt niet meer Mijn heiligen Naam, Hebreeuws, den naam mijner heiligheid. met uw giften en met uw drekgoden. Te weten die gij uwen afgoden geeft en offert, en dat kwanswijs uit een goede bedoeling, tot mijne eer, gelijk gij voorgeeft.
- 40. Want op Mijn heiligen Hebreeuws, in den berg mijner heiligheid. Versta de heilige kerk, en zie boven Ezech. 14:22. op den hogen berg Israels, spreekt de Heere HEERE, daar zal Mij het ganse huis Israels in het land dienen, zij allen; daar zal welgevallen aan hen nemen, Dat is, aan hunne personen, en dat uit genade, om des Middelaars wil, in wien zij geloven zullen, en door wiens Geest zij zullen geheiligd en geregeerd worden; Ef. 1:6. en daar zal lk uw hefofferen eisen, Versta onder de benaming van den godsdienst van het Oude Testament ook den godsdienst van het Nieuwe; vergelijk Jes. 19:19,21; Mal. 1:11. en de eerstelingen uwer heffingen met al uw geheiligde dingen. Te weten die mij geheiligd en toegeëigend zullen worden.
- 41. Ik zal een welgevallen aan ulieden nemen om den liefelijken reuk, zie Gen. 8:21. wanneer Ik u van de volken uitvoeren, en u vergaderen zal uit de landen, in dewelke gij zult verstrooid

- zijn, en Ik zal in u geheiligd worden Dat is, geëerd en grootgemaakt worden om de genade en weldaad, die Ik aan u zal bewezen hebben. Zie Lev. 10:3. voor de ogen der heidenen.
- 42. En gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik u in het landschap Israels gebracht zal hebben, in het land, waarover Ik Mijn hand opgeheven heb, om hetzelve uw vaderen te geven.
- 43. Daar zult gij dan gedenken Vergelijk boven Ezech. 6:9, en de aantekening. aan uw wegen, en aan al uw handelingen waarmede gij u verontreinigd hebt, Vergelijk boven Ezech. 14:11. en gij zult van u zelven een walging hebben Zie boven Ezech. 6:9. over al uw boosheden, die gij gedaan hebt.
- 44. Zo zult gij weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik met u gedaan zal hebben, om Mijns Naams wil, Zie boven Ezech. 20:9. niet naar uw boze wegen, noch naar uw verdorven handelingen, o huis Israels, spreekt de Heere HEERE.
- 45. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 46. Mensenkind, zet uw aangezicht Dat is, bereid u, schik u, neem vastelijk voor om tegen het zuiden te profeteren. Vergelijk boven Ezech. 6:2, en onder Ezech. 21:2. Hier beginnen sommigen het volgende hoofdstuk, in welks begin deze figuurlijke profetie duidelijk verklaard wordt. naar den weg van het zuiden, Dat is, naar Jeruzalem en Judea; want dit land was ten aanzien van Chaldea, of Mesopotamië, waarin Ezechiël nu was, zuidwaarts gelegen. Vergelijk onder Ezech. 21:2. en drup tegen het zuiden; Zie Deut. 32:2. en profeteer tegen het woud van het veld *in het* zuiden.
- 47. En zeg tot het zuiderwoud: Dat is, tot de mensen, die in Judea wonen; zie boven Ezech. 17:24. Hoor des HEEREN woord: Alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal een vuur in u aansteken, Dat is, een geweldige plaag van een gruwzamen oorlog;

vergelijk Job 15:34; idem zie Ps. 78:63, en Ps. 83:15. hetwelk in u allen groenen boom en allen dorren boom verteren zal; Dat is, rechtvaardigen en goddelozen; zie deze verklaring onder Ezech. 21:3; boven Ezech. 17:24. De vromen worden gezegd groen te zijn, en de bozen dor; Ps. 52:10; Jer. 17:8; Luk. 23:31. vlammende vlam Hebreeuws, de vlam der vlam, of de vlam, de vlam; dat is, de zeer geweldige vlam, of die zeer vlamt. Versta een zeer grote straf; zie Job 15:30. zal niet uitgeblust worden, maar daardoor zullen verbrand worden aangezichten Dat is, alle mensen, van het ene einde des lands tot aan het andere; vergelijk onder Ezech. 21:4. van het zuiden tot het noorden toe.

- 48. En alle vlees zal zien, Dat is, mens; zie Gen. 6:12. dat Ik, de HEERE, dat aangestoken heb; het zal niet uitgeblust worden.
- 49. En ik zeide: Ach, Heere HEERE, zij zeggen van mij: Te weten spottende met mijn persoon, dienst en beroeping. Is hij niet een verdichter van gelijkenissen? Zie boven Ezech. 17:2.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zet uw aangezicht tegen Jeruzalem, Zie boven Ezech. 20:46. en drup tegen Dat is, stel leer, straf en vermaning voor. Zie Deut. 32:2. de heiligdommen, Versta, den tempel des Heeren, over welken de Joden alzo roemden en pochten, alsof hij niet had kunnen uitgeroeid worden, Jer. 7:4. Het getal van velen wordt gebruikt, omdat deze tempel verscheidene delen had; zie Lev. 26:31. en profeteer tegen het land van Israel;
- 3. En zeg tot het land van Israel: Alzo zegt de HEERE: Ziet, Ik wil aan u, Alsof de Heere zeide: De Babyloniërs hebben het niet alleen tegen u, maar Ik zelf ben uwe wederpartij, bereid om u te verderven; zie

- boven Ezech. 13:8. en Ik zal Mijn zwaard schede uit zijn trekken; Menselijkerwijze van God gesproken, gelijk ook Lev. 26:33. Zwaard voor de straf van den oorlog, Lev. 26:6. Somtijds schijnt het nog andere straffen te begrijpen, gelijk Job 19:29; gelijk de oorlog ene zee van alle plagen is; zie ook Ps. 22:21. en lk zal van u uitroeien rechtvaardige en goddeloze. Versta, den rechtvaardige in schijn, en niet in waarheid, gelijk boven Ezech. 3:20, zie de aantekening. rechtvaardige in vergelijking met den goddeloze, die onrechtvaardiger is. Die minder goddeloos is, wordt gerechtvaardigd van dengene, die goddelozer is; dat is, rechtvaardiger geacht ten aanzien van hem; zie boven Ezech. 16:51,52. Zo men het woord rechtvaardig verstaan wil van den waren vrome, zo wordt hij met den goddeloze gestraft, omdat hij bij denzelven blijft, hoewel de vrome niet vergaat gelijk de goddeloze; vergelijk Openb. 18:4.
- 4. Omdat Ik *dan* van u uitroeien zal den rechtvaardige en den goddeloze, daarom zal Mijn zwaard uit zijn schede uitgaan tegen alle vlees, Zie boven Ezech. 20:47,48. van het zuiden *tot* het noorden.
- 5. En alle vlees zal weten, dat Ik, de HEERE, Mijn zwaard uit zijn schede getrokken heb; het zal niet meer wederkeren. Dat is, niet weder in de schede gestoken worden; dat is niet ophouden te verderven, voordat het mijn volle wraak zal uitgevoerd hebben.
- 6. Maar gij, mensenkind, zucht; zucht
  Te weten om af te beelden het gekerm en
  gehuil, dat de Joden zouden maken, als zij de
  tijding krijgen zouden van de aankomst der
  Chaldeën. voor hun ogen Te weten van
  het volk, bij hetwelk gij woont. Want de daad
  van den profeet moest de gemeente een
  zeker voorteken zijn van de straffen, die over
  de Joden in Judea en Chaldea komen zouden.
  met verbreking der lenden Dat is, met
  zulke zware ophaling van den adem uit de
  diepte van het lijf en met zodanigen gang en

- wringing der leden, alsof hem de lenden verbroken waren. **en met bitterheid.** Dat is, met zeer innerlijke smartende droefheid. Vergelijk 2 Kon. 4:27.
- 7. En het zal geschieden, als zij tot u zeggen zullen: Waarom zucht gij, dat gij zeggen zult: Om het gerucht, Dat is, de zekere tijding van de komst der Chaldeën, om u te verderven. want het komt! en alle hart zal versmelten, Te weten door vrees. Zie Deut. 1:28 en Joz. 2:11. en alle handen zullen verslappen, Door verbaasdheid en ontsteltenis; zie 2 Sam. 4:1. en alle geest Dat is, moed; zie Spreuk. 15:13. zal inkrimpen, Dat is, door het gevoel zijner ellenden benauwd, geperst en geprand zijn. Het tegendeel is als het hart zich wijd uitbreidt; Ps. 119:32. en alle knieen als water henenvlieten; Hebreeuws, heengaan; dat is, hunne kracht verliezen. Zie boven Ezech. 7:17. ziet, het komt, Te weten het gerucht, recht tevoren vermeld. en het zal geschieden, spreekt de Heere HEERE.
- 8. Wederom geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 9. Mensenkind, profeteer en zeg: Alzo zegt de HEERE: Zeg: Het zwaard, Versta door het zwaard de plaag van den oorlog. Zie Lev. 26:6. het zwaard is Het woord is verdubbeld om de grootheid en zekerheid der zaak, die verhaald wordt, mitsgaders de beweging desgenen, die het verhaal doet, uit te drukken, alsook om dengenen, wien het verhaal aangaat, tot hartelijke beweging te verwekken; vergelijk 2 Kon. 4:19; Jes. 26:5; Jer. 4:19, en onder Ezech. 21:28. gescherpt, Te weten om te straffen en te verderven. en ook geveegd. Dat is, schoon, net en sierlijk gemaakt.
- 10. Het is gescherpt, opdat het een slachting slachte; Versta hierdoor de doding en vermoording der Joden door het zwaard en de wapens der Chaldeën. Het Hebreeuwse woord is ook zo genomen Ps. 37:14; Jes. 34:6; Jer. 25:34. Anders betekent het de slachting der beesten tot spijs en voeding van de mensen, Gen. 43:16; Spreuk.

- 9:2, zie de aantekening. het is Te weten het voorgemelde zwaard. Dit zijn de woorden Gods tot den profeet. geveegd, opdat het een glinster hebbe; Dat is bekwaam is om te verschrikken en te vermoorden; vergelijk Deut. 32:41; Job 20:25, en de aantekening. of wij dan zullen vrolijk zijn? Sommigen nemen dit voor de woorden van den profeet tot de Joden, met welke hij reden geeft waarom men moest zuchten, gelijk hem belast was, boven Ezech. 21:6; namelijk omdat er geen oorzaak was van blijdschap, maar wel van zwaar zuchten. Hebreeuws, of wij zullen vrolijk zijn. het is Te weten het voorgemelde zwaard. Dit zijn de woorden Gods tot den profeet. de roede Dat is, de gesel, of straf; zie Job 9:34. Mijns Zoons, Dat is, waar Ik mijn zoon mede kastijd, te weten mijn volk Israël, hetwelk zo genaamd wordt ten aanzien van het verbond der genade; zie Exod. 4:22, en de aantekening. Of versta den natuurlijken en eeuwigen Zoon Gods, door wien de Vader zijne oordelen uitvoert; Ps. 2:7,8,9,12. die Te weten roede. alle hout Sommigen, alle geboomte; dat is alle mensen, die in Juda overig waren, hogen en lagen, vorsten en de gemeente; zie onder Ezech. versmaadt. Dat is, zo sterk en taai is, dat zij tegen geen hout, hoe hard dat ook zij, met slaan wordt gebroken. Anders: de stam van mijn zoon versmaadt alle hout; dat is, mijn volk vraagt naar geen vaderlijke kastijding, daarom zal Ik met het zwaard straffen.
- 11. En Hij heeft Namelijk God. hetzelve te vegen gegeven, Te weten zwaard. opdat men het met de hand handelen zou; dat zwaard is gescherpt, en dat is geveegd, om hetzelve in de hand des doodslagers te geven. Dat is, van den koning van Babel en zijn heirleger.
- 12. Schreeuw en huil, o mensenkind, want hetzelve zal zijn Te weten dat gescherpt en geveegd zwaard. tegen Mijn volk, Te weten om dat te verdelgen en uit te roeien. het zal zijn tegen al de vorsten van Israel; verschrikkingen Anders: zij,

- te weten de voorgemelde vorsten, zullen in het zwaard nedergestoten worden met mijn volk; dat is, zullen in het zwaard vallen en door den oorlog omkomen. zullen vanwege het zwaard bij Mijn volk zijn; daarom klop op de heup. Te weten tot een teken van grote droefheid; zie Jer. 31:19.
- 13. Als er beproeving was, Te weten waardoor Ik mijn volk hier tevoren beproefd heb door de Chaldeën en andere vijanden, die hen zeer geplaagd hebben; 2 Kon. 23:33, en 2 Kon. 24:1, enz.; 2 Kron. 36:3, enz. Anders: indien het ene beproeving ware, wat zou het zijn? en zou hij evenwel niet een versmadende stam zijn? wat was het toen? Dat is, wat heeft het geholpen, te weten tot verbetering van mijn volk? Hij wil zeggen, niet met al. Zou er dan Anders: zou het dan te weten mijn volk ook onder de versmadende roede zie boven Ezech. 21:10. niet zijn! ook geen Te weten naardien het volk zich hoe langer hoe erger aanstelt. versmadende roede Zie boven Ezech. 21:10. zijn, Door welke zij naar behoren gestraft worden. spreekt de Heere HEERE.
- gij, mensenkind, 14. Daarom profeteer, en sla hand tegen hand; Dat is, sla de handen samen, te weten tot een teken van ontsteltenis en droefheid over de moedwillige verkeerdheid der Joden en hun verschrikkelijken ondergang. Alzo boven Ezech. 6:11. Zie de aantekening. Het kan ook zijn dat den profeet dit handklappen bevolen wordt, om te betekenen hoe de Chaldeën elkander ophitsen zouden om de Joden aan te vallen. Vergelijk Ezech. 21:17, en onder Ezech. 22:13. want het zwaard zal verdubbeld worden ten derden male, Dat is, dikwijls gebruikt worden om de Joden te verderven. Of versta dit van drie grote slachtingen, die de Chaldeën onder de Joden gedaan hebben. Zie van de eerste, 2 Kon. 25:5,6,7; Jer. 52:8,9,10,11, van de tweede, 2 Kon. 25:8,9,10, enz.; Jer. 52:12,13,14, enz. en van de derde, die na den dood van Gedalia onder de Joden, die in Egypte gevlucht waren, van de Chaldeën ook gedaan is. Zie Jer. 41, Jer. 42, Jer. 43, Jer. 44,

- Jer. 45, Jer. 46. het is het zwaard dergenen, Dat is, hetwelk vele mensen verslaan of ombrengen zal. die verslagen zullen worden; het is het zwaard der groten, Dat is, waarmede niet alleen geringe en gemene lieden, maar ook heren en vorsten verslagen zullen worden. Zie van het woord groten, aldus genomen, 2 Kon. 5:1, en 2 Kon. 10:6, en de aantekening. die verslagen zullen worden, dat tot hen in de binnenste kameren Dat is, tot degenen, die zich in de verborgenste plaatsen versteken zullen om het zwaard te ontgaan; vergelijk 1 Kon. 20:30, en 1 Kon. 22:25. Hebreeuws, da tot hen in het binnenste inkameren zal, of is inkamerende. indringen zal.
- 15. Ik heb de punt des zwaards of, scherpte, of glans. Anderen vertalen het woord schrik, slachting, of geroep. Het wordt alleen hier gevonden. gezet tegen al hun poorten, Dat is, tegen hunne steden, sterkten, welke hier in voortijden bestonden in hunne poorten; zie Gen. 22:17. opdat het hart versmelte, Dat is, door angst en vrees verga, en alle kracht verlieze. Alzo Joz. 2:9,24; Job. 30:22. en de aanstoten vermenigvuldigen; Dat is, gelegenheden van vallen, waarin zij zich storten en verderven zullen, zoekende wel de gevaren te ontkomen, en hun leven te behouden; maar zouden zich van het ene ongeluk in het andere vinden; vergelijk boven Ezech. 7:19. ach, Dit zijn de woorden van den profeet, beklagende de ellende van zijn volk. het is toegemaakt, Te weten het zwaard. opdat het glinstere, Hebreeuws, ter glinstering; dat is, opdat het bekwaam zij om de moedwillige Joden te verschrikken en te verderven; vergelijk boven Ezech. 21:10, en onder Ezech. 21:28. het is ingewonden om te slachten. Dat is, weggelegd om hetzelve ter slachting gereed te hebben. Anders: gescherpt.
- 16. Houd u bijeen, Hebreeuws, houd u bijeen, ga ter rechterhand, schik u, ga ter linkerhand; zie van deze manier van spreken Ps. 45:5. De Heere spreekt hier het zwaard

toe, alsof het de krijgsman ware, die het gebruiken moest. Zie Job 14:7. Hij beveelt het dat het zich voege en samen verenige met de andere zwaarden of krijgslieden zijner bende, om met enen moed en kracht den vijand op het lijf te vallen, hetzij ter rechter- of ter linkerhand. O zwaard! keer u rechtsom, schik u, keer u linksom, waarhenen Dat is, tot welk deel of oord van Judea het zou mogen wezen dat gij gelast zijt om daar moorderij en verwoesting aan te richten. Spaar niets noch iemand. UW aangezicht gesteld is.

- 17. En Ik Zelf zal ook Mijn hand tegen Mijn hand slaan, Te weten om den Chaldeën moed te geven, hen aan te hitsen en op te jagen tot het verderven en uitroeien der Joodse natie; zie boven de aantekening Ezech. 21:14. Versta dat dit zo blijken zou door de uitkomst der zaak, dat het doen der Chaldeën met Gods rechtvaardigen wil overeenkwam. en Mijn grimmigheid Dat is mijn moed aan u koelen en mijn toorn aan u verzadigen; vergelijk boven Ezech. 5:13. doen rusten; Ik, de HEERE, heb het gesproken.
- 18. Wederom geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 19. Gij nu, mensenkind, stel u Te weten op een tafereel af te malen en uit te drukken, gelijk boven Ezech. 4:1,2. twee wegen **voor**, Te weten beide voortkomende uit het land van Babylonië, waarvan de ene was ter rechterhand, om in Judea te komen, de andere ter linkerhand, om te komen in het land der Ammonieten. Nebukadnezar nu beraadslaagde welk land hij in dezen tocht eerst aantasten zou, hetwelk hier met deze twee wegen betekend wordt. waardoor het zwaard des konings van Babel komt; uit een land Te weten Babylonië. Of, uit eens land; dat is, van den koning van Babel. zullen zij beide voortkomen; en kies een zijde, Hebreeuws, hand; zie Spreuk. 8:3, en de aantekening. Versta, vanwaar de koning van Babel in het Joodse land invallen zou. kies ze aan het hoofd van den weg Dat is, aan het begin van den

tweeweg, te weten aan den weg, die naar de stad Jeruzalem loopt. Het is ene profetie, dat Nebukadnezar eerst het Joodse land zou zien aan zich te brengen, om daarna de Ammonieten te overweldigen. der stad.

- 20. Gij zult een weg voorstellen, waardoor het zwaard inkomen zal tegen Rabba der kinderen Ammons, Zie 2 Sam. 11:1. of tegen Juda, tot de vaste *stad* Jeruzalem.
- 21. Want de koning van Babel zal aan de Te weten als hij met een heirleger uit zijn land zuidwaarts optrekken zal om een krijgstocht te doen. In het Hebreeuws wordt de verleden tijd gebruikt: heeft gestaan, Te weten, gelijk een die twijfelt welken weg hij ingaan zal, namelijk die ter rechterhand ligt, of die ligt ter linkerhand. om te tonen de zekerheid van dit verhaal, alsof het alrede geschied ware. wegscheiding Hebreeuws, moeder van den weq. Versta, een tweesprong, of tweeweg, die in twee wegen verdeeld wordt. De wegscheiding is ene moeder der wegen genaamd, omdat daaruit andere wegen voortkomen, gelijk uit ene moeder kinderen. staan, Te weten, gelijk een die twijfelt welken weg hij ingaan zal, namelijk die ter rechterhand ligt, of die ligt ter linkerhand. aan het hoofd van de twee wegen, te gebruiken; waarzegging om Hebreeuws, waarzegging te waarzeggen; dat is waarzegging te gebruiken, of met waarzegging om te gaan; zie van het woord waarzegging, Spreuk. 16:10. De zin is dat hij de kunst zijner afgodische waarzegging zou in het werk stellen, om te zien welken weg hij ingaan zou. hij zal zijn pijlen slijpen; Te weten ten einde dat ze hem, als hij die naar zijn bijgelovige manier gebruikt zou hebben, te verstaan mochten geven welken weg hij kiezen zou. Anderen vertalen het woord pijlen, messen, welke geveegd en genet werden, als men vele offeranden daarmede gedaan had, uit welke de heidenen hunne waarzeggingen maakten. hij zal terafim Zie Gen. 31:19. vragen, Te weten om raad. hij zal de lever bezien. Te weten van hun geslachte beesten. Uit de gestaltenis nu der lever oordeelden zij naar

- hun afgodische bijgelovigheid, wat hun te doen of te laten stond.
- 22. De waarzegging zal aan zijn rechterhand zijn op Jeruzalem, Dat is, waarzegging zal uitwijzen Nebukadnezar de rechterhand moest kiezen, om Jeruzalem eerst te belegeren. OM hoofdmannen Het Hebreeuwse woord is alzo genomen 2 Kon. 11:5; maar in het volgende van Ezech. 21:22 betekent het stormrammen, gelijk ook boven Ezech. 4:2. te stellen, Dat is, de belegering tegen Jeruzalem aan te grijpen en te ordineren. OM den mond te openen Dat is, met groot geroep de krijgslieden tot het vermoorden en verderven der Joden aan te drijven, of tot opening van enig gat in den muur, waardoor zij mochten inbreken. Het volgende woord gejuich kan ook overgezet worden een gebroken geklank. in het doodslaan, om de stem op te heffen Dat is, met een vreeslijk veldgeschrei de vijanden verschrikken en de stad aan te vallen. met gejuich, om stormrammen te stellen tegen de poorten, Zie boven Ezech. 4:2. om sterkten op te werpen, om bolwerken te bouwen.
- 23. Dit zal Dat is, deze uwe profetie. hun Te weten den Joden. in hun Te weten den Joden. ogen als een ijdel waarzeggen zijn, Hebreeuws, een waarzeggen der ijdelheid, of leugen; vergelijk onder Ezech. 21:29. omdat zij met eden beedigd zijn onder hen; Namelijk de Joden met de Egyptenaars, of ook andere omliggende volken, die den Joden met den eed beloofd hadden, dat zij hen tegen de Chaldeën beschermen zouden. Sommigen verstaan het van den eed met welken zij aan den koning van Babel verplicht waren; uit het volgende. maar hij zal der Namelijk de koning van ongerechtigheid gedenken, Babel. Versta, de ontrouw en meinedigheid, die de koning Zedekia in het breken van het verbond, gemaakt met Nebukadnezar, bewezen had. opdat zij Namelijk de Joden in Jeruzalem wonende en daaronder worden. behorende. gegrepen

- *gevangen,* of *ingenomen worden;* dat is door wapenen overwonnen, overweldigd en gevankelijk weggevoerd worden.
- 24. Daarom zegt de Heere HEERE Omdat gijlieden alzo: uwer ongerechtigheid doet gedenken, Te weten mij en den koning van Babylonië doet gij ze gedenken, door in uwe meinedigheid moedwilliglijk en openbaar voort te gaan, en daarin u te versterken door nieuwe verbonden, die gij met andere volken tegen den koning van Babel hebt opgericht. doordien uw overtredingen ontdekt worden, zodat uw zonden gezien worden in al uw handelingen; omdat uwer gedacht wordt, zult gij met de hand gegrepen worden. Te weten van Nebukadnezar, dat is door zijn machtig heirleger.
- 25. En gij, o onheilig, Hij meent Zedekia den koning van Juda. goddeloos vorst van Israel, wiens dag komen zal, Te weten van uw straf en ondergang. Zie Job 18:20, en de aantekening, en Ps. 37:13; idem, hieronder Ezech. 21:29. ten tijde der uiterste ongerechtigheid; Dat is, als de ongerechtigheid op het hoogste gekomen en vol zal zijn, Gen. 15:16. Hebreeuws, ten tijde der ongerechtigheid van het einde, of van het uiterste; dat is de uiterste of eindelijke ongerechtigheid; of men kan met sommigen door ongerechtigheid verstaan gelijk elders de straf der ongerechtigheid en van het einde; dat is die een einde met hen zal uitmaken. Alzo onder Ezech. 21:29, en Ezech. 35:5.
- 26. Alzo zegt de Heere HEERE: Doe dien hoed weg, Te weten van uw hoofd; zie van dezen hoed Exod. 28:4. en hef dien kroon af, deze zal dezelfde niet wezen; dat is, uw kroon niet meer wezen, dat is, gij zult niet meer koning zijn. Ik zal verhogen dien, die nederig is, Versta, den koning Jojachin, die in de Babylonische gevangenschap was, van wiens verhoging zie 2 Kon. 25:27, enz. en vernederen dien, die hoog is. Dat is, Zedekia, die nu wel koning was, maar haast zou gevangen,

- verblind en weggevoerd worden. Zie 2 Kon. 25:6,7.
- 27. Ik zal die kroon Te weten die kroon, van welke in Ezech. 21:26 gemeld is. omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen; Dat is gans uitroeien, omwerpen en wordt verderven. Hetzelfde driemalen herhaald om de zekerheid van het verhaal en den ijver van den profeet aan te wijzen, alsook om degenen, wien het aanging, sterkelijk te bewegen. Vergelijk Jer. 7:4, en Jer. 22:29. Het Hebreeuwse woord is zo genomen, Jes. 24:1. ja, zij zal niet zijn, Dat is, daar zal geen koning zijn uit den stam van Juda. totdat hij kome, die daartoe recht heeft, Te weten om de kroon te hebben. Deze is onze Heere Jezus Christus, die de ware zoon en opvolgers is van David. en dien Ik dat geven zal. Te weten recht.
- 28. En gij, mensenkind, profeteer en zeg: Alzo zegt de Heere HEERE, van de kinderen Ammons, en van hun smading; Te weten die zij mijn volk aangedaan hebben; van welke zie onder Ezech. 25:6; Zef. 2:8. zo zeg: Het zwaard, het zwaard is Van gelijke verdubbeling van woord boven Ezech. zie 21:9. uitgetrokken, Hebreeuws, geopend; zie Ps. 37:14. het is ter slachting geveegd Te weten van u, o Ammonieten, die gij mede van den koning Nebukadnezar afgevallen zijt en het verderf niet zult ontgaan, ofschoon Jeruzalem voorgaat. om te verdoen, Anders: om te vatten, of te houden. Om te glinsteren; Anders: om de glinstering; dat is omdat het zo toebereid is tot glinsterens toe, dat het met de slachting ook grote verschrikking zal aanrichten; vergelijk boven Ezech. 21:10.
- 29. Terwijl zij Versta, de valse profeten der Ammonieten. U Hij spreekt het Ammonietische volk toe. ijdelheid zien, Dat is, valsheid profeteren, te weten van vrede. Want terwijl zij u alzo pluimstrijken, zullen u de Chaldeën overvallen. terwijl zij Versta, de valse profeten der Ammonieten. U Hij spreekt het Ammonietische volk toe. leu

- Hij spreekt het Ammonietische volk toe.gen voorzeggen, om u Hij spreekt het Ammonietische volk toe. op de halzen te stellen Dat is, om vreugde te verwekken over de Joden, die van de Chaldeën verdrukt zijn, even alsof zij deze verdrukking niet hadden te verwachten. dergenen, die van goddelozen de Hebreeuws, verslagenen der goddelozen. Versta, de Joden, die van de Chaldeën vermoord waren. verslagen zij Versta, de valse profeten der welker Ammonieten.n, Te verslagenen. dag gekomen was Zie boven Ezech. 21:25. ten tijde der u Hij spreekt Ammonietische volk toe.iterste ongerechtigheid.
- 30. Keer *uw zwaard* weder in zijn schede! In de plaats, waar gij geschapen zijt, Dat is, in uw vaderland, waarin gij geboren zijt. in het land uwer woningen Anders: *uwer handelingen*. zal lk u richten. Dat is, straffen door het zwaard der Chaldeën. Zie Gen. 15:14.
- 31. En Ik zal over u Mijn gramschap uitgieten, Ik zal tegen u door het vuur Mijner verbolgenheid Vergelijk boven Ezech. 20:47, en de aantekening. blazen; en Ik zal u overgeven in de hand van brandende mensen, Te weten van toorn en vijandschap. Anders: onvernuftige mensen. smeders des verderfs. Dat is, die meesters en kunstenaars zijn, om verderving aan te richten.
- 32. Het vuur zult gij tot spijze zijn, Hebreeuws, om te eten; dat is, om u te eten. Gelijk het vuur het hout verslindt, alzo zullen de vijanden u verslinden. uw bloed zal zijn in het midden des lands; Te weten wredelijk overal van de vijanden vergoten. uwer zal niet gedacht worden; Te weten van de mensen. Zo gans zult gij uitgeroeid worden. Vergelijk onder Ezech. 25:10. want Ik, de HEERE, heb het gesproken.

- 1. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Gij nu, mensenkind, zoudt gij der bloedstad Dat is, die vol van doodslag en moord is. Hebreeuws, stad der bloeden; alzo onder Ezech. 24:6, Nah. 3:1. Zie Gen. 37:26. recht geven? Zie boven Ezech. 20:4. Zoudt gij ze recht geven? Zie boven Ezech. 20:4. Ja, maak haar bekend al haar gruwelen.
- 3. En zeg: Alzo zegt de Heere HEERE: O stad, die in haar midden bloed vergiet, Dat is, welker inwoners bloed vergieten, of in welke men bloed vergiet, en zo in het volgende. opdat haar tijd kome, Van de straf en van het verderf; hun einde, dat zij zich door hunne zonden op den hals halen, en dat over hen van God rechtvaardiglijk is bestemd. Zie boven Ezech. 7:7,10, met de aantekening; alzo in het volgende, dagen en jaren. Enerlei zaak wordt met verscheidene woorden verklaard. Vergelijk wijders Micha 6:16, en boven Ezech. 12:23,24,25,27. **en drekgoden** Zie Lev. 26:30. tegen zichzelve maakt, Of, bij haar, in haar, voor haar. om zich te verontreinigen!
- 4. Door uw bloed, Dit wordt door de bijgevoegde woorden verklaard; alzo onder Ezech. 22:13. dat gij vergoten hebt, zijt gij schuldig geworden, en met uw drekgoden, die gij gemaakt hebt, hebt gij u verontreinigd, en hebt uw dagen doen naderen, Zie op Ezech. 22:3. en zijt tot uw jaren gekomen; daarom heb Ik u den heidenen overgegeven tot een smaad, Of, gesteld, gemaakt, een smaad bij, of voor, onder, enz. zie Deut. 28:37' dat is, Ik zal het zekerlijk doen, gelijk Ik het bereids begonnen heb te doen. en allen landen tot een spot.
- 5. Die nabij en verre van u zijn, zullen u bespotten, gij onreine van naam Dat is, die een schandelijken naam hebt, zijnde

- overal befaamd en vermaard van de boosheid, die men in u bedrijft. en vol van onrust! Of, overvloedige, inwoeling, beroering; binnen welke zulk een gestadig gewoel is, om allerlei gruwelijke boosheid en vijandelijkheid uit te denken, waarmede gij overal te schande wordt. Dit wordt in het volgende verklaard.
- 6. Ziet, de vorsten Israels zijn in u geweest, Of, zijn, en zo in het volgende; dat is, zij zijn of hebben zich daartoe begeven, daarop toegelegd, daarvan hun werk gemaakt, in plaats dat zij zulks behoorden gestraft te hebben. een ieder naar zijn kracht, Hebreeuws, arm; dat is, naar zijn vermogen, elk om het zeerst; die het niet doet, dien ontbreekt het aan de macht, niet aan den wil. Zie Job 22:8. om bloed te vergieten.
- 7. Vader en moeder hebben zij in u Dat is, men heeft enzovoorts. licht geacht; Dit is klein geacht, veracht, versmaad. met den vreemdeling hebben zij in het midden van u door verdrukking gehandeld; Hem verdrukkende door overlast en geweld, of met bedrog en list. Zij hebben in u den wees en de weduwe verdrukt. Of, beroofd.
- 8. Mijn heilige dingen hebt gij veracht, en Mijn sabbatten hebt gij ontheiligd.
- 9. Achterklappers Hebreeuws, mannen, of lieden des achterklaps; die met hun lopen en aandragen den naaste in lijden en verderf hebben gebracht; zie Lev. 19:16. zijn in u geweest om bloed te vergieten, en in u hebben zij op de bergen gegeten, Zie boven Ezech. 18:6; dat is, daar zijn in u zulken geweest en zijn er nog, die zulks doen. zij hebben schandelijkheid in het midden van u gedaan.
- 10. Men heeft de schaamte des vaders Dat is, gruwelijke bloedschande begaan; zie Lev. 18:6. in u ontdekt; die onrein was door afzondering, Zie Lev. 15:24. hebben zij in u verkracht. Of,

- onteerd, beslapen. Hebreeuws, vernederd; alzo in Ezech. 22:11.
- 11. Daartoe heeft de een gruwel gedaan met zijns naasten huisvrouw, en een ander heeft zijns zoons vrouw met schandelijkheid verontreinigd; nog een ander heeft in u zijn zuster, zijns vaders dochter; verkracht.
- 12. Zij hebben geschenken in u genomen, om bloed te vergieten; woeker en overwinst Zie van woeker en overwinst Lev. 25:36. hebt gij genomen, en gij hebt gierigheid gepleegd aan uw naaste door verdrukking; Mits hem onrechtvaardig gewin afdringende, afpersende, of, zich met list en handelingen bevoordelende; want het Hebreeuwse woord wordt van beide gebruikt. maar gij hebt Mijner vergeten, spreekt de Heere HEERE.
- 13. Ziet dan, Ik heb Mijn hand geslagen, Te weten de ene tegen, of in de andere; een teken van ontsteltenis en de onverdragelijkheid dezer boosheid, voornemen van straf en aanhitsing van den vijand; vergelijk boven Ezech. 21:14, met de aantekening aldaar. om uw gierigheid, die gij bedreven hebt, en om uw bloed, Gelijk boven Ezech. 22:4. die in het midden van u geweest zijn. Gierigheid en moorderij.
- 14. Zal uw hart bestaan? Geenszins wil God zeggen, maar hart en moed zullen u alsdan voorzeker ontvallen, en uwe handen zullen slap worden. zullen uw handen sterk zijn, in de dagen, als Ik met u handelen zal? Naar mijne gerechtigheid en uwe verdiensten. Ik, de HEERE, heb het gesproken, en zal het doen.
- 15. En Ik zal u verstrooien onder de heidenen, en u verspreiden in de landen, en uw ontreinigheid uit u verteren. Of, doen vergaan, dat is, Ik zal maken dat uwe inwoners die onreinheid zullen moeten laten, als zij uit hun land zullen

- verdreven en gevankelijk weggevoerd zijn. Vergelijk onder Ezech. 23:27.
- 16. Zo zult gij in u ontheiligd zijn Als een onheilige, veile, verachte stad behandeld zijnde, vermits uwe verwoesting. Anders: gij zult u ten erve geven; of, ten erve genomen worden; dat is, vreemde heidenen zullen u bezitten en over u heersen. voor de ogen der heidenen; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 17. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 18. Mensenkind, die van het huis Israels zijn Mij tot schuim geworden; Zie Jes. 1:22; Jer. 6:28,29,30, met de aantekening. Zij zijn allen koper, of tin, of ijzer, of lood, Inplaats dat zij fijn goud en zilver behoorden te zijn, dat is, oprecht, heilig en vroom. in het midden des ovens; zilverschuim zijn zij geworden.
- 19. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Omdat gijlieden allen tot schuim geworden zijt, daarom ziet, Ik zal u in het midden van Jeruzalem vergaderen. Als in een smeltoven. Dit wordt in het volgende verklaard. Vergelijk boven Ezech. 11:7.
- 20. *Gelijk* zilver, of koper, of ijzer, of lood, of tin in het midden eens ovens vergaderd wordt, Hebreeuws, na de vergadering van zilver, enz. om het vuur daarover op te blazen, opdat men het smelte; alzo zal lk ulieden vergaderen in Mijn toorn, en in Mijn grimmigheid daar laten, en smelten.
- 21. Ja, Ik zal u bijeenbrengen, en zal op u blazen in het vuur Mijner verbolgenheid, dat gij in het midden van haar zult gesmolten worden. Van de stad Jeruzalem; alzo in Ezech. 22:22. Vergelijk Ezech. 22:19.
- 22. Gelijk het zilver in het midden des ovens gesmolten wordt, alzo zult gijlieden in het midden van haar gesmolten worden; en gij zult

- weten, dat Ik, de HEERE, Mijn grimmigheid over u uitgegoten heb.
- 23. Voorts geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 24. Mensenkind, zeg tot haar; Jeruzalem en het land Juda, gelijk volgt. Gij zijt een land, dat niet gereinigd is, Van goddelozen en goddeloosheid; gij zijt door mijn oordelen en straffen niet verbeterd. dat zijn plasregen Of, dat niet beregend is; dat is, dat niet gezuiverd is door mijne straffen; gelijk de plasregen het land pleegt te zuiveren en de vuiligheid weg te spoelen. Anders: dat niet beregend zal worden; dat is, gij zult door mijne oordelen bedorven en verteerd worden, en niet verlicht of verkwikt. niet heeft gehad ten dage der gramschap. Dat is, mijner straffen.
- 25. De verbintenis Of, samenspanning, samenzwering; dat is, conspiratie. De valse profeten hebben zich samen verbonden tegen de vrome profeten en degenen, die hun zijn toegedaan, om die te verwoesten. Vergelijk Jer. 20:2, en Jer. 26:8,9, en Jer. 29:25,26; Klaagl. 4:13. harer profeten Jeruzalem, enzovoorts. is in het midden van haar als een brullende leeuw, die een roof rooft; zij eten de zielen op, Dat is, mensen, zie Gen. 12:5, mits zich bloot en kaal makende door hun verleidende profetieën voor welke zij duur geloond willen zijn; en de vrome lieden brengen zij om al het hunne, door valse beschuldigingen en kwade praktijken. Vergelijk Micha 3:11; Matth. 23:14. den schat en het kostelijke nemen zij weg; haar weduwen vermenigvuldigen Berovende haar van de mannen, die zij met hun valse aanklachten om het leven doen brengen. zij in het midden van haar.
- 26. Haar priesters doen Mijn wet geweld aan, Onbeschroomd dezelve inbrekende, en naar hun lust trekkende; vergelijk Zef. 3:3,4. en zij ontheiligen Mijn heilige dingen; tussen het heilige en het onheilige maken zij geen onderscheid, en het verschil

- tussen het onreine en reine geven zij niet te kennen; daartoe verbergen zij hun ogen Dat is, zij onttrekken zich van de onderhouding mijner sabbaten, alsof zij mijne ordinantie daarvan niet eens wisten. Van Mijn sabbatten; ja, Ik word in het midden van hen ontheiligd. Dat is, onteerd en niets geacht, alsof Ik geen God ware; zo handelen zij met mij, en zijn de oorzaak dat het anderen nadoen.
- 27. Haar vorsten zijn in het midden van haar als wolven, die een roof roven, om bloed te vergieten, *en* om zielen te verderven; Dat is, mensen, gelijk Ezech. 22:25. opdat zij gierigheid zouden plegen.
- 28. Haar profeten nu pleisteren hen met loze kalk; Zie boven Ezech. 13:10. ziende ijdelheid en hun leugen voorzeggende, Of, valsheid; valselijk voorgevende dat hun God dit en dat door gezichten heeft geopenbaard. Zie boven Ezech. 13:6. zeggende: Alzo zegt de Heere HEERE! en de HEERE heeft niet gesproken.
- 29. Het volk des lands pleegt enkel verdrukking, Hebreeuws, verdrukken, verdrukking of met verdrukking, en roven roverij; dat is, het ganse land is vol van bedriegerij en geweld. en bedrijft enkel roverij, ook onderdrukken zij den ellendige en nooddruftige, Of, kwellen, plunderen, beroven. en den vreemdeling verdrukken zij zonder recht. Of, ten onrechte, tegen alle reden, zonder mate, of zonder dat hem recht gedaan wordt; te weten van de overheid. Hebreeuws, door, of in, met, niet recht oordeel, enz.
- 30. Ik zocht nu een man uit hen, Dat is, onder hen. die den muur mocht toemuren, Zie boven Ezech. 13:5, met de aantekening. en voor Mijn aangezicht in de bresse staan voor het land, opdat Ik het niet mocht verderven; maar Ik vond niemand.
- 31. Daarom heb lk Mijn gramschap over hen uitgegoten; door het vuur

Mijner verbolgenheid heb Ik hen verteerd; hun weg heb Ik op hun hoofd gegeven, Zie boven Ezech. 9:10. spreekt de Heere HEERE.

- 1. Verder geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! daar waren twee vrouwen, Versta, Juda en de tien stammen, beide afkomstig uit Israël. Vergelijk Jer. 3:7,8,10, en boven Ezech. 16:44,45. dochteren van een moeder.
- 3. Dezen hoereerden in Egypte; Dat is, bedreven afgoderij. Zie Lev. 17:7, en boven Ezech. 20:8, en onder Ezech. 23:8,19, enz. in haar jeugd Als Ik hen eerst tot mijn volk aannam; zie Jer. 2:2; Hos. 2:2, met de hoereerden zij; aantekening. daar werden haar borsten gedrukt, en daar werden de tepelen haars maagdoms betast. Of, gehandeld. Hebreeuws, zij handelden, of betastten; dat is, men deed het, het werd gedaan. Hun afgodische handelingen worden alzo op verbloemde wijze verhaald. Alzo onder Ezech. 23:8, enz. Anders: bedorven, of verbroken.
- 4. Haar namen nu waren: Versta, figuurlijke namen. Ohola, Dat is, hunne tent, of tabernakel; alzo noemt God de tien stammen, en Samaria hunne hoofdstad, Jes. 7:9, gelijk volgt omdat zij zich van Juda, Gods tempel en waren dienst hadden afgezonderd, en een godsdienst afzonderlijk op zichzelven aangesteld. Zie 1 Kon. 12:16,28,29, enz. de grootste, Alzo worden de tien stammen genoemd vanwege hun macht en aanzien. en Oholiba, Dat is, mijne tent is in, of onder haar. Alzo noemt God Jeruzalem en Judea, omdat zijn tempel en godsdienst aldaar waren, die Hij zelf had verordineerd. haar zuster; en zij werden de Mijne, of, waren mijne. Hebreeuws, Mij, dat is, Ik trouw deze, of had ze getrouwd, en een huwelijksverbond met haar gemaakt. Zie boven Ezech. 16:8,20; want deze namen geeft haar God van hetgeen onder het staande

- huwelijk gebeurd is. en baarden zonen en dochteren; dit waren haar namen: Versta, eigenlijke en niet figuurlijke namen. Samaria is Ohola, Dat is, hunne tent, of tabernakel; alzo noemt God de tien stammen, en Samaria hunne hoofdstad, Jes. 7:9, gelijk volgt omdat zij zich van Juda, Gods tempel en waren dienst hadden afgezonderd, en een godsdienst afzonderlijk op zichzelven aangesteld. Zie 1 Kon. 12:16,28,29, enz. en Jeruzalem Oholiba.
- 5. Ohola nu hoereerde, zijnde onder Mij; Dat is, hoewel zij mijn getrouwde vrouw en onder mijn beheer was, zo werd zij mij nochtans ontrouw en boeleerde met anderen, in mijne plaats, gelijk het Hebreeuwse woord ook kan worden overgezet, doch niet zonder al zulke vervullling van den zin. en zij werd verliefd op haar boelen, De heidense volken, met wie zij verbond maakte en hunne afgoden aannam; zie Ezech. 23:7,30, enz. Op de Assyriers, Hebreeuws, Assur. die nabij waren; Zie 2 Kon. 15:19; Jes. 7:8,17,18; Hos. 8:9,10, enz.
- 6. Bekleed met hemelsblauw, vorsten en overheden, altemaal gewenste jongelingen, Hebreeuws, jongelingen der begeerte, of van den wens; dat is, begeerlijke, gewenste, en alzo, lieflijke, aangename, enz.; alzo Ezech. 23:12,23. ruiteren, rijdende op paarden.
- 7. Alzo hoererijen dreef Zij haar Hebreeuws eigenlijk, gaf, of overgaf zij hare hoererijen aan hen; dat is zij stelde zich als een onbeschaamde hoer. met dezelve, die allen de keure der kinderen van Assur waren; Dat is, Assyriërs; zie boven Ezech. 16:26; alzo Ezech. 23:23, en kinderen van Babel, Ezech. 23:15,23. en met allen, Of, de woorden een weinig verzet zijnde, aldus: En zij verontreinigde zich met al derzelver drekgoden, en met allen, op welken zij verliefd was. op dewelke zij verliefd was, met al derzelver drekgoden, verontreinigde zij zich.
- 8. Zij verliet ook haar hoererijen niet, gebracht uit Egypte; Gelijk boven Ezech.

- 23:3. Men kan dit voornamelijk duiden op de afgoderij van de gouden kalven, eerst in de woestijn, daarna te Dan en Bethel opgericht, en op de verbonden, met Egypte gemaakt; zie 2 Kon. 17:4. want zij hadden bij haar in haar jeugd gelegen, en zij hadden de tepelen haars maagdoms betast, Gelijk boven Ezech. 23:3. en zij hadden hun hoererij over haar uitgestort.
- 9. Daarom gaf Ik haar in de hand van haar boelen over, in de hand der kinderen van Assur, op dewelke zij verliefd was. En nochtans van dezelve naderhand was afgevallen; 2 Kon. 17:4.
- 10. Dezen ontdekten haar schaamte, Zie boven Ezech. 16:37. haar zonen en haar dochteren namen zij weg, maar haar doodden zij met het zwaard; Het voornaamste lichaam van het volk; vergelijk onder Ezech. 23:25. en zij kreeg een naam onder de vrouwen, Dat is, zij werd vermaard als een bijzonder voorbeeld en spiegel van Gods rechtvaardig oordeel, onder alle volken. nadat men gerichten over haar geoefend had. Dat is, haar gestraft om hare trouweloosheid, tegen God en hare bondgenoten begaan.
- 11. Als haar zuster, Oholiba, Jeruzalem en Juda, gelijk boven Ezech. 23:4. *dit* zag, zo verdierf zij haar minne nog meer dan zij, en haar hoererijen meer dan de hoererijen van haar zuster.
- 12. Zij werd verliefd op de kinderen van Assur, Zie boven Ezech. 16:28. de vorsten en overheden, die nabij waren, Gelijk boven Ezech. 23:5. bekleed met volkomen sieraad, Hebreeuws, volkomenheid; te weten van sieraad. ruiteren, rijdende op paarden, altemaal gewenste jongelingen. Gelijk boven Ezech. 23:6.
- 13. Toen zag lk, dat zij verontreinigd was; zij hadden beiden enerlei weg. Juda ging dezelfde gangen, die Israël gegaan was. Zie Gen. 6:12, onder Ezech. 23:31.
- 14. Ja, zij deed tot haar hoererijen nog meer toe; want toen zij

- geschilderde mannen Hebreeuws, mannen van het afgemaalde, of geschilderde, of gedrukte, gegraveerde; zie boven Ezech. 8:10. aan den wand zag, Te weten in hun eigen land, gelijk de uitlandse schilderijen, inzonderheid van prachtige natiën overal plegen omgevoerd en nageschilderd te worden, om de nieuwsgierigheid en pracht van vele mensen te voldoen. de beelden der Chaldeen, geschilderd met menie, Zie Jer. 22:14.
- 15. Gegord met een gordel aan hun hebbende lenden, overvloedig geverfde hoeden geverwde Of, of overvloedige, zeer nederhangende, zwaaiende. op hun hoofden, die allen in het aanzien hoofdmannen waren, naar de gelijkenis der kinderen van Babel, van Chaldea, het land hunner geboorte; Vanwaar zij in Juda gevoerd waren, of immers gemaald, of geschilderd naar het kleed, dat men in Babel droeg.
- 16. Zo werd zij op dezelve verliefd Gelijk onkuise vrouwen op vreemde prachtige schilderijen ontstoken en verzot worden, alzo ging het Juda met de schilderijen der Chaldeën. Zie een begin en vonk van zulks 2 Kon. 20:12,13, enz., boven Ezech. 16:29. met het opzien van haar ogen, Dat is, zo haast als hij ze met ogen aanzag, ontbrandde zij met een heidense, vleselijke en afgodische toegenegenheid. en zij zond boden tot hen, naar Chaldea.
- 17. De kinderen van Babel nu kwamen tot haar in tot het leger der minne, Dat is, om bij haar te slapen; dat is, verbond met haar te maken. verontreinigden haar met hun hoererij; ook verontreinigde zij zich met hen ZIj vervreemde van de Chaldeën en week van hen af, lust krijgende tot Egypte. Zie Ezech. 23:21.; daarna werd haar ziel van hen ZIj vervreemde van de Chaldeën en week van hen af, lust krijgende tot Egypte. Zie Ezech. 23:21. afgetrokken. Of, week af, scheidde zich, begaf zich af van hen; naar den

- aard van den onkuisen brand alzo Ezech. 23:18,22,28.
- 18. Alzo ontdekte zij haar hoererijen, en ontdekte haar schaamte; toen werd Mijn ziel van haar afgetrokken, gelijk als Mijn ziel was afgetrokken van haar zuster. Israël, of de tien stammen, boven genoemd *Ohola*.
- 19. Doch zij vermenigvuldigde haar hoererijen, gedenkende aan de dagen van haar jeugd, als zij gehoereerd had Of, in welke, of, hoe. in het land van Egypte. Gelijk boven Ezech. 23:3.
- 20. En zij werd verliefd meer dan derzelver bijwijven, Egyptenaars, dat is, zij gedroeg zich veel onmatiger en zotter dan andere volken, die vanouds met Egypte waren verenigd geweest. Sommigen verstaan hier de Babyloniërs en Chaldeën. welker vlees is Egyptenaars, zie boven Ezech. 16:26, die bovenmate zeer genegen en sterk waren tot lichamelijke en geestelijke hoererij. als het vlees der ezelen, en welker vloed is als de vloed der paarden. Of, hengsten.
- 21. Alzo hebt gij weder opgehaald Hebreeuws, bezocht; welk woord in onze taal somtijds ook in die betekenis gebruikt wordt, als men spreekt van dit of dat eens weder te bezoeken, beproeven, onderleggen. de schandelijke daad uwer jeugd, als die van Egypte uw tepelen betastten, vanwege de borsten uwer jeugd.
- 22. Daarom, o Oholiba! alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal uw boelen, Zie boven Ezech. 16:37. van welke uw ziel is afgetrokken, Versta, van de Chaldeën, gelijk boven Ezech. 23:17. tegen u verwekken, en Ik zal hen van rondom tegen u aanbrengen.
- 23. De kinderen van Babel en alle Chaldeen, Pekod, Dit zijn namen van landen of omstreken, behorende onder Babel, en welker inwoners in het krijgsheir van de Babyloniërs mede gebruikt zijn tegen Juda en Jeruzalem; vergelijk wijders Jer. 50;21, met de

- aantekening. Sommigen houden het voor namen van vorsten of krijgsoversten. En Soa, en Koa, en alle kinderen van Assur met hen; gewenste jongelingen, die allen vorsten en overheden zijn, hoofdmannen en vermaarde lieden, die allen te paard rijden.
- 24. Die zullen tegen u komen met karren, Of, strijdwagens, slagwagens, en dan het volgende woord rijwagens. In het Hebreeuws staan deze woorden allen in het enkelvoudig getal, kar, wagen, wiel, rondas, schild, helm, naar het gebruik van deze spraak. wagenen en wielen, en met vergadering van volken, rondassen, en schilden, en helmen; zij zullen zich rondom tegen u zetten; Dat is, u belegeren. en lk zal voor hun aangezicht het gericht stellen, Dat is, Ik zal hun het recht voorleggen, dat zij over u gebruiken zullen; Ik zal hen gebruiken als uitvoerders van mijne gerichten over u, Ik zal hen alzo regeren, dat zij u uw verdiend Ioon zullen geven. en zij zullen u richten naar hun rechten. Of, wijze, gewoonte, manieren van doen; zoals wij afvalligen en meinedigen, idem overspeleressen, plegen te straffen; zie daarvan het volgende.
- 25. En lk zal Mijn ijver tegen u zetten, Mijn ernstige en rechtvaardige wraak over uwe ontrouw, tegen mij begaan. dat zij in grimmigheid met u zullen handelen; zij zullen uw neus en uw oren afnemen, Of, wegdoen; dat is, afsnijden, gelijk de Egyptenaars de overspeleressen plachten te doen; waardoor verder verstaan wordt alle soorten van wreedheid, die de vijanden aan hen zouden bewijzen. en het laatste van u Dat is, dat laatst van u overig is, uw overblijfsel. Anders: uw laatste zal zijn dat gij door het zwaar vallen zult; dat is, het einde, of, eindelijk zult gij, enz., alzo in het volgende. zal door het zwaard vallen; zij zullen uw zonen en uw dochteren wegnemen, en het laatste van u Dat is, dat laatst van u overig is, uw overblijfsel.

- Anders: uw laatste zal zijn dat gij door het zwaar vallen zult; dat is, het einde, of, eindelijk zult gij, enz., alzo in het volgende. zal door het vuur verteerd worden.
- 26. Zij zullen u ook uw klederen uittrekken, en uw sieraadtuig wegnemen.
- 27. Zo zal Ik uw schandelijkheid van u doen ophouden, Vergelijk boven Ezech. 22:15. mitsgaders uw hoererij, gebracht uit Egypteland; en gij zult uw ogen naar hen niet opheffen, Te weten de Egyptenaars. en aan Egypte niet meer gedenken.
- 28. Want alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal u overgeven in de hand dergenen, die gij haat, in de hand dergenen, van dewelken uw ziel is afgetrokken.
- 29. Die zullen met u handelen uit haat, en al uw arbeid wegnemen, Dat is, al wat gij met uwen arbeid verkregen hebt, al uw goed. en u naakt en bloot laten, dat uw hoerenschaamte ontdekt worde, mitsgaders uw schandelijkheid en uw hoererijen.
- 30. Deze dingen zal men u doen, Of, zal Ik u doen, zullen zij u doen, omdat het Hebreeuwse woord gelijk elders zonder bepaling van personen gesteld is. dewijl gij de heidenen nagehoereerd hebt, en omdat gij u met hun drekgoden verontreinigd hebt.
- 31. In den weg uwer zuster hebt gij gewandeld, Gelijk boven Ezech. 23:13. daarom zal lk haar beker Den beker mijns toorns, dien zij gedronken heeft; dat is, lk zal u met gelijke straffen straffen, dewijl gij gelijke zonden gedaan hebt. Zie Ps. 11:6, en Job 21:20; Jer. 25:15, enz. in uw hand geven.
- 32. Alzo zegt de Heere HEERE: Gij zult den beker uwer zuster drinken, die diep en wijd is; gij zult tot belaching en spot worden; Gelijk degenen, die zich vol gezopen hebben, plegen te worden. de

- beker houdt veel in. Hebreeuws, is veel in het houden, of om te houden; dat is, daar mag veel drank in, gelijk wij spreken.
- 33. Van dronkenschap en jammer Het woord jammer of droefenis dient tot verklaring; alsof God zeide: Gij zult dronken en vol worden, maar het zal van droefenis en ellende zijn. zult gij vol worden; de beker Anders: van, of met den beker, enz., die enz. van uw zuster Samaria is een beker der verwoesting en der eenzaamheid.
- 34. Gij zult hem drinken en uitzuigen, en zijn scherven Gelijk de dronken mensen, als razende, toornig en ontsteld zijnde, de drinkvaten wel in stukken smijten; alzo zult gij u uitermate verdrietig en ontsteld bevinden over mijne straffen. zult gij brijzelen, en uw borsten zult gij afrukken; Met welke gij geestelijken hoerdom gepleegd hebt; dat is, gij zult uzelf vanwege uwe zonden verfoeien, door het gevoel der schrikkelijke straffen, die u daarom Ik heb overkomen. want het gesproken, spreekt de Heere HEERE.
- 35. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Omdat gij Mijner vergeten, en Mij achter uw rug geworpen hebt, Zie 1 Kon. 14:9. zo draagt gij ook uw schandelijkheid Dat is, de straf derzelve, alzo onder Ezech. 23:49. en uw hoererijen.
- 36. En de HEERE zeide tot mij: Mensenkind! zoudt gij Ohola en Oholiba Zie boven Ezech. 23:4. recht geven? Zie boven Ezech. 20:4, en Ezech. 22:2. Ja, vertoon haar haar gruwelen.
- 37. Want zij hebben overspel gedaan, en er is bloed in haar handen; Inzonderheid van haar eigen kinderen. Zie boven Ezech. 16:36, en onder Ezech. 23:45. en zij hebben met haar drekgoden overspel gedaan; daartoe hebben zij ook haar kinderen, die zij Mij gebaard hadden, Als zijnde Abrahams zaad en mijne bondgenoten, idem, geboren, staande nog mijne huwelijk met hunlieden.

- Zie boven Ezech. 16:20. voor hen *door het vuur* laten doorgaan, tot spijze. Te weten van het vuur, dat is, om door het vuur verteerd te worden. Vergelijk boven Ezech. 16:20, en Ezech. 21:32, met de aantekening.
- 38. Nog hebben zij Mij dit gedaan; Of, tegen mij. zij hebben Mijn heiligdom Anders: mijne heiligdommen; dat is de tempel, waarin het heilige en allerheiligste waren. ten zelven dage verontreinigd, en Mijn sabbatten ontheiligd.
- 39. Want als zij hun kinderen hun drekgoden geslacht hadden, Of, gekeeld; te weten ter ere der afgoden; zie boven Ezech. 16:20,36, met de aantekening; idem Jes. 57:5. zo kwamen zij op dienzelven dag in Mijn heiligdom, Als willende mij nog kwanswijs ook enigszins dienen en eren. Vergelijk 2 Kon. 21:4,5; Jer. 7:9,10, en Jer. 11:15; boven Ezech. 8:3,6, en onder Ezech. 43:8. om dat te ontheiligen; en ziet, alzo hebben zij gedaan in het midden van Mijn huis.
- 40. Dit is er ook, dat zij gezonden hebben tot mannen, Om ongeoorloofde verbonden te maken met heidense volken, om welken aan te lokken en te behandelen. God verhaalt, dat zij gelijke kunsten, werken, manieren en wijzen van doen gebruikt hebben, als de erge snode hoeren plegen te doen. Vergelijk Spreuk. 7:16,17, enz. die van verre zouden komen; tot dewelken als een bode gezonden was, ziet, zo kwamen zij, voor dewelken gij u wiest, uw ogen blankettet en u met sieraad versierdet;
- 41. En gij zat op een heerlijk bed, voor hetwelk een tafel toegericht was, en op hetwelk gij Mijn reukwerk en Mijn olie gezet hadt. Dat Ik u had gegeven, waarmede Ik u, als uw rechte man, begaafd en versierd had, en dat gij tot mijne eer schuldig waart te gebruiken. Vergelijk Hos. 2:7,8, en boven Ezech. 16:16,17,18,19.

- 42. Als nu het geruis der menigte daarop stil was, Te weten op het voorzegde bed, dat is, als deze zusters hare verbondshandelingen met die grote uitlandse meesters bestierd hadden, zonden zij naar anderen. Anders, en in hen namelijk Judea en Israël was ene stem van een vrolijke menigte; dat is, men hoorde er vreugde als in hoerenhuizen over de heidense verbonden, en met de menigte, of vermits de menigte der mensen; dat is, van het gemeen gepeupel werden Sabeërs aangebracht, zonden zij tot mannen uit de menigte der mensen, Dat is, van het gemene volk, of slechte lieden. en daar werden wijnzuipers aangebracht Of, dronkaards, dronken mensen. Anders, Sabeërs, omdat het Hebreeuwse woord beide zou kunnen betekenen, en van de woestijn mede vermeld wordt, zodat men hierdoor allerlei gespuis van vele natiën, als Sabeërs van wie zie Job 1:15; Arabieren, Moren, enz. zijnde ook tot drinken en zuipen genegen kan verstaan, tegen wie deze twee overspelige zusters zich als snode vuile hoeren mede gedragen hebben. uit de woestijn; die deden armringen Of, armgesmijden, braceletien. aan haar handen, Te weten dezer hoeren. en een sierlijke kroon op haar hoofden. Hebreeuws, kroon des sieraads.
- 43. Toen zeide lk van deze, Dat is, lk dacht; menselijk gesproken, om de ongetemde boosheid van het volk uit te overspelerijen die van drukken. verouderd was: Of, versleten. Dit kan men duiden op Ohola, als welker hoererij al onder Jerobeam, na Salomo's dood, begonnen was; of van Oholiba, die het langst in haar land gebleven is, of van elk dezer beide. Anders: en Ik zeide deze oude hare overspelerijen aan; dat is, Ik bestrafte haar daarover door mijne profeten, doch tevergeefs, gelijk volgt. Nu zullen zij hoereren Alsof de Heere zeide: Nu schijnt dat, niettegenstaande haren ouderdom, hare hoererij opnieuw weder beginnen zal. Anders: nu zullen zij de hoererijen dezer hoeren uithoereren, en zij zelf

- ook; dat is, nu zullen zij immers eens moede worden en ophouden, zo die van buiten komen om met deze hoeren te hoereren, als deze hoeren zelf; maar neen, het tegendeel is gebleken. Anders: dat zij nu met deze, dan met die hoereren. Deze woorden worden, vanwege de kortheid, verscheidenlijk overgezet. de hoererijen dezer hoer, en die ook. Of, en ook der andere. Het zal nu weder aangaan. Of, gelijk anderen, het zal eens ophouden met deze beide.
- 44. En men ging tot haar in, gelijk men ingaat tot een vrouw, die een hoer is; alzo gingen zij in tot Ohola en tot Oholiba, die schandelijke vrouwen. Hebreeuws, vrouwen der schandelijkheid.
- 45. Rechtvaardige mannen dan, Dit kan men in het algemeen nemen, alsof de Heere zeide: Alle eerlievende rechtvaardige mannen zullen deze hoeren moeten veroordelen. Of, men kan het duiden op de Assyriërs en Babyloniërs, die rechtvaardigen genoemd worden, omdat zij de uitvoerders geweest zijn van Gods gerechtigheid over Israël en Juda, en zelfs gelegenheid en reden daartoe hadden, vanwege hunne meinedigheid en rebellie; zie Ezech. 23:46. die zullen haar richten Of, veroordelen. naar het recht der overspeelsters, en *naar* het recht der bloedvergietsters; Zie boven Ezech. 16:38. want zij zijn overspeelsters, en bloed is in haar handen. Gelijk boven Ezech. 23:37.
- 46. Want alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal een vergadering tegen haar doen opkomen, Of, men zal, zij zullen, gelijk boven Ezech. 16:40. en zal ze ter beroering en ten roof overgeven.
- 47. En de vergadering zal ze met stenen stenigen, en dezelve met hun zwaarden nederhouwen; haar zonen en haar dochteren zullen zij doden, en haar huizen met vuur verbranden.
- 48. Alzo zal Ik de schandelijkheid uit het land doen ophouden; opdat alle

- vrouwen onderwezen worden, dat zij naar uw schandelijkheid niet doen.
- 49. Alzo zullen zij uw schandelijkheid op u leggen, Dat is, op uw hoofd, vergeldende en straffende u naar uwe verdiensten. en gij zult de zonden uwer drekgoden dragen; Dat is, de straffen der zonden met uwe drekgoden begaan, gelijk boven Ezech. 23:35. en gijlieden zult weten, dat Ik de Heere HEERE ben.

- 1. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, in het negende jaar, Na de gevankelijke wegvoering van den koning Jechonia, beschreven 2 Kon. 24:12,13,14,15,16; vergelijk boven Ezech. 1:2; onder Ezech. 33:21, en Ezech. 40:1; in wiens plaats Nebukadnezar Zedekia tot koning maakte; en in het negende jaar van dezen Zedekia, in de tiende maand op den tienden dag der maand werd Jeruzalem belegerd; zie 2 Kon. 25:1; Jer. 39:1, en Jer. 52:4. # Jer 52.4 in de tiende maand, In het kerkelijke jaar genoemd Tebeth, in het maatschappelijke jaar Thamuz. op den tienden der maand, zeggende:
- 2. Mensenkind! schrijf u den naam van den dag op, Ter gedachtenis, om vergeleken te worden met de uitkomst, waarvan te zien is 2 Kon. 25:1; Jer. 52:4. Die was omtrent twee jaren vóór het innemen en verwoesten van Jeruzalem, waarvan hier geprofeteerd wordt. even van dezen zelfden dag; Hebreeuws, de kracht, of het been des daags, dat is, het wezen des daags, en gelijk wij zeggen even, of juist dienzelfden dag. Zie boven Ezech. 2:3, met de aantekening. de koning van Babel legt zich voor Jeruzalem, Of, is genaderd, heeft zich vervoegd. Het Hebreeuwse woord wordt veel gebruikt voor leunen, steunen, ondersteunen, idem van het opleggen der handen, hetwelk alles met enige samenvoeging, genaking, of nadering geschiedt; en in zake van belegering zeggen wij, voor ene stad liggen, zich daarvoor

- leggen, enz. even op dezen zelfden dag.
- 3. En gebruik een gelijkenis Hebreeuws alsof men zeide: parabel een parabel. Zie boven Ezech. 17:2. tot dat wederspannig huis, en zeg tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Zet een pot toe, Betekenende de belegerde stad Jeruzalem, gelijk Ezech. 24:6. Zie Jer. 1:13, en boven Ezech. 11:3 met de aantekening. zet hem toe, en giet ook water daarin.
- 4. Doe zijn Namelijk van den pot; dat is, al zulke stukken vlees, als in den pot behoren te stukken te zamen daarin, Betekenende de inwoners, inzonderheid de rijke, vette, weelderige burgers en groten van Jeruzalem. alle goede stukken, Hebreeuws, alle, of elk goed, of beste stuk. de dij en den schouder, Of, Ienden, heup, achterbout. vul hem met de keur der beenderen. Dat is, uitgelezenste beenderen, als mergbenen, of bonken.
- 5. Neem de keur van de kudde, Dat is, het uitgelezenste schaap, of geit, neem het beste van het kleine vee daartoe. en stook ook een brandstapel Of, een vuur van beenderen. Vergelijk Jes. 30:33, en onder Ezech. 24:9, betekenende de zware en gedurige ellenden van het volk, die zij in de belegering van zwaard, honger en pestilentie en daarna zouden lijden; gelijk een vuur van beenderen zeer heet is en de beenderen hard en duurzaam zijn. Sommigen duiden het op het wegwerpen der dode lichamen en beenderen, die onbegraven op het open veld zouden blijven liggen, als God hen dikwijls gedreigd had, zodat er genoeg zouden te bekomen zijn om vuur daarvan te stoken, door welke straffen zij nochtans niet zouden worden gebeterd of bekeerd, gelijk volgt. van de beenderen daaronder; doe hem Den pot. wel opzieden; Hebreeuws, zied zijne zoden. ook zullen beenderen Van den pot, gelijk Ezech. 24:4. daarin Hebreeuws, in zijn des pots midden. gekookt worden. Of, zieden. Hebreeuws, zijn gekookt, of gezoden.

- 6. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE:
  Wee der bloedstad, Gelijk boven Ezech.
  22;2, en onder Ezech. 24:9. den pot, welks
  De Heere wil zeggen dat de inwoners van
  Jeruzalem door al dat zieden en koken
  evenwel niet zijn gezuiverd; dat is bekeerd,
  maar bij hunne boosheid hardnekkig
  gebleven. schuim in hem is, en van
  welken zijn schuim en niet is
  uitgegaan! trek stuk bij stuk daaruit,
  en laat het lot over hem niet vallen.
  Welke stukken gij eerst, of laatst, of niet,
  zoudt hebben uit den pot te trekken; zij
  moeten allen voort, de een dood, de ander
  het land uit.
- 7. Want haar bloed Van Jeruzalem, afgebeeld door dezen pot. is in het midden van haar; op een gladde steenrots Hebreeuws, gladdigheid, glans, of spits, uitstekendheid ener steenrots, alwaar zij, als voor Gods ogen, het bloed harer kinderen, den afgoden ter ere, heeft gestort en in het openbaar laten liggen, om God te tergen, gelijk volgt. Vergelijk de manier van spreken met onder Ezech. 26:4,14. heeft zij dat gelegd; zij heeft het op de aarde niet uitgestort, om hetzelve met stof te bedekken. Dit ziet op de wet Lev. 17:13; Deut. 12:16,24.
- Ik de grimmigheid 8. Opdat doe opgaan Dat is, om mijne grimmigheid en wraak over zulke gruwelen op het hoogste te oefenen, wraak om te tonen. Hebreeuws, wraak te wreken. heb lk ook haar bloed God wil zeggen dat Hij hun ook in het openbaar zal straffen, dat er de tekenen zullen zijn voor alle mans ogen. Op een gladde steenrots gelegd, opdat het niet bedekt worde.
- 9. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Wee der bloedstad! Gelijk boven Ezech. 24:6. Ik zal ook den brandstapel groot maken! Vergelijk boven Ezech. 24:5. Dat is, een groot vuur onder Jeruzalem dezen pot stoken, gelijk volgt.
- 10. Draag veel houts toe, Hebreeuws, vermenigvuldig de houten, of houteren; een

levendige vertoning van de ellende der belegerden van Jeruzalem. steek het vuur aan, verteer het vlees, Of, maak het gaar, doorkook het, kook het volkomenlijk. en kruid het met specerijen, Hebreeuws, specerij der specerijen, opdat de vijanden gelijk sommigen verstaan appetijt en lust daartoe krijgen. en laat de beenderen verbranden. Of, aanbranden.

- 11. Stel hem daarna ledig Den pot, dat is: Jeruzalem zal niet alleen van inwoners ontbloot worden, maar de stad ook verbrand, opdat de plaats van die gruwelijke onreinheid ten enenmale uitgezuiverd worde. Op zijn kolen, opdat hij heet worde, en zijn roest verbrande, en zijn onreinigheid in het midden van hem versmelte, Of, wegvliete, afgestort worde. zijn schuim verteerd worde.
- 12. Met ijdelheden Drijvende zulk een gedurig gewoel in hare afgoderijen, heidense verbonden, inwendigen overlast, leugen, huichelarij en allerlei boze handelingen, met welke zij haar vervallen staat heeft willen ondersteunen en het gedreigde verderf afweren, in plaats van zich tot mij te bekeren, waartoe Ik hen door mijne profeten met zulke verdraagzaamheid vermaand, en met zware dreigementen zo getrouwelijk en veelvoudig gewaarschuwd heb, dat Ik des als moede ben geworden, alzo zij in het minst daardoor niet gebeterd, maar telkens niet dan hardnekkiger geworden is, gelijk in het volgende verhaald wordt. Het Hebreeuwse woord wordt alleenlijk hier gevonden, komende, naar het meeste gevoelen, van een woord dat ijdelheid, onrechtigheid, leugen, boosheid, ondeugd, ook afgoderij betekent. Anders: met ijdelheden heeft zij zich moede heeft zij Mij gemaakt. moede gemaakt; nog is haar overvloedig schuim van haar niet uitgegaan; haar schuim *moet* in het vuur.
- 13. In uw onreinigheid is schandelijkheid, omdat Ik u gereinigd heb, Door de vermaningen, waarschuwingen en dreigementen mijner profeten tevergeefs gezocht heb te reinigen,

- zo zal Ik nu een anderen weg met u ingaan. en gij niet gereinigd zijt, zo zult gij van uw onreinigheid niet meer gereinigd worden, totdat Ik Mijn grimmigheid op u zal hebben doen rusten. Zie boven Ezech. 5:13.
- 14. Ik, de HEERE, heb het gesproken; het zal komen, en Ik zal het doen; Ik zal er niet van wijken, en Ik zal niet verschonen noch berouw hebben; naar uw wegen en naar uw handelingen zullen zij u richten, spreekt de Heere HEERE.
- 15. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 16. Mensenkind! zie, Ik zal den lust uwer ogen Of, wens; dat is uwe huisvrouw, zie Ezech. 24:18. Waardoor de tempel en de stad Jeruzalem werden afgebeeld. Van uwegnemen door een plage; Dat is, een haastigen, van God buitengewoon toegeschikten, dood. nochtans zult gij niet rouwklagen, noch wenen, en uw tranen zullen niet voortkomen.
- 17. Houd stil van kermen, Dat is, kerm niet, maar zwijg stil. gij zult geen dodenrouw maken, Dat is, geen rouwtekens tonen, gelijk men over verstorven vrienden te dien tijde placht te doen. bind uw hoed op u, Of, huif, muts, zet op uw hoofd gelijk onder Ezech. 24:23. Het Hebreeuwse woord heeft den naam van versieren. Integendeel plegen de rouwdragenden met het blote hoofd te gaan, en as of stof daarop te spreiden; Lev. 10:6, en Lev. 21:10; 1 Sam. 4:12; 2 Sam. 15:32; Jes. 61:3; Klaagl. 2:10. en doe uw schoenen aan uw voeten; Daar de rouwenden ongeschoeid of barvoets plachten te gaan; 2 Sam. 15:30. en de bovenste lip Of knevelbaard niet verhullen, bewimpelen, gelijk die plachten te doen, die in rouw waren over een groot ongeval; zie Lev. 13:45; Micha 3:7. Sommigen verstaan niet alleen de bovenste lip, maar voorts den mond en de kin, met de ganse plaats van den baard. zult gij niet bewinden, en zult der lieden

- brood niet eten. Versta, leedspijs, leed- of rouwmaal eten met de vrienden en naburen; zie Jer. 16:7.
- 18. Dit sprak ik tot het volk in den morgenstond, en mijn huisvrouw stierf in den avond; en ik deed in den morgenstond, gelijk mij geboden was.
- 19. En het volk zeide tot mij: Zult gij ons niet te kennen geven, wat ons deze dingen zijn, dat gij *aldus* doet?
- 20. En ik zeide tot hen: Het woord des HEEREN is tot mij geschied, zeggende:
- 21. Zeg tot het huis Israels: Alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, lk zal Mijn heiligdom Den tempel. ontheiligen, de heerlijkheid uwer sterkte, Of, hoogheid, uitnemendheid uwer sterkte, dat is, dat heerlijk gebouw van den tempel, waarop gij u zozeer verlaat, menende dat Ik daarom Jeruzalem verschonen zal. Sommigen verstaan Jeruzalem of het koninkrijk. de begeerte uwer ogen, Versta, al denzelfden tempel, in welks aanschouwing zij hun lust en vermaak plachten te nemen, en waarnaar zij nu zozeer verlangden. Sommigen verstaan hunne vrouwen, uit Ezech. 24:16. en de verschoning uwer ziel; Welken tempel gij zo liefhebt, dat het u hartelijk deren en wee zou doen, indien men hem zou verwoesten. Sommigen verstaan hier de kinderen en naaste vrienden, die zij, gaande met Jojachin in de gevangenschap, te Jeruzalem gelaten hadden. en uw zonen en uw dochteren, die gij verlaten hebt, zullen door het zwaard vallen.
- 22. Dan zult gijlieden doen, gelijk als ik gedaan heb; Gij zult alsdan geen rouwteken kunnen tonen, vanwege den vloek Gods, en uwe verbaasdheid over de verschrikkelijke algemene ellenden en verwoestingen, die tempel, stad, land en het ganse volk zullen overkomen. Vergelijk hiermede zonderling Jer. 16:5,6,7,8, met de aantekening aldaar. de bovenste lip zult

- gij niet bewinden, en der lieden brood zult gij niet eten.
- 23. En uw hoeden zullen op uw hoofden zijn, en uw schoenen aan uw voeten; gij zult niet rouwklagen, noch wenen, maar gij zult in uw ongerechtigheden versmachten, Of, uitteren, versmelten, vanwege Gods vloed over u, gelijk onder Ezech. 33:10. en een iegelijk tegen zijn broeder zuchten. Of, beren, tieren, uit onverduldigheid en mistroostigheid.
- 24. Alzo zal ulieden Ezechiel tot een wonderteken zijn; Zie boven Ezech. 12:6. naar alles, wat hij gedaan heeft, zult gij doen; als dit komt, dan zult gij weten, dat Ik de Heere HEERE ben.
- 25. En gij, mensenkind! zal het niet zijn, Dat is, het zal voorzeker alzo geschieden. Dit voorzegt God tot meerdere bevestiging dezer profetieën. Zie de vervulling onder Ezech. 33:21,22. ten dage, als lk van hen zal wegnemen hun sterkte, Den tempel, enz., gelijk boven Ezech. 24:21, dat is, ten tijde als Jeruzalem ingenomen en de tempel met de stad verwoest zullen worden, en al het volk jammerlijk behandeld naar deze profetieën. de vreugde huns sieraads, Dat is, in welks sieraad zij zich verheugen. den lust hunner ogen en verlangen hunner zielen, Hebreeuws, de opheffing; dat is, hetgeen waarnaar zij hartelijk verlangen, gelijk men omhoog naar iets reikt en langt, dat men gaarne zou bereiken willen. Zie Ps. 24:4. hun zonen en hun dochteren;
- 26. Dat ten zelfden dage een ontkomene tot u zal komen, Die het ontlopen is en door mijne regering tot u zal komen, om u de tijding te brengen. Om uw oren dat te doen horen?
- 27. Ten zelven dage zal uw mond bij dien, die ontkomen is, opengedaan worden, Alsof God zeide: Gij hebt nu mijn volk genoeg voorzegd van de aanstaande ellenden, rust nu een tijdlang in stilte, totdat alles klaarlijk zal vervuld en voor ogen zijn,

dan zult gij weder spreken, tot hunne vertroosting en onderwijzing, om alzo hun en mijner ganse kerk op verscheidene wijzen tot een wonderlijk voorteken te zijn van grote toekomstige zaken. en gij zult spreken, en niet meer stom zijn; Vergelijk onder Ezech. 33:22, en boven Ezech. 3:26, met de aantekening. alzo zult gij hun tot een wonderteken zijn, en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zet uw aangezicht Zie boven Ezech. 6:2. tegen de kinderen Ammons, Zie Jer. 49:1, enz., en boven Ezech. 21:28, enz. Ammonieten, Moabieten, Edomieten en Filistijnen waren alle vijanden van Gods volk; Ammon en Moab, in het oosten over de Jordaan, Edom in het zuiden, de Filistijnen in het westen langs de Middellandse zee. en profeteer tegen dezelve;
- 3. En zeg tot de kinderen Ammons: Hoort des Heeren HEEREN woord: Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat gij gezegd hebt: Heah! Dat is, uwen lust daarin geschept en daarover gejuicht hebt. Zie Job 39:28; Ps. 35:21, met de aantekening; alzo onder Ezech. 26:2. over Mijn heiligdom, als het ontheiligd werd, Gelijk boven Ezech. 24:21. en over het land Israels, als het verwoest werd, en over het huis van Juda, als zij in gevangenis gingen;
- 4. Daarom, ziet, Ik zal u aan die van het oosten Hebreeuws, de kinderen van het oosten. Hierdoor verstaan sommigen de Chaldeën of Babyloniërs; maar omdat de Heilige Schrift doorgaans zegt dat de Chaldeën van het noorden zouden komen, zo verstaan het anderen van de oosterse natiën, die oostwaarts aan Ammon grensden, als de Arabieren, die zich in tenten onthielden, Kedarenen, enz., hebbende menigte van kemelen en vee, genegen om goede weiden

- te zoeken, en in de Schriftuur onder die van het oosten gemeenlijk begrepen. Deze zovelen als er van Nebukadnezar waren overgelaten of overzien zouden het land der Ammonieten, van de Chaldeën verstoord en de inwoners weggevoerd zijnde, tot gerief voor hun vee hebben ingenomen en bezeten. Zie Gen. 29:1; Richt. 6:3, en Richt. 8:11; Job 1:3; Jes. 60:6,7; Jer. 49:28,29,31,32, met de overgeven tot aantekening. een bezitting, dat zij hun burgen in u zetten, en hun woningen in u stellen, die zullen uw vruchten eten, en die zullen uw melk drinken.
- 5. En Ik zal Rabba De koninklijke hoofdstad der Ammonieten. Zie 2 Sam. 11:1. tot een kemelstal maken, Voor de kemelen van die van het Oosten. en de kinderen Ammons Dat is, hun land. tot een schaapskooi; Voor de schapen van die van het Oosten. en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 6. Want alzo zegt de Heere HEERE: Omdat gij met de hand geklapt, Van grote vreugde en vermaak over de ellenden der Joden, alsof zij zeiden: Heah, zo zo, dat is toch te goed, dat gaat wel; vergelijk Ezech. 25:3, en boven Ezech. 6:11. en met den voet gestampt hebt, en van harte verblijd zijt geweest Of, met lust. Zie Ps. 27:12. Alzo Ezech. 25:15. Of aldus: En verblijd zijt geweest in al uw gretige plundering. Hebreeuws, in, of met de ziel. Vergelijk onder Ezech. 36:5. in al uw plundering, Of, spijt; idem, versmading; gelijk boven Ezech. 16:57, en onder Ezech. 25:15. over het land Israels;
- 7. Daarom, ziet, Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken, Zie boven Ezech. 14:9. Alzo onder Ezech. 25:3,16. en u den heidenen ten buit geven, en zal u uit de volken uitroeien, Dat gij voor geen volk noch land meer zult gerekend worden. en u uit de landen verdoen; Ik zal u verdelgen; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.

- 8. Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat Moab Zie Jer. 48:1, enz. en Seir zeggen: Dat is, het land Edom, en voorts de Edomieten, Ezau's nakomelingen, op welken vervallen Seïrs land was van nakomelingen. Zie Gen. 36:20; alzo onder Ezech. 35:2, enz., en wijders van Edom, Jer. 49:7; Obad.:1, enz. Ziet, het huis van Juda is gelijk al de heidenen; Dat is, zij hebben zich ingebeeld dat zij een bijzonder eigendom en volk Gods waren, en een voortocht bij hem hadden boven andere natiën, maar het blijkt nu wel anders, omdat zij niet meer van de Babyloniërs verschoond worden dan anderen; spottende alzo met Gods verbond en zijne kerk, ja met den God van Israël zelf.
- 9. Daarom, ziet, Ik zal de zijde van Moab openen, Dat is, Ik zal die van het Oosten gelijk volgt Ezech. 25:10 in de beste en sterkste plaatsen en omstreken van het land een open intocht bereiden. Van de steden af, van zijn steden, die van zijn grenzen af zijn, Hebreeuws, uiterste, of einde. het sieraad des lands, Beth-Jesimoth, Baal-Meon, en tot Kiriathaim toe; Of, en Kiriathaïm.
- 10. Voor die van het oosten, Zie Ezech. 25:4. God wil zeggen, gelijk Hij Ammons land aan die van het Oosten heeft overgegeven, alzo zal Hij ook der Moabieten land voor hen openen. met het land der kinderen Ammons, hetwelk Ik ter bezitting zal overgeven; Voor die van het Oosten, gelijk Ezech. 25:4. opdat der kinderen Ammons onder de heidenen niet meer gedacht worde.
- 11. Ik zal ook in Moab gerichten oefenen; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.
- 12. Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat Edom Boven genaamd Seïr, Ezech. 25:8. met enkel wraakgierigheid Hebreeuws, gedaan, of gehandeld heeft in, of met wreken van wraak, of met wraak te wreken. Vergelijk Ezech. 25:15. gehandeld heeft tegen het huis van Juda; en zij zich zeer

- schuldig gemaakt hebben, De Edomieten. dat zij zich aan hen gewroken hebben: Aan de Joden, uit den ouden haat, dien zij van hunnen voorvader Ezau geërfd hebben. Zie Gen. 27:41; 2 Kron. 28:17; Ps. 137:7; Amos 1:11; Obad.:11, enz.
- 13. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal ook Mijn hand uitstrekken tegen Edom, Gelijk boven Ezech. 25:7. en Ik zal mens en beest uit haar uitroeien; en zal haar tot een woestheid stellen van Theman af; en zij zullen tot Dedan toe door het zwaard vallen.
- 14. En Ik zal Mijn wraak doen aan Edom, Hebreeuws, geven, leggen, stellen, tegen, of aan, onder, op, enz., gelijk Ezech. 25:17. door de hand van Mijn volk Israel; en zij zullen tegen Edom Of, in, met, Edom. naar Mijn toorn en naar Mijn grimmigheid handelen; alzo zullen zij Mijn wraak gewaar worden, spreekt de Heere HEERE.
- 15. Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat de Filistijnen Zie 2 Kron. 28:18; Joël. 3:4; Amos 1:6,7,8. door wraak gehandeld hebben, en van harte wraak Of, met lust; gelijk Ezech. 25:6. geoefend hebben Hebreeuws, gewroken. door plundering, Of, spijt, versmading; gelijk Ezech. 25:6. Om te vernielen door een eeuwige vijandschap; Hebreeuws, vijandschap der eeuwigheid, of oudheid.
- 16. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik strek Mijn hand uit Gelijk boven Ezech. 25:7. tegen Filistijnen, en zal de Cherethieten uitroeien, Dit schijnt de naam geweest te zijn van een streek in het land der Filistijnen, doch daardoor worden de Filistijnen in het algemeen verstaan, gelijk 1 Sam. 30:14,16; zie aldaar, idem Zef. 2:5. Doch in het Hebreeuws passen de woorden Cherethim en uitroeien aardiglijk op elkander, alsof men zeide: Ik zal het uitroeien. die uitroeiers en

- overblijfsel van de zeehaven verdoen. Zie Jer. 47:7; Zef. 2:5,6.
- 17. En Ik zal grote wraak met grimmige straffingen Hebreeuws, straffingen der grimmigheid. onder hen doen; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn wraak aan hen gedaan zal hebben. Hebreeuws, gegeven, enz., gelijk Ezech. 25:14.

- 1. En het gebeurde in het elfde jaar, Na de gevankelijke wegvoering van den koning Jechonia. Zie boven Ezech. 24:1. op den eersten der maand, Welke maand dit geweest zij, is onzeker. Uit Ezech. 26:2 kan men het houden voor de *eerste* maand na het innemen van Jeruzalem, hetwelk geschiedde op den negenden vande *vierde* maand, in het elfde jaar van den koning Zedekia; Jer. 52:6. dat des HEEREN woord tot mij geschiedde, zeggende:
- 2. Mensenkind! daarom dat Tyrus van Jeruzalem gezegd heeft: Dat is, inwoners der stad Tyrus. Hebreeuws, Tsor. Zie Joz. 19:29; 1 Kon. 5:1, en wijders Ps. 83:8, en Ps. 87:4; Jes. 23:1, enz.; Jer. 47:4; Joël. 3:4, enz.; Amos 1:9,10; Zach. 9:2,3; Matth. 11:21,22. # Am 1.9,10 Zec 9.2,3 Mt 11.21,22 Heah! Gelijk boven Ezech. 25:3. zij is verbroken, de poort der volken; Hebreeuws, deuren; dat is, waar de volken alle kanten introkken, om hun koophandel te drijven. Vergelijk Jes. 23:3, en onder Ezech. 27:3. zij is tot omgewend; Dat is, hun handel zal nu tot mij komen. ik zal vervuld worden, Met koopmanschap rijkdom. en ZIJ IS verwoest! Alsof zij zeiden: Het is met hen gedaan; of, nu, dewijl zij verwoest is.
- 3. Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik wil aan u, Gelijk boven Ezech. 13:8. o Tyrus! en Ik zal vele heidenen tegen u doen opkomen, alsof Ik de zee Vergelijk onder Ezech. 26:19. Anders: gelijk de zee zich verheft met hare golven; zulks waren de Tyriërs gewoon te zien, als

- gelegen zijnde in de zee. met haar golven deed opkomen.
- 4. Die zullen de muren van Tyrus verderven, Heidenen, of volken; zie Ezech. 26:7. en haar torens afbreken; ja, lk zal haar stof van haar wegvagen, Als wanneer men het stof van een steenklip wegveegt, zodat men de blote klip kan zien, die tevoren met stof bedekt of bestoven was. Aldus heeft het God beliefd de verwoesting van de stad Tyrus met verbloemde woorden zeer levendig af te beelden. en zal haar tot gladde steenrots maken. Hebreeuws, stellen tot gladdigheid ener steenrots. Vergelijk boven Ezech. 24:7. Dit ziet op de gelegenheid der stad, die op ene steenrots gebouwd was, en daarvan den naam Tsor dat is, rots had. God wil zeggen dat Hij het gebouw als stof zal doen verstuiven, dat er niets dan de gladde, kale, blote rots gezien worde, waarop de prachtige stad gebouwd was. Alzo Ezech. 26:14.
- 5. Zij zal in het midden der zee zijn Want Tyrus lag rondom in de zee, van het vasteland afgezonderd; zie 1 Kon. 5:1, en onder Ezech. 26:17, en Ezech. 27:34, en Ezech. 28:2. tot uitspreiding van netten; Of, visgaren, want; zij zal als een blote waard zijn, waar de vissers hunne netten zullen uitspreiden om te drogen. want Ik heb het gesproken, spreekt de Heere HEERE; en zij zal den heidenen ten roof worden.
- 6. En haar dochteren, Dat is, de steden en dorpen, die onder hen behoren; dat is de inwoners van die. Zie 2 Kon. 19:21; alzo Ezech. 26:8. die in het veld zijn, zullen met het zwaard gedood worden; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.
- 7. Want alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal Nebukadrezar, den koning van Babel, den koning der koningen, Dien monarch, den grootsten en machtigsten der aardse koningen; vergelijk Gen. 9:25, en Hoogl. 1:1, en zie Dan. 2:37. van het noorden, tegen Tyrus brengen, met paarden en met wagenen, en met

- ruiteren, en *krijgs* vergaderingen, en veel volks.
- 8. Hij zal uw dochteren op het veld Gelijk Ezech. 26:6. met het zwaard doden, en hij zal sterkten tegen u maken, Gelijk boven Ezech. 4:2; zie van het Hebreeuwse woord 2 Kon. 25:1. en een wal tegen u opwerpen, Zie 2 Sam. 20:15. en rondassen Dat is, tegen u strijden, of soldaten met rondassen, of rondassiers, op en tegen u doen aanvallen; want de schilden worden in het strijden opgeheven, of opgelicht, om zich daarmede tegen den vijand te bedekken. tegen u opheffen.
- 9. En hij zal muurbrekers tegen uw muren stellen, Hebreeuws, zulk een krijgsinstrument, dat verdelgt wat voor, of tegen zich is. en uw torens met zijn zwaarden afbreken. Of, houwmessen, hakmessen, van den koning Nebukadnezar.
- 10. Vanwege menigte de zijner paarden Van Nebukadnezar. zal u derzelver stof bedekken; uw muren zullen beven vanwege het gedruis der ruiteren, en wielen, en wagenen, Of, raderen. als hij door uw poorten zal intrekken, gelijk door Of, gelijk men pleegt in te trekken in een doorgebroken, of gespleten, verscheurde stad; dat is, welker poorten zo verdorven en open zullen zijn door het geweld der belegeraars, dat zij er ruim genoeg en bij menigten, als door grote bressen, kunnen doortrekken; of, gelijk men stormenderhand door de gemaakte bressen invalt, zo zal hij tot u intrekken en alles ombrengen, zie Ezech. 26:15; de bressen zullen hem in plaats van poorten zijn. de ingangen ener doorbrokene stad.
- 11. Hij zal met de hoeven zijner paarden Hebreeuws, klauw. al uw straten vertreden; uw volk zal hij met het zwaard doden, en elk een van de kolommen Hebreeuws, de kolommen, of pilaren uwer sterkte waardoor het schijnt dat sterke torens of andere vestingen verstaan worden, die zij tot

- tegenweer hadden opgericht zullen nederdalen, te gronde gaan; dat is, elkeen van dien. Sommigen verstaan het van de prachtige beelden, triumftekenen, enz. tot ene vertoning hunner grootheid opgericht. uwer sterkten zal ter aarde nederstorten.
- 12. En zij zullen uw vermogen roven, en uw koopmanswaren plunderen, en uw muren afbreken, en uw kostelijke huizen omwerpen; Hebreeuws, huizen uwer begeerte; dat is, kostelijke, gewenste, lieflijke. en uw stenen, en uw hout, en uw stof zullen zij in het midden der wateren werpen. Hebreeuws, leggen, stellen.
- 13. Zo zal Ik het gedeun uwer liederen doen ophouden, Dat is, al uwe vrolijkheid zal uit zijn. Zie Jes. 24:8; Jer. 7:34, en Jer. 16:9. en het geklank uwer harpen Anders: *cithers.* zal niet meer gehoord worden.
- 14. Ja, Ik zal u maken tot een gladde steenrots; Zie boven Ezech. 26:4,5. gij zult zijn tot uitspreiding der netten, gij zult niet meer gebouwd worden; Dat is, niet als tevoren; gij zult nimmermeer wederkomen tot uw vorigen wereldlijken bloei, staat en heerlijkheid, en metttertijd gans vergaan; vergelijk Jes. 23:15,17, en onder Ezech. 26:21, en Ezech. 27:36; idem Ezra 3:7; Neh. 13:16; Matth. 15:21; Mark. 7:24; Hand. 12:20, en Hand. 21:3,7. Men houdt dat zij onder den koning Cyrus wat weder gerezen is, en ten tijde van *Alexander* de Grote is het zeker dat zij van vermogen was, als hij haar zeven maanden belegerde en innam; maar ten huidigen dage betuigen velen dat er nauwelijks enige overblijfselen van de herbouwde stad Palae-Tyrus gezien worden; niettemin heeft zij geestelijke beloften gehad voor de uitverkorenen onder den Messias, Ps. 97:4; Jes. 23:18. God wien alles van eeuwigheid bekend is voegt hier gelijk elders dikwijls het begin en het einde tezamen. # Ac 12.20 21.3,7 Ps 97.4 Isa 23.18 want Ik, de HEERE, heb het gesproken, spreekt de Heere HEERE.

- 15. Alzo zegt de Heere HEERE tot Tyrus: Zullen niet Voorzeker ja, wil de Heere zeggen. de eilanden van het geluid Dat is, inwoners over zee, die met u gehandeld hebben en van u verrijkt zijn; vergelijk onder Ezech. 27:35, en zie Ps. 72:10. uws vals beven, als de dodelijk verwonde Vergelijk onder Ezech. 30:24. zal kermen, Of, huilen, zuchten. wanneer men in het midden van u schrikkelijk zal moorden? Hebreeuws, doding, of met doding doden; dat is, een moord aanrichten, alles vermoorden.
- 16. En alle vorsten der zee zullen Die aan de zee wonen, met u gehandeld en op u gesteund hebben; vergelijk onder Ezech. 27:35. afdalen van hun tronen, Tot een teken van ontzetting en rouw, idem, vrees voor hun eigen staat, door uw voorbeeld. En hun mantels van zich doen, en hun gestikte klederen Of, geborduurde. Hebreeuws, hun stiksels, of borduursels. uittrekken; met sidderingen zullen zij bekleed worden, op de aarde zullen zij nederzitten, en te elken ogenblik sidderen, en over u ontzet zijn;
- 17. En zij zullen een klaaglied over u opheffen, en tot u zeggen: Hoe zijt Ene vraag, die voortkwam uit gij verwondering en deernis. uit de zeeen vergaan, Waar gij rondom in laagt, vergelijk onder Ezech. 27:3,4. Anders: gij die bewoond waart van de zeeën; dat is, zeevarend volk, handelaars, die van over zee kwamen, om in u te wonen; dat is, een langen tijd, hun handelshalve, in u te verkeren; vergelijk Hand. 2:5; Jak. 4:13, en hier in het einde van Ezech. 26:17; woonden, dat is lang verkeerden, naar de wijze der kooplieden, handelsreizigers, enz. gij welbewoonde, gij beroemde stad, die sterk geweest is ter zee, zij en haar inwoners; die hunlieder schrik gaven aan allen, die in haar woonden! Dat is, die met haar uitnemende macht, pracht en heerlijkheid een schrik aanjaagden allen dengenen, die bij haar van

- andere plaatsen kwamen verkeren; vergelijk Jes. 23:8, en onder Ezech. 32:23, enz.
- 18. Nu zullen de eilanden sidderen ten dage uws vals; ja, de eilanden, die in de zee zijn, zullen beroerd worden vanwege uw uitgang. Dat is, omdat uw volk in gevangenschap zal moeten, of *uitgang*, dat is einde, deerlijken uitgang, gelijk wij hetzelfde woord in onze taal ook alzo gebruiken.
- 19. Want alzo zegt de Heere HEERE: Als Ik u zal stellen *tot* een verwoeste stad, gelijk de steden, die niet bewoond worden; als Ik een afgrond Versta, het Babylonische krijgsheir; zie boven Ezech. 26:3. over u zal doen opkomen, en de grote wateren Of, *vele.* u zullen overdekken,
- 20. Dan zal Ik u doen nederdalen met degenen die in den kuil nederdalen Dat is, in het graf, gelijk dikwijls; dat gij zult zijn als de doden, begravenen en vergetenen. tot het oude volk, Hebreeuws, volk der eeuwigheid; dat is, oudheid; versta, die vanouds af, in voortijden, van het begin der wereld onder hen gevaren zijn. Zie van het woord *Olam,* Jer. 2:20; alzo in het volgende. en zal u doen nederliggen in de onderste plaatsen der aarde, Hebreeuws, de aarde der benedenheden. Alzo onder Ezech. 32:18, enz. in de woeste plaatsen, Hetzelfde wordt met andere woorden gezegd. die van ouds geweest zijn, met degenen, die in den kuil nederdalen Dat is, in het graf, gelijk dikwijls; dat gij zult zijn als de doden, begravenen en vergetenen., opdat gij niet bewoond wordt; en Ik zal het sieraad herstellen Dat is, mijn land Kanaän, Jeruzalem en mijn volk van Juda *over welker* ellende en verwoesting gij zegt, Heah! Ezech. 26:2, die zal Ik verlossen, en in zulk een staat herstellen, dat zij het sieraad en de heerlijkheid der ganse aarde zullen zijn, tot een voorbeeld van hetgeen Ik mijn ganse kerk door den *Messias* zal doen op de aarde en in het hemels Kanaän; zie Ps. 48:3; boven Ezech. 20:6, en onder Ezech. 37:11, enz.; Ef. 5:27;

- Openb. 21:2. in het land der levenden. Dat is, op de aarde, onder de mensen die leven; zie Ps. 27:13.
- 21. Maar u zal lk tot een groten stellen, schrik Hebreeuws, verschrikkingen, beroerten, verbaasdheden; dat is, Ik zal u zo toerichten, dat een ieder zal schrikken als hij daarvan hoort en daaraan denkt. en gij zult er niet meer zijn; Zie boven Ezech. 26:14. als gij gezocht wordt, Vergelijk Ps. 37:35,36, enz. zo zult gij niet meer gevonden worden in eeuwigheid, spreekt de Heere HEERE.

- 1. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Gij dan, mensenkind! hef een klaaglied op over Tyrus;
- 3. En zeg tot Tyrus, die daar woont aan de ingangen der zee, Dat is, waar men uit de zee aanvaart, en waar de zee rondom aanstaat. Zie 1 Kon. 5:1. handelende Of, die de voornaamste is onder de volken in het handelen, of koophandel drijven. Hebreeuws eigenlijk, de handelaren der volken. met de volken in vele eilanden: Zie Ps. 72:10. Zo zegt de Heere HEERE: O Tyrus! gij zegt: Ik ben volmaakt in schoonheid.
- 4. Uw landpalen zijn in het hart der zeeen; Dat is, in het midden, gelijk Ezech. 27:32, of recht in de zee; vergelijk Deut. 4:11; alzo onder Ezech. 27:25,26,27, en Ezech. 28:2,8. uw bouwers hebben uw schoonheid volkomen gemaakt.
- 5. Zij hebben al uw denningen Hebreeuws, twee tafelen, waardoor de overloop der schepen of scheepsdenning gelijk men zegt verstaan wordt. Het Hebreeuwse woord staat in het getal van tweeën, gelijk de overloop der schepen veel in tweeën gedeeld is, afgaande aan beide zijden. uit dennebomen van Senir gebouwd; Wassende op dat gebergte; zie Deut. 3:9. zij hebben cederen van den Libanon Hebreeuws, ceder; zie Richt. 9:15. gehaald,

- Hebreeuws, *genomen*; dat is genomen en gebracht of gehaald. Zie Gen. 12:15, en Jer. 37:17. om masten voor u te maken. Hebreeuws, *mastboom*.
- 6. Zij hebben uw riemen *uit* eiken van gemaakt; uw berderen Hebreeuws, uw berd, of bank, of men zou het kunnen overzetten bankwerk. hebben zij gemaakt uw welbetreden Hebreeuws, ene dochter der treden, of gangen; dat is, hetwelk lang in de aarde gelegen, en waar men, vervolgens, lang over gegaan heeft, dat voor het rechte elpenbeen gehouden wordt, Plin.lib. 8, cap. 3; zie van deze manier van spreken Job 5:7; Jes. 5:1. Anders: uwe scheepsbanken, waarop men roeide, of waar de reizigers op zaten tot pracht hebben die de vereniging der Assyriërs van Aschurieten, zie 2 Sam. 2:9 met de aantekening gemaakt van elpenbeen, Zie 1 Kon. 10:18. enz., omdat de Hebreeuwse woorden Aschur en Asschur elkander zeer nakomen. elpenbeen, Zie 1 Kon. 10:18. uit de eilanden der Chittieten. Zie Gen. 10:4. Sommigen verstaan de natiën, die westwaarts van Palestina gelegen waren.
- 7. Fijn linnen Zie Gen. 41:42. met stiksel uit Egypte Of *borduursel*. was uw uitbreidsel, dat het u tot een zeil ware; Of, *vaan*, *vlag*. hemelsblauw en purper, Dat is, klederen van die kleur. uit de eilanden van Elisa, Zie Gen. 10:4. was uw deksel.
- 8. De inwoners van Sidon Zie Gen. 10:15. en Arvad Zie Gen. 10:18. Alzo Ezech. 27:11. waren uw roeiers; uw wijzen, Die kloek, ervaren en bedreven waren in de zeevaart; alzo Ezech. 27:9. o Tyrus! die in u waren, die waren uw schippers. Of, matrozen, stuurlieden; alzo in het volgende.
- 9. De oudsten van Gebal Zie 1 Kon. 5:18. en haar wijzen waren in u, verbeterende uw breuken; Hebreeuws, breuk, spleet, scheur; dat is, om uw kostelijke gebouwen en huizen te verbeteren. Of, gelijk sommigen, om de gaten te stoppen, de schepen te herstellen of te breeuwen. alle schepen der zee en haar zeelieden

- waren in u, om onderlingen handel Hebreeuws, om uwe menging te mengen, dat is, om zich met u in koophandel te begeven. De Hebreeuwse woorden, zijnde van éénen oorsprong, worden gebruikt van trafiek, koopmanschap, iets met elkander te verhandelen, contracteren, borg worden, enz., alzo in het volgende. met u te drijven.
- 10. Perzen, en Lydiers, Zie Gen. 10:13. Hebreeuws, Lud en Put. en Puteers Zie Gen. 10:6. waren in uw heir, uw krijgslieden; Die gij zo voor uw garnizoen als anderszins tot hulp van vrienden, vrees van vijanden, en tot pracht, in uw dienst zeer statelijk onderhieldt. schild en helm hingen zij in u op, Tot pronk en sieraad, gelijk men nog hedendaags met schone wapenen doet. die maakten sieraad. Of, brachten uw sieraad aan. Hebreeuws eigenlijk, gaven, hebben gegeven; dat is, zij maakten u sierlijk, versierden u, dienden tot uw sieraad.
- 11. De kinderen van Arvad en uw heir waren rondom op uw muren, en de Gammadieten Dezen worden bij sommigen gesteld in den omtrek van Fenicië, of zekere stad aldaar, genaamd Gammale, met verwisseling van de letter d in een I. Zie Plin. lib. 2. h. 91, niet ver van Tyrus, Hebreeuws, noordwaarts. Gammadim. Sommigen gissen dat het komt van het woord Gomed, Richt. 3:16, betekenende een el, of kubiek, elleboog, waarvan deze den naam zouden hebben gehad, als kloeke schutters, of garden, die de vestingen wachters, bewaarden, zijnde sterk van ellebogen, armen en vuisten, en alzo tot zulks bekwaam en dienstig. waren op uw torens; Dat is, stadssterkten en vestingen. hun schilden hingen zij rondom aan uw muren; schoonheid die maakten uw volkomen.
- 12. Tarsis Zie Gen. 10:4. dreef koophandel Of, was alzo uwe handelares. Alzo Ezech. 27:16,18. met u vanwege de veelheid van allerlei goed; Hebreeuws, alle; dat is, allerlei rijkdom, have, goederen,

- gelijk Ezech. 27:33, alzo Ezech. 27:18,22. met zilver, ijzer, tin, en lood handelden zij Of, stelden zich in, begaven zich, vervoegden zich. Hebreeuws, gaven, of hebben zij gegeven. En zo dikwijls in het volgende. *op* uw markten. Dit is hier ingevoegd uit Ezech. 27:16,19. Alzo in het volgende Ezech. 27:14.
- 13. Javan, Tubal en Mesech Dat is, de nakomelingen van deze drie. Zie Gen. 10:2. waren uw kooplieden; Of, kramers, handelsreizigers, veehandelaars. met mensenzielen Dat is, personen of mensen. Zie Gen. 12:5, en Openb. 18:13. Versta, om die tot slaven te verkopen, of anderszins te verhandelen. en koperen vaten dreven zij onderlingen handel met u.
- 14. Uit het huis Dat is, geslacht of volk. van Togarma Zie Gen. 10:3. leverden zij paarden, Of, brachten zij, handelden zij met enz. gelijk Ezech. 27:12, enz. en ruiteren, en muilezels op uw markten.
- 15. De kinderen Dat is, nakomelingen. van Dedan Zie Gen. 10:7; Jer. 25:23. Waren uw kooplieden; vele eilanden waren de koophandel uwer hand; Dat is, die gij tot uw koophandel en trafiek aan de hand hadt, of met welken gij handelt in kopen en verkopen, waarin het hand geven, of kloppen in de hand, het toeslaan van den koop, gebruikelijk was, als ook in andere onderhandelingen; vergelijk onder Ezech. 27:21. hoornen van elpenbeen en ebbenhout gaven zij u weder Of, brachten. Hebreeuws, brachten zij weder uwe verering; dat is, u tot ene verering; of gelijk sommigen in betaling. tot een verering.
- 16. Syrie Hebreeuws, Aram; zie Gen. 10:22. Versta de Syriërs. dreef koophandel met u, vanwege de veelheid uwer werken; Of, maakselen; dat is, allerlei koopwaar, die in u bereid werd om te verhandelen. Alzo Ezech. 27:18. met smaragden, purper, en gestikt werk, Of, geborduurd, borduursel. en zijde, en Ramoth, Zie Job 28:18. en Cadkod, Zie

- Jes. 54:12. handelden zij op uw markten.
- 17. Juda en het land Israels waren uw kooplieden; met tarwe van Minnit zie Richt. 11:33. en Pannag, Dat sommigen houden voor balsem, zie Gen. 37:25; Jer. 8:22. anderen voor Fenicië. en honig, en olie, en balsem, Zie Gen. 37:25; Jer. 8:22. dreven zij onderlingen handel met u.
- 18. Damaskus Zie Gen. 14:15; 2 Sam. 8:5. dreef koophandel met u, om de veelheid Of, met, in. uwer werken, Gelijk Ezech. 27:16. vanwege de veelheid van allerlei goed; Gelijk boven Ezech. 27:12. met wijn van Chelbon Dat sommigen houden voor Chalibon in Syrië. en witte wol.
- 19. Ook leverden Of, handelden, gelijk Ezech. 27:12. Dan Nakomelingen van Dan, wonende te Dan, aan het gebergte van Libanon; zie Richt. 18:29. en Javan, Zie Gen. 10:2. de omreizer, Hebreeuws, Muzzal; dat is, die gedaan dat is, gedreven is om te reizen, af en aan, die omgejaagd, omgedreven wordt; te weten door begeerte aan gewin, gelijk kooplieden en kramers. Sommigen houden het voor een eigen naam ener natie. op uw markten; glad ijzer, kassie en kalmus was in uw onderlingen koophandel.
- 20. Dedan handelde met u Dat is, de nakomelingen van Dedan; zie Gen. 25:3. met kostelijk gewand Hebreeuws, klederen der vrijheid; dat is, die vrije personen en geen knechten of slaven gebruiken, dat is, sierlijke, kostelijke. tot wagens. Of, rijtuig, zadeltuig.
- 21. Arabie Dat is, de Arabieren. en alle vorsten van Kedar Zie Gen. 25:13; Jer. 2:10. waren de kooplieden uwer hand; Zie boven Ezech. 27:15. met lammeren, en rammen, en bokken, daarmede handelden zij met u.
- 22. De kooplieden van Scheba en Raema Zie van deze beide Gen. 10:7. waren uw kooplieden; met alle

- hoofdspecerij, Dat is, allerlei voornaamste en uitnemende specerijen. Alzo in het volgende. Vergelijk boven Ezech. 27:12. en met alle kostelijk gesteente en goud, handelden zij *op* uw markten.
- 23. Haran, Zie Gen. 11:31. en Kanne, Dat sommigen houden voor Kalne, Gen. 10:10. en Eden, Zie Gen. 2:8. de kooplieden van Scheba, Sommigen houden dit voor Seba in woest Arabië, aan Mesopotamië. Zie Job 1:15. Assur en Dat is, de Assyriërs. Zie Gen. 10:22. Kilmad, Dit houden sommigen voor een landschap in het bovenste van Medië, tussen Assyrië en Parthië gelegen. handelden met u.
- 24. Die waren uw kooplieden met volkomen sieradien, Zie boven Ezech. 23:12. Of, allerlei sortering, of in het gros. Hebreeuws, volkomenheden, volmaaktheden. met pakken van hemelsblauw of, balen, gevouwen stukken. Hebreeuws alsof men zeide: vouwselen, inwindselen. Anders: mantels, rokken, tabbaarden. en gestikt werk, Of, geborduurd. en schatkisten van schone klederen; of, koffers. gebonden met koorden, en in ceder gepakt, Hebreeuws, gecederd; dat is, in cederen kisten gedaan, gelegd, of ingemaakt. Of, van cederen gemaakte kisten, cederkisten. onder uw koopmanschap. Of, op uwe beurs.
- 25. De schepen Dat is, het zeevarende volk, of de passagiers. van Tarsis De stad Tharsis, of de Oceaan. Zie 1 Kon. 10:22. zongen van u, vanwege Of, op uwe markten. den onderlingen koophandel met u; en gij waart vervuld, Te weten met allerlei rijkdom. en zeer verheerlijkt in het hart der zeeen. Gelijk boven Ezech. 27:4, en in het volgende.
- 26. Die u roeien, Dat is, uwe regenten, koningen en vorsten, die uwe leidslieden zijn, gelijk de roeiers in de schepen. hebben u in grote wateren gevoerd; Of, geweldige; dat is, in groot gevaar en nood van schipbreuk. Vergelijk 2 Sam. 22:17. Of, gij zijt tot zulk ene hoogte opgeklommen, dat uw val

- des te zwaarder zal zijn, waartoe gij de aanleiding hebt gegeven door uw grote pracht, gelijk schepen, in zware ruime wateren met hoge zeilen gevoerd, te lichter van den storm worden getroffen en verbroken. de oostenwind Zie Exod. 10:13; Job 27:21; Ps. 48:8, en boven Ezech. 17:10. heeft u verbroken in het hart der zeeen.
- 27. Uw goed, en uw marktwaren, uw onderlinge koophandel, uw zeelieden, en uw schippers; die uw breuken verbeteren, en die onderlingen handel met u drijven, en al uw krijgslieden, die in u zijn, zelfs met uw ganse gemeente, die in het midden van u is, zullen vallen in het hart der zeeen, ten dage van uw val.
- 28. Van het geluid des geschreeuws uwer schippers zullen de voorsteden beven. Anders: *gedreven baren* der zee.
- 29. En allen, die den riem handelen, zeelieden, en alle schippers van de zee, zullen uit hun schepen nederklimmen; op het land zullen zij staan blijven.
- 30. En zij zullen hun stem over u laten horen, en bitterlijk schreeuwen; en zij zullen stof op hun hoofden zie 2 Sam. 1:2. Werpen, Hebreeuws, doen opkomen, opbrengen, opwerpen. zij zullen zich wentelen in de as. Gelijk Jer. 6:26.
- 31. En zij zullen zich over u gans kaal maken, Hebreeuws eigenlijk, kaalheid, of zich met kaalheid kaal maken. Zie Jer. 16:6. en zakken aangorden; Zie Gen. 37:34. zullen over u wenen bitterheid der ziel, Dat is, bittere bittere droefheid des harten. en rouwklage.
- 32. En zij zullen in hun gekerm Anders, hunne kinderen zullen, enz. een klaaglied over u opheffen, en over u weeklagen, zeggende: Wie is geweest als Tyrus, als de uitgeroeide Te weten, stad. in het midden der zee?

- 33. Als uw marktwaren uit de zeeen voortkwamen, hebt gij vele volken verzadigd; met de veelheid uwer goederen en uw onderlingen koophandel, hebt gij de koningen der aarde rijk gemaakt.
- 34. Ten tijde, dat gij uit de zeeen verbroken zijt in de diepte der wateren, zijn uw onderlinge koophandel en uw ganse gemeente in het midden van u gevallen.
- 35. Alle inwoners der eilanden Vergelijk boven Ezech. 26:15. zijn over u ontzet, en hun koningen staan de haren te berge, Gelijk onder Ezech. 32:10 zij zijn verbaasd van aangezicht. Tonende grote verschriktheid in hun gelaat.
- 36. De handelaars onder de volken fluiten u aan; Of, over u. Zie 1 Kon. 9:8; Jer. 18:16. gij zijt een grote schrik geworden, Hebreeuws, verschrikkingen; alzo onder Ezech. 28:19. en zult er niet meer zijn tot in eeuwigheid. Vergelijk boven Ezech. 26:14, met de aantekening.

- 1. Voorts geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zeg tot den vorst van Tyrus: Versta, den koning, gelijk onder Ezech. 28:12, en zie 1 Sam. 6:21; 2 Kon. 20:5. Zo zegt de Heere HEERE: Omdat uw hart zich verheft en zegt: Of, gij gezegd hebt, of zegt; te weten bij uzelven, dat is denkt, maakt u wijs. Ik ben God, ik zit in Godes stoel, Als in een hemelrijk, waar mij geen vijand kon deren, noch enige heerlijkheid ontbreekt. in het hart der zeeen! Zie boven Ezech. 27:4; alzo Ezech. 28:8. daar gij een mens en geen God zijt, stelt gij nochtans uw hart, Gij vergelijkt u met wijsheid, enz. met God. als Gods hart.
- 3. Zie, gij zijt wijzer dan Daniel; Versta in uwen zin, en alzo in het volgende; of bespottenderwijze gesproken. Het schijnt dat

- er in Babel waar Ezechiël geprofeteerd heeft zulk een spreekwoord gebruikt is, van Daniëls wijsheid genomen, die aldaar vermaard was. Zie Dan. 1:17, enz. zij hebben niets toegeslotens Dat is, men heeft niets, enz., of daar is niets, enz. voor u verborgen. Of, verduisterd.
- 4. Door uw wijsheid en door uw verstand, hebt gij vermogen voor u verkregen; Hebreeuws, gemaakt; alzo in het volgende. ja, gij hebt goud en zilver verkregen in uw schatten. Of, schatkamers.
- 5. Door de grootheid uwer wijsheid in uw koophandel hebt gij uw vermogen vermeerderd, en uw hart verheft zich vanwege uw vermogen.
- 6. Daarom zegt de Heere HEERE alzo: Omdat gij uw hart gesteld hebt als Gods hart;
- 7. Daarom zie, Ik zal vreemden over u brengen, De Babyloniërs, boven Ezech. 26:7; onder Ezech. 29:20. de tirannigste der heidenen; Of, verschrikkelijkste, gruwzaamste, wreedste. Alzo onder Ezech. 30:11, en Ezech. 31:12, en Ezech. 32:12. die hun zwaarden uittrekken zullen Hebreeuws, ledigen, omdat de schede in het uittrekken van het zwaard geledigd wordt; alzo onder Ezech. 30:11. **over** schoonheid uwer wijsheid, Dat is, uw koninkrijk en staat, welker bloeiend heerlijkheid gij uwe wijsheid toeschrijft; of tegen u, die gij u zo schoon en wijs houdt. en zullen uw glans ontheiligen. Dat is, verontreinigen, als een onheilig en vuil ding behandelen mits u dodende en in den kuil smijtende, gelijk volgt; alzo Ezech. 28:16. Zie boven Ezech. 7:21.
- 8. Ter groeve zullen zij u doen nederdalen; en gij zult sterven den dood eens verslagenen Hebreeuws in het veelvoudig getal, doden, of dodingen gelijk Jes. 53:9. De zin is: Zij zullen u een geweldigen dood aandoen, zelfs in uwe stad, die met wateren omsingeld is, waarop gij u

- vertrouwt. in het hart der zeeen. Gelijk boven Ezech. 28:2.
- 9. Zult gij dan enigszins, Hebreeuws, zeggende zeggen. Voor het aangezicht uws doodslagers, Als gij uwe onmacht en nietigheid metterdaad zult bevinden, zijnde in de macht van uw vijand. zeggen: Ik ben God? daar gij een mens zijt en geen God, in de hand desgenen, die u verslaat?
- 10. Gij dood zult den der onbesnedenen sterven; Hebreeuws, doden, in het getal van velen gelijk Ezech. 28:8 der onbesnedenen; dat is, als de goddelozen, onheiligen en bij God verachten sterven, dat van zijn volk niet zijn. Zie 1 Sam. 17:26; Richt. 15:18; idem onder Ezech. 31:18, en Ezech. 32:19,21,25,27, enz. Sommigen gissen dat dit zou mogen zien op de ordinantie van Gods volk, hebbende bevel van uit te roeien onder hen, die zich niet wilden laten besnijden; Gen. 17:14. door de hand der vreemden; want Ik heb het gesproken, spreekt de Heere HEERE.
- 11. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 12. Mensenkind! hef een klaaglied op over den koning van Tyrus, en zeg tot hem: Of, van hem. Zo zegt de Heere HEERE: Gij verzegelaar der som, Dat is, van het getelde of gewogene, dat is, gelijk sommigen verstaan die het opperste gezag hebt over den gansen groten koophandel van Tyrus. Of, gelijk anderen die een maat, patroon, beeld of prent zijt van een volkomenlijk bloeienden staat. Of, zonder enig gebrek, waar niets aan feilt, gelijk aan ene som, die wel geteld en verzegeld is. vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid!
- 13. Gij waart in Eden, Woondet en hieldt hof in een uitermate pleizierige plaats, als in een lusthof of paradijs. Zie Gen. 2:8, en Gen. 13:10, en onder Ezech. 31:8,9, en Ezech. Gods hof; alle kostelijk 36:35. gesteente Dat is, allerlei. was uw deksel, Dat is, uwe klederen waren daarmede alzo versierd, alsof gij met enkel kostelijk gesteente gekleed waart.

- sardisstenen, Of, robijnen. topazen en diamanten, Of, arbonkelen. turkooizen, sardonixstenen Zie Gen. 2:12. jaspisstenen, saffieren, robijnen, of, karbonkelen. en smaragden, en goud; het werk uwer trommelen Van kindsbeen aan hebt gij in alle vrolijkheid en dartelheid geleefd; men heeft u alle pleizier aangedaan, sier waartoe trommelende, pijpenwerk diende. en uwer pijpen was bij u; ten dage als gij geschapen werdt, Dat is, geboren, en door Gods almacht, goedheid en wijsheid uit moeders lichaam eerst tevoorschijn werd gebracht. Vergelijk Gen. 1:1. Alzo Ezech. 28:15, en boven Ezech. 21:30. waren zij bereid.
- 14. Gij waart Dat is, gij waart te vergelijken in uiterlijke kostelijkheid en heerlijkheid bij hetgeen op mijnen berg Zion in den tempel zeer kostelijk en heerlijk was; namelijk, de gouden *cherubim* en het priesterlijk gewaad. Dit past bekwamelijk op Ezech. 28:14. Anderen duiden het op de cherubim, die het paradijs bewaarden, omdat in het voorgaande van Eden en Gods hof gesproken is met welke deze kohing als gezalfd, dat is, verordineerd en *gesteld gelijk volgt* tot een beschermer van zijn rijk is vergeleken. een gezalfde, Want hetgeen in den tabernakel was, werd gezalfd met de heilige olie; Exod. 30:26, enz. overdekkende Te weten de ark, met zijne vleugelen, Exod. 25:20. cherub; Zie Gen. 3:24. en lk had u *alzo* gezet; Of, gemaakt; dat is, Ik had u met zulke heerlijkheid begaafd. gij waart op Gods heiligen berg; Hebreeuws, op den berg der heiligheid Gods; dat is als, of gelijk enz. Versta Zion. gij wandeldet in het midden der vurige stenen. Hebreeuws, stenen des vuurs; dat is, overal, waar gij op en neer gingt in uw paleis, blonk het van glinsterende kostelijke stenen: of, gij wandeldet in klederen, die daarmede versierd waren, en als vuurstralen van zich gaven; gelijk de hogepriester blonk met de gesteenten, die in den priesterlijken borstlap waren; Exod. 28:15, enz.
- 15. Gij waart volkomen Dat is, u ontbrak niets aan pracht en heerlijkheid. in uw wegen, Dat is, wezen, voornemen en doen; zie Gen. 6:12. van den dag af, dat gij geschapen zijt, Gelijk boven Ezech. 28:13. totdat er ongerechtigheid Anders: grote ongerechtigheid, om uit te drukken dat het Hebreeuwse woord, betekenende ongerechtigheid, verkeerdheid, ondeugd, enz. een letter meer heeft dan gewoon; vergelijk Ps. 3:3. in u gevonden is. Dat is, klaarlijk gebleken en ontdekt, en gij als op de daad betrapt en achterhaald zijt; vergelijk Ps. 36:3; Jer. 2:26, enz. met de aantekening.
- 16. Door de veelheid uws koophandels Of, grootheid. hebben zij het Te weten die met u gehandeld hebben. midden van u Dat is, uw hart, of het midden van uw stad. met geweld Dat gij genegen zijt geworden tot allerlei overlast, of dat gij vergaderd hebt grote schatten, door geweld verkregen. vervuld, Anders: zijn zij in het midden van u vol van, enz. en gij hebt gezondigd; daarom zal Ik u ontheiligen Als onrein en onheilig verstoten; vergelijk Ezech. 28:7. van Gods berg, Van de heerlijkheid, door welke gij met mijnen berg boven Ezech. 28:14 waart te vergelijken, verachtelijk verworpen. en zal u, gij overdekkende cherub! Gelijk Ezech. 28:14. verdoen uit het midden der vurige stenen! Dat gij van al uwe pracht zult ontbloot zijn, Ezech. 28:14.
- 17. Uw hart verheft zich over uw schoonheid; gij hebt uw wijsheid bedorven, Uwe hoogheid en heerlijkheid heeft uwe wijsheid doen vergaan en u verdwaasd. vanwege uw glans; Ik heb u op de aarde henengeworpen, Dat is, Ik zal het zekerlijk doen, profetischerwijze gesproken, en alzo in het volgende. Ik heb u voor het aangezicht der koningen gesteld, om op u te zien. Dat is, tot een schouwspel of spectakel van mijn rechtvaardig en wonderlijk oordeel over u, over wiens pracht en vermogen zich ieder

- tevoren verwonderde, gelijk in het volgende verklaard wordt.
- 18. Vanwege veelheid de uwer ongerechtigheden, door het onrecht uws koophandels, hebt gij uw heiligdommen ontheiligd; Dat is, uw paleis en koninklijken troon, die Gode behoren geheiligd te worden en die gij met Gods woning en troon vergeleekt, Ezech. 28:2, hebt gij onheilig, veil en profaan gemaakt. daarom heb Ik een vuur uit het midden Van mijn toorn, door u en de uwen veroorzaakt, of der plagen en ellenden; zie Job 22:20, en boven Ezech. 20:47, en onder Ezech. 30:8. van u doen voortkomen, dat u heeft verteerd, en Ik heb u gemaakt tot as op de aarde, Dat is, zal u tot de uiterste nietigheid brengen; zie Job 16:15, enz. voor de ogen van al degenen, die u zien.
- 19. Allen, die u kennen onder de volken, zijn over u ontzet; gij zijt een grote schrik geworden, Gelijk boven Ezech. 27:36. en zult er niet *meer* zijn tot in eeuwigheid.
- 20. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 21. Mensenkind! zet uw aangezicht Zie boven Ezech. 6:2. tegen Sidon, Ook aan de Middellandse zee, of de zee van Fenicië, gelegen noordwaarts van Tyrus af. Zie Gen. 10:15. en profeteer tegen haar,
- 22. En zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik wil aan u, o Sidon! zie boven Ezech. 13:8; Jer. 21:13. en zal in het midden van u verheerlijkt worden; Door mijne oordelen en straffen, gelijk volgt oorzaak geven van geëerd en geroemd te zijn. en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik gerichten in haar zal hebben Sidon. geoefend, Hebreeuws, gedaan; alzo Ezech. 28:26, en Ezech. 30:19, enz.; zie boven Ezech. 5:8. en in haar geheiligd zal zijn. Mijne gerechtigheid, heiligheid en macht onder hen zal bewezen hebben. Alzo Ezech. 28:25, en Ezech. 36:23, en Ezech. 38:16.

- 23. Want Ik zal de pestilentie in haar zenden, en bloed op haar straten, en de verslagenen zullen vallen in het midden van haar, Anders: gericht worden. door het zwaard, dat tegen haar zal zijn van rondom; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.
- 24. En het huis Israels zal geen smartenden doorn Of, stekende; dat is, de omliggende vijanden zullen hen niet meer kwellen en beschadigen. noch wee doende distel meer hebben, van allen, Of, uit alle plaatsen, die rondom hen rondom hen zijn, zijn. die die henlieden beroven; Of, versmaden; alzo Ezech. 28:26, vergelijk boven Ezech. 16:57. en zij zullen weten, dat Ik de Heere HEERE ben.
- 25. Alzo zegt de Heere HEERE: Deze profetie kan wel enigszins geduid worden op de verlossing uit Babel, maar hare vervulling behoort tot het geestelijk koninkrijk van den *Messias*, en is gesteld *gelijk elders dikwijls* naar den stijl van het Oude Testament. Vergelijk Jer. 32:37,38,39, enz. Als Ik het huis Israels zal vergaderd hebben uit de volken, onder dewelke zij verstrooid zijn, en Ik onder hen voor de ogen der heidenen zal geheiligd zijn, Gelijk Ezech. 28:22. dan zullen zij in hun land wonen, dat Ik aan Mijn knecht, aan Jakob, gegeven heb.
- 26. En zij zullen daarin zeker wonen, en huizen bouwen, en wijngaarden planten; ja, zij zullen zeker wonen; als Ik gerichten zal hebben geoefend tegen allen, die henlieden beroofd hebben, van degenen, die rondom hen zijn; en zij zullen weten dat Ik, de HEERE, hunlieder God ben.

1. In het tiende jaar, Na de gevankelijke wegvoering van *Jechonia* of *Jojachin*. Vergelijk boven Ezech. 1:2, en onder Ezech. 33:21, enz. in de tiende *maand*, In het kerkelijk jaar

- genoemd *Tebeth,* in het burgerlijk *Tamus.* Op den twaalfden der maand, geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zet uw aangezicht Zie boven Ezech. 6:2. tegen Farao, Dezen houden sommigen geweest te zijn Farao Hofra. Zie Jer. 44:30, met de aantekening. Uit welke plaats afgenomen wordt dat hij schijnt geleefd te hebben ten tijde als de Joden, na Jeruzalems verwoesting door Nebukadnezar, vluchtten in Egypte. Anders was Farao een algemene naam der koningen van Egypte. Zie Gen. 12:15. den koning van Egypte, en profeteer tegen hem, en tegen het ganse Egypte.
- 3. Spreek en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik wil aan u, Gelijk boven Ezech. 28:22. Alzo onder Ezech. 29:10, en Ezech. 30:22, enz. o Farao, koning van Egypte! dien groten zeedraak, Zie Ps. 74:13,14; Jes. 27;1, en Jes. 51:9, en onder Ezech. 32:2. Sommigen verstaan hier een krokodil. die in het midden zijner rivieren ligt; Versta, de verscheidene armen en stromen van de grote en vermaarde rivier de Nijl, waardoor hij meende zo verzekerd te zijn, dat geen vijand, ja zelfs geen god gelijk Herodot. lib. 2, schrijft hem uit zijn rijk kon verdrijven. die daar zegt: Mijn rivier is de mijne, Nijl, daarover heb ik alleen te gebieden, zij is alleen tot mijn voordeel en verzekering; niemand anders heeft er gezag over, of kan haar mij benemen of ontwenden. en ik heb die voor mij gemaakt. Alzo geordineerd en verdeeld, tot gerief en sterkte van mijn koninkrijk.
- 4. Maar Ik zal haken in uw kaken doen, Vergelijk Amos 4:2. en den vis uwer rivieren Dat is, uwe onderdanen zal Ik met u uittrekken gelijk de kleine vissen hangen aan de schubben van zulke grote en u tezamen ter plaatse voeren en trekken, waar gij zult varen, als volgt: Ik zal mijn oordeel eensdeels door de Cyreners gelijk sommigen uit Herodot,lib. 2 menen daarna door Nebukadnezar uitvoeren, van welke in het volgende vermeld is, Ezech. 29:19, enz. en Ezech. 30:24,25, enz.; vergelijk

jer. 43:10, en Jer. 46:2, enz., en zie ook Jer. 44:30. De orde dezer geschiedenissen is bij de uitleggers wat duister, overmits Farao Hofra gehouden is voor een kindskind van Farao Necho, dien Nebukadnezar, bij het leven gelijk men houdt zijns vaders, Nebukadnezars den eersten, anders genoemd Nabopolassar heeft overwonnen, en daarna Egypte verwoest, blijvende de zaak zelve en de waarheid van Gods Woord buiten allen twijfel. Gelijk God in zijne genadebeloften het begin, vervolg en einde dikwijls samenvoegt en ondereen vermengt, alzo doet Hij ook in zijne strafprofetieën, dewijl alles Hem van eeuwigheid bekend is, en het ene zo zeker als het andere; waarop in de schriften der profeten zonderling dient gelet te worden. Vergelijk Jer. 46:2,13, met de aantekening op de beide verzen aldaar. aan uw schubben doen kleven; en Ik zal u uit het midden uwer rivieren optrekken, en al de vis uwer rivieren Dat is, uwe onderdanen zal Ik met u uittrekken gelijk de kleine vissen hangen aan de schubben van zulke grote en u tezamen ter plaatse voeren en trekken, waar gij zult varen, als volgt: Ik zal mijn oordeel eensdeels door de Cyreners gelijk sommigen uit Herodot,lib. 2 menen daarna door Nebukadnezar uitvoeren, van welke in het volgende vermeld is, Ezech. 29:19, enz. en Ezech. 30:24,25, enz.; vergelijk jer. 43:10, en Jer. 46:2, enz., en zie ook Jer. 44:30. De orde dezer geschiedenissen is bij de uitleggers wat duister, overmits Farao Hofra gehouden is voor een kindskind van Farao Necho, dien Nebukadnezar, bij het leven gelijk men houdt zijns vaders, Nebukadnezars den eersten, anders genoemd Nabopolassar heeft overwonnen, en daarna Egypte verwoest, blijvende de zaak zelve en de waarheid van Gods Woord buiten allen twijfel. Gelijk God in zijne genadebeloften het begin, vervolg en einde dikwijls samenvoegt en ondereen vermengt, alzo doet Hij ook in zijne strafprofetieën, dewijl alles Hem van eeuwigheid bekend is, en het ene zo zeker als het andere; waarop in de schriften der profeten zonderling dient gelet te worden. Vergelijk Jer. 46:2,13, met de aantekening op

- de beide verzen aldaar. zal aan uw schubben kleven.
- 5. En Ik zal u verlaten in de woestijn, u en al den vis uwer rivieren; op het open veld zult gij vallen; Dat is, geslagen worden en omkomen. Zie Gen. 14:10. Of vallen voor liggen; gelijk elders. gij zult niet verzameld noch vergaderd worden; Ter begrafenis, alzo elders. aan het gedierte der aarde Vergelijk Ps. 74:14, enz. en aan het gevogelte des hemels heb Ik u ter spijze gegeven.
- 6. En al de inwoners van Egypte zullen weten, dat Ik de HEERE ben, omdat zij den huize Israels een rietstaf geweest zijn. Hen opruiende tot rebellie tegen de Chaldeën, met belofte van grote hulp, die zij niet hebben gehouden. Zie 2 Kon. 18:21.
- 7. Als zij u bij uw hand grepen, zo werdt gij gebroken, Of, gekrookt; hen niet alleen niet ondersteunende, maar ook kwetsende en steunende. en spleet hun alle zijden; Hebreeuws, zijde; of de ganse zijde. Anders: schouder; hier wordt van lenen, of leunen en steunen gesproken. en als zij u leunden, ZO werdt op verbroken, en liet alle lenden op zichzelven staan. Hebreeuws, deedt hun alle lenden staan; dat is, gij verliet hen, liet hen staan op zichzelven, en bestaan zo zij het best konden, zonder hen te helpen of te ondersteunen, tegen uw beloften en hunne hoop of verwachting. Of aldus: En zoudt gij hun alle lenden doen slaan? dat is, staande of overeind houden.
- 8. Daarom zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal het zwaard over u brengen, Vijandelijken oorlog, moord en verwoesting. en Ik zal uit u mens en beest uitroeien.
- 9. En Egypteland zal worden tot een wildernis en woestheid, en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben; omdat hij zegt: Farao. De rivier is mijn, Gelijk boven Ezech. 29:3. en ik heb *die* gemaakt.

- 10. Daarom, zie, lk wil aan u en aan uw rivier; Gelijk boven Ezech. 29:3. en lk zal Egypteland stellen tot woeste eenzaamheden, wilde Hebreeuws, woestheden der woestheid, der eenzaamheid, of wildernis, dat is, ten uiterste woest maken. van den toren Hebreeuws, Migdol; dat sommigen voor de stad Migdol, waarvan zie Jer. 44:1, en Jer. 46:14. van Syrene af, Hebreeuws, Seveneh; dat is, van het ene einde des lands tot het andere, gelijk enigen dit verklaren. Doch *Syene* was een vermaarde stad in Egypte, gelegen juist onder den Kreeftscirkel, of tropicus Cancri, Plin.lib. 2 hoofdstuk 83. Enigen menen dat het nu genoemd is Asna. tot aan de landpale van Morenland. Hebreeuws, Cusch. Zie Gen. 2:13, en Gen. 10:6. Dat Morenland aan Egypte grenst, wordt gehouden buiten twijfel. Zie Jes. 18:1,2, en vergelijk onder Ezech. 30:4.
- 11. Geen mensenvoet zal door hetzelve doorgaan, en geen beestenvoet zal door hetzelve doorgaan, en het zal veertig jaren onbewoond zijn. Zie van het Hebreeuwse woord Jer. 17:6.
- 12. Want Ik zal Egypteland stellen *tot* een verwoesting in het midden der verwoeste landen, Dat is, in zulken staat als andere verwoeste landen en steden plegen te zijn, alzo onder Ezech. 30:7. en zijn steden zullen een woestheid zijn in het midden der verwoeste steden, veertig jaren; Ik zal de en Egyptenaars verstrooien onder de heidenen, en zal hen verspreiden in de landen. Of, wannen, verschudden. Alzo onder Ezech. 30:23.
- 13. Maar zo zegt de Heere HEERE:
  Ten einde van veertig jaren Na deze
  verwoesting, als de monarchie der
  Babyloniërs naar het einde zal gaan. zal Ik
  de Egyptenaars vergaderen uit de
  volken, waarhenen zij verstrooid zijn
  geworden.
- 14. En Ik zal de gevangenis der Egyptenaren wenden, en hen

wederbrengen in het land van Pathros, Zie Gen. 10:14. in het land huns koophandels; Dat is, daar zij hunnen handel plegen te drijven met kopen en verkopen. Anders, verkering, woning. De zin is: Hun vaderland. en aldaar zullen zij een nederig koninkrijk zijn. Onder de monarchie der Perzen. Vergelijk boven Ezech. 17:14.

- 15. En het zal nederiger zijn dan de andere koninkrijken, en zich niet meer verheffen boven de heidenen; want Ik zal hen verminderen, dat zij niet zullen heersen over de heidenen.
- 16. En het zal den huize Israels niet meer zijn tot een vertrouwen, dat der ongerechtigheid doet gedenken, Die zij in het handelen met de Egyptenaars begaan, en aderszins vanouds af vandaar gehaald hebben. Zie boven Ezech. 21:24, met de aantekening, en wijders Ezech. 18:22,24, en Ezech. 23:19,20,21. wanneer zij naar henlieden omzien; Of, als zij naar hen omzagen; te weten naar de Egyptenaars; niet op mij, maar op Egypte vertrouwende, en alzo van mij afwijkende; waardoor zij mij oorzaak zouden geven om het een met het ander tezamen hunlieden te gedenken en te straffen. Zie Gen. 8:1. maar zij zullen weten, dat Ik de Heere HEERE ben.
- 17. Voorts gebeurde het in het zeven en twintigste jaar, Zie Ezech. 29:1. in de eerste *maand*, *Nisan*, in het kerkelijk jaar; *Thisri* in het burgerlijke. op den eersten der maand, *dat* het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:
- 18. Mensenkind! Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft zijn heir een groten dienst doen dienen tegen Tyrus; Zie boven Ezech. 26, Ezech. 27, Ezech. 28. alle hoofden Hebreeuws, hoofdzijde. zijn kaal geworden, Dat is, zijn krijgsvolk is bloot, berooid, vermoeid en uitgemergeld geworden door de belegering van Tyrus, als hebbende geduurd, naar het vermelden van

- de oude historiën *Joseph. cont. App. lib. 1,* dertien jaar lang. en alle zijden zijn uitgeplukt; Of, alle schouders zijn gestroopt, door het dragen van lasten. en noch hij, noch zijn heir heeft loon gehad vanwege Tyrus, voor den dienst, dien hij tegen haar gediend heeft.
- 19. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal Nebukadrezar, den koning van Babel, Egypteland geven; en hij zal deszelfs Van Egypteland. buit buiten, en deszelfs Van Egypteland. roof roven, en het zal het loon zijn voor zijn heir.
- 20. Tot zijn arbeidsloon, Vergelijk Jer. 22:3. omdat hij tegen haar gediend heeft, De stad Tyrus. heb lk hem Egypteland gegeven, omdat zij voor Mij Niet dat het oogmerk van Nebukadnezar en zijn krijgsvolk geweest is, den waren God van Israël in dezen te gehoorzamen die boos genoemd worden, onder Ezech. 30:12, maar omdat God hen door zijn verborgen regering tot uitvoering van dit zijn oordeel gebruikt heeft als tot zijn dienst; zie Jer. 25:9. Hoewel het zou kunnen wezen dat Nebukadnezar van Ezechiëls profetie als in Babylonië geschied zijnde vernomen hebbende door Gods bestuur, zijn voornemen te stijver vervolgd hebbe. Vergelijk Jer. 40:2,3. gewrocht hebben, spreekt de Heere HEERE.
- 21. Te dien dage zal Ik den hoorn van het huis Israels doen uitspruiten, en u opening des monds geven Zie Ps. 51:17; Spreuk. 31:8, en boven Ezech. 16:63, en onder Ezech. 33:22; Ef. 6:19, met de aantekening. in het midden van hen; en zij zullen weten, dat Ik de De Babyloniërs. HEERE ben.

- 1. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! profeteer, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Huilt: Ach die dag! Tijd van straffen en plagen. Zie Ps. 37:13; Joël. 1:15, met de aantekening.

- 3. Want de dag is nabij, ja, de dag des HEEREN is nabij, een wolkige dag, Hebreeuws, dag der wolk. Zie Joël. 2:2, met de aantekening. het zal der heidenen tijd zijn. Dat is, de tijd, die tot hunne straf bestemd is. Of, de tijd waarin de heidenen Egypte zullen verwoesten; vergelijk boven Ezech. 22:3, met de aantekening.
- 4. En het zwaard zal komen in Egypte, en er zal grote smart zijn Van allerlei jammer zal hun zo bang worden als een barende vrouw. Alzo Ezech. 30:9. in Morenland, Gelijk boven Ezech. 29:10, en onder Ezech. 30:5,9. Hebreeuws, Cusch. als de verslagenen zullen vallen Egypte; Hebreeuws, de verslagene zal, enz. want zij zullen De Chaldeën. derzelver wegnemen, menigte en haar fondamenten zullen verbroken worden.
- 5. Morenland, en Put, en Lud, Gelijk boven Ezech. 27:10; dat is, de Moren, Puteërs en Lydiërs. en al de gemengde hoop, Zie Jer. 25:20. en Cub, Dit wordt gehouden voor een omstreek in *Lybië*, nabij Egypte gelegen. en de kinderen van het land des verbonds Dat is, de andere bondgenoten der Egyptenaars, of een zeker nabijgelegen volk, dat in nauwe verbintenis en gemeenschap stond met Egypte. Sommigen verstaan de Joden, als bewoond hebbende het land Kanaän dat hun door Gods verbond gegeven was die in Egypte mede gediend mogen hebben in den oorlog tegen zijnen vijand, zie Jer. 43:7, en Jer. 44:27, en vergelijk de manier van spreken, kinderen des lands, met Job 1:3, en boven Ezech. 16:28, en zie de aantekening aldaar. zullen met hen door vallen het zwaard. De Egyptenaars.
- 6. Zo zegt de HEERE: Ja, zij zullen vallen, die Egypte ondersteunen, Dat is, al hunne helpers, gelijk Ezech. 30:8. en de hovaardij Of, hoogmoed, pracht, hoogheid; idem, uitstekendheid, uitnemendheid; alzo onder Ezech. 30:18. harer sterkte zal nederdalen; van den toren van

- Syene af zullen zij daarin door het zwaard vallen, In Egypte. spreekt de Heere HEERE.
- 7. En zij zullen verwoest worden in het midden der verwoeste landen; Zie boven Ezech. 29:12. en haar steden zullen zijn in het midden der verwoeste steden.
- 8. En zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik een vuur in Egypte zal hebben gelegd, Van oorlog, ellende en plagen, zie Job 15:34; Jer. 49:27, boven Ezech. 28:18, en Amos 1:4, enz. waardoor Egypte zal verteerd worden, alzo onder Ezech. 30:14,16. en al haar helpers zullen verbroken worden.
- 9. Te dien dage zullen er boden van voor Mijn aangezicht in schepen uitvaren, Dat is, Ik zal beschikken dat de tijding van der Chaldeën inval in Egypte overgebracht worde in Morenland; God spreekt hier als rechter, zittende op zijn rechterstoel in Egypte, en dit ganse werk om het zorgeloze regerende. Morenland Hebreeuws, Cusch der zekerheid, of des vertrouwens; dat is, dat zekere en zorgeloze Morenland; dat is de Moren. te verschrikken; en er zal grote smart bij hen zijn, Te weten bij de Moren, gelijk boven Ezech. 30:4. als in den dag van Egypte; Gelijk er was in Egypte, als het verwoest werd, boven Ezech. 30:4. Of, gelijk sommigen als God de eerstegeborenen in Egypte sloeg, Exod. 12:29,30. want ziet, het komt aan! Dat is, het zal gewisselijk komen, of, zij de voorzegde pijn zal hun aankomen.
- 10. Zo zegt de Heere HEERE: Ja, Ik zal de menigte van Egypte doen ophouden, Of, gedruis, gewoel; zie boven Ezech. 29:19, en hier Ezech. 30:4. door de hand van Nebukadrezar, Dat is, door de macht, of den dienst. den koning van Babel.
- 11. Hij, en zijn volk met hem, de tirannigste der heidenen Gelijk boven Ezech. 28:7. zullen aangevoerd

- worden, Door mijn verborgen regering; zie boven Ezech. 29:19,20. om het land te verderven; en zij zullen hun zwaarden tegen Egypte uittrekken, Hebreeuws, *ledigen*, of *ledig*, *ijdel maken*, gelijk boven Ezech. 28:2. en het land met verslagenen vervullen.
- 12. En Ik zal de rivieren tot droogte maken, Zie boven Ezech. 29:3. en het land verkopen Dat is, overleveren, geven, gelijk de verkochte waar geleverd wordt in de hand en macht des kopers; zie Ps. 44:13, en boven Ezech. 29:19. in de hand der bozen; Der Chaldeën, die wel in dezen, als Gods dienaars en uitvoerders zijner oordelen waren, maar van zichzelven boos, en niets voorhebbende dan hun boze lusten van schade en overlast te voldoen, welker boosheid God gebruikte om zijn heilige en onstraffelijke oordelen over de Egyptenaars uit te voeren; vergelijk boven Ezech. 29:20, en zie 2 Sam. 12:12. en lk zal het land met zijn volheid verwoesten De gaven, met welke God Egypte begaafd, verrijkt en versierd had; vergelijk Ps. 24:1. door de hand der vreemden: Ik, de HEERE, heb het gesproken.
- 13. Zo zegt de Heere HEERE: Ik zal ook de drekgoden verdoen, Zie Lev. 26:30. en de nietige afgoden doen ophouden Hebreeuws, Elilim; dat is louter nietigheden, zie Lev. 19:4. uit Nof; Zie Jes. 19:13; Jer. 44:1, en onder Ezech. 30:16. en er zal geen vorst meer zijn uit Egypteland; en Ik zal een vreze in Egypteland stellen.
- 14. En Ik zal Pathros verwoesten, zie Gen. 10:14; Jer. 44:1, en boven Ezech. 29:14. en een vuur leggen in Zoan; Zie Num. 13:22; Ps. 78:12. en Ik zal gerichten oefenen in No. Zie Jer. 46:25.
- 15. En Ik zal Mijn grimmigheid uitgieten Zie Job 12:21; Ps. 79:6. over Sin, Dat sommigen houden voor *Pelusium*, in het uiterste van Egypte, overeenkomende met de namen van de woestijn *Sin* en den berg *Sinaï*. de sterkte van Egypte; en Ik zal de

- menigte van No uitroeien. Vergelijk Jer. 46:25.
- 16. En Ik zal een vuur in Egypte leggen; Sin zal zeer grote pijn hebben, Hebreeuws alsof men zeide: zal pijn lijdende pijn lijden. en No zal gespleten worden, Hebreeuws, zal zijn om gespleten te worden. en Nof zal dagelijks zeer bang zijn. Hebreeuws, bangheden dagelijks, of bij dag, des daags zijn. Anders: door de dagelijkse benauwers.
- 17. De jongelingen van Aven Dit houdt men voor *On*, dat sommigen menen *Heliopolis*; dat is, *Zonnestad* te zijn; zie Gen. 41:45. en Pibeseth Dit houdt men voor *Bubastis* of *Bubastus*, waar de afgodin *Diana* geëerd werd. zullen door het zwaard vallen, en de *dochters* Dit is hier ingevoegd uit de tegenstelling. Hebreeuws, *zij*. Anders: *deze steden zullen*, enz.; dat is, de inwoners dezer steden, of *de onderhorige*, aanliggende steden en dorpen, gelijk in Ezech. 30:18. zullen gaan in de gevangenis.
- 18. En te Tachpanhes Hebreeuws hier, Thechaphneches. Zie Jer. 2:16, en Jer. 43:7,8, met de aantekening. zal de verduisterd worden, Of, verhouden, belet. als Ik het juk van Egypte Of, de dissels, zelen, waar men het juk mede of aan vastmaakt, versta den last der dienstbaarheid, dien zij anderen volken oplegden, en zie Jer. 27:2. aldaar zal verbreken, en de hovaardij harer sterkte Als boven Ezech. 30:6. in haar zal ophouden; Tachpanhes. haar zal een wolk bedekken, Zie boven Ezech. 30:3. en haar dochters zullen gaan in de gevangenis. Als Ezech. 30:17. Anderen verstaan de onderhorige steden en dorpen, dat is de inwoners van die. Zie 2 Kon. 19:21.
- 19. Alzo zal Ik gerichten oefenen in Egypte; Gelijk boven Ezech. 28:22. en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.
- 20. Ook gebeurde het Anders, was het gebeurd. in het elfde jaar, Na Jojachins of Jechonia's wegvoering. Zie boven Ezech. 1:2, en onder Ezech. 33:21. Hieruit werd

afgenomen dat in het beschrijven en samenvoegen dezer profetie niet gevolgd is de orde des tijds, maar de samenvoeging en gelijkheid der zaken. Vergelijk Jer. 35:1, en boven Ezech. 29:17. in de eerste *maand*, op den zevenden der maand, *dat* het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:

- 21. Mensenkind! Ik heb den arm van Farao, Dat is, Ik heb hem zwak en machteloos gemaakt door de nederlaag van Farao Necho bij Carchemis, Jer. 46:2, enz., waarop dit enigen duiden na welke de koningen van Egypte niets bijzonders hebben kunnen uitrichten. Vergelijk de volgende figuurlijke woorden met Jer. 46:11. Anderen duidenhet op Farao Hofra en zijne nederlaag van de Cyreners. den koning van Egypte, verbroken; en ziet, hij zal niet verbonden worden, De arm van Farao. met pleisters op te leggen, met een windeldoek aan te doen, om dien te verbinden, om dien te sterken, dat hij het zwaard houde.
- 22. Daarom zegt de Heere HEERE alzo: Ziet, Ik wil aan Farao, Zie boven Ezech. 29:3. den koning van Egypte, en zal zijn armen verbreken, beide den sterken en den verbrokenen; Dat is, al zijne macht, zo die hij nog overig heeft, als die alreeds vervallen is. en Ik zal het zwaard uit zijn hand doen vallen.
- 23. En Ik zal de Egyptenaars verstrooien onder de heidenen, en zal hen verspreiden in de landen. Gelijk boven Ezech. 29:12, en onder Ezech. 30:26.
- 24. En Ik zal de armen des konings van Babel sterken, en Mijn zwaard in zijn hand geven; Gelijk boven Ezech. 21:9, en hier in Ezech. 30:25, en onder Ezech. 32:10; zie Jer. 47:6. maar Farao's armen zal Ik verbreken, dat hij voor zijn aangezicht zal kermen, Of, zuchten, huilen, stenen voor het aangezicht van den koning van Babel; zie van het Hebreeuwse woord Job 24:12. gelijk een dodelijk

- verwonde kermt. Hebreeuws, zal kermen de kermingen, of zuchtingen, van een dodelijke verwonde; vergelijk boven Ezech. 26:15.
- 25. Ja, Ik zal de armen des konings van Babel sterken, maar Farao's armen zullen daarhenen vallen; Al zijn macht en moed zal hem begeven. en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik Mijn zwaard in de hand des konings van Babel zal hebben gegeven, en hij datzelve over Egypteland zal hebben uitgestrekt.
- 26. En Ik zal de Egyptenaars verstrooien onder de heidenen, en zal hen verspreiden in de landen; alzo zullen zij weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. Het gebeurde ook in het elfde jaar, Na de wegvoering van Jojachin; zie boven Ezech. 1:2, enz. in de derde *maand*, op den eersten der maand, *dat* des HEEREN woord tot mij geschiedde, zeggende:
- 2. Mensenkind! zeg tot Farao, den koning van Egypte, en tot zijn menigte: Dat is, al zijn volk. Wien zijt gij gelijk Alsof God zeide: Beeldt gij u in dat er uws gelijke nooit geweest is en dat u derhalve niets kan deren? Let eens op den groten monarch van Assyrië, hoe die gevaren is, en maakt uwe rekening; vergelijk Jes. 23:13. in uw grootheid?
- 3. Zie, Assur Dat is, de koning van Assyrië. was een ceder op den Libanon, Dat is, was gelijk een cederboom; door deze ganse figuurlijke rede wordt beduid de grootheid, heerlijkheid en macht der Assyrische monarchie. Zie Richt. 9:15; vergelijk Ps. 80:11; boven Ezech. 17:3,22,23; Dan. 4:10, enz. schoon van takken, schaduwachtig van loof, Of, schaduwende, schaduw makende, met zijne struiken, of takken; idem een schaduwmakend woud, of bos, alzo het Hebreeuwse woord de betekenis heeft van

- woud en struiken, takken, of loof. en hoog van stam, Gelijk boven Ezech. 17:6. en zijn top was tussen dichte takken.
- 4. De wateren Dat is, de gelegenheid en toevloeiing, die Ik hem beschikte van alles wat tot wasdom van zijn staat mocht dienen; vergelijk boven Ezech. 17:5,8, en Ezech. 19:10, enz. en onder Ezech. 31:5,7. maakten hem groot, Of, brachten, kweekten hem op. de afgrond maakte hem hoog; Dat is, diepe wateren, grote diepten. die ging met zijn stromen rondom Afgrond, of diepte. zijn planting, Gelijk boven Ezech. 17:7. en zond zijn waterleidingen uit Dat is, deelde van zijn overvloed anderen koningen mede, die minder waren dan hij, en door hem welvoeren. tot alle bomen des velds.
- 5. Daarom werd zijn stam hoger dan alle bomen des velds; en zijn takjes werden menigvuldig, en zijn scheuten lang, vanwege de grote wateren, Zie Ezech. 31:4. als hij uitschoot. Zijne scheuten uitwierp en zich uitbreidde. Vergelijk boven Ezech. 17:6; of, als hij uitbotte, botten kreeg.
- 6. Alle vogelen des hemels Hebreeuws, alle vogels nestelden, en zo alle dieren wierpen jongen, of teelden: dat is, allerlei, of vele volken waren onder zijn gebied en heerschappij; alzo Dan. 4:12. nestelden op zijn takjes, en alle dieren des velds teelden onder zijn scheuten; en alle grote volken zaten onder zijn schaduw. Beschutting, of protectie nemende tot hem hunne toevlucht; vergelijk Ps. 91:1; alzo onder Ezech. 31:17.
- 7. Alzo was hij schoon in zijn grootheid *en* in de lengte zijner takken, omdat zijn wortel aan grote wateren was.
- 8. De cederen Dat is, de andere koningen en prinsen, hoewel ook groot en heerlijk zijnde, gelijk de cederen van een paradijs, gelijk het eerste was, konden zijn glans niet verdonkeren of verbergen; gelijk de zon het schijnsel van andere sterren bij dag verduistert, alzo verduisterde hij allen glans van anderen. Vergelijk boven Ezech. 28:13, en

- onder Ezech. 31:9,16. in Gods hof verduisterden hem niet, de dennebomen waren zijn takken niet gelijk, en de kastanjebomen waren niet gelijk zijn scheuten; geen boom in Gods hof Hebreeuws, alle boom was niet, enz., dat is, geen boom was, enz. Zie 1 Kon. 11:34; alzo onder Ezech. 31:14. Was hem gelijk in zijn schoonheid.
- 9. Ik had hem zo schoon gemaakt door de veelheid zijner takken, dat alle bomen van Eden, die in Gods hof waren, hem benijdden.
- 10. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Omdat gij u verheven hebt Dit kan men nemen voor ene aanspraak aan den Assyriër, van welken God terstond *gelijk elders* weder spreekt in den derden persoon; of als een afgebroken rede tot Farao, waarvan de voltrekking volgt onder Ezech. 31:18. Alsof God zeide: Omdat gij u zo verheft, zie toch eens wat de Assyriër ook deed en hoe Ik hem daarover gestraft hebt, enz. over uw stam, Vergelijk Ezech. 31:14. ja, hij stak zijn top Hebreeuws, gaf; vergelijk aangaande het gebruik van het Hebreeuwse woord, dat naar gelegenheid der zaken velerlei betekenissen lijdt 2 Sam. 18:9, en boven Ezech. 27:12, enz.; alzo Ezech. 31:14. op boven het midden der dichte takken, Hebreeuws alsof men zeide, de tusschenheid; dat is, stak uit onder, en verhief zich boven andere koningen, heren, vorsten, enz. Vergelijk boven Ezech. 19:11. en zijn hart verhief zich over zijn hoogte;
- 11. Daarom gaf Ik hem in de hand van den machtigste der heidenen, In de macht van den koning van Babel, Berodach, of Merodach Baladan, en voorts Nebukadnezar, die de Assyrische monarchie waarin Esarhaddon, Sanheribs zoon, voor de laatste koning gehouden wordt tot de Babyloniërs overgebracht; zie 2 Kon. 19:37, en van dien Berodach, 2 Kon. 20:12. dat die hem rechtschapen zou behandelen; Hebreeuws, doende zou hij het hem doen, of handelende met hem handelen, of deed, handelde hij met hem, gelijk sommigen;

- enigen verklaren deze manier van spreken aldus, naar zijn verdienste, of naar zijn welgevallen, naar behoren. Ik dreef hem uit om zijn goddeloosheid.
- 12. En vreemden, de tirannigste der heidenen, Gelijk boven Ezech. 28:7. Hier volgt een figuurlijke beschrijving van den ondergang der Assyrische monarchie. roeiden hem uit en verlieten hem; zijn takken vielen op de bergen Gelijk in het grote nederlagen overal, op bergen en in dalen vol van verslagenen en plundering placht te zijn. en in alle valleien, en zijn scheuten werden verbroken bij alle stromen des lands; Of, der aarde. en alle volken der aarde gingen af uit zijn schaduw, en verlieten hem.
- 13. Alle vogelen des hemels Hebreeuws, allen vogel, alle dier, enz. Gelijk boven Ezech. 31:6. woonden op zijn omgevallen stam, Of, gevallenen. Hebreeuws, val; dat is, de andere volken namen zijn rijk in, bezaten het en spotten met hem. en alle dieren des velds waren op zijn scheuten;
- geen 14. Opdat zich waterrijke bomen verheffen Hebreeuws, alle bomen der wateren, of der wateren zich niet, enz. Vergelijk boven Ezech. 31:8, en zo in het volgende. De zin is dat God dit voorbeeld aan dien groten monarch heeft willen stellen, tot een waarschuwing van alle groten en machtigen op aarde, en hier voornamelijk voor Farao, opdat zich niemand tegen Hem verhovaardige en goddeloos worde, om niet door gelijke zonden in gelijke straffen te vallen, die hij met geen menselijke macht zal kunnen afweren. over hun stam, en hun top niet opsteken boven het midden der dichte takken, Gelijk boven Ezech. 31:10. en geen *bomen*, die water drinken, Dat is, met allen overvloed door mijn zegen vervuld zijn en geen gebrek lijden. Alzo Ezech. 31:16. Vergelijk boven Ezech. 31:4,8. op zichzelven staan Deze manier van spreken is ook in onze taal gebruikelijk, voor op zichzelven vertrouwen, of het hoofd stoutelijk op en omhoog steken, waarvan het tegendeel is nederig voor God te wandelen.

- Vergelijk de manier van spreken onder Ezech. 33:26. vanwege hun hoogte; want zij zijn allen overgegeven ter dood, tot het onderste der aarde, Hebreeuws, de onderste aarde, of de aarde die beneden is. Alzo Ezech. 31:10,18. in het midden der mensenkinderen, Dat is, onder de gemene, of slechte lieden. Zie Ps. 4:3. tot degenen, die in den kuil nederdalen.
- 15. Zo zegt de Heere HEERE: Ten dage, als hij ter helle nederdaalde, Zie van het Hebreeuwse woord Scheol Gen. 37:35; alzo Ezech. 31:16,17,18, en onder Ezech. 32:21,22, en het volgende aldaar. Uit vergelijking van welke plaatsen gelijk ook Ezech. 31:14 blijkt dat het hier genomen wordt voor het *graf*, met den aanklevenden ellendigen en smadelijken toestand der verstorven goddelozen in de hel. maakte lk een treuren; Dit is een figuurlijke beschrijving van den algemenen schrik, dien God door dit zijn oordeel over de Assyriërs gemaakt heeft bij al de groten en de volken, die door zijn rijkdom *gelijk boven* waren welgevaren. Vergelijk boven Ezech. 27:29, en de volgende verzen aldaar. Ik bedekte om zijnentwil Dat is, Ik stelde hem in zulk een stand, dat hij was alsof hij rouw bedreef; alzo onder bewonden. Zie 2 Sam. 15:30. den afgrond, Zie boven Ezech. 31:4. weerde de stromen van dien, lk onttrok mijn tijdelijken zegen. en de grote wateren werden geschut; en Ik maakte den Libanon om zijnentwil zwart, Alsof alle cederen dat is, groten in rouw stonden; zie Ps. 35:14. en al het geboomte des velds was om zijnentwil bewonden.
- 16. Van het geluid zijns vals deed Ik de heidenen beven, als Ik hem ter helle deed nederdalen, met degenen, die in den kuil nederdalen; en alle bomen van Eden, Zie boven Ezech. 31:8,9. de keur en het beste van Libanon, alle *bomen*, die water drinken, Gelijk boven Ezech. 31:14. troostten zich Figuurlijk gesproken, alsof

- men zeide: het viel hun troostelijk, dat zij zulk een groten metgezel in hun lijden hadden. Vergelijk Jes. 14:8,9,10, met de aantekening; idem, boven Ezech. 14:22, en Ezech. 16:54, en onder Ezech. 32:31, enz. in het onderste der aarde.
- 17. Diezelve daalden ook met hem neder ter helle, tot de verslagenen van het zwaard; en die zijn arm geweest waren, Dat is sterkte, die hem gestijfd en gesteund hadden, of aldus, met zijn arm; dat is, zijn koninkrijk onder welks schaduw Gelijk boven Ezech. 31:6. zij, enz. die onder zijn schaduw Gelijk boven Ezech. 31:6. in het midden der heidenen gezeten hadden.
- 18. Wien zijt gij alzo gelijk O Farao, gij die meent dat uws gelijke niet zij. Zie boven heerlijkheid Ezech. 31:2. **in** grootheid, onder de bomen van Eden? Ja, gij zult nedergevoerd worden met de bomen van Eden, tot het onderste der aarde; in het midden der onbesnedenen zult gij liggen, Zie boven Ezech. 28:10. met de verslagenen door het zwaard. Dat is Farao, Alsof God zeide: Zie daar een levendig beeld van dezen trotsen koning Farao; even zo vast en zeker is zijn staat als van den Assyriër, er alzo zal hij met al zijn hoogmoed varen. en zijn ganse menigte, Versta dit van rijkdom, of volk; of met al zijn gewoel, rumoer of gedruis. Zie boven Ezech. 29:19. spreekt de Heere HEERE.

- 1. Het gebeurde ook in het twaalfde jaar, Na Jojachins wegvoering, boven Ezech.
  1:2. in de twaalfde maand op den eersten der maand, dat het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:
- 2. Mensenkind! hef een klaaglied op over Farao, Gelijk onder Ezech. 32:16. den koning van Egypte, en zeg tot hem: Gij waart een jongen leeuw Eer uwe macht verminderd was; zie boven Ezech.

- 30:21. onder de heidenen Hebreeuws, der heidenen, of natiën, dat is, gij waart onder of tegen hen als een jonge leeuw, fier en wreed. Vergelijk boven Ezech. 19:2, enz. gelijk; en gij waart als een zeedraak in de zeeen, Gelijk boven Ezech. 29:3; dat is, gij waart wreed, vreselijk en woelende te land en te water. en braakt voort Gij deedt u hiervoor en snoefdet met uw koninkrijk als zijnde machtig en rijk door goede gelegenheid van wateren. in uw rivieren, Of, met. en beroerdet het water Of, vertraptet het water, te weten van andere volken; dat is, hun land en handelingen, gij hebt u overal in gestoken, en andere volken beroerd, die opruiende tot rebellie, en hen daarin stijvende. met uw voeten, en vermodderdet hunlieder rivieren.
- 3. Alzo zegt de Heere HEERE: Ik zal daarom Mijn net over u uitspreiden Zie boven Ezech. 12:13, en Ezech. 17:20; Hos. 7:12, met de aantekening. door een vergadering van vele volken; Die in het krijgsheir der Babyloniërs zullen zijn. die zullen u optrekken in Mijn garen. Of, met mijn garen, dat Ik over u uitgespreid heb om u te vangen.
- 4. Dan zal Ik u laten op het land, Vergelijk boven Ezech. 29:5, met de aantekening. Ik zal u henenwerpen op het open veld; Hebreeuws, aangezicht des velds. en Ik zal al het gevogelte des hemels op u doen wonen, en het gedierte der ganse aarde van u verzadigen. Vergelijk onder Ezech. 39:17, enz.
- 5. En Ik zal uw vlees henengeven op de bergen, en de dalen met uw hoogheid vervullen. Dit kan men verstaan van Farao zelf in zijn hoogmoed, vergeleken bij het grote lichaam van een zeedraak, Ezech. 32:2, of *gelijk anderen* zijn verslagen menigte, waarin hij zijne hoogheid tevoren stelde.
- 6. En Ik zal het land, waarin gij zwemt, Met uwe regering nu zo heerst, als een

- zeedraak in zee. van uw bloed Van uw eigen en van uw verslagen volk. drenken tot aan de bergen; Of, te drinken geven. en de stromen zullen van u vervuld worden.
- 7. En als Ik u zal uitblussen, Gelijk men een kaars, lamp, of vuur uitblust; vergelijk Job 18:5,6, met de aantekening; idem, 2 Sam. 14:7, en 2 Sam. 21:17. zal Ik den hemel bedekken, Dat is, de wereld door dit mijn oordeel met schrik vervullen, en alles als in rouw zetten; vergelijk Jes. 13:10; Joël. 2:30,31, en boven Ezech. 31:15; idem Gen. 15:12, met de aantekening. en zijn sterren zwart maken; lk zal de zon met wolken bedekken, Dat is, de wereld door dit mijn oordeel met schrik vervullen, en alles als in rouw zetten; vergelijk Jes. 13:10; Joël. 2:30,31, en boven Ezech. 31:15; idem Gen. 15:12, met de aantekening. en de maan zal haar licht niet laten lichten.
- 8. Alle lichtende lichten aan den hemel, Hebreeuws, lichten des lichts. die zal Ik om uwentwil zwart maken; en Ik zal een duisternis over uw land maken, spreekt de Heere HEERE. Of, brengen. Hebreeuws, geven, stellen.
- 9. Daartoe zal Ik het hart van vele volken verdrietig maken, Of, onlustig, pijnlijk, door de tijding van den val van dezen groten koning, en integendeel van de verheffing en grootheid van de Babyloniërs. Het Hebreeuwse woord anders toorn betekenende wordt ook voor verdriet, pijnlijkheid, treurigheid, onlust genomen, Ps. 6:8, en Ps. 10:14, en Ps. 31:10; Pred. 7:3; Jer. 7:19. als Ik uw verbreking onder de heidenen zal brengen Zie Jer. 4:6; dat is, hier, de tijding van uw ondergang. in de landen, die gij niet gekend hebt.
- 10. En Ik zal maken, dat zich vele volken over u ontzetten, en hun koningen zullen de haren over u te berge staan, Gelijk boven Ezech. 27:35. als Ik Mijn zwaard Gelijk boven Ezech. 30:24. zal zwaaien Of, zwingen, u door mijn zwaard slaande en nedervellende als

- voor hunne ogen, hetwelk hun een groten schrik zal aanbrengen, gelijk volgt. Voor hun aangezichten; en zij zullen elk ogenblik sidderen, Hebreeuws, zullen in ogenblikken. een ieder voor zijn ziel, Dat is, leven, of persoon, voor zichzelven; vrezende dat het hen of hun leven ook gelden zal; zie Gen. 19:17, en Gen. 12:5. ten dage uws vals.
- 11. Want zo zegt de Heere HEERE: Het zwaard des konings van Babel zal u overkomen.
- 12. Ik zal uw menigte vellen Vergelijk boven Ezech. 29:19. door de zwaarden der helden, die al te zamen de tirannigste der heidenen zijn; Gelijk boven Ezech. 28:7. die zullen de hovaardij van Egypte Of, pracht, heerlijkheid, uitnemendheid, gelijk boven dikwijls. verstoren, en haar ganse menigte zal verdelgd worden.
- 13. En Ik zal haar beesten verdoen Hebreeuws, beest, of groot vee, zodat er geen meer aan de grote wateren zullen gaan weiden. van bij de grote wateren; en geen mensenvoet Vergelijk boven Ezech. 29:11. zal ze meer beroeren, De wateren. Vergelijk boven Ezech. 32:2. en geen beestenklauwen zullen ze beroeren.
- 14. Dan zal Ik hunlieder wateren doen zinken, Dat is, Ik zal de beroerten stillen en de landen in rust brengen, als Ik dit woelwater zal hebben uitgeroeid, gelijk de wateren bestillen en zacht en klaar gaan als het onweder over en de beroerde vuiligheid nedergezonken is. Vergelijk onder Ezech. 34:18. en Ik zal hunlieder rivieren doen gaan als olie, spreekt de Heere HEERE:
- 15. Als Ik Egypteland zal hebben gesteld *tot* een verwoesting, en het land van zijn volheid zal woest zijn geworden, Dat is, ontbloot van alles, waarmede het van God tevoren vervuld en versierd was. Vergelijk boven Ezech. 19:7. als Ik geslagen zal hebben allen, die

- daarin wonen; alzo zullen zij weten, dat Ik de HEERE ben.
- het klaaglied, In het 16. Dat is voorgaande verhaald; zie boven Ezech. 32:2. en dat zullen zij klagelijk zingen; Het woord zingen is in de zaak zelve ingesloten, zie 2 Kron. 35:25, gelijk het voorgaande Hebreeuwse woord ook een klaaglied betekent, waarvan de *klaagliederen van* Jeremia den titel voeren. de dochteren der heidenen Gelijk de vrouwen te dien tijde plachten triomf- en klaagliederen te zingen; zie Jer. 9:17. zullen het klagelijk zingen; Het woord zingen is in de zaak zelve ingesloten, zie 2 Kron. 35:25, gelijk het voorgaande Hebreeuwse woord ook een klaaglied betekent, waarvan de klaagliederen van Jeremia den titel voeren. zij zullen het klagelijk zingen over Egypte en over haar ganse menigte, spreekt de Heere HEERE.
- 17. Voorts gebeurde het in het twaalfde jaar, Zie boven Ezech. 32:1. op den vijftienden der maand, Versta, der zelfde twaalfde maand, gelijk Ezech. 32:1 is uitgedrukt. dat het woord des HEEREN tot mij geschiedde, zeggende:
- 18. Mensenkind! weeklaag over de menigte van Egypte, en doe ze nederdalen, Dat is, profeteer haar dat zij uit haren staat en ten grave, enz. zal nederdalen; zie Jer. 1:10; Ezech. 3:18. Sommigen verstaan het alsof God zeide: Geleid haar ten grave, volg haar, gelijk men een lijk doet, met rouwen en weeklagen, tot een teken dat zij zekerlijk er onder zal. (haar de dochteren der prachtige heidenen Zie van het Hebreeuwse woord Ps. 8:2.) in de onderste plaatsen der aarde, Hebreeuws, de aarde, of het land der benedenheden; vergelijk Klaagl. 3:55; boven Ezech. 26:20, en Ezech. 31:14; alzo onder Ezech. 32:24. bij degenen, die in den kuil zijn nedergedaald.
- 19. Boven wien Dat is, wien overtreft gij al in lieflijkheid of aangenaamheid? De zin is: Meent gij dat gij schoner en aangenamer zijt

- dan alle andere koningen, dat Ik u meer zou hebben te verschonen dan hen? neen wil God zeggen, gij moet er ook onder, zowel als zij. zijt gij liefelijk! Koning van Egypte. Daal neder, en leg u Hebreeuws eigenlijk, wees neergelegd, of gelegen. bij de onbesnedenen. Zie boven Ezech. 28:10, en Ezech. 31:18, en zo van het volgende.
- 20. In het midden der verslagenen van het zwaard zullen zij vallen; Of, liggen, te weten der Egyptenaars. Zij is aan het zwaard overgegeven; Egypte. Anders: het zwaard is gesteld, of besteld; te weten om haar te slaan; vergelijk boven Ezech. 30:24,25. trek haar henen Anders: zij zullen haar trekken, slepen; te weten naar onderen, in het graf, en voorts in de plaats der verstorven goddelozen. met al haar menigte.
- 21. De machtigste der helden Andere koningen en potentaten, die tevoren zijn omgekomen en in dezelfde plaats heen onder gevaren. zullen hem, met zijn helpers, toespreken, Hem, met zijn volk, als verwelkomende, en zich door zijn aankomst en gezelschap troostende, gelijk van Farao gezegd wordt, onder Ezech. 32:31; een figuurlijke bespotting. Vergelijk Jes. 14:9. uit midden hel; der zij zijn het nedergedaald, de onbesnedenen liggen er, Anders: zij liggen met de onbesnedenen. verslagen van het zwaard;
- 22. Daar is Assur met haar gansen hoop, Versta, Assyrië; dat is, de Assyriërs, en voornamelijk de koning; zie boven Ezech. 31:3, enz. zijn graven zijn rondom hem; Van den koning van Assyrië. zij zijn allen verslagen, gevallen door het zwaard;
- 23. Welker graven gesteld zijn in de zijden des kuils, en haar hoop is rondom haar graf; zij zijn allen verslagen, gevallen door het zwaard, die een schrik gaven Door hun trots, macht, geweld en overlast; alzo in volgende en boven Ezech. 26:17. in het land der

- **levenden.** Dat is, hier op aarde, in dit leven. Zie Job 28:13, en Ps. 27;13, alzo in het volgende.
- 24. Daar is Elam Versta, Perzië en Medië, of een bijzonder landschap daarin, zie Gen. 10:22, en Gen. 14:11, en voornamelijk den koning daarvan. met haar ganse menigte rondom haar graf; zij zijn allen verslagen, De Elamieten. de gevallenen door het zwaard, die onbesneden zijn nedergedaald tot de onderste plaatsen der aarde, Gelijk boven Ezech. 32:18. die hun schrik hadden gegeven in het land der levenden; nu dragen zij hun schande met degenen, die in den kuil zijn nedergedaald.
- 25. In het midden der verslagenen hebben zij haar een legerstede gesteld onder haar ganse menigte, rondom hem zijn haar graven; Den Elamietischen koning. zij zijn allen onbesneden, verslagenen van het zwaard, omdat een schrik van hen gegeven is Hebreeuws, hunlieder schrik gegeven is, of was. in het land der levenden; nu dragen zij hun schande met degenen, die in den kuil zijn nedergedaald; hij is De Elamiet, of Elamietische koning. geleid in het midden der verslagenen.
- 26. Daar is Mesech, en Tubal, zie Gen. 10:2. met haar ganse menigte; rondom hem zijn haar graven; Den koning van die landen. zij zijn allen onbesneden, verslagenen van het zwaard, omdat zij hun schrik gegeven hebben in het land der levenden.
- 27. Maar zij liggen niet met de helden, Die overwinnend geweest zijnde, met eer en pracht begraven worden; dezen daarentegen zijn met schande verslagen en weggestopt. Anders: zouden zij de Egyptenaars niet liggen bij de helden, enz.? Immers ja. Want waarom zouden zij het beter

- hebben dan zulke helden, die ook al henen onder gevaren zijn? die onder onbesnedenen gevallen zijn; die ter helle zijn nedergedaald Dat is, ten grave met hunne wapenen, maar wijders, naar de ziel, in de plaats der verdoemden. met hun krijgswapenen, Tot een teken van hunne dapperheid; als nog hedendaags wel gebruikelijk is in het begraven. en welker zwaarden men gelegd heeft onder hun hoofden; Hebreeuws, zij geleid hebben, gelijk dikwijls, dat is, wien men, naar de gewoonte van dien tijd en die landen, de zwaarden onder het hoofd legde, na hun dood, tot een teken hunner dapperheid. welker ongerechtigheid nochtans Dat is, straf hunner ongerechtigheidd; zie Lev. 5:1, en boven Ezech. 18:20. op beenderen is, Die niemand vermits hunne macht en vreeslijkheid, in hun leven heeft durven roeren, moeten in en na hunnen dood de straf hunner ongerechtigheid dragen, verrottende naar het lichaam en naar de ziel lijdende, met andere onbesnedenen en goddelozen. omdat der helden schrik in het land der levenden geweest is.
- 28. Gij ook zult verbroken worden Gij koning Farao. in het midden der onbesnedenen, en zult liggen met de verslagenen van het zwaard.
- 29. Daar Edom, is Judea. haar koningen en al haar vorsten, die met hunlieder macht gelegd zijn bij de verslagenen van het zwaard; diezelve liggen met de onbesnedenen en met degenen, die in den kuil zijn nedergedaald.
- 30. Daar zijn de geweldigen stadhouders, leenmannen, vorsten, prinsen; 13:21. eigenlijk, Joz. Hebreeuws gezalfde. overgotene, of van het Noorden, Van Syrië en daaromtrent, als Tyriërs en Sidoniërs, gelijk volgt, die allen noordwaarts van Egypte af gelegen waren. Zij allen, en alle Sidoniers, Hebreeuws, Sidoniër. Zie boven Ezech. 28:21. die met de verslagenen zijn nedergedaald,

- beschaamd zijnde vanwege hun schrik, Dien zij anderen hebben aangedaan. die uit hun macht voortkwam, Of, vanwege hunne macht. Omdat zij hen door dezelve niet hebben kunnen behouden. en zij liggen onbesneden bij de verslagenen van het zwaard, en dragen hun schande met degenen, die in den kuil zijn nedergedaald.
- 31. Farao zal henlieden zien, Vergelijk boven Ezech. 32:21. en zich troosten Als hebbende metgezellen in zijne ellende en schande. Zie boven Ezech. 31:16. over zijn ganse menigte; de verslagenen van het zwaard van Farao en zijn ganse heir, spreekt de Heere HEERE.
- 32. Want Ik heb *ook* Mijn schrik gegeven Alsof de Heere zeide: Het zal mijn tijd ook eens worden, dat Ik de wereld door mijne oordelen verschrik, dan zal Ik mijn schrikkelijke oordelen over Farao en zijn volk gewisselijk uitvoeren. Anders: *als Ik mijnen schrik*, enz., *dan zal hij*, enz. in het land der levenden; dies zal hij gelegd worden in het midden der onbesnedenen bij de verslagenen van het zwaard, Farao en zijn ganse menigte, spreekt de Heere HEERE.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! spreek tot de kinderen uws volks, Zie boven Ezech. 3:11. en zeg tot hen: Wanneer Ik Hebreeuws, een land, wanneer Ik het zwaar over, tegen, of in hetzelve zal brengen. het zwaard over enig land breng, Dat is, oorlog, vijandelijken inval, met den aankleve van dien, door mijn rechtvaardig oordeel toeschik. en het volk des lands een man uit hun einden nemen, Dat is, slechtelijk zoveel als uit, of onder hen, of uit hunne frontieren, uiterste grenzen, waar de wachter gemeenlijk gesteld worden om op alle aankomsten te letten. Zie verscheiden gebruik dezer manier van spreken Gen. 47:2; Richt.

- 18:2; 1 Kon. 12:31; idem Gen. 19:4; Jes. 56:11, in de aantekening. en dien voor zich tot een wachter stellen;
- 3. En hij het zwaard ziet komen over het land, Hebreeuws, komende. en blaast met de bazuin, en waarschuwt het volk;
- 4. En een, die het geluid der bazuin hoort, wel hoort, maar zich niet laat waarschuwen; en het zwaard komt, en neemt hem weg, diens bloed is op zijn hoofd. Dat is, hij is de oorzaak en draagt de schuld van zijn eigen verderf. Vergelijk Lev. 20:9, met de aantekening, en zo in het volgende.
- 5. Hij hoorde het geluid der bazuin, maar liet zich niet waarschuwen, zijn bloed is op hem; maar hij, die zich laat waarschuwen, behoudt zijn ziel. Dat is, leven, of persoon, zichzelven. Zie Gen. 12:5, en Gen. 19:17, met de aantekening.
- 6. Wanneer daarentegen de wachter het zwaard ziet komen, en blaast niet met de bazuin, zodat het volk niet is gewaarschuwd; en het zwaard komt, en neemt een ziel uit hen weg; Dat is, een persoon, of iemand, gelijk boven. die is wel Ik heb hem wel door mijn verborgen regering deze straf rechtvaardig toegeschikt, maar dat zal den trouwelozen wachter niet ontschuldigen. in zijn ongerechtigheid weggenomen, maar zijn bloed zal Ik Gelijk boven Ezech. 3:18. van des hand des wachters eisen.
- 7. Gij nu, o mensenkind! Ik heb u tot een wachter gesteld Vergelijk deze plaats met boven Ezech. 3:17, enz. en zie de aantekening aldaar. over het huis Israels; zo zult gij het woord uit Mijn mond horen, en hen van Mijnentwege waarschuwen.
- 8. Als Ik tot den goddeloze zeg: O goddeloze, gij zult den dood sterven! en gij spreekt niet, om den goddeloze van zijn weg af te manen; die goddeloze zal in zijn

- ongerechtigheid sterven, maar zijn bloed zal Ik van uw hand eisen. Of, zoeken.
- 9. Maar als gij den goddeloze van zijn weg afmaant, dat hij zich van dien bekere, en hij zich van zijn weg niet bekeert, zo zal hij in zijn ongerechtigheid sterven; maar gij hebt uw ziel bevrijd.
- 10. Daarom, gij mensenkind! zeg tot het huis Israels: Gijlieden spreekt aldus, zeggende: Dewijl onze overtredingen en onze zonden op ons zijn, Dat is, wij dragen de straffen van dien; vergelijk boven Ezech. 32:27; zie Lev. 5:1. en wij in dezelve versmachten, Volgens Gods dreigementen; vergelijk boven Ezech. 24:23; zie aldaar. hoe zouden wij dan leven? Gelijk Gij ons belooft, maar willen zij zeggen wij bevinden het tegendeel inderdaad; alzo murmureerden zij over Gods plagen, zonder te letten op hunne bekering, waarop de beloften van het leven gingen.
- 11. Zeg tot hen: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb Een afgebroken rede in het eedzweren gebruikelijk; zie Num. 14:23. in den dood des goddelozen! Gelijk gij meent en klaagt dat Ik belust ben om u te doden, ofschoon gij u van uwe boosheid bekeerdet, alsof het evenveel bij mij is of gij u bekeert of niet, hoe gij het ook maakt, wel of kwalijk, gij moet er evenzeer aan, gelijk goddelozen murmureerders en huichelaars plegen te spreken; vergelijk boven Ezech. 18:23, met de aantekening. maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, Dat is de zaak wil God zeggen daar schort het u, dat gij al in uwe goddeloosheid blijft, en evenwel tegen mijne plagen murmureert, in plaats dat gij u moest bekeren. want waarom zoudt gij sterven, o huis Israels?
- 12. Gij dan, o mensenkind! zeg tot de kinderen uws volks: De

- gerechtigheid des rechtvaardigen Zie boven Ezech. 3:20, en Ezech. 18:24, met de aantekening. zal hem niet redden Den voorzegden genoemden en gehouden dage rechtvaardige. zijner ten overtreding; Of, zijns afvals. en aangaande de goddeloosheid des goddelozen, hij zal om dezelve niet vallen, Dat is, omkomen door mijne straffen, waarvan hier eigenlijk gesproken wordt; zie Gen. 14:10. ten dage als hij zich van zijn goddeloosheid bekeert; en de rechtvaardige zal niet kunnen leven door dezelve zijn gerechtigheid, ten dage als hij zondigt.
- 13. Als Ik tot den rechtvaardige zeg, dat hij zekerlijk leven zal, Hebreeuws, levende leven; onder voorwaarde van oprechtheid en volharding tot het einde. En hij op zijn gerechtigheid vertrouwt, en onrecht doet, zo zullen al zijn gerechtigheden niet gedacht worden, maar in zijn onrecht, dat hij doet, daarin zal hij sterven.
- 14. Als Ik ook tot den goddeloze zeg: Gij zult den dood sterven! Hebreeuws, stervende sterven; zo gij u niet bekeert. en hij zich van zijn zonde bekeert, en recht en gerechtigheid doet;
- 15. Geeft de goddeloze het pand weder, Gelijk boven Ezech. 18:7. betaalt hij het geroofde, Zie Exod. 22:1,4; Lev. 6:2,4; Num. 5:6,7. wandelt hij in de inzettingen des levens, zodat hij geen onrecht doet; hij zal zekerlijk leven, Hebreeuws, *levende leven*. Alzo in Ezech. 33:16. hij zal niet sterven.
- 16. Al zijn zonden, die hij gezondigd heeft, zullen hem niet gedacht worden; Zie Ps. 79:8. hij heeft recht en gerechtigheid gedaan, hij zal zekerlijk leven.
- 17. Nog zeggen de kinderen uws volks: Vergelijk boven Ezech. 18:25, met de aantekening. De weg des Heeren is niet

- recht; daar toch hun eigen weg niet recht is.
- 18. Als de rechtvaardige afkeert van zijn gerechtigheid, en doet onrecht, zo zal hij daarin sterven.
- 19. En als de goddeloze zich bekeert van zijn goddeloosheid, en doet recht en gerechtigheid, zo zal hij daarin leven.
- 20. Nog zegt gij: De weg des Heeren is niet recht; Ik zal ulieden richten, Dit is een kort en bondig goddelijk besluit van dit gehele dispuut tussen God en zijn onboetvaardig murmurerende volk. een ieder naar zijn wegen, o huis Israels!
- 21. En het geschiedde in het twaalfde jaar onzer gevankelijke wegvoering, Met Jojachin of Jechonia. Vergelijk boven Ezech. 1:2, en Ezech. 24:1, en onder Ezech. 40:1; Jer. 29:10, met de aantekening. in de tiende *maand*, In het kerkelijk jaar genoemd Tebeth, passende op onzen December en Januari; nadat Jeruzalem op den negenden van de vierde maand van het vorige jaar door den koning van Babel, in het negentiende jaar zijner regering, was gewonnen, en zijn overste Nebuzaradan op den zevenden van de vijfde maand daar binnen was getogen; 2 Kon. 25:3,8; Jer. 39:2. op den vijfden der maand, dat er een tot mij kwam, Volgens Gods voorzegging, boven Ezech. 24:26. die van Jeruzalem ontkomen was, zeggende: De stad is geslagen. Jeruzalem is ingenomen en verwoest, en velen der inwoners zijn omgebracht; alzo 1 Sam. 30:1; 2 Sam. 15:14; 2 Kon. 3:19; 1 Kron. 20:1, en onder Ezech. 40:1; vergelijk Jer. 43:11, en Jer. 46:13, en Jer. 47:1, enz. # Jer 47.1
- 22. Nu was de hand des HEEREN op mij geweest des avonds, Zie boven Ezech. 1:3. eer die ontkomene kwam, en had mijn mond opengedaan, totdat hij des morgens De voorzegde boodschapper. tot mij kwam. Alzo werd mijn mond opengedaan, en ik was niet meer stom. Gelijk hem ook van den

- Heere was voorzegd, boven Ezech. 24:27; vergelijk Ezech. 3:26, met de aantekening.
- 23. Toen geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 24. Mensenkind! de inwoners van die woeste plaatsen Die overgebleven zijn in het verwoeste Kanaän, nadat Jeruzalem verheerd, het meeste volk weggevoerd en het land verwoest was door de Babyloniërs. in het land Israels spreken, zeggende: Abraham was een enig man, Alsof zij zeiden: God heeft Abraham dit land niet beloofd om zijnentwil, want hij had zo groot land niet van node, en heeft het ook nooit geheel bewoond, maar om zijne kinderen en nakomelingen, die wij nu zijn. Vergelijk Jes. 51:2; Joh. 8:33, enz. En of wij nu wel minder zijn in getal dan tevoren, evenwel zijn wij de rechte erfgenamen en zullen er wil inblijven. Zo vertwijfeld hardnekkig waren deze mensen, niettegenstaande zij Gods straffende hand voor ogen zagen. en bezat dit land erfelijk; maar onzer zijn velen; het land is ons gegeven tot een erfelijke bezitting.
- 25. Daarom zeg tot hen: Zo zegt de Heere HEERE: Gij eet *vlees* Of, *zoudt gij*, enz. of *omdat gij bloed eet*, en zo in de volgende woorden. met het bloed, Tegen de wet; Gen. 9:4; Lev. 7:26, en Lev. 17:10, en Lev. 19:26; Deut. 12:16. en heft uw ogen op tot uw drekgoden, Zie boven Ezech. 18:6. en vergiet bloed; en zoudt gij het land erfelijk bezitten? Geenszins, wil God zeggen: Ik heb u het land beloofd met voorwaarde van gehoorzaamheid, maar uwe ongehoorzaamheid is openbaar, gelijk het voorgaande en volgende uitwijst.
- 26. Gij staat op ulieder zwaard; Of, hebt gestaan; dat is, vertrouwd op uwe strijdbaarheid, menende u daardoor in het land staande te houden; of gij zijt steeds gereed met uwe zwaarden, als degenen, die hunne naasten geweld willen aandoen; vergelijk de manier van spreken met boven Ezech. 31:14. gij doet gruwel, en verontreinigt, Door onkuisheid en overspel. een ieder de huisvrouw zijns

- naasten; en zoudt gij het land erfelijk bezitten?
- 27. Alzo zult gij tot hen zeggen: De HEERE zegt alzo: Heere Zo waarachtig als Ik leef, indien niet, die in die woeste plaatsen zijn, door het zwaard zullen vallen, en zo Ik niet dien, die in het open veld is, Hebreeuws, aangezicht des velds. het wild gedierte overgeve, dat het hem vrete, en die in de vestingen en in de spelonken zijn, Waar zij zich menen te bergen en te verzekeren; zie Richt. 6:2, met de aantekening. door de pestilentie zullen sterven!
- 28. Want Ik zal het land tot een verwoesting en een schrik stellen, Of, tot de uiterste, of tot enkel verwoesting, of ontzetting. Of tot verwoestingen, of ja verwoesting; alzo het Hebreeuwse woord de betekenis heeft van verwoesten, en zich ontzetten, schrikken; alzo onder Ezech. 35:3,7. en de hovaardij zijner sterkte zal ophouden; en de bergen Israels zullen woest zijn, dat er niemand overga.
- 29. Dan zullen zij weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik het land *tot* een verwoesting en een schrik zal gesteld hebben, om al hun gruwelen, die zij gedaan hebben.
- 30. En gij, o mensenkind! de kinderen uws volks spreken steeds van u bij de wanden en in de deuren der huizen; Gelijk naburen, aan de wanden der huizen en in de deuren, met elkander een praatje plegen te houden. en de een spreekt met den ander, een iegelijk met zijn broeder, zeggende: Komt toch en hoort, wat het woord zij, dat van den HEERE voortkomt.
- 31. En zij komen tot u, gelijk het volk pleegt te komen, Met menigte in de heilige vergaderingen om Gods woord te horen. Hebreeuws, gelijk de inkomst des volks. en zitten voor uw aangezicht

- Vergelijk boven Ezech. 8:1. als Mijn volk, en horen uw woorden, maar zij doen ze niet; want zij maken liefkozingen met hun mond, Dat is, zij vleien u, roemende uwe profetieën met huichelachtige gemaakte gebaren, vanwege derzelver sierlijkheid, alsof zij zeiden: Ei, o, hoe schoon, hoe fraai spreekt hij, enz. Anders: zij maken dezelve woorden lieflijk met hunnen mond; dat is, zij bekennen met den mond dat uwe woorden lieflijk zijn, maar enz., de zin op een uitkomende. maar hun hart wandelt hun gierigheid na.
- 32. En ziet, gij zijt hun als een lied der minnen, Of, boelenlied, dat lieflijk luidt, of vol lieflijkheid is. als een, die schoon van stem is, of die wel speelt; Op instrumenten van muziek, gelijk Ps. 33:3. daarom horen zij uw woorden, maar zij doen ze niet.
- 33. Maar als dat komt (zie, het zal komen!) Dat gij hun van mijnentwege hebt geprofeteerd. dan zullen zij weten, dat er een profeet Een waarachtig profeet van God gezonden. in het midden van hen geweest is.

- 1. En des HEEREN woord geschiedde tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! profeteer tegen de herders van Israel; profeteer en zeg tot hen, tot de herders: Kerkelijke en staatkundige regeerders van mijn volk; vergelijk deze profetie met Jer. 23. Alzo zegt de Heere HEERE: Wee den herderen Israels, die zichzelven weiden! zullen niet de herders de schapen weiden? Behoren zij niet met hun eerlijk onderhoud tevreden zijnde voornamelijk op hunne kudde te passen? Immers ja, ganselijk, wil God zeggen.
- 3. Gij eet het vette, Gelijk van de schapen komt melk, boter, kaas, enz.; vergelijk Zach. 11:16. en bekleedt u met de wol, gij slacht het gemeste, Zie van het

- Hebreeuwse woord Gen. 31:54. *maar* de schapen weidt gij niet.
- 4. De zwakke sterkt gij niet, Versta, schapen, en zo in het volgende. en het kranke heelt gij niet, en het gebrokene verbindt gij niet, en het weggedrevene brengt gij niet weder, en het verlorene zoekt gij niet; Hebreeuws, vergaande, verloren gaande; dat is, dat verbijstert, verdwaalt en in gevaar is van te vergaan. Vergelijk Deut. 26:5. maar gij heerst over hen met strengheid en met hardigheid. Vergelijk 1 Petr. 5:3; idem Exod. 1:13,14; onder Ezech. 34:27, en Jer. 22:13, enz.
- 5. Alzo zijn zij verstrooid, omdat er geen herder is; Die hen recht weidde en bezorgde; noch geestelijk, door gezonde en heilzame lering, noch lichamelijk, door vaderlijke en vrome regering, maar in alles was het tegendeel; waardoor het volk in geloof en leven gans bedorven, en alzo in Gods zwaren toorn vervallen, en voorts met allerlei ellenden zo deerlijk geplaagd is; van welk alles de boze herders de grootste schuld hebben, gelijk volgt. en zij zijn als het wild gedierte des velds tot spijze verstrooid zij geworden, dewijl waren.
- 6. Mijn schapen dolen op alle bergen en op allen hogen heuvel, ja, Mijn schapen zijn verstrooid op den gansen aardbodem; Of, in het ganse land. en er is niemand, die er naar vraagt, en niemand, die ze zoekt.
- 7. Daarom, gij herders! hoort des HEEREN woord!
- 8. Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik niet! Dit is een bijzonderlijke afgebroken rede, in het eedzweren gebruikelijk gelijk elders dikwijls die men aanvullen moet uit Ezech. 34:10. Alsof de Heere zeide: Zo Ik hen niet straffe! Mij niet tegen hen stelle enz. Zie Num. 14:23. Zulks is ook in onze taal en andere zeer gebruikelijk bij goede en kwade mensen. Zo ik dit of dat doe, zo ik dit of dat niet doe, enz. zo

- moet, enz. vergelijk ook Gen. 14:23, enz. Omdat Mijn schapen geworden zijn tot een roof, en Mijn schapen al het wild gedierte des velds tot spijze geworden zijn, omdat er geen herder is, en Mijn herders naar Mijn schapen niet vragen; en de herders weiden zichzelven, maar Mijn schapen weiden zij niet;
- 9. Daarom, gij herders! hoort des HEEREN woord!
- 10. Alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik wil aan de herders, Zie boven Ezech. 13:8. en zal Mijn schapen van hun hand eisen, Gelijk boven Ezech. 3:18. Zie Gen. 42:22. en zal ze van het weiden der schapen doen ophouden, Dat is, Ik zal hen van hun staaf afzetten, omdat zij slechts den bloten naam, maar niet de daad van herders hebben. zodat de herders zichzelven niet meer zullen weiden; en Ik zal Mijn schapen uit hun mond rukken, zodat zij hun niet meer tot spijze zullen zijn.
- 11. Want zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik, ja, Ik zal naar Mijn schapen vragen, en zal ze opzoeken.
- 12. Gelijk een herder zijn kudde opzoekt, Hebreeuws, naar de opzoeking van een herder, gelijk elders. ten dage Ten tijde als de kudde jammerlijk verstrooid is, en Hij komt om bezoeking te doen en te zien wie er ontbreekt en waar zij mogen zijn, om dezelve weder bijeen te brengen. als hij in midden zijner verspreide het schapen is, alzo zal Ik Mijn schapen opzoeken; en Ik zal ze redden uit al plaatsen, de waarhenen verstrooid zijn, ten dage Ten tijde als de kudde jammerlijk verstrooid is, en Hij komt om bezoeking te doen en te zien wie er ontbreekt en waar zij mogen zijn, om dezelve weder bijeen te brengen. der wolke en der donkerheid.
- 13. En Ik zal ze uitvoeren van de volken, en zal ze vergaderen uit de

- landen, en brengen ze in hun land; Lichamelijk uit Babel, enz. in het land Kanaän en geestelijk tot mijne kerk door den *Messias*, enz. en Ik zal ze weiden op de bergen Israels, bij de stromen en in alle bewoonbare plaatsen des lands.
- 14. Op een goede weide zal Ik ze weiden, en op de hoge bergen Israels zal hun kooi zijn; aldaar zullen zij nederliggen in een goede kooi, en zullen weiden *in* een vette weide, op de bergen Israels.
- 15. Ik zal Mijn schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere HEERE.
- 16. Het verlorene zal Ik zoeken, en weggedrevene lk het zal wederbrengen, en het gebrokene zal Ik verbinden, en het kranke zal Ik sterken; maar het vette en het sterke zal Ik verdelgen, Dat is, die door hun rijkdom en macht weelderig en dartel zijn geworden, rebellerende tegen mij gelijk Deut. 32:15, en hunne broeders onderdrukkende. Vergelijk de manier van spreken met Ps. 22:30; Jes. 5:17, en Jes. 10:16; Amos 4:1, met de aantekening, enz. Ik zal ze weiden met oordeel. Of, Ik zal ze recht, bescheidenlijk weiden. Vergelijk Jer. 10:24.
- 17. Want gij, o Mijn schapen! de Heere HEERE zegt alzo: Ziet, Ik zal richten tussen klein vee en klein vee, Versta, van schapen of geiten. Zie Num. 15:11; Deut. 14:4, en Deut. 17:1, enz. De mening is: Ik zal de oprechte gelovigen van de huichelaars, die in mijne kerk zijn, onderscheiden, en hen van het geweld der valse broeders verlossen. Alzo onder Ezech. 34:22. Vergelijk boven Ezech. 20:37,38; Matth. 25:32, enz. tussen de rammen en de bokken.
- 18. Is het u te weinig, dat gij de goede weide afweidt? Zult gij nog het overige uwer weide met uw voeten vertreden? En zult gij de bezonkene wateren drinken, Hebreeuws, de zinking, of het gezonkene der wateren; dat is, klare

- wateren, welker vuiligheid neergezet en op den grond gezonken is; vergelijk boven Ezech. 32:14. en de overgelatene Als gij genoeg gedronken hebt van het klare water, dan de rest vuil maken voor een ander; alsof de Heere zeide: Het is onverdragelijk dat gij, mijnen zegen zo overvloediglijk genietende, daarmede nog niet vergenoegd zijt, maar moet daarenboven uwen armen en zwakken medebroeders het weinige, dat voor hen zou zijn, bederven en onnut maken. met uw voeten vermodderen?
- 19. Mijn schapen dan, Met verfoeiing van de onbillijkheid gesproken. zullen zij afweiden, wat met uw voeten vertreden is, Hebreeuws, de vertreding uwer voeten. Idem, de vermoddering uwer voeten. en drinken, wat met uw voeten vermodderd is?
- 20. Daarom zegt de Heere HEERE alzo tot hen: Of, van. Ziet Ik, ja, Ik zal richten tussen het vette klein vee, Zie boven Ezech. 34:16. en tussen het magere klein vee.
- 21. Omdat gij al de zwakken met de zijde en met den schouder verdringt, Hebreeuws, stoot; dat is, kwetst met drukken en dringen, dat zij bij u niet kunnen duren. en met uw hoornen stoot, totdat gij dezelve naar buiten toe verstrooid hebt;
- 22. Daarom zal Ik Mijn schapen verlossen, dat zij niet meer tot een roof zullen zijn; en Ik zal richten tussen klein vee en klein vee.
- 23. En Ik zal een enigen Herder over hen verwekken, en Hij zal hen weiden, namelijk Mijn knecht David; Den Messias, onzen Heere Jezus Christus, Davids Zoon naar het vlees, en des Vaders knecht naar zijn Middelaarsambt. Zie Jes. 42:1, en wijders 2 Sam. 22:51; Jer. 23:5, en Jer. 30:9, en vergelijk Jes. 40:11, onder Ezech. 37:24; Joh. 10:11, enz.; Hebr. 13:20; 1 Petr. 2:25, en 1 Petr. 5:4. # Heb 13.20 1Pe 2.25 5.4 die zal ze weiden, en Die zal hun tot een Herder zijn.

- 24. En Ik, de HEERE, zal hun tot een God zijn; Dat is, Heiland. Zie Gen. 17:7; Lev. 18:2, en dat door zijnen Zoon, dien Hij ons tot een profeet, priester en koning gegeven heeft. en Mijn knecht David zal Vorst zijn Of, prins. Vergelijk Joz. 5:14,15; Jes. 9:5; Hand. 5:31. in het midden van hen, Vergelijk Matth. 18:20, en Matth. 28:20; Openb. 1:13. Ik, de HEERE, heb het gesproken.
- 25. En Ik zal een verbond Zie Jer. 31:31. des vredes met hen maken, Zie Gen. 37:14; Richt. 6:24, en vergelijk Jes. 11:6,9, en Jes. 35:9; Jer. 33:6,9, onder Ezech. 37:26; Hos. 2:18. en zal het boos gedierte uit het land doen ophouden; en zij zullen zeker wonen in de woestijn, Hebreeuws, in zekerheid, of vertrouwen, gelijk Ezech. 34:27,28, en elders dikwijls. en slapen in de wouden.
- 26. Want Ik zal dezelve, Te weten woestijn en wouden, waarin mijne schapen legeren, waarop het voorgaande en volgende schijnt te zien; of *dezelve*, te weten schapen. en de plaatsen rondom Mijn heuvel, stellen tot een zegen; Dat is, met mijn goddelijken zegen overvloediglijk ZO begenadigen, dat zij als louter zegen en een voorbeeld daarvan zullen zijn. Vergelijk Gen. 12:2, met de aantekening. De geestelijke zegeningen worden hier door lichamelijke afgebeeld. Vergelijk Joël. 2:23. en lk zal den plasregen doen nederdalen op zijn tijd, plasregens van zegen zullen er zijn.
- 27. En het geboomte des velds zal zijn vrucht geven, en het land zal zijn inkomst geven, Vergelijk Lev. 26:4. en zij zullen zeker zijn in hun land; en zullen weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik de disselbomen Zie Jer. 27:2, en versta hier het geestelijke juk der slavernij onder den Satan en de zonde. huns juks zal hebben verbroken, en hen gerukt uit de hand dergenen, die zich van hen deden dienen. Of, die hen dwongen

- te dienen; zie Jer. 22:13, en Jer. 25:14, met de aantekening.
- 28. En zij zullen den heidenen niet meer ten roof zijn, en het wild gedierte der aarde zal ze niet *meer* vreten; maar zij zullen zeker wonen, en er zal niemand zijn, die ze verschrikke.
- 29. En Ik zal hun een plant Den Heere Jezus Christus; vergelijk Jer. 23:5, met de aantekening. van naam verwekken; Dat is, vermaarde, beroemde. Vergelijk de manier van spreken met Gen. 6:4. Of, een plant tot enen naam; dat is, die tot een naam dat is, roem zal zijn. Vergelijk Deut. 26:19; Jer. 33:9, en onder Ezech. 39:13, met de aantekening. en zij zullen niet meer weggeraapt worden Hebreeuws eigenlijk, verzameld; zie van zulk een gebruik van het Hebreeuwse woord Ps. 26:9. Anders: verteerd. door honger in het land, en den smaad heidenen der Of, schande, schaamroodheid, die u van de heidenen is aangedaan; vergelijk onder Ezech. 36:6,7,15. niet meer dragen.
- 30. Maar zij zullen weten, dat Ik, de HEERE, hun God, met hen ben, Zie Gen. 21:22. en dat zij Mijn volk zijn, Versta, uit het voorgaande zij de schapen zullen weten dat zij mijn volk zijn; zie Deut. 7:6. het huis Israels, spreekt de Heere HEERE.
- 31. Gij nu, o Mijn schapen, schapen Mijner weide! gij zijt mensen; Opdat de grote ongelijkheid, die daar is tussen dien groten God en ons nietige mensen, ons niet afschrikke, noch de conscientie en bevinding van ons onvermogen ons versaagd make, zo verzekert ons God hier met een zeer lieflijke aanspraak, dat Hij, niettegenstaande zulks alles, dat beloofde genadewerk aan zijne schapen zal voltrekken, alsof Hij zeide: Weest getroost en goedsmoeds, gij mijn lieve schaapjes, Ik ben en blijf uw Heiland. Vergelijk Joh. 10:28,29. *maar* Ik ben uw God, spreekt de Heere HEERE.

- 1. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zet uw aangezicht zie boven Ezech. 6:2. tegen het gebergte Seir, Het bergachtige land der Edomieten, Ezau's nakomelingen. Zie boven Ezech. 25:8,12, enz. en profeteer tegen hetzelve,
- 3. En zeg tot hetzelve: Alzo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik wil aan u, Gelijk boven Ezech. 13:8. o gebergte Seir! en Ik zal Mijn hand tegen u uitstrekken, Zie boven Ezech. 14:9. en zal u stellen tot een verwoesting en een schrik. Of, tel de uiterste verwoesting, of ontzetting, of verwoesting en verwoesting, gelijk boven Ezech. 33:28, en hier onder Ezech. 35:7.
- 4. Ik zal uw steden stellen *tot* eenzaamheid, en gij zult een verwoesting worden, en zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 5. Omdat gij een eeuwige vijandschap Hebreeuws, hebt, vijandschap eeuwigheid; te weten tegen mijn volk; vergelijk boven Ezech. 25:12, enz.; Amos 1:11. en hebt de kinderen Israels doen wegvloeien Of, gestort; dat is, hun bloed, als water door moorderijen vergoten, doen wegvloeien; vergelijk Ps. 63:11, en Jer. 18:21, met de aantekening. door het geweld des zwaards, Hebreeuws, de handen des zwaards. Zie Job 5:20. ten tijde huns Of, ondergangs, door verderfs, Chaldeën, die de Edomieten geholpen of aangehitst hebben om Jeruzalem in den grond uit te roeien. Zie Ps. 137:7. ten tijde ongerechtigheid; uiterste der Hebreeuws, ongerechtigheid van het einde, of des uitersten; zie boven Ezech. 21:25.
- 6. Daarom, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE; Ik zal u voorzeker ten bloede bereiden, Dat is, om gedood of vermoord te worden; zie Gen. 4:10, en boven Ezech. 16:36, en Ezech. 21:32. Of, Ik zal u tot bloed maken; dat is, u alzo

- toerichten, dat het land vol van uw eigen bloed, en om zo te spreken niet dan louter bloed zal zijn. en het bloed zal u vervolgen; Dat is, doodslag en moord, en voorts de doodslagers. Of, het bloed zal u navolgen, als overal gestort zijnde en vloeiende. alzo gij het bloed niet hebt gehaat, Dat is, moord en doodslag van mijn volk met lust hebt aangezien en bevorderd. zal u het bloed ook vervolgen.
- 7. En Ik zal het gebergte Seir tot de uiterste verwoesting stellen; Of, enkel verwoesting, gelijk Ezech. 35:3, hoewel de Hebreeuwse woorden zijnde van één oorsprong een weinig verschillen. en Ik zal uit hetzelve uitroeien dien, Ik zal het zo woest maken, dat er niemand wonen noch inof uitgaan zal. die er doorgaat, en dien, Ik zal het zo woest maken, dat er niemand wonen noch inof uitgaan zal. die wederkeert.
- 8. En Ik zal zijn bergen met zijn verslagenen vervullen; uw heuvelen, o Edom. en uw dalen, en al uw stromen, in dezelve Of, op bij. zullen de verslagenen van het zwaard liggen. Gelijk boven Ezech. 6:6.
- 9. Tot eeuwige verwoestingen Hebreeuws, verwoestingen der eeuwigheid. zal Ik u stellen, en uw steden zullen niet bewoond worden; Anders: wederkeren. De zin is, dat zij niet herbouwd zullen worden om te bewonen. alzo zult gij weten, dat Ik de HEERE ben.
- 10. Omdat gij zegt: Die twee volken Juda en de tien stammen. en die twee landen zullen mij geworden, en wij zullen ze erfelijk bezitten, Zie onder Ezech. 36:5. ofschoon de HEERE daar ware; Of, ofschoon de HEERE daar geweest is; dat is gewoond heeft. De zin is: Over God, overal, gelijk goddeloze vijanden spreken zij zullen voor ons zijn, wij zijn er nu de naasten toe, niemand zal het ons kunnen ontnemen. Anders: waar de Heere geweest is, verstaande dit van Juda, waar des Heeren tempel

geweest was; vergelijk onder Ezech. 36:2, met de aantekening.

- 11. Daarom, zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE: Ik zal ook handelen naar uw toorn en naar uw nijdigheid, die gij uit uw haat Of, gelijk gij met, of tegen hen gehandeld hebt. tegen hen hebt te werk gesteld; en Ik zal bij hen bekend worden, Bij mijn volk, die alsdan zullen bevinden dat Ik hun vriend ben, als Ik hunne doodvijanden zal hebben uitgeroeid. wanneer Ik u zal gericht hebben. Dat is, gestraft.
- 12. En gij zult weten, dat Ik, de HEERE, Of, dat Ik de HEERE ben, en dat Ik, enz. al uw lasteringen gehoord heb, die gij tegen de bergen Israels gesproken hebt, zeggende: Zij zijn verwoest, zij zijn ons ter spijze gegeven. Zie Deut. 31:17.
- 13. Alzo hebt gij u met uw mond tegen Mij groot gemaakt, Dat is, stout en trots tegen mij gesproken, mij met pochen en snorken als bespot. Zie van deze manier van spreken Ps. 35:26. en uw woorden tegen Mij vermenigvuldigd; Dat is, veel gesnaters tegen mij gevoerd. Het Hebreeuwse woord athar of gnathar heeft de betekenis van menigte, of overvloed van woorden, of zaken, meest in het goede, wanneer het genomen wordt van veel smeken, en ernstig of heftig hebben; waarin menigte van woorden gebruikt wordt of overvloed van allerlei zegen. Zie Gen. 25:21; Exod. 8:8, enz.; Jer. 33:6; maar hier van de trotse snaters en gesnaps, gelijk wanneer iemand gelijk men zegt de vlag voert. Alzo is het boven Ezech. 8:11 gebruikt van den overvloed van het afgodische lk heb reukwerk. het gehoord.
- 14. Alzo zegt de Heere HEERE: Gelijk het ganse land verblijd is, Gelijk het ganseland der Edomieten zich verheugd heeft over Israëls verwoesting, alzo zal Ik hun ganse land daarom ook weder verwoesten. Zie Ezech. 35:15. Anders: als de ganse aarde verblijd is dan zal Ik, enz.; dat is, als er overal blijdschap zal wezen over de weldaden, die Ik

- mijn volk zal bewijzen, voornamelijk door den *Messias*, dan zult gij geplaagd en verwoest zijn. *alzo* Dit woord is hier tot aanvulling van den zin ingevoegd uit Ezech. 35:15. zal lk u de verwoesting aandoen.
- 15. Gelijk gij u verblijd hebt Hebreeuws, naar uwe blijdschap. Vergelijk boven Ezech. 35:11, en elders dikwijls. over de erfenis van het huis Israels, omdat zij verwoest is, alzo zal Ik aan u doen; het gebergte van Seir, en gans Edom, Gelijk het ganse land Edom over Israëls ellende gejuicht heeft, gelijk in Ezech. 35:14 gezegd is. zal geheel een verwoesting worden; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. En gij, mensenkind! profeteer tot de bergen Israels, en zeg: Gij bergen Israels! hoort des HEEREN woord.
- 2. Alzo zegt de Heere HEERE: Omdat de vijand van u zegt: Zie onder Ezech. 36:5. Heah! Zie Job 39:28, en Ps. 35:21, en vergelijk boven Ezech. 25:3, en Ezech. 26:2. zelfs de eeuwige hoogten Hebreeuws, hoogten der eeuwigheid; dat is, oude vermaarde bergen, idem, vaste, durige, enz. Vergelijk Deut. 33:15; Hab. 3:6, met de aantekening. Men zou dit anders ook kunnen duiden op den berg Sion en Moria, waar Davids slot en de tempel geweest waren. Vergelijk Ps. 78:69, en boven Ezech. 35:10. Aldus zou dit een goddeloze roem zijn over God en de verstoring van zijn heiligdom, genoemd God eeuwige woonstede, als zijnde nu in der vijanden macht en bezit vervallen. In het volgende, zijn, Hebreeuws, is, versta, elkeen derzelver hoogten. zijn ons ten erve geworden!
- 3. Daarom profeteer en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Daarom, omdat men u van rondom verwoest Gij bergen van Israël, omsingeld van Ammonieten, Moabieten, Edomieten, Filistijnen, Tyriërs, Sidoniërs, Syriërs, enz. en opgeslokt heeft, Vergelijk Ps. 56:2. opdat gij Of,

- zodat gij geworden zijt, enz. voor het overblijfsel der heidenen De anderen, de rest, die van de algemene verwoestingen overig zijn, of zouden mogen overblijven; alzo Ezech. 36:4,5; vergelijk ook Ezech. 36:36. ten erve zoudt zijn, en gij gebracht zijt op de Hebreeuws, opgebracht. klapachtige lip Hebreeuws, lip der tong; dat is, alsof men zeide, tongachtige lip, dat is klachtige, kakelachtige lip; zulks dat een ieder den mond van u vol heeft en bespottelijk van u spreekt, bijspreuken van u maakt. en in opspraak des volks;
- 4. Daarom, gij bergen Israels! hoort het woord des Heeren HEEREN: Zo zegt de Heere HEERE tot de bergen en tot de heuvelen, tot de stromen en tot de dalen, tot de verwoeste eenzame plaatsen en tot de verlaten steden, die tot een roof en tot een spot geworden zijn voor het overblijfsel der heidenen, die rondom zijn;
- 5. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zo Ik niet Zie boven Ezech. 34:8, met de aantekening en vervul deze rede uit Ezech. 36:7. in het vuur Mijns ijvers Of, in mijn vurigen ijver; te weten voor mijn land en volk; en tegen mijne en hunne vijanden. Vergelijk boven Ezech. 36:1, en onder Ezech. 36:6; boven Ezech. 5:13; Deut. 4:24, met de aantekening. gesproken heb tegen het overblijfsel der heidenen, en tegen het ganse Edom; die Mijn land Kanaän; zie Ps. 68:10; Hos. 9:3; alzo onder Ezech. 36:20. zichzelven Zie boven Ezech. 35:10. ten erve gegeven hebben met blijdschap des gansen harten, met begerige plundering, Hebreeuws, plundering, of versmading der ziel; dat is, verachtende of plunderende mijn volk en land met een innerlijken lust en vurige genegenheid of begeerte, zonder enig medelijden. Zie Ps. 27:12. opdat de landerij Het Hebreeuwse woord betekent voorsteden, landen, of velden, vrije levendige ruimten, plaatsen voor, of buiten en omtrent de steden, of andere gebouwen gelegen,

- hoeven, uithoven, erven, enz.; omdat zij daarvan afgezonderd zijn, waarop het oorspronkelijke Hebreeuwse woord ziet, betekenende ook anderszins uitwerping, uitdrijving, waarom anderen dit aldus overzetten: Om hetzelve land ten roof uit te zetten. Hebreeuws, om, of opdat, deszelfs landerij, of uitzetting, uitwerping, ten roof zou zijn. daarvan ten rove zou zijn! Van mijn land Kanaän.
- 6. Daarom profeteer van het land Israels, en zeg tot de bergen en tot de heuvelen, tot de stromen en tot de dalen: Zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik heb in Mijn ijver en in Mijn grimmigheid gesproken, omdat gij den smaad der heidenen Gelijk boven Ezech. 34:29, en onder Ezech. 36:15. gedragen hebt;
- 7. Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Ik heb Mijn hand opgeheven; Dat is, bij mijzelven gezworen; gelijk mensen bij God zweren met opheffing of opsteking der hand. Zie Gen. 14:22. zo niet de heidenen, die rondom u zijn, zelf hun schande zullen dragen!
- 8. Maar gij, o bergen Israels! gij zult weder *uw* takken geven, Dat is, weder groenen en vruchtbaar worden. en uw vrucht voor Mijn volk Israel dragen, want zij naderen te komen. De Israëlieten zullen haast wederkomen uit de gevangenschap; waarop het voornaamste zal volgen, de verlossing en oprichting der algemene kerk door den *Messias*.
- 9. Want ziet, Ik ben bij u, O gij bergen van Israël, om u te redden en goed te doen. Anders: Ik wil aan u. Welke manier van spreken hier niet gelijk elders, zie Jer. 21:13, en boven Ezech. 13:8 in het kwade, of vijandelijk, maar in het goede en vriendelijk moest genomen worden; gelijk men ook wel somtijds doet in onze taal, wanneer men vijandelijk aan iemand wil, of ook ten beste, om iemand of iets te redden, enz. en Ik zal u aanzien, Of, mijn aangezicht tot u wenden, of keren; dat is, mij uwer genadiglijk aannemen, zendende u den Messias, op

wiens komst en weldaden aan zijne kerk deze profetie meest ziet, gelijk in het vervolg blijkt. en gij zult gebouwd en bezaaid worden.

- 10. En lk zal mensen op u vermenigvuldigen, Hebreeuws, mens, en zo in Ezech. 36:11, mens en beest. Vergelijk onder Ezech. 36:37,38; Jer. 31:27, met de aantekening. het ganse huis Israels, ja, dat geheel; en de steden zullen bewoond, en de eenzame plaatsen bebouwd worden.
- 11. Ja, Ik zal mensen en beesten op u vermenigvuldigen, en zij zullen vermenigvuldigd worden en vruchtbaar zijn; en Ik zal u doen bewonen, als in uw vorige tijden, ja, Ik zal het beter maken Daarom wordt het nieuwe verbond een beter verbond, en de tijd van den Messias tijden der verbetering, of herstelling genoemd, Hebr. 8:6, en Hebr. 9:10, enz. dan in uw beginselen; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 12. En lk zal mensen op u doen wandelen, namelijk Mijn volk Israel, die zullen u erfelijk bezitten, en gij zult hun ter erfenis zijn, en gij zult ze voortaan niet meer beroven. Hebreeuws, niet toedoen haar meer, of voortaan te beroven; te weten van alles wat hun lief is, kinderen, mensen in het algemeen, landvruchten, enz.; zie Jer. 15:7; alzo onder Ezech. 36:13,14,15. De zin is, dat het land niet meer alzo zou gesteld zijn als tevoren, toen de mensen door krijg, honger en pestilentie daarin vergingen, gij van hen en zij van u beroofd werden; waarom de smaadredenen van het land gebruikt werden, die in het volgende verhaald worden. God spreekt het land aan, alsof dat zulks had gedaan, met een verbloemde rede, en ten aanzien van het zeggen der vijanden, die het hielden voor een vervloekt land, waarin niemand kon welvaren of met vrede wonen. Vergelijk Num. 13:32.
- 13. Zo zegt de Heere HEERE: Omdat zij tot u zeggen: Door schimp en spot. Gij zijt een land, dat mensen opeet, en gij zijt een land, dat uw volken Der

- twaalf stammen; alzo in Ezech. 36:14,15, en onder Ezech. 37:22. **berooft**; Zie op Ezech. 36:12.
- 14. Daarom zult gij niet meer mensen opeten, en uw volken niet meer doen struikelen, En dienvolgens beroven; zie boven Ezech. 36:12. spreekt de Heere HEERE.
- 15. En Ik zal maken, dat men den schimp der heidenen Gelijk boven Ezech.
  36:6. niet meer over u hore, en gij zult den smaad der natien niet meer dragen; en gij zult uw volken niet meer doen struikelen, spreekt de Heere HEERE.
- 16. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 17. Mensenkind! het huis Israels, als zij in hun land woonden, toen verontreinigden zij datzelve met hun weg en met hun handelingen; Zie Gen.
  6:12. hun weg was voor Mijn aangezicht als de onreinigheid ener afgezonderde vrouw. Zie Lev. 15:19,24, met de aantekening.
- 18. Daarom goot Ik Mijn grimmigheid over hen uit, Zie Ps. 79:6. om des bloeds wil, dat zij in het land vergoten hadden, Of, op de aarde. en om hun drekgoden, Zie Lev. 26:30. waarmede zij dat verontreinigd hadden.
- 19. En Ik verstrooide hen onder de heidenen, en zij werden verspreid in de landen; Ik oordeelde ze naar hun weg en naar hun handelingen.
- 20. Als zij nu tot de heidenen kwamen, waarhenen zij getogen waren, ontheiligden zij Mijn heiligen Naam, Hebreeuws, den naam mijner heiligheid; en zo in het volgende. De reden is omdat de Israëlieten zelf de oorzaak waren dat God hen uit zijn land verstoten had; hetwelk de vijanden duidden tot Gods oneer, alsof Hij niet machtig genoeg ware geweest om zijn land en volk te bewaren, of niet

getrouw in zijne beloften. Daarbij kwam dit, dat zij overal, waar zij kwamen, alzo zich gedroegen, dat God van hen niet dan oneer behaalde; waardoor Hij veroorzaakt werd dit alles om zijns naams wil te redden, waarvan in het volgende. omdat men van hen zeide: Dezen zijn het volk des HEEREN, en zijn uit Zijn land uitgegaan. Gelijk boven Ezech. 36:5. Anders: zij zijn de een voor de ander na uit hun land uitgegaan; dat is, hebben het moeten ruimen elkeen voor zich, eerst Israël, daarna Juda; het is wat vreemds met dit volk en land.

- 21. Maar Ik verschoonde hen Of, Ik verschoonde mijn heiligen naam. Om Mijn heiligen Naam, dien het huis Israels ontheiligde onder de heidenen, waarhenen zij gekomen waren.
- 22. Daarom zeg tot het huis Israels: Zo zegt de Heere HEERE: Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israels! maar om Mijn heiligen Naam, dien gijlieden ontheiligd hebt onder de heidenen, waarhenen gij gekomen zijt.
- 23. Want Ik zal Mijn groten Naam heiligen, Vergelijk boven Ezech. 28:22. die onder de heidenen ontheiligd is, dien gij in het midden van hen ontheiligd hebt; en de heidenen zullen weten, dat Ik de HEERE ben, spreekt de Heere HEERE, als Ik aan u voor hun ogen zal geheiligd zijn. Of, mij geheiligd hebben; dat is, mijne heiligheid, macht en trouw aan u zal hebben bewezen.
- 24. Want Ik zal u uit de heidenen Eerst, en eensdeels, u Joden met weinig Israëlieten, uit Babel enz.; maar zulks zal een voorbeeld zijn van het groot geestelijk genadewerk, dat Ik doen zal ten tijde van den *Messias* en van het Nieuwe Testament, vergaderende mijn algemene kerk uit de ganse wereld, en die zegenende, gelijk volgt. Vergelijk boven Ezech. 11:17. halen, Hebreeuws, nemen; zie Jer. 37:17; alzo onder Ezech. 37:21. en zal u uit al de landen

- vergaderen; en Ik zal u in uw land brengen.
- 25. Dan zal lk rein water op u sprengen, Het dierbaar bloed van het onbevlekte Lam *Jezus Christus* zal lk u door mijn Woord en mijnen Geest toepassen, tot reiniging uwer zielen. Zie 1 Petr. 1:2,19; Ef. 5:26; Hebr. 9:14; 1 Joh. 1:7, enz. en gij zult rein worden; van al uw onreinigheden Vergelijk onder Ezech. 37:23, en Ezech. 43:7. en van al uw drekgoden zal lk u reinigen.
- 26. En Ik zal u een nieuw hart geven, Zie hiervan boven Ezech. 11:19. en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlesen hart geven.
- 27. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken, dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn rechten zult bewaren en doen.
- 28. En gij zult wonen in het land, dat Ik uw vaderen gegeven heb, en gij zult Mij tot een volk zijn, Zie Deut. 7:6. en Ik zal u tot een God zijn. Zie Gen. 17:7.
- 29. En Ik zal u verlossen van al uw onreinigheden; en Ik zal roepen tot het koren, Allerlei zegen door mijn krachtige werking beschikken, dat elders Gods gebieden genoemd wordt; zie Lev. 25:21; gelijk de Heere ook gezegd wordt de plagen te roepen; zie Ps. 105:16; Jer. 25:29, met de lichamelijke aantekening. Door deze zegeningen worden meest gelijk elders de geestelijke afgebeeld, alzo nochtans dat de godzaligheid ook de belofte heeft van dit leven, zie Joël. 2:23; 1 Tim. 4:8, maar zonder strijd en kruis uit te sluiten zie Ps. 37:1, waarvan onder Ezech. 38. en zal dat vermenigvuldigen, en Ik zal geen honger op u leggen.
- 30. En Ik zal de vrucht van het geboomte en de inkomst des velds vermenigvuldigen; opdat gij de

- smaadheid des hongers niet meer ontvangt onder de heidenen.
- 31. Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen, zie boven Ezech. 6:9, met de aantekening. die niet goed waren; en gij zult een walging van u zelf hebben Hebreeuws, uwe aangezichten, gelijk boven Ezech. 6:9. over uw ongerechtigheden en over uw gruwelen.
- 32. Ik doe het niet om uwentwil, Gij hebt het in het minst niet verdiend; maar Ik doet het uit loutere genade om de eer van mijn heiligen naam. Dit wil God ernstiglijk hebben dat zij weten, den met schaamachtige bekentenis hunner onwaardigheid bekennen zullen; vergelijk 1 Cor. 1:29,30,31; Ef. 2:8,9. spreekt de Heere HEERE, het zij u bekend! Schaamt u en wordt schaamrood van uw wegen, gij huis Israels!
- 33. Alzo zegt de Heere HEERE: Ten dage, als Ik u reinigen zal van al uw ongerechtigheden, dan zal Ik de steden doen bewonen, Met inwoners bezetten. en de eenzame plaatsen zullen bebouwd worden.
- 34. En het verwoeste land zal bebouwd worden, in plaats dat het een verwoesting was, voor de ogen van een ieder, die er doorging.
- 35. En zij zullen zeggen: Dit land, dat verwoest was, is geworden als een hof van Eden; Dat is, *lusthof, paradijs;* vergelijk boven Ezech. 28:13, met de aantekening. en de eenzame, en de verwoeste en verstoorde steden zijn vast *en* bewoond.
- 36. Dan zullen de heidenen, die in de plaatsen rondom u zullen overgelaten zijn, weten, dat Ik, de HEERE, de verstoorde plaatsen bebouw, Of, de verstoorde steden bebouwd, beplant heb. en het verwoeste beplant. Ik, de HEERE, heb het gesproken en zal het doen.

- 37. Alzo zegt de Heere HEERE: Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israels verzocht worden, Of, mij verzoeken, of vragen laten; dat is, hiertoe gewillig voorstellen, hierin mij laten vinden, vergelijk Jes. 65:1, dat Ik terwijl de genade overvloedig en de ruimte groot is, zulks dat er maar mensen schijnen te ontbreken, die ze genieten deze weldaad nog daartoe doe, dat Ik mijne kerk met gelovige mensen, als schapen, uit de Joden en voornamelijk uit de heidenen, vervul. Vergelijk Hoogl. 8:8, enz.; Jes. 49:19,20, en Jes. 54:2, enz. en boven Ezech. 36:10; Joh. 10:16. dat lk het hun doe; Ik zal ze vermenigvuldigen van mensen, Of, als met menschenkudden. als schapen.
- 38. Gelijk de geheiligde schapen, Hebreeuws, schapen der heiligheden. Versta, het offervee, dat bij grote menigte tegen de jaarlijkse feesten binnen Jeruzalem ten offer gebracht werd. gelijk de schapen van Jeruzalem op hun gezette hoogtijden, alzo zullen de eenzame steden vol zijn van mensenkudden; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.

1. De hand des HEEREN was op mij, Zie boven Ezech. 1:3. en de HEERE voerde mij uit in den geest, Dat is, in een gezicht met optrekking van mijnen geest. Anders: zij de hand des Heeren voerde mij uit door den Geest des Heeren. en zette mij neder Hebreeuws, deed mij rusten. in het midden ener vallei; dezelve nu was beenderen. Versta, dorre dode beenderen van verstorven mensen, gelijk volgt. Door dit gezicht en het volgende teken van twee stukjes hout, heeft God willen verzekeren de vervulling der genadebeloften, die in het voorgaande wijdlopig gedaan zijn, zo van de lichamelijke verlossing uit Babel als van de geestelijke door den *Messias* en de vergadering der algemene kerk uit Joden en heidenen, hetwelk alles het begrip en vermogen van den mens teboven ging, om

- zijn volk te leren dat het Hem als den almachtigen God zo licht is zulks alles te volbrengen als doden op te wekken en levend te maken, waarvan God hier een levendig beeld tot het geloof zijner kerk, voorstelt en twee stukjes hout samen te voegen.
- 2. En Hij deed mij Namelijk de Heere; anders mocht de profeet een natuurlijken schrik daarvan gehad hebben, en gevreesd hebben voor ceremonieële onreinheid. bij dezelve voorbijgaan geheel rondom; Hebreeuws, rondom, rondom. en ziet, er waren zeer vele op den grond der vallei; Hebreeuws, aangezicht. en ziet, zij waren zeer dor.
- 3. En Hij zeide tot mij: De Heere. Mensenkind! zullen deze beenderen levend worden? Alsof God zeide: Zouden zij wel kunnen levend worden? weet gij daartoe enig natuurlijk, begrijpelijk middel, raad, of vermogen? dunkt het u wel menselijk, mogelijk te zijn? Vergelijk deze vraag met Job 6:5,6. Anderszins was de zaak van de toekomstige algemene verrijzenis der doden onder Gods volk bekend en buiten twijfel; zie Matth. 22:29, enz.; Hebr. 11:13,14,35. En ik zeide: Heere HEERE, Gij weet het!
- 4. Toen zeide Hij tot mij: Profeteer over deze beenderen, en zeg tot dezelve: Gij dorre beenderen! hoort des HEEREN woord.
- 5. Alzo zegt de Heere HEERE tot deze beenderen: Ziet, Ik zal den geest in u brengen, Dat is, de ziel, in een iegelijk lichaam; alzo Ezech. 37:8,10. Zie Num. 16:22. en gij zult levend worden.
- 6. En Ik zal zenuwen op u leggen, Hebreeuws, geven. en vlees op u doen opkomen, en een huid over u trekken, en den geest in u geven, en gij zult levend worden; en gij zult weten, dat Ik de HEERE ben.
- 7. Toen profeteerde ik, gelijk mij bevolen was, en er werd een geluid, Dit waren tekenen en boden van Gods tegenwoordige majesteit en krachtige

- werking, gelijk in het volgende de wind. als profeteerde, en ik ziet een beroering! Of, schudding, beving, beweging. Anders: aardbeving, waarvan het Hebreeuwse woord veel gebruikt wordt; doch ook van andere beroerten, gelijk onder Ezech. 38:19,20; Nah. 3:2. en de beenderen naderden, elk been tot zijn been. Zodat de beenderen, die in het leven bij elkander in elk lichaam geweest waren, in dit gezicht weder samenkwamen; een levendige afbeelding van hetgeen God zal werken in de opstanding der doden.
- 8. En ik zag, en ziet, en er werden zenuwen op dezelve, en er kwam vlees op; en Hij trok een huid boven over dezelve, maar er was geen geest in hen. Gelijk boven Ezech. 37:5.
- 9. En Hij zeide tot mij: Profeteer tot den geest; Dat is, verkondig in mijnen naam dat Ik door mijn goddelijke kracht de zielen zal wederbrengen in deze dode lichamen, enz. Sommigen verstaan door het woord geest den wind, en alzo in het volgende van Ezech. 37:9. Niet dat de wind den doden het leven of de ziel kan inblazen of geven; maar dat het God belieft den wind te gebruiken tot een voorbode zijner krachtige werking, om de gelijkheid, die er enigszins is tussen de werking Gods en de kracht van den wind, en het geblaas van den wind, waarvan in het volgende en het geblaas of adem, dat de ziel voortbrengt in den levende. Vergelijk Hand. 2:2, en Joh. 20:22, enz. profeteer, mensenkind! en zeg tot den geest: Zo zegt de Heere HEERE: Gij geest! kom aan van de vier winden, Dat is, van de vier hoeken of delen der wereld. Zie boven Ezech. 5:10. en blaas in deze gedoden, Of, op, of blaas deze gedoden aan. opdat zij levend worden.
- 10. En ik profeteerde, gelijk als Hij mij bevolen had. Toen kwam de geest in hen, Dat is, ziel, gelijk boven Ezech. 37:5. en zij werden levend en stonden op hun voeten, een gans zeer groot heir. Hebreeuws, zeer zeer.

- 11. Toen zeide Hij mij: tot Mensenkind! deze beenderen zijn het ganse huis Israels; ziet, zij zeggen: Onze beenderen zijn verdord, Daar is zo weinig hoop van onze verlossing uit Babel en de wederkomst in ons land, als er is dat dode, begraven en verrotte mensen en hun verdorde beenderen weder zouden levend worden. Deze redenen van ongeloof en mistroostigheid waren de aanleiding, en geven het oogmerk te kennen van het voorgaande gezicht. en onze verwachting is verloren, wij zijn afgesneden. Gelijk takken, die afgesneden zijn en van den wortel geen sap kunnen trekken, moetende dienvolgens vergaan.
- 12. Daarom, profeteer en zeg tot hen:
  Zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal
  uw graven openen, en zal ulieden uit
  uw graven doen opkomen, o Mijn
  volk! en Ik zal u brengen in het land
  Israels.
- 13. En gij zult weten, dat Ik de HEERE ben, als Ik uw graven zal hebben geopend, en als Ik u uit uw graven zal hebben doen opkomen, o Mijn volk!
- 14. En Ik zal Mijn Geest in u geven, en gij zult leven, en Ik zal u in uw land zetten; en gij zult weten, dat Ik, de HEERE, Anders: dat Ik de HEERE ben, Ik heb het gesproken en zal het doen. dit gesproken en gedaan heb, spreekt de HEERE.
- 15. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 16. Gij nu, mensenkind! neem u een hout, Ene roede, of plat hout; vergelijk Num. 17:2, enz. en schrijf daarop: Voor Juda, en voor de kinderen Israels, zijn metgezellen; Versta, Benjamin en Levi. Zie 2 Kron. 11:12,13. en neem een ander hout, Ene roede, of plat hout; vergelijk Num. 17:2, enz. en schrijf daarop: Voor Jozef, het hout van Efraim, en van

- het ganse huis Israels, zijn metgezellen.
- 17. Doe gij ze dan naderen, Dat is, breng hen nabij en tot elkander, dat zij één worden. het een tot het ander tot een enig hout; en zij zullen tot een worden in uw hand.
- 18. En wanneer de kinderen uws volks Zie boven Ezech. 3:11. tot u zullen spreken, zeggende: Zult gij ons niet te kennen geven, wat u deze dingen zijn? Dat is, wat zij beduiden of betekenen, en wat Gij daarmede meent, wat daardoor te verstaan zij; zie boven Ezech. 24:19.
- 19. Zo spreek tot hen: Alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal het hout van Jozef, Dat is, Jozefs nakomelingen, of Efraïmieten met hun bijgevoegde stammen, die door dit hout samen betekend werden. dat in Efraims hand geweest is, Dat is, de tien stammen, waarvan Efraïm hoofd geweest het tevoren was, toebehoorde. en van de stammen Israels, zijn metgezellen, nemen, en Ik zal dezelve met hem voegen tot het hout van Juda, en zal ze maken tot een enig hout; en zij zullen een worden in Mijn hand. Gelijk de verdeeldheid en vijandschap tussen Juda en Efraïm waarvan Samaria de hoofdstad was als ene afbeelding was van de twee vijandelijke gedeelten der mensen, namelijk Joden en heidenen, alzo was de vereniging van dezelve een afbeelding of voorbeeld van de vereniging der algemene kerk, of van alle uitverkorenen in de ganse wereld, uit Joden en heidenen, door enen Geest en een geloof, onder een Hoofd, Koning en Zaligmaker, welke is onze Heere Jezus Christus, de beloofde Messias. Of nu wel enige van de tien stammen zich met Juda gevoegd hebben, en alzo samen uit Babel zijn opgetogen 1 Kron. 9:3, zo heeft nochtans de rechte geestelijke vereniging haar aanvang genomen ten tijde des Heeren Christus en van zijne apostelen, zie Joh. 4:9,21,23,35,39,41; Hand. 2:9,10,11, en Hand. 8:5,14, en Hand. 9:31, en is voorts vervolgd onder de Joden, en voornamelijk

- onder de heidenen, en zal duren tot aan het einde der wereld, totdat gans geestelijk Israël is beroepen, in Gods hand, dat is, in den Heere Christus, die in dezen des Vaders knecht is, in wiens hand Hij alles heeft overgegeven en tot wien Hij alle uitverkorenen trekt in één lichaam of ééne kerk verenigd en behouden. Zie Matth. 28:19; Hand. 1:8; Rom. 11:25,26; Ef. 2:13, enz. # Mt 28.19 Ac 1.8 Ro 11.25,26 Eph 2.13
- 20. De houten nu, op dewelke gij zult geschreven hebben, zullen in uw hand zijn voor hunlieder ogen. Gelijk den profeet dikwijls belast werd, hetgeen hun van God was geopenbaard het volk alzo levendig en als metterdaad af te beelden en voor ogen te stellen. Vergelijk boven Ezech. 12:3,4, enz., met de aantekening; Jer. 27:2, enz.
- 21. Spreek dan tot hen: Zo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik zal de kinderen Israels halen Gelijk boven Ezech. 36:24. uit het midden der heidenen, Of, van tussen. waarhenen zij getogen zijn, en zal ze vergaderen van rondom, en brengen hen in hun land; Het geestelijk Kanaän, Jeruzalem, den berg Zion, dat is, in Gods kerk, eerst de strijdende, daarna de triomferende, zie Gal. 4:25,26; Hebr. 12:22 afgebeeld door het aardse, waar God de Joden eerst weder inbracht uit Babel.
- 22. En Ik zal ze maken tot een enig volk in het land, op de bergen Israels; en zij zullen allen te zamen een enigen Koning tot koning hebben; Den Messias, onzen Heere Jezus Christus. en zij zullen niet meer tot twee volken zijn, noch voortaan meer in twee koninkrijken verdeeld zijn. Hebreeuws alsof men zeide: Gehalveerd zijn.
- 23. En zij zullen zich niet meer verontreinigen met hun drekgoden, Zie Lev. 26:30. en met hun verfoeiselen, Zie boven Ezech. 20:7. en met al hun overtredingen; Of, enige. en Ik zal ze verlossen uit al hun woonplaatsen,

- in dewelke zij gezondigd hebben, Namelijk in Babel, Egypte, enz. Zie Jer. 44:8; boven Ezech. 14:3, en Ezech. 20:30,39, enz. en zal ze reinigen; zo zullen zij Mij tot een volk zijn, en Ik zal hun tot een God zijn.
- 24. En Mijn Knecht David Zie boven Ezech. 34:23. zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen een Herder hebben; Zie Joh. 10:16. en zij zullen in Mijn rechten wandelen, en Mijn inzettingen bewaren en die doen.
- 25. En zij zullen wonen in het land, dat Ik Mijn knecht Jakob gegeven heb, waarin uw vaders gewoond hebben; ja, daarin zullen zij wonen, zij en hun kinderen, en hun kindskinderen tot in eeuwigheid, en Mijn Knecht David zal hunlieder Vorst zijn tot in eeuwigheid.
- Zie boven Ezech. 34:25. met hen maken, het zal een eeuwig verbond met hen zijn; en lk zal ze inzetten Inbrengen, plaatsen, endoen blijven en beklijven in mijne kerk. Hebreeuws, geven. en zal ze vermenigvuldigen, en lk zal Mijn heiligdom Deze manier van spreken is genomen van den staat van het Oude Testament, gelijk elders dikwijls betekenende de genaderijke inwoning Gods onder en in zijne kerk, met zijn woord, Geest, gunst en zegen; zie Lev. 26:12; 1 Cor. 3:16; 2 Cor. 6:16; Ef. 2:21,22; Openb. 21:3. in het midden van hen zetten tot in eeuwigheid.
- 27. En Mijn tabernakel zal bij hen zijn, en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.
- 28. En de heidenen zullen weten, dat Ik de HEERE ben, Die Israel heilige, als Mijn heiligdom in het midden van hen zal zijn tot in eeuwigheid.

- 1. Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:
- 2. Mensenkind! zet uw aangezicht zie boven Ezech. 6:2. tegen Gog, Door dezen Gog kan men vooreerst en eensdeels verstaan de koningen van Syrië en Klein-Azië, bijzonderlijk den beruchten tiran Antiochus Epifanes, die ten tijde der Maccabeën het Joodse volk gruwelijk heeft getiranniseerd, en allerlei volk in zijne krijgsheiren gevoerd; te meer, omdat de wrede Scyten afkomstig van Magog of Tartaren, enz. niet lang vóór den tijd dezer profetieën Euseb. in Chron. gelijk Nebukadnezar elders bezig was, zie Jer. 49:35, waren doorgedrongen tot in Syrië en aan het Joodse land en de stad Scytopolis, dat is, stad der Scyten, Plin. lib. 5, cap. 18, den naam hebben gegeven, en de afgodische stad Hierapolis, den naam van Magog, Plin. lib. 5, cap. 23, naar hun voorvader en hun land Gen. 10:2; en buiten dat, de naam van den koning Gug, of Gyg, dat is, Gyges, overeenkomende met Gog, aldaar welbekend was, en Antiochus deze zijn vreemde voorzaten in wreedheid gans gelijk. Ten tweede en voornamelijk moet men door Gog en Magog wijders verstaan alle vijanden der kerk van het Nieuwe Testament, en bijzonderlijk den *Anti-christ* met zijn gansen aanhang, die in Scytische wreedheid en bloedige vervolgingen van de kerk die allen teboven gaat. Vergelijk Openb. 20:8, enz. Sommigen verstaan bijzonderlijk den Turk. het land van Magog, Of, Gog des lands van Magog, of uit het land Magog. den hoofdvorst Anders, vorst en hoofd, of vorst des hoofds, of der hoofden van, enz. Het is zoveel als souverein, monarch, grote chan. van Mesech en Tubal; Zie van deze beide Gen. 10:2, en boven Ezech. 27:13. en profeteer tegen hem,
- 3. En zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik *wil* aan u, o Gog, Zie boven Ezech. 13:8. gij hoofdvorst van Mesech en Tubal!
- 4. En Ik zal u omwenden, Wenden en keren, gelijk men een paard met den toom, of de vissen met haken en angels, omwendt. en

- haken in uw kaken leggen, Zie boven Ezech. 29:4. en lk zal u uitvoeren, Door mijn verborgen regering zult gij daaraan willen en moeten, opdat Ik eer aan u behale; vergelijk onder Ezech. 38:16,17. mitsgaders uw ganse heir, paarden en ruiteren, die altemaal volkomen wel gekleed zijn, Hebreeuws, geklede, of beklede der volkomenheid; dat is, uitermate en wel toegerust en van alles wel voorzien. een grote vergadering, met rondas en schild, die altemaal zwaarden handelen;
- 5. Perzen, Moren en Puteers met hen, Gelijk boven Ezech. 27:10. die altemaal schild en helm *voeren*;
- 6. Gomer en al zijn benden, Zie Gen. 10:2. en het huis van Togarma, Zie Gen. 10:3, boven Ezech. 27:14. aan de zijden van het noorden, en al zijn benden; vele volken met u.
- 7. Zijt bereid en maakt u gereed, Dit is ene beschimping van Gogs grote toerusting. gij en uw ganse vergadering, die tot u vergaderd zijn; en wees gij hun tot een wacht. Wees als hunlieder wachter, pas op hen, doe uw best om hun kloekelijk voor te gaan en te beschermen; spottenderwijze gesproken.
- 8. Na vele dagen zult gij bezocht worden; Dat is, gestraft, zie Gen. 21:1. in het laatste der jaren Ten tijde die van mijne profeten is voorzegd, na de verlossing uit Babel, en inzonderheid na de komst van den Messias. zult gij komen in het land, wedergebracht is van dat het zwaard, Dat is, welks inwoners wedergebracht zullen zijn, enz., dat is verlost uit Babel, alzo in het volgende; en inzonderheid alle gelovigen, die door den Messias ten tijde van het Nieuwe Testament geestelijk zullen verlost zijn, en in Gods kerk, door de bergen van Israël afgebeeld met een geestelijk vertrouwen wonen en uit vele vervolgingen behouden zijn. vergaderd is uit vele volken, op de bergen Israels, die steeds

- verwoesting geweest zijn; als hetzelve *land* uit de volken zal uitgevoerd zijn, en zij allemaal zeker zullen wonen. Dat is, inwoners, zonder achterdenken en in vrede zullen leven in hun land; vergelijk Ezech. 38:11.
- 9. Dan zult gij optrekken, gij zult aankomen als een onstuimige verwoesting, gij zult zijn als een wolk, om het land te bedekken; gij en al uw benden, en vele volken met u.
- 10. Alzo zegt de Heere HEERE: Te dien dage zal het ook geschieden, dat er raadslagen in uw hart zullen opkomen, Hebreeuws, woorden, dingen; maar het Hebreeuwse woord wordt ook elders voor raadslagen genomen; zie 1 Kon. 1:7, met de aantekening. en gij zult een kwade gedachte denken,
- 11. En zult zeggen: Bij uzelven, dat is denken en voornemen. Ik zal optrekken naar dat dorpland, Waar geen bemuurde vaste steden in zijn, gelijk volgt; waar men in rust, in stilte zonder kwaad achterdenken leeft, gelijk Ezech. 38:8. ik zal komen tot degenen, die in rust zijn, die zeker wonen, die altemaal wonen zonder muur, en grendel noch deuren hebben.
- 12. Om buit te buiten, en om roof te roven; om uw hand te wenden Dat is, uwe macht uit te strekken; alzo 2 Sam. 8:3; zie aldaar. tegen de woeste plaatsen, die nu bewoond zijn, en tegen een volk, dat uit de heidenen verzameld is, dat vee en have verkregen heeft, Hebreeuws eigenlijk, is makende. Wonende in het midden des lands. Of, op de hoogte. Hebreeuws, den navel. Zie Richt. 9:37.
- 13. Scheba, en Dedan, Zie van beiden Gen. 10:7; idem boven Ezech. 27:15,20,22. en de kooplieden van Tarsis, Gelijk boven Ezech. 27:12,25. Zie Gen. 10:4. en alle hun jonge leeuwen Versta, scherpe

- en gewinzuchtige kooplieden en handelaars, die naar den roof haken als jonge leeuwen, die zullen zich bij u voegen en u volgen, om mededeel aan den buit van Israël te hebben. zullen tot u zeggen: Komt gij, om buit te buiten? hebt gij uw vergadering vergaderd, om roof te roven? om zilver en goud weg te voeren, om vee en have weg te nemen, om een groten buit te buiten?
- 14. Daarom profeteer, o mensenkind! en zeg tot Gog: Zo zegt de Heere HEERE: Zult gij het, te dien dage, als Mijn volk Israel zeker woont, niet gewaar worden? Dat is, mijn toorn en straf ondervinden of ervaren? uit vergelijking van Ezech. 38:16,18; ja gewisselijk, wil de Heere zeggen, gij zult ervaren wat het is, mijn gerust en stil volk te storen.
- 15. Gij zult dan komen Of, zult gij niet komen? enz., vragenderwijze, gelijk in het einde van Ezech. 28:14, alzo in het volgende. uit uw plaats, uit de zijden van het noorden, gij en vele volken met u; die altemaal op paarden zullen rijden, een grote vergadering, en een machtig heir;
- 16. En gij zult optrekken tegen Mijn volk Israel, als een wolk, om het land te bedekken; in het laatste der dagen zal het geschieden; dan zal Ik u aanbrengen tegen Mijn land, opdat de heidenen Mij kennen, als Ik aan u, o Gog! voor hun ogen zal geheiligd worden. Gelijk boven Ezech. 28:22; vergelijk onder Ezech. 39:27, enz.
- 17. Zo zegt de Heere HEERE: Zijt gij die, Dat is, gij zijt zekerlijk diezelfde, en daarom zult gij alzo doen, en het zal u eindelijk zo gaan, als Ik besloten en door mijne dienstknechten geprofeteerd heb, onder verscheidene titels en benamingen van de vijanden mijner kerk. *van* welken Ik in verleden dagen gesproken heb, door den dienst Mijner knechten,

- Hebreeuws, hand. de profeten Israels, die in die dagen geprofeteerd hebben, Anders: die in de dagen van die jaren geprofeteerd hebben. jaren lang, dat Ik u tegen hen zou aanbrengen? Israël, mijn volk.
- 18. Maar het zal geschieden te dien dage, ten dage als Gog tegen het land Israels zal aankomen, spreekt Heere HEERE, dat de Mijn grimmigheid Mijn in neus zal opkomen. Of, aangezicht, gelaat. Menselijk van God gesproken om zijn ijver en toorn uit te drukken.
- 19. Want Ik heb gesproken Anders: *Ik* zal spreken. in Mijn ijver, Over en voor mijn volk, en tegen zijne vijanden. in het vuur Mijner verbolgenheid: Zo er niet, Een afgebroken rede, in het eedzweren gebruikelijk; zie boven Ezech. 34:8. te dien dage, een groot beven zal zijn in het land Israels!
- 20. Zodat van Mijn aangezicht Dat is, verschrikkelijke tegenwoordigheid, toornigheid zie Ps. 21:10, die ik door mijne oordelen over deze vijanden zal bewijzen, waardoor zich alles om zo te spreken zal ontzetten en schrikken wat er is. Figuurlijke manier van spreken. beven zullen de vissen der zee, en het gevogelte des hemels, en het gedierte des velds, en al het kruipend gedierte, dat op het aardrijk kruipt, en alle mensen, die den aardbodem op zijn; Hebreeuws, aangezicht. en de bergen zullen nedergeworpen worden, en de steile plaatsen Of, trappen, ophangen, hoge torens. zullen nedervallen, en alle muren Hebreeuws, muur zal, enz. zullen ter aarde nedervallen.
- 21. Want Ik zal het zwaard over hem roepen Dat is, krijg, moord en verwoesting zal Ik over Gog beschikken. Zie Jer. 25:29. Op al Mijn bergen, Of, voor, dat is, ten beste, om den wil mijner bergen, dat is, mijner kerk. spreekt de Heere HEERE; het zwaard

- van een ieder zal tegen zijn broeder zijn. Der vijanden. Dit ziet op de vijandschap en oorlogen, die tussen de koningen van Syrië gerezen zijn, waardoor zij elkander bedorven en verwoest hebben; evenzo hebben dikwijls de dienaars van den Antichrist gedaan, tot verlossing en rust van Gods kerk. Vergelijk wijders de historiën Richt. 7:22; 2 Kron. 20:23.
- 22. En Ik zal met hem rechten, door pestilentie en door bloed; Dat is, doodslag en moord. en Ik zal een overstelpenden plasregen, en grote hagelstenen, Zie Ps. 11:6, en boven Ezech. 13:11, met de aantekening. Vuur en zwavel regenen op hem, en op zijn benden, en op de vele volken, die met hem zullen zijn.
- 23. Alzo zal Ik Mij groot maken, Dat is, bewijzen dat Ik de God *Israëls*, de enige ware, almachtige, getrouwe en rechtvaardige God ben, die mijn volk wel om den wil hunner zonden kastijd, doch niet verlaat, maar eindelijk verlost, en al hunne vijanden demp, en maak dat men mij daarvoor kenne en roeme. Vergelijk boven Ezech. 38:16, en Openb. 15:3,4. en Mij heiligen, en bekend worden voor de ogen van vele heidenen; en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.

- 1. Voorts, gij mensenkind! profeteer tegen Gog, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik wil aan u, o Gog, Zie boven Ezech. 38:2,3. hoofdvorst van Mesech en Tubal!
- 2. En Ik zal u omwenden, Gelijk boven Ezech. 38:4. en een zeshaak in u slaan, Hebreeuws eigenlijk alsof men zeide: Ik zal u zessen, dat verscheidenlijk wordt overgezet. Hetgeen hier in den tekst gesteld is, is genomen uit vergelijking met Ezech. 38:4; waar God zeide: Ik zal u omwenden en haken in uwe kaken, of kieuwen doen. Waarop Hij hier schijnt te willen zeggen: Ik zal u als met zes haken, of een zeshakigen haak, alzo vasthouden, voeren en omleiden naar mijnen wil, dat gij mij niet zult ontkomen, of buiten

den cirkel mijner regering springen, maar uwe straf ontvangen ter plaatse, waarheen Ik u, als een veroordeelden misdadiger, zal voeren; gelijk men bij de heidenen wel gewoon was den misdadiger met een ingeslagen haak te voeren of voort te trekken. Sommigen vertalen het: Ik zal u zesvoudig straffen, te weten met de zes plagen, die Ezech. 38:22 verhaald zijn. Anders: Ik zal maar het zesde deel van u, of een deel van zessen overlaten, of, bij zessen slaan; of, Ik zal u zo behandelen, gelijk men den zesden idem, tienden, twintigsten, enz. van de gevangenis in den oorlog wel placht te doen, dat is, doden, enz. en u optrekken uit de zijden van het noorden, en Ik zal u brengen op de bergen Israels.

- 3. Maar Ik zal uw boog uit uw linkerhand slaan, Dat is, Ik zal u alle krijgsmacht en moed benemen, uwe wapenen verijdelen, of u als ontwapenen, en alzo voor uwen vijand vellen. en Ik zal uw pijlen uit uw rechterhand doen vallen.
- 4. Op de bergen Israels zult gij vallen, Of, *liggen*, gelijk elders. gij en al uw benden, en de volken, die met u zijn; Ik heb u aan de roofvogelen, Hebreeuws, *roofvogel*. aan het gevogelte van allen vleugel, Dat is, allerlei, gelijk onder Ezech. 39:17. en aan het gedierte des velds ter spijze gegeven.
- 5. Op het open veld zult gij vallen; Hebreeuws, aangezicht des velds. Want lk heb het gesproken, spreekt de Heere HEERE.
- 6. En Ik zal een vuur zenden in Magog, Van den oorlog, de plagen en ellenden, voortkomende uit het vuur van mijn toorn, boven Ezech. 38:18,19. Zie Amos 1:4, enz. en onder degenen, die in de eilanden zeker wonen; Zie Ps. 72:10. en zij zullen weten, dat Ik de HEERE ben.
- 7. En Ik zal Mijn heiligen Naam Hebreeuws, naam mijner heiligheid, alzo in het volgende, dat is, mijzelven met mijne macht, gerechtigheid, goedheid, heerlijkheid, enz. in het midden van Mijn volk

- Israel bekend maken, en zal Mijn heiligen Naam Hebreeuws, naam mijner heiligheid, alzo in het volgende, dat is, mijzelven met mijne macht, gerechtigheid, goedheid, heerlijkheid, enz. niet meer laten ontheiligen; Zie Lev. 18:21; boven Ezech. 20:9. en de heidenen zullen weten, dat Ik de HEERE ben, de Heilige in Israel.
- 8. Ziet, het komt en zal geschieden, Zekerlijk, zonder feil, zal dit alles vervuld worden. spreekt de Heere HEERE; dit is de dag, *van* welken Ik gesproken heb.
- 9. En de inwoners der steden Israels uitgaan, Om den buit der zullen verslagenen te verzamelen. en *vuur* stoken en branden Dit is hier ingevoegd uit het volgende, en men moet dit lange branden en vuur stoken, alsook de volgende grote ruimte van de plaats der begrafenis voor Gog en zijn hoop, idem de moeite en langen tijd van het begraven, nemen als een figuurlijke afmaling van de grootheid en verschrikkelijkheid der nederlaag. van de wapenen, zo *van* schilden rondassen, Hebreeuws, schild, rondas, enz. in het getal van één. van bogen en van pijlen, zo van handstokken als van spiesen; Of, slangen. en zij zullen daarvan vuur stoken zeven jaren;
- 10. Zodat zij geen hout uit het veld zullen dragen, noch uit de wouden houwen, maar van de wapenen vuur stoken; en zij zullen beroven degenen, die hen beroofd hadden, en plunderen, die hen geplunderd hadden, spreekt de Heere HEERE.
- 11. En het zal te dien dage geschieden, dat Ik aan Gog aldaar een grafstede in Israel zal geven, het dal der doorgangers Van deze plaats wordt nergens meer in de Heilige Schrift vermeld. Enigen menen dat de naam aan deze plaats gegeven is van de doorgangers, onder Ezech. 39:14,15, of het kan ene vallei geweest zijn, waar de gewone pas was langs de zee

- Cinnereth, of Gennesareth, naar Syrië, enz., in het noordoosten; of bij de Dode zee naar Egypte, Arabië, enz. in het zuidoosten van Kanaän. De lezer kan hiermede vergelijken Joël. 2:20. Sommigen verstaan de laagten in Gilead in het oosten over de Jordaan, waar de kooplieden veel doorreisden en handelden; zie Gen. 37:25. naar het oosten der zee; en datzelve zal den doorgangers den neus stoppen; en aldaar zullen zij begraven Gog en zijn ganse menigte, en zullen het noemen: Het dal van Gogs menigte. Hebreeuws, Ge Hamon Gog.
- 12. Het huis Israels nu zal hen begraven, Hebreeuws, zullen zij. om het land te reinigen, Van de dode lichamen, die naar de wet der ceremoniën de aarde verontreinigden en daarom begraven moesten worden. Zie Deut. 21:23. zeven maanden lang.
- 13. Ja, al het volk des lands zal begraven, Hebreeuws, zullen. en het zal hun tot een naam zijn, Dat is, roem en eer. Vergelijk boven Ezech. 34:29, en de aantekening aldaar. ten dage als lk zal verheerlijkt zijn, Of, mij zal verheerlijkt hebben; te weten door mijn oordeel over deze vijanden mijner kerk. Spreekt de Heere HEERE.
- 14. Ook zullen zij mannen Hebreeuws, mannen, of lieden der gestadigheid, of gedurigheid; dat is, die steeds rondom in het land trekken, om orde te stellen op de begraving van allen, die hier of daar mogen zijn overgebleven, na de algemene begrafenis maanden, gelijk der zeven volgt. uitscheiden, Want zij waren naar de wet onrein, die met doden te doen hadden; Num. 19:11, enz. die gestadig door het land doorgaan, en doodgravers met de doorgangers, om te begraven degenen, die op den aardbodem zijn overgelaten, Anders: die met doorgangers begraven degenen, die op den aardbodem zijn overgelaten; verstaande dat zij ook den reizenden man daartoe mede

- zouden gebruiken, bij gelegenheid. om dien te reinigen; ten einde van zeven maanden zullen zij onderzoek doen.
- 15. En deze doorgangers zullen door het land doorgaan, en *als iemand* een mensenbeen ziet, zo zal hij een merkteken daarbij oprichten; Hebreeuws, *bouwen*; opdat de doodgravers dat ziende, het voorzegde been mogen begraven. totdat de doodgravers hetzelve zullen hebben begraven in het dal van Gogs menigte.
- 16. Ook zo zal de naam der stad Die in of aan dat dal zal gelegen zijn, waarin de begravers, gedurende dien tijd, bijeenkwamen. Anders: de stad Jeruzalem zal een naam hebben van de menigte; te weten van deze verslagenen. Hamona zijn. Dat is, menigte, gelijk boven Ezech. 39:11. Alzo zullen zij het land reinigen.
- 17. Gij dan, mensenkind! zo zegt de Heere HEERE: Zeg tot het gevogelte van allen vleugel, Dat is, allerlei; gelijk boven Ezech. 39:4. Dit dient al wijder tot afbeelding van deze grote nederlaag. Vergelijk boven Ezech. 39:9, en voorts Jes. 18:6; Jer. 12:9, enz. en tot al het gedierte des velds: Vergadert u, en komt aan, verzamelt u van rondom, tot Mijn slachtoffer, Zie Jes. 34:6; Jer. 46:10; Zef. 1:7,8, met de aantekening, en van het Hebreeuwse woord, Gen. 31:54. slachtmaal, slachtmaaltijd, uit Openb. 19:17, en hier, onder Ezech. 39:20. dat Ik voor u geslacht heb, een groot slachtoffer, Zie Jes. 34:6; Jer. 46:10; Zef. 1:7,8, met de aantekening, en van het Hebreeuwse woord, Gen. 31:54. Of, slachtmaal, slachtmaaltijd, uit Openb. 19:17, en hier, onder Ezech. 39:20. op de bergen Israels, en eet vlees, en drink bloed.
- 18. Het vlees der helden zult gij eten, en het bloed van de vorsten der aarde drinken; der rammen, Dat is, uitgelezenste van allerlei staat of rang, die tegen Gods volk gestreden hebben; vergelijk Jes. 34:6. der lammeren, en bokken,

- en varren, die altemaal gemesten van Basan zijn. Of, vetaards; dat is, gelijk vette gemeste beesten van Basan. Vergelijk Ps. 22:13, met de aantekening.
- 19. En gij zult het vette eten tot verzadiging toe, en bloed drinken tot dronkenschap toe; van Mijn slachtoffer, dat Ik voor u geslacht heb.
- 20. En gij zult verzadigd worden aan Mijn tafel van *rij* paarden en wagen *paarden*, van helden en alle krijgslieden, Dat is, allerlei, of alle deze, o vele dappere mannen van oorlog. Hebreeuws, *heldkrijgsman*. spreekt de Heere HEERE.
- 21. En lk zal Mijn eer zetten onder de heidenen; Dat is, klaarlijk doen blijken. geven; Hebreeuws eigenlijk, doch wordt alzo Hebreeuwse woord van zaken verscheidenlijk gelegenheid gebruikt. Zie wijders Ezech. 39:23. en alle heidenen zullen Mijn oordeel zien, dat Ik gedaan heb, en Mijn hand, die Ik aan hen gelegd heb. Mits hen de vijanden te doden. Zie Gen. 37:22. Of, mijne plagen, die Ik hun heb aangedaan. Zie Job 13:21.
- 22. En die van het huis Israels zullen weten, dat Ik, de HEERE, hunlieder God ben, van dien dag af en voortaan.
- 23. En de heidenen zullen weten, dat die van het huis Israels gevankelijk zijn weggevoerd om ongerechtigheid, Hetwelk bij de heidenen zal strekken tot mijne eer, dewijl Ik door de rechtvaardige straf van mijn volk mijne heiligheid en gerechtigheid bewezen heb, gelijk daarna mijne waarheid en trouw door hun genadige verlossing. omdat zij tegen Mij hadden overtreden, en dat Ik Mijn aangezicht voor hen verborgen heb, Zie Deut. 31:17. en heb ze overgegeven in de hand hunner wederpartijders, zodat zij altemaal Een grote menigte, in alle omstreken des

- lands, van allerlei stand of rang. door het zwaard gevallen zijn;
- 24. Naar hun onreinigheid en naar hun overtredingen heb Ik met hen gehandeld, en Ik heb Mijn aangezicht voor hen verborgen.
- 25. Daarom zo zegt de Heere HEERE: Nu zal lk Jakobs Dat is, al haast. Zie Hos. 10:3. gevangenen wederbrengen, Hebreeuws, gevangenis. en zal Mij ontfermen over het ganse huis Israels, en lk zal ijveren over Mijn heiligen Naam; Hebreeuws, naam mijner heiligheid.
- 26. Als zij hun schande zullen hebben, gedragen al hun en **overtreding**, Dat is, derzelver straf; vergelijk Lev. 5:1, enz. met dewelke zij tegen Mij hebben overtreden, toen zij in hun land zeker woonden, Toen het hun welging, bij goede dagen, als het hun betaamde dankbaar jegens mij te zijn. en er niemand was, die hen verschrikte.
- 27. Als Ik hen zal hebben wedergebracht uit de volken, en hen vergaderd zal hebben uit de landen hunner vijanden, en Ik aan hen geheiligd zal zijn Gelijk boven Ezech. 38:16. voor de ogen van vele heidenen;
- 28. Dan zullen zij weten, dat Ik, de HEERE, hunlieder God ben, dewijl Ik ze gevankelijk heb doen wegvoeren onder de heidenen, maar heb ze weder verzameld in hun land, en heb aldaar niemand van hen meer overgelaten. Niet een van de mijnen, van mijn uitverkoren volk, heb Ik onverlost gelaten of vergeten en overgezien, maar hun allen tezamen, en een iegelijk in het bijzonder, getrouwelijk mijn heil bewezen.
- 29. En Ik zal Mijn aangezicht voor hen niet meer verbergen, wanneer Ik Of, want, of omdat Ik mijnen Geest Zie Joël. 2:28; Hand. 2:17, waaruit blijkt dat deze en andere dergelijke genadebeloften zien op de algemene kerk van Jezus

Christus; gelijk de straffen der vijanden van het Oude en Nieuwe Testament door elkander in de profetische Schriften gesprengd en gemengd worden, alzo ook de beloften, aan beide kerken gedaan. En gelijk de vijanden van het Oude en Nieuwe Testament één lichaam uitmaken, alzo maken ook de gelovigen of de kerken van beiden één lichaam, en behoren tot één schaapstal, niettegenstaande de verscheidenheid der bediening, enz. waarvan het Hoofd en de Herder is de Heere Christus, de ware Messias. Zie Joh. 10:16; Rom. 4:16,17,23,24; Ef. 2:12,13,19, enz. zal hebben uitgegoten, enz. Mijn Geest Zie Joël. 2:28; Hand. 2:17, waaruit blijkt dat deze en andere dergelijke genadebeloften zien op de algemene kerk van Jezus Christus; gelijk de straffen der vijanden van het Oude en Nieuwe Testament door elkander in de profetische Schriften gesprengd en gemengd worden, alzo ook de beloften, aan beide kerken gedaan. En gelijk de vijanden van het Oude en Nieuwe Testament één lichaam uitmaken, alzo maken ook de gelovigen of de kerken van beiden één lichaam, en behoren tot één schaapstal, niettegenstaande de verscheidenheid der bediening, enz. waarvan het Hoofd en de Herder is de Heere *Christus*, de ware *Messias*. Zie Joh. 10:16; Rom. 4:16,17,23,24; Ef. 2:12,13,19, enz. over het huis Israels zal uitgegoten, spreekt hebben Heere HEERE.

Ezechiël 40

1. In het vijf en twintigste jaar onzer gevankelijke wegvoering, Met den koning Jojachin; zie boven Ezech. 1:2, en Ezech. 24:1, en Ezech. 33:21. in het begin des jaars, Hebreeuws, het hoofd des jaars; dat de Joden houden voor het begin van het burgerlijke jaar. Anderen verstaan het van het kerkelijke jaar. op den tienden der maand, Versta, de eerste maand. in het veertiende jaar, nadat de stad Jeruzalem. Zie boven Ezech. 33:21, en Ezech. aantekening aldaar. 24:1,2, met de geslagen was; even op dienzelfden dag, Zie boven Ezech. 2:3, en Ezech. 24:2, met de aantekening. Hebreeuws, in het been, of in de kracht des daags. was de hand

- des HEEREN op mij, Zie boven Ezech. 1:3. en Hij bracht mij derwaarts. Te weten in het land Israël; versta in een gezicht, gelijk volgt.
- 2. In de gezichten Gods Zie boven Ezech. 1:1, en Ezech. 8:3. bracht Hij mij in het land Israels, en Hij zette mij op een zeer hogen Vergelijk Openb. 21:10. Zie van het Hebreeuwse woord boven Ezech. 37:1. berg; Het is aanmerkelijk dat noch berg, noch stad, zo hier als in het volgende, genoemd wordt, maar alleen door het woord als, bedektelijk, als met den vinger, op Zion of Maria, en Jeruzalem gewezen, hetwelk dienen kon om onze gedachten te meer van het aardse Zion en Jeruzalem af te trekken, en te leiden tot het hemelse en geestelijke, te weten Gods ker, onze aller moeder, Gal. 4:26, welker naam zal zijn: de HEERE is aldaar; onder Ezech. 48:35. Tot gelijk einde kon strekken het onderscheid, dat er is tussen dit ganse gebouw en de voorgaanden tempel van Salomo en den anderen, die na de wederkomst uit Babel gebouwd is. Waarom ook nergens in Ezra, Nehemia, Haggaï en Zacharia gevonden wordt dat men in de wederopbouwing van den tempel of der stad zich zou hebben geschikt naar dit verborgen gezicht, hetwelk zelfs verscheidene Joodse rabbijnen moeten bekennen te zien op den tijd van den Messias. en aan denzelven was als een gebouw ener stad tegen het zuiden. Ezechiël, staande in het noorden, waar de tempel geweest was. Zie Ps. 48:3, zag ene stad voor zich in het zuiden.
- 3. Als Hij mij daarhenen gebracht had, Of, had doen ingaan, ingebracht had. ziet, zo was er een man, Men kan hierdoor, met de meeste uitleggers, verstaan den Heere Christus, als den oppersten stichter van zijn huis, die hier niet verschijnt in schrikkelijke majesteit, als een rechter, maar lieflijk als een bouwmeester; of immers een engel, dien het den Zoon Gods geliefd heeft daartoe te gebruiken. Vergelijk boven Ezech. 1:26, en Ezech. 9:2, en Ezech. 10:2; Zach. 6:12, enz.; Openb. 11:1; idem onder Ezech. 43:6, alwaar het schijnt dat dezen man onderscheiden wordt van den Heere sprekende uit den

- tempel. wiens gedaante was als de gedaante van koper; Of, staal, zijnde schoon en net, hard en duurzaam. Vergelijk Openb. 1:15; idem boven Ezech. 1:7, en wijders Ps. 45:3, en Ps. 102:27,28, doch hier niet als een brandende hasmal, boven Ezech. 1:4,27. en in zijn hand Als hebbende het beleid en de bediening van dit geestelijk gebouw. was een linnen snoer, Als een landmeter; want toen placht men met snoeren of koorden het land af te meten en te delen. Zie onder Ezech. 47:3,13, met de aantekening, en vergelijk Openb. 21:15; Zach. 2:1 wordt het genoemd een meetsnoer. en een meetriet; Gelijk een bouwmeester, om dit nieuwe gebouw juist af te meten, dat men te dien einde veel met rieten zijnde daartoe zeer bekwaam gewoon was te doen, waarvoor wij het woord *meetroede* zouden kunnen gebruiken. Zie Openb. 11:1. Alzo moet Gods huis naar zijn raad en woord gesticht en gericht worden, als naar de enige regelmaat en het souvereine richtsnoer aller stichting; zie hierop de manier van spreken Jes. 28:10; Gal. 6:16; Filipp. 3:16, en daarvan worden de boeken der Heilige Schriftuur kanoniek genoemd. Vergelijk Exod. 25:9,40; Hand. 7:44; Hebr. 8:5. Voorts kan men, aangaande de ganse metingen van dit geestelijke gebouw vergelijken Ef. 3:17,18,19. # Eph 3.17,18,19 en hij stond in de poort. Als Heere des huizes en erfgenaam van alles, openende en sluitende; of immers, als last van dien hebbende. Zie Joh. 10:2,3; Hebr. 1:2, en Hebr. 3:3,6; Openb. 3:7. Anders: bij de poort, of in ene poort.
- 4. En die sprak mij: man tot Mensenkind! Zie boven Ezech. 2:1. zie met uw ogen, Dat is, let met zonderlinge aandacht op alles wat gij ziet en hoort, opdat gij het volk Gods getrouwelijk moogt voordragen, gelijk volgt. Vergelijk Matth. 10:27; Luk. 12:3; Hand. 20:20,27; 1 Cor. 11:23, enz., en wijders in het algemeen, 1 Cor. 12:7; alzo onder Ezech. 43:10,11. en hoor met uw oren, en zet uw hart op alles, wat ik u zal doen zien; want, opdat ik u zou doen zien, zijt gij herwaarts

- gebracht; verkondig daarna den huize Israels alles, wat gij ziet.
- 5. En ziet, er was een muur buiten aan het huis, In het vierkant omsingelende de gehele plaats van al dit gebouw. Vergelijk Jes. 26:1; Zach. 2:4,5. Zie van den omgang van onder Ezech. dezen muur, 42:15,16,17,18,19,20. rondom henen, Hebreeuws, rondom, rondom, en zo in het volgende. en in des mans hand was een meetriet van zes ellen, elke el van een el en een handbreed, Gerekend op de breedte van vier samengevoegde vingers of drie duimen. en hij mat de breedte des gebouws Dat is, de dikte van dezen muur. een riet, en de hoogte De laagte van dezen buitenmuur nemen sommigen als een afbeelding, ten eerste van Christus' uiterste vernedering, van welke Hij is voortgegaan en gewassen, totdat Hij, het werk onzer verlossing volbracht hebbende, is verhoogd en ingegaan in het heilige der heiligen. Zie Joh. 3:30; Filipp. 2:7, enz.; Hebr. 9:11,12,24; ten tweede van den eersten aanvang, en alzo het volgende van den voortgang en wasdom van Christendom, en verscheidene *maten* der gaven aller leden van Christus, in dit leven, totdat Hij hen voert met Hem in de hemelse plaatsen, die Hij hun bereid heeft. Zie Luk. 17:5; Rom. 1:17; 1 Cor. 13:9,10,12; Ef. 4:12,13,14,16; Openb. 22:11. # Eph 4.12,13,14,16 Re 22.11 een riet.
- 6. Toen kwam hij tot de poort, Versta, de eerste poort. Welke zag den weg naar het oosten, Hebreeuws, welker aangezicht was des wegs enz. en hij ging bij derzelver trappen op, Hoeveel die geweest mogen zijn, wordt hier niet vermeld, als wel van de anderen in het volgende geschiedt. en mat den dorpel der poort een riet de breedte, en den anderen dorpel een riet de breedte.
- 7. En *elk* kamertje Hebreeuws, *het kamertje*; dat is, elk der kamertjes, of *celletjes*, die aan beide zijden in het noorden en zuiden, tussen de eerste en tweede poort tegenover elkander waren, tot enig verblijf van de poort-

- en dorpelwachters, en degenen die van buiten inkwamen. Hetwelk enigen houden voor ene afbeelding van de aankomst, ingang, inschrijving en opneming der leden van Christus in zijn huis, of, om zo te spreken onder zijn dak, hoede en bescherming op aarde, en daarna in de hemelse woonsteden. Zie Ps. 22:31, en Ps. 87:4,5,6; Jes. 54:3, enz., en Jes. 60:4, enz.; Matth. 25:10; Luk. 16:9; Hand. 2:41,42, enz. een riet de lengte, en een riet de breedte; en tussen de kamertjes Dat is, de plaats of het ruim, spatie tussen de kamertjes. vijf ellen; en den dorpel der poort, Dat is, beide dorpels gelijk sommigen gelijk Ezech. 40:6. bij het voorhuis der poort Of, portaal, en zo in het volgende, gelijk sommigen dit nemen. van binnen, een riet.
- 8. Ook mat hij het voorhuis Anders: *en als hij gemeten had,* enz., en dan Ezech. 40:9, *zo mat hij,* enz. der poort van binnen, Of, *inwendig, inwaarts.* een riet.
- 9. Toen mat hij het *andere* voorhuis der poort, acht ellen, en haar posten Te weten van de poort, of zijne, te weten van het voorhuis of portaal. twee ellen; en het voorhuis der poort Anders: te weten het voorhuis der poort van binnen. Was van binnen.
- 10. En de kamertjes der poort, den weg naar het oosten, waren drie van deze, Hebreeuws, drie van hier en drie van hier; dat is, van daar, waarvan de zin is, naar den aard der Hebreeuwse spraak, zulks als in den tekst staat en zo in het volgende. en drie van gene zijde; die drie hadden enerlei maat; ook hadden de posten, van deze en van gene zijde, enerlei maat.
- 11. Voorts mat hij de wijdte der deur van de poort, tien ellen; de lengte der poort, dertien ellen.
- 12. En er was een ruim voor aan de kamertjes, Hebreeuws, voor het aangezicht. van een el van deze, en een ruim van een el van gene zijde;

- en *elk* kamertje zes ellen van deze, en zes ellen van gene zijde.
- 13. Toen mat hij de poort van het dak van het ene kamertje af tot aan het dak van een ander; de breedte was vijf en twintig ellen; deur was tegenover deur.
- 14. Ook maakte hij posten Dat is, hij mat, gelijk velen dit hier verstaan, alzo het gebouw al gemaakt of gereed was. Zie boven Ezech. 40:5. van zestig ellen, namelijk post des voorhofs, De tot den voorhoven des Heeren, waarin Gods volk zich placht te onthouden, die er verscheidene geweest zijn voor dezen tempel, gelijk in het volgende verhaald wordt, houden enigen als ene afbeelding van de uitbreiding der kerk van het Nieuwe Testament in vele bijzondere kerken door de ganse wereld vergaderd, doch allen behorende tot het lichaam der algemene kerk en gemeenschap hebbende aan den Heere Christus en zijne weldaden, door den tempel afgebeeld. Zie Ps. 65:5, en Ps. 84:3, en Ps. 87:4,5,6, en Ps. 100:4, enz.; Jes. 54:2,3, enz., en Jes. 60:4, enz., en Jes. 62:9. rondom de poort henen.
- 15. En van het voorste deel der poort Hebreeuws, aangezicht; en zo in het volgende. des ingangs, Of, waar men aankomt. tot aan het voorste deel van het voorhuis van de binnenpoort, Of, namelijk tot aan de binnenpoort. Waren vijftig ellen.
- Versta, met glas, of eng, nauw alsof zij gesloten waren doch alzo dat zij inwendig schoon licht gaven, vergelijk 1 Kon. 6:4, afbeeldende het ware licht, dat de Heere Christus in zijne kerk zou inbrengen door zijn Woord en Geest. Zie Jes. 42:6,7, en Jes. 49:6, en Jes. 60:19,20; Joh. 1:7,8, en Joh. 8:12; Openb. 21:23,24, enz. aan de kamertjes, en aan hun posten inwaarts in de poort rondom henen; alzo ook aan de voorhuizen; Anders, galerijen, bogen. de vensters Anders, aan de vensters nu, enz. en aan de posten waren palmbomen.

Afbeeldende den geestelijk sierlijken, altijd groenenden,

- vruchtbaren en onverwinnelijken staat der kerk. Zie Ps. 92:13; Hoogl. 7:7,8; Openb. 7:9. NU Waren rondom henen inwaarts, en aan de posten waren palmbomen. Afbeeldende den geestelijk sierlijken, altijd groenenden, vruchtbaren en onverwinnelijken staat der kerk. Zie Ps. 92:13; Hoogl. 7:7,8; Openb. 7:9.
- 17. Voorts bracht hij mij in het voorhof, Dat sommigen buitenste noemen het voorhof der vrouwen. en ziet, er waren kameren, en een plaveisel, dat gemaakt was in het voorhof rondom henen, dertig kameren *In* mijns vaders huis zijn vele woningen, zegt de Heere Christus. Joh. 14:2, en op aarde beschikt Hij den zijnen plaats en berging tegen onweder, regen en hitte der zon, dat is bestendigen troost in alle kruis. Zie Jes. 4:5,6, en Jes. 32:2, enz. waren er op het plaveisel.
- 18. Het plaveisel nu was aan de zijde van de poorten, tegenover de lengte van de poorten; Of, langs de poorten henen. dit was het benedenste plaveisel. Of, laag. Anders: tegenover de lengte van de poorten; daar was het lage plaveisel. Dit verstaan sommigen alzo, dat dit plaveisel in het midden verheven en hoog opgaande was, en de zijden laag afgaande, om alle onreinheid bekwamelijk af te spoelen.
- 19. En hij mat de breedte, van het voorste deel Hebreeuws, aangezicht. der benedenste poort af, voor aan het binnenste voorhof, Hebreeuws, voor het aangezicht, of, gelijk sommigen tot aan het aangezicht; dat is, tot aan het voorste van het binnenste voorhof. van buiten, honderd ellen, oostwaarts en noordwaarts.
- 20. Aangaande de poort nu, die den weg naar het noorden zag, Hebreeuws, welker aangezicht was, enz., alzo Ezech. 40:22. aan het buitenste voorhof, hij mat derzelver lengte en derzelver breedte.
- 21. En haar kamertjes, drie van deze en drie van gene zijde; en haar

- posten en haar voorhuizen waren naar de maat der eerste poort; Hebreeuws, was; te weten elkeen van dien. vijftig ellen haar lengte, en de breedte van vijf en twintig ellen. Hebreeuws, vijf en twintig in de el.
- 22. En haar vensters, en haar voorhuizen, en haar palmbomen, waren naar de maat der poort, die den weg naar het oosten zag; en men ging daarin Hebreeuws, zij gingen, of, zij zouden opgaan; dat is, men ging op, gelijk elders dikwijls. Vergelijk onder Ezech. 40:38,41,42. op met zeven trappen, en haar voorhuizen waren voor aan dezelve. Hebreeuws, voor het aangezicht van dien. Alzo Ezech. 40:26.
- 23. De poort nu van het binnenste voorhof was tegenover de poort van het noorden en van het oosten; en hij mat van poort tot poort honderd ellen.
- 24. Daarna voerde hij mij den weg naar het zuiden; en ziet, er was een poort den weg naar het zuiden; en hij mat derzelver posten, en derzelver voorhuizen, naar deze maten. Dat is, gelijk de voorzegde andere maten waren.
- 25. En zij had vensteren, ook aan haar voorhuizen, rondom henen, gelijk deze vensteren; Gelijk de andere vensters waren. de lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.
- 26. En haar opgangen waren van zeven trappen, en haar voorhuizen waren voor aan dezelve; en zij had palmbomen, een van deze, en een van gene zijde aan haar posten.
- 27. Ook was er een poort in het binnenste voorhof, den weg naar het zuiden; en hij mat van poort tot poort, den weg naar het zuiden, honderd ellen.
- 28. Voorts bracht hij mij door de zuiderpoort tot het binnenvoorhof;

- Versta, het tweede of middelste voorhof, tot onderscheiding van *het binnenste* of derde, Ezech. 40:44. **en hij mat de zuiderpoort** naar deze maten. Dat is, gelijk de andere waren; gelijk boven en in het volgende.
- 29. En haar kamertjes, en haar posten, en haar voorhuizen waren naar deze maten; en zij had vensteren, ook in haar voorhuizen, rondom henen; de lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.
- 30. En er waren voorhuizen rondom henen; de lengte was vijf en twintig ellen, Sommigen verzetten deze woorden, en lezen vijftig voor vijf ellen, aldus: De lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen, uit vergelijking van Ezech. 40:21,25,33,36. en de breedte vijf ellen.
- 31. En haar voorhuizen waren aan het buitenste voorhof, ook waren er palmbomen aan haar posten, en haar opgangen waren van acht trappen.
- 32. Daarna bracht hij mij tot het binnenste voorhof, den weg naar het oosten; en hij mat de poort, naar deze maten;
- 33. Ook haar kamertjes, en haar posten, en haar voorhuizen naar deze maten; en zij had vensteren ook aan haar voorhuizen, rondom henen; de lengte was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.
- 34. En haar voorhuizen waren aan het buitenste voorhof; ook waren er palmbomen aan haar posten, van deze en van gene zijde; en haar opgangen waren van acht trappen.
- 35. Daarna bracht hij mij tot de noorderpoort; en hij mat naar deze maten.
- 36. Haar kamertjes, haar posten en haar voorhuizen; ook had zij vensteren rondom henen; de lengte

- was vijftig ellen, en de breedte vijf en twintig ellen.
- 37. En haar posten waren aan het buitenste voorhof; ook waren er palmbomen aan haar posten, van deze en van gene zijde; en haar opgangen waren van acht trappen.
- 38. Haar kameren nu en haar deuren Hebreeuws, kamer, deur; dat is, elk ene. waren bij de posten der poorten; aldaar wies men het brandoffer. Zie Gen. 8:20; Lev. 6:9, met de aantekening. Versta hier, het vlees, dat geofferd zou worden.
- 39. En in het voorhuis der poort waren twee tafelen van deze, en twee tafelen van gene zijde, om daarop te slachten het brandoffer, Dat is, het vee, dat tot deze offeranden het zondoffer, gebruikt werd. en Hebreeuws, zonde, idem, schuld; gelijk in het volgende dikwijls; zie Lev. 4:3. Door dit slachten, en voorts door de offeranden, aangemerkt in het algemeen werd afgebeeld, ten eerste het enige slacht- en welriekend zoenoffer van onzen Hogepriester Jezus Christus, in het heilige Evangelie voorgedragen en door de heilige voornamelijk Sacramenten, het heilig Avondmaal, betekend en verzegeld; ten tweede, het werk van den heiligen kerkedienst, waardoor de mensen geestelijk Gode als geslacht en bereid worden tot een aangenaam offer; ten derde, de geestelijke slachting, doding en kruisiging van onszelven, dat is, den ouden mens, en den dankbaarheid der gelovigen, die zij zelf, als geestelijke priesters, ja een koninklijk priesterdom, hunnen Zaligmaker schuldig zijn en opofferen; zie Ps. 40:7,8,9; Jes. 53:7,10; 1 Cor. 11:24,25; Gal. 3:1; Hebr. 10:1,4,5, enz. Voorts Jes. 66:20; Mal. 1:11, en Mal. 3:3,4; Rom. 6:6, en Rom. 12:1, en Rom. 15:15,16; Filipp. 2:17; Col. 3:5; Hebr. 13:15,16, enz.; 1 Petr. 2:9; Openb. 1:6. # Heb 10.5 Isa 66.20 Mal 1.11 3.3,4 Ro 6.6 12.1 15.15,16 # Php 2.17 Col 3.5 Heb 13.15,16 1Pe 2.9 Re 1.6 en het schuldoffer.

- 40. Ook waren er aan de zijde van buiten des opgangs, Hebreeuws, schouder; dat ook voor zijde genomen wordt; alzo in het volgende. aan de deur der noorderpoort, twee tafelen; en aan de andere zijde, die aan het voorhuis der poort was, twee tafelen.
- 41. Vier tafelen van deze, Zie Ezech. 40:39,40. en vier tafelen van gene zijde, aan de zijde der poort, acht tafelen, waarop men slachtte. Vergelijk boven Ezech. 40:22,38.
- 42. Maar de vier tafelen voor het brandoffer waren van gehouwen stenen, de lengte een el en een halve, en de breedte een el en een halve, en de hoogte een el; op legde dezelve nu men het gereedschap henen, waarmede men brandoffer slachtoffer het en slachtte. Vergelijk boven Ezech. 40:22,38,41.
- 43. De haardstenen Vergelijk Ps. 68:14, met de aantekening. Anders, haken, te weten om de beesten daaraan op te hangen, de huid af te trekken, om voorts in stukken te houwen, enz. nu waren een handbreed dik, ordentelijk geschikt in het huis rondom henen; Of, van binnen. en op de tafelen was het offervlees.
- 44. En van buiten de binnenste poort waren de kameren der zangers, De Levieten, die gesteld waren om God in zijn huis met zingen en spelen te loven. Zie 1 Kron. 6:31, en 1 Kron. 16:4, en 1 Kron. 23:5,30,31. Door deze en andere diensten, die in het volgende, in de beschrijving van dit nieuwe huis des Heeren, vermeld worden, werden afgebeeld de verscheidene bedieningen, die in de kerk van het Nieuwe Testament zouden zijn, alsook in het algemeen verscheidene oefeningen godzaligheid, bij de lidmaten der kerk, die hare voorgangers en herders zouden helpen en gehoorzaam navolgen. Zie Rom. 12:6,7,8; 1 Cor. 12:5, enz.; Ef. 4:11,12, en Ef. 5:19; 1 Tim. 3; Tit. 1, Tit. 2; Hebr. 13:7,17, enz. # Heb

- 13.7,17 in het binnenste voorhof, Versta, het allerbinnenste of derde voorhof, dat aan het voorhuis van dezen tempel was. dat aan de zijde van de noorderpoort was; en het voorste deel derzelve Te weten kamers. Was den weg naar het zuiden; een was er aan de zijde van de oostpoort, Anders: een andere rij van kamers enz. ziende den weg naar het noorden. Hebreeuws, het aangezicht van den weg enz.
- 45. En hij sprak tot mij: Deze kamer, Dat is, kamers, elk dezer kamers, gelijk enigen dit verstaan; alzo in Ezech. 40:46. Vergelijk onder Ezech. 42:1,4,5. welker voorste deel Hebreeuws, aangezicht, alzo in Ezech. 40:46. den weg naar het zuiden is, is voor de priesteren, die de wacht des huizes waarnemen. Dat is, de dienst van Gods huis; vergelijk Lev. 8:35; Num. 3:7; onder Ezech. 44:8,14,15. Sommigen verstaan hier en in Ezech. 40:46, uit vergelijking van onder Ezech. 44:10,14, de Levieten, gerekend onder de priesters of derzelver naam, omdat zij den priesters gegeven en bijgevoegd waren tot hun behulp; zie Num. 3:6,7,8,9, enz. en Num. 18:2,3,4; 1 Kron. 23:27,28; of priesters genoemd, gelijk ook 2 Kon. 23:9, omdat zij tevoren priesters geweest waren, maar afgezet, gelijk van enigen gezegd wordt, onder Ezech. 44:12,13,14. Het schijnt altijd klaar te zijn, dat hier onderscheid gemaakt wordt tussen de wacht van het huis en de wacht van het altaar, gelij in Ezech. 40:46 te zien is; gelijk onder Ezech. 44:14,15 tussen de wacht en van het huis en van het heiligdom. # Nu 18.3,4 1Ch 23.27,28 2Ki 23.9 Eze 44.12,13,14 40.46 44.14,15
- 46. Maar de kamer, welker voorste deel den weg naar het noorden is, is voor de priesteren, die de wacht des altaars waarnemen; Dat is, de bediening van het brandofferaltaar; waardoor sommigen *gelijk in Ezech. 40:45* verstaan den dienst der Levieten, dien zij den priesters in het offeren moesten doen bij het brandofferaltaar. Doch de aandachtige lezer kan vergelijken onder Ezech. 44:15. dat zijn

de kinderen van Zadok, Zie van dezen breder onder Ezech. 44:15. die uit de kinderen van Levi tot den HEERE naderen, Dit naderen en genaken tot den HEERE waarvan ook in het volgende dikwijls vermeld wordt was ene afbeelding van de nadering van Jezus Christus, onzen Middelaar, tot den Vader voor ons, en voorts van de voorbidding der herders voor hunne kudde en van alle gelovigen als geestelijke priesters in het algemeen, met hunne gebeden en godsdiensten, in Christus' naam. Zie Jer. 30:21; Rom. 1:9,10; Ef. 1:16,17; Col. 4:12; Hebr. 10:19,22, enz., en Hebr. 13:17. om Hem te dienen.

- 47. En hij mat het voorhof: de lengte honderd ellen, en de breedte honderd ellen, vierkant; en het altaar Het brandofferaltaar. Was voor aan het Hebreeuws, voor het aangezicht. huis. Dat is, de tempel, alzo in het volgende. Zie Ezech. 41:1.
- 48. Toen bracht hij mij tot het voorhuis des huizes, en hij mat elken post van het voorhuis, vijf ellen van deze, en vijf ellen van gene zijde; en de breedte der poort, drie ellen van deze, en drie ellen van gene zijde.
- 49. De lengte van het voorhuis twintig ellen, en de breedte elf ellen; en het was met trappen, Zonder te melden hoeveel, gelijk boven Ezech. 40:6. bij dewelke men daarin opging; ook waren er pilaren aan de posten, een van deze, en een van gene zijde.

Ezechiël 41

1. Voorts bracht hij mij tot den tempel;
De man, van wien boven Ezech. 40:3. en hij
mat de posten, zes ellen de breedte
van deze, en zes ellen de breedte
van gene zijde, de breedte der tent.
Dat is, naar sommiger gevoelen zo breed als
de tent der samenkomst of tabernakel was,
die van Mozes door Gods bevel was
opgericht, alwaar de breedte was van acht
berderen, elk van anderhalf el of kubiet,

- makende tezamen twaalf ellen. Zie Exod. 26:22,23,24,25, met de aantekening.
- 2. En de breedte der deur, tien ellen, Of, van den ingang; te weten van het heilige. en de zijden der deur, vijf ellen van deze, en vijf ellen van gene zijde; ook mat hij de lengte Of, gelijk sommigen ene lengte; idem in het volgende, ene breedte, hetwelk in den zin met deze woorden de lengte en breedte enerlei kan zijn, als er een andere lengte en breedte volgt, gelijk hier Ezech. 41:4. daarvan, veertig ellen, en de breedte twintig ellen.
- 3. Daarna ging hij in naar binnen, Naar het heilige der heiligen, of allerheiligste, gelijk Ezech. 41:4. en mat den post der deur, twee ellen; en de deur zes ellen, en de breedte der deur zeven ellen.
- 4. Ook mat hij de lengte daarvan, twintig ellen, en de breedte twintig ellen voor aan den tempel; Hebreeuws, tegen, of vooraan, het aangezicht. en hij zeide tot mij: Dit is de heiligheid der heiligheden. Dat is, het heilige der heiligen, of het allerheiligste. Zie Exod. 26:33, en aangaande de manier van spreken Lev. 2:3, en vergelijk Hoogl. 1:1. Het gebouw van het heilige en allerheiligste wordt hier wel vermeld, maar niet wat er in geweest is gelijk wel bekend was van Mozes' tabernakel en Salomo's tempel behalve het houten altaar, onder Ezech. 41:22, staande voor het allerheiligste.
- 5. En hij mat den wand des huizes zes ellen; In de dikte, gelijk enigen dit nemen, en de zaak zelve schijnt uit te wijzen. en de breedte van elke zijkamer, Deze zijkamers waren buiten aangetimmerd, rondom den tempel. Vergelijk 1 Kon. 6:5,6,8,10, en die de aantekening aldaar. vier ellen, rondom het huis henen rondom.
- 6. De zijkameren nu waren zijkamer boven zijkamer, Dat is, naar het algemeen gevoelen elk kamergebouw had drie verdiepingen, en overzulks drie kamers, de ene boven de andere. drie, en dat dertig

- malen, Of, gelijk anderen drie en dertig malen; dat is, zulke kamers waren er dertig, of gelijk anderen drie en dertig, verdeeld in tien, of, gelijk anderen elf kamergebouwen, elk gebouw hebbende drie kamers boven elkander. en zij kwamen in den wand, Versta, een bijzonderen muur, die aan des tempels muur was, gemaakt voor deze kamers, gelijk sommigen verklaren; hoewel anderen menen dat zij op de balken gerust hebben, die op de inkortingen van den muur des tempels onder elke verdieping kwamen te liggen, zonder in des tempels muur vast te zijn. Vergelijk 1 Kon. 6:6, met de aantekening. die aan het huis was, tot die zijkamers rondom henen, opdat zij mochten vastgehouden worden; want zij werden niet vastgehouden Of, maar. in den wand des huizes. Of, aan.
- 7. En het was voor de zijkameren opwaarts naar boven al wijder, of aldus: En daar was een verwijding en omwending of omgang, dat is, wenteltrap, gelijk enigen menen, uit vergelijking van 1 Kon. 6:8 opwaarts naar boven tot de zijkamers; want de omwending van het huis ging opwaarts naar boven rondom heen om het huis, enz. Anders: want de wand was hoe langer hoe breder, naardien hij boven henen met zijkamers omgeven was, enz. en gaf zich rondom; want het huis was omsingeld Met dit kamergebouw. opwaarts naar boven, rondom het huis henen; daarom was de breedte des huizes naar boven; en alzo ging het onderste op Dat is, nam allengskens toe, wies in breedte, dat de zijkamers al breder of wijder werden, vermits de inkortingen van den muur dezer kamers, of van den tempel, gelijk Ezech. 41:6 is aangetekend. Anders: men ging op van het onderste, of, de onderste, te weten kamer, enz. naar het bovenste door het middelste.
- 8. En ik zag de hoogte des huizes rondom henen. De fondamenten der zijkameren waren van een vol riet,

- Hebreeuws, de volheid van een riet. ZeS ellen, de el tot den oksel toe genomen. Anders was elke el van het meetriet een gemene kubiet of elleboog, en maar een handbreed meer, boven Ezech. 40:5. Anders: zes ellen, tot aan het einde.
- 9. De breedte van den wand, die tot de zijkameren was naar buiten, Hebreeuws, zijkamer. Was vijf ellen; en dat ledig gelaten was, was de plaats der zijkameren, Of, het ruim. Hebreeuws eigenlijk, huis; dat ook elders voor plaatsen genomen wordt. Zie 2 Sam. 15:17, enz. die aan het huis waren. Of, die naar binnen waren.
- 10. En tussen de kameren Dat is, tussen de andere kamers en deze zijkamers. Was een breedte van twintig ellen, Dat is, ene ruimte, plaats. rondom het huis, rondom henen.
- 11. De deuren nu van de zijkameren Hebreeuws, de deur, of ingang, opening der zijkamers; dat is, van elkeen. Waren naar het ledig gelatene toe, de ene deur den weg naar het noorden, en de andere deur naar het zuiden; en de breedte van de ledig gelatene plaats was vijf ellen rondom henen.
- 12. Voorts van het gebouw, Hierdoor verstaan enigen het muurwerk in het oosten, zuiden en noorden, met een achtermuur in het westen, Hebreeuws, de zee, gelijk doorgaans. door welken een gedeelte van het voorhof afgesneden en afgezonderd was; vergelijk onder Ezech. 42:1. dat voor aan de afgesneden plaats was Hebreeuws, voor het aangezicht. in den hoek des wegs naar het westen, Hebreeuws, de zee, gelijk doorgaans. was de breedte zeventig ellen, en van den wand des gebouws was de breedte vijf ellen rondom henen, en de lengte daarvan negentig ellen.
- 13. Voorts Of, alzo, enz. mat hij het huis, Den tempel. de lengte honderd ellen; ook de afgesneden plaats Of, zodat,

- enz. en het gebouw, en de wanden daarvan, de lengte honderd ellen.
- 14. En de breedte van het voorste deel des huizes, Hebreeuws, aangezicht. en der afgesneden plaats tegen het oosten, honderd ellen.
- 15. Ook mat hij de lengte des gebouws voor aan de afgesneden plaats Of, tegenover. Hebreeuws, aan, of tegen het aangezicht. dat achter dezelve derzelver galerijen en was, afgezonderde wandelplaatsen, wandelingen, met pilaren afgepaald. van deze en van gene zijde, honderd ellen; met den binnensten tempel, en de voorhuizen des voorhofs.
- 16. De dorpelen, en de gesloten vensters Zie boven Ezech. 40:16. en de galerijen rondom die drie, Of, welke die drie stukken rondom hadden, te weten gelijk enigen het afgesnedene, de tempel, het buitenste voorhof. Anders: in hun drie rijen. Vergelijk onder Ezech. 42:3. tegenover den dorpel, waren beschoten met hout Hebreeuws, overdeksel, overtreksel, beschot. rondom henen, en van de aarde tot aan de vensteren; Of, grond; alzo Ezech. 41:20. de vensteren waren bedekt; Of, overdekt, overtrokken.
- 17. Tot hetgeen boven de deur was, en tot het binnenste Of, namelijk. en buitenste huis toe, en aan den gansen wand rondom henen in het binnenste en buitenste, al bij maten.
- 18. En het was gemaakt *met* cherubs en palmbomen; Zie boven Ezech. 40:16. zodat er een palmboom was tussen cherub en cherub, en *elke* cherub had twee aangezichten;
- 19. Namelijk, eens mensen aangezicht Tot een teken dat de engelen met al hun engelenverstand, wil, toegenegenheid en vriendelijken dienst, op *Christus'* bevel, in zijn huis, omtrent de palmbomen *dat is, de rechtvaardigen* steeds tegenwoordig zijn, en dat als jonge leeuwen,

- vrijmoedig en met de kracht, die zij van God ontvangen hebben, beschermen. Vergelijk boven Ezech. 1:5,10, en zie Hebr. 1:14, enz.; en voorts dat alle gelovigen in het algemeen navolgers moeten zijn van de deugden der heilige engelen, en een ieder in het bijzonder, in zijn beroep, van hun gewillige en vurige gehoorzaamheid in het uitvoeren van Gods bevelen, en alzo het huis Gods geestelijk versieren, totdat zij in den hemel worden gelijk als engelen Gods, zie boven Ezech. 1:9,11; Luk. 15:7,10; Hebr. 12:22; Openb. 19:10, en Openb. 22:9, enz. # Re 22.9 tegen den palmboom van deze, en eens jongen leeuws aangezicht tegen den palmboom van gene zijde; gemaakt in het ganse huis rondom henen.
- 20. Van de aarde af tot boven de deur waren de cherubs en de palmbomen gemaakt, ook *aan* den wand des tempels.
- 21. De posten des tempels Hebreeuws, de post; dat is, elke post van het heilige, door den naam van den tempel hier onderscheiden van het allerheiligste, dat hier genoemd wordt heiligdom of het heilige, gelijk ook Lev. 4:6, en Lev. 16:2,3,17,27, zie de aantekening aldaar; alzo ook Ps. 20:3, enz. waren vierkant; en aangaande het voorste heiligdoms, Hebreeuws, des deel aangezicht, waar het altaar voor den voorhang van het allerheiligste stond, waarvan in het volgende. de *ene* gedaante als de andere was gedaante. Deze gelijkheid van gedaante wordt op verscheidene zaken geduid, doch het naaste schijnt te zijn dat men het versta van de gelijkheid in de posten of stijlen, en de cherubim en palmbomen, waarvan in de voorgaande woorden en Ezech. 41:20 gesproken wordt.
- 22. De hoogte des houten altaars was drie ellen, Hierdoor wordt verstaan het reukaltaar, staande voor het heilige der heiligen, terstond genoemd het heiligdom. In Salomo's tempel en Mozes' tabernakel was dit altaar met fijn goud overtrokken. Zie Exod. 30:1,2; 2 Kron. 4:19. De maten van dit waren

in dezen nieuwen tempel groter dan tevoren, afbeeldende de voorbidding van onzen advokaat, den Heere Christus, die voor zijns Vaders aangezicht steeds voor ons verschijnt, niet alleen voor de gelovigen Joden, maar ook alle gelovige heidenen in alle hoeken der wereld, mitsgaders de gebeden, die wij in Christus' naam doen en die voor Gods aangezicht opklimmen. Zie hiervan Ps. 141:2; 1 Joh. 2:1,2; Openb. 5:8, enz. en zijn lengte twee ellen, Versta, het bovenste berd of blad, waar men het reukwerk op stelde. en het had zijn hoeken; en zijn lengte en zijn wanden waren van hout. Dat is, zijden. En hij sprak tot mij: Te weten de man, die den profeet geleidde en alles hem vertoonde; zie boven Ezech. 40:3. Dit is de tafel, Een zeer lieflijke naam van dit reukaltaar, te kennen gevende dat de Heere Christus niet alleen ons altaar, maar ook onze waard en tafel is, nodigende, onthalende en verzadigende alle rechte gelovige aanbidders met de genietingen en gemeenschap zijner heilzame verdiensten, hier aanvankelijk en hierna volkomenlijk. Vergelijk Ps. 16:1, en Ps. 23:5, en Ps. 36:9, met de aantekening; Spreuk. 9:2, enz.; idem Mal. 1:7,12, met de aantekening; Matth. 8:11, en Matth. 22:2, enz.; Luk. 22:29,30; Openb. 3:20. # Re 3.20 die voor des HEEREN aangezicht zal zijn.

- 23. De tempel nu en het heiligdom hadden beide twee deuren. Hierdoor kan men met sommigen verstaan den Heere Christus, voorgedragen in de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament, door welke deuren wij allen met een oprecht geloof moeten ingaan tot de zalige gemeenschap van Christus en van zijne kerk. De christelijke lezer kan vergelijken Joh. 10:7,9; Hand. 14:27; 1 Cor. 16:8,9; 2 Cor. 2:12; Col. 4:3; Openb. 3:8, enz.
- 24. En er waren twee bladen aan de deuren; te weten twee bladen, die men omdraaien kon; Of, omslaan, omvouwen, omkeren. twee aan de ene deur, en twee bladen aan de andere.

- 25. En aan dezelve, namelijk aan de deuren des tempels, waren cherubs en palmbomen gemaakt, gelijk als er aan de wanden gemaakt waren; en het hout aan het Dat is, balken, dikke planken, gelijk in Ezech. 41:26. Voorste deel van het voorhuis Hebreeuws, aangezicht. van buiten was dik.
- 26. En aan de gesloten vensteren of aldus: En daar waren gesloten vensters en palmbomen van deze en van gene zijde, aan de zijden van het voorhuis; en aan de zijkamers, enz. waren ook palmbomen van deze en van gene zijde, aan de zijden van het voorhuis; en aan de zijkameren van het huis, en aan de dikke planken.

- 1. Daarna bracht hij mij Die man, boven buitenste uit tot het Ezech. 40:3. voorhof; achterste Versta, het buitenvoorhof, in het westen, waar het achterste deel van den tempel in stond, en waarvan een gedeelte was afgesneden. Vergelijk boven Ezech. 41:12, met de aantekening. den weg naar den weg van het noorden; en hij bracht mij tot de kameren, die tegenover de afgesneden plaats, en die tegenover het gebouw tegen het noorden waren:
- 2. Voor aan de lengte Hebreeuws, tegen het aangezicht. van de honderd ellen naar de deur van het noorden; Anders, was. en de breedte was vijftig ellen.
- 3. Tegenover de twintig *ellen*, die het binnenste voorhof had, en tegenover het plaveisel, dat het buitenste voorhof had, *was* galerij tegen galerij, Hebreeuws, *tegen het aangezicht*. in drie *rijen*.
- 4. En voor de kameren was een wandeling van tien ellen de breedte; naar binnen toe, *en* een weg van een

- el; en de deuren van dezelve waren tegen het noorden. Wandelingen of galerijen.
- 5. De bovenste kameren nu waren nauwer Of *enger*. Hebreeuws, *korter*. (omdat de galerijen hoger waren dan dezelve), dan de onderste en dan de middelste des gebouws.
- 6. Want zij waren wel van drie *rijen*, maar hadden geen pilaren gelijk de pilaren der voorhoven; daarom waren zij benauwder dan de onderste en dan de middelste van de aarde af.
- 7. De muur nu, Versta, een scheidsmuur, makende een afschutsel en bijzondere afsluiting. Zie van het Hebreeuwse woord Ps. 62:4. Alzo Ezech. 42:10,12. die naar buiten tegenover de kameren was, den weg naar het buitenste voorhof, voor aan de kameren, Hebreeuws, tegen het aangezicht. de lengte van dien was vijftig ellen.
- 8. Want de lengte der kameren, die het buitenste voorhof had, was vijftig ellen; en ziet, voor aan den tempel waren honderd ellen. Hebreeuws, aan, of voor het aangezicht.
- 9. Van onder deze kameren nu was de ingang van het oosten, Anders: als hij, die mij van het oosten ingebracht had uit de plaats dezer kamers tot de andere kamers uit het buitenste voorhof inging; en dan voorts in Ezech. 42:10 zo waren er aan de breedte, enz. als iemand tot dezelve ingaat, uit het buitenste voorhof.
- 10. Aan de breedte van den muur des voorhofs, den weg naar het oosten, voor aan de afgesneden plaats, Hebreeuws, tegen het aangezicht, en zo terstond wederom. en voor aan het gebouw, waren kameren.
- 11. En de weg Of wijze, gelegenheid. voor dezelve henen Hebreeuws, voor haar aangezicht. was als de gedaante der kameren, die den weg Of wijze,

- gelegenheid. naar het noorden waren, naar derzelver lengte, alzo naar derzelver breedte; en al haar uitgangen waren ook naar derzelver wijzen en naar derzelver deuren.
- 12. En gelijk de deuren der kameren, die den weg naar het zuiden waren, was er een deur in het hoofd van den weg, den weg voor aan den rechten muur, Hebreeuws, in het aangezicht van den rechten of, strak opgaanden, schonen muur. Anders: des weegs recht, of, straks voor aan den muur. den weg naar het oosten, als men daar ingaat.
- 13. Toen zeide hij tot mij: Die man, boven Ezech. 40:3. De kameren van het noorden, en de kameren van het zuiden, die voor aan de afgesneden plaats zijn, Hebreeuws, tegen het of, dat zijn heilige namelijk. **aangezicht.** kameren, waarin de priesters, die tot naderen, den HEERE die allerheiligste dingen zullen eten; Hebreeuws, de heiligheden der heiligheden, alzo in het volgende; zie Lev. 2:3. aldaar zullen zij de allerheiligste dingen henenleggen, en het Of, namelijk. spijsoffer, Zie Lev. 2. en het Of, namelijk. zondoffer, Zie Eze. 40:39. en het Of, namelijk. schuldoffer, want de plaats is heilig.
- 14. Als de priesters ingegaan zullen zijn, In het heiligdom. zo zullen zij uit het heiligdom niet weder uitgaan in het buitenste voorhof, Te weten in of met de heilige klederen, in welke zij gediend hebben. maar aldaar In deze heilige kamers. hun klederen henenleggen, Onze Hogepriester Christus is bekleed met welriekende klederen des heils en zijner verdiensten, met den mantel gerechtigheid, waarmede Hij zijne kerk kleedt en dekt; Ps. 45:9; Jes. 61:10, en Jes. 63:1. Zijne dienstknechten, die tot den Heere naderen, moeten bekleed zijn met al zulke deugden in het bijzonder, als tot hun ambt

vereist worden; zie 1 Tim. 4:12; Tit. 2:7. Van de geestelijke klederen der ganse kerk, zie Ps. 45:14; Hoogl. 4:11; Matth. 22:11; Rom. 13:14; 2 Cor. 5:3; Gal. 3:27; Ef. 4:24; Col. 3:10; Openb. 3:4,5,18, en Openb. 16:15, en Openb. 19:8, enz. # Mt 22.11 Ro 13.14 2Co 5.3 Ga 3.27 Eph 4.24 Col 3.10 Re 3.4,5 # Re 3.18 16.15 19.8 in dewelke zij gediend hebben, want die zijn een heiligheid; Dat is, zeer heilig. Versta, de klederen, of kamers, die beide heilig waren, daarom moesten zij de heilige klederen van hun dienst daar afleggen en laten. en zij zullen klederen aantrekken, en andere naderen tot hetgeen voor het volk is. Dat is, in deze plaatsen in het buitenste voorhof, gelijk in het voorgaande gezegd, dat voor het gemene volk is, zullen zij met andere klederen moeten komen.

- 15. Als hij nu de maten van het binnenste huis geeindigd had, zo bracht hij mij uit, den weg naar de poort, die den weg naar het oosten zag, Hebreeuws, welker aangezicht was enz. en hij mat ze rondom henen. Versta, de oostpoort mat hij met den muur in zijn vierkant, die rondom de gehele plaats van dit ganse nieuwe gebouw ging, in het oosten, noorden, zuiden en westen; dat is, hij mat den gansen omgang van het oosten af. Zie boven Ezech. 40:5.
- 16. Hij mat de oostzijde Hebreeuws, wind alzo in het volgende dat is, de zijde, die tegen den oostenwind gelegen was. met het meetriet; vijfhonderd rieten, met het meetriet, Of, naar, van, en zo in het volgende. rondom. Langs henen de ganse zijde. Alzo in het volgende.
- 17. Hij mat de noordzijde, vijfhonderd rieten, met het meetriet, rondom.
- 18. De zuidzijde mat hij, vijfhonderd rieten, met het meetriet.
- 19. Hij ging om naar de westzijde, Hebreeuws, der zee. en hij mat vijfhonderd rieten, met het meetriet.

20. Hij mat het aan de vier zijden; het had een muur rondom henen, de lengte was vijfhonderd rieten, en de vijfhonderd, breedte om onderscheid te maken tussen het onheilige. heilige en Hebreeuws, heiligheid. Versta, tussen het geestelijke of kerkelijke en wereldlijke of burgerlijke, dat is, tussen het ganse heilig begrijp zie onder Ezech. 43:12, en de stad met haar toebehoren. Zie onder Ezech. 48:15, gelijk er ook nog onderscheid was tussen het heiligdom en de plaatsen van het volk. Zie boven Ezech. 42:14.

- 1. Toen leidde hij mij tot de poort, de poort, die den weg naar het oosten zag.
- 2. En ziet, de heerlijkheid des Gods van Israel kwam van den weg naar het oosten; en Zijn stem was als het geruis Of, geluid, gedruis. van vele wateren, Of, grote; vergelijk boven Ezech. 1:24, waar de majesteit Gods, als een rechter, zich vertoonde, gelijk hier integendeel tot een teken van genade en weldadigheid, als die wederkwam om in zijn huis te wonen, en dat volkomenlijk te herstellen en te zegenen; zie het volgende. en de aarde werd verlicht van Zijn heerlijkheid. Hebreeuws, gaf licht, of, blonk; vergelijk Openb. 18:1, en Openb. 21:23, en zie Jes. 60:19,20, enz.; Matth. 4:16; Hand. 13:47; 2 Cor. 3:18, en 2 Cor. 4:6, enz. Enigen verstaan dat het *licht* gesteld wordt tegen de wolk van het Oude Testament. Zie 1 Kon. 8:10,11,12. # 1Ki 8.10,11,12
- 3. En alzo was de gedaante van het gezicht, Of, het was als de gedaante van het gezicht. dat ik zag, gelijk het gezicht, dat ik gezien had, toen ik kwam, om de stad te verderven; Dat is, toen mij God zond om het verderf van Jeruzalem in zijnen naam te verkondigen, waarop het verderf zekerlijk zou volgen. Zie boven Ezech. 9, Ezech. 10, en vergelijk Jer. 1:10. De profeet wil zeggen dat dezelfde God zich hier

- openbaarde in genade, die zich daar vertoond had in grote verbolgenheid. en het waren gezichten, als het gezicht, dat ik gezien had aan de rivier Chebar; en ik viel op mijn aangezicht. Zie boven Ezech. 1:28; alzo onder Ezech. 44:4.
- 4. En de heerlijkheid des HEEREN kwam in het huis, Dat is, den tempel. door den weg der poort, die den weg naar het oosten zag. Hebreeuws, welker aangezicht was van den weg, enz., gelijk hij door de oostpoort uit den vorigen ouden tempel gescheiden was, zie boven Ezech. 10:19, om daarna in den nieuwen te gaan wonen. Zie 2 Cor. 5:17; Openb. 21:5; idem Hagg. 2:7,8,9; ook kan de Christelijke lezer vergelijken Luk. 1:78,79.
- 5. En de Geest nam mij op, Zie boven Ezech. 2:2, en Ezech. 3:12, en Ezech. 8:3, met de aantekening. en bracht mij in het binnenste voorhof; en ziet, de heerlijkheid des HEEREN had het huis vervuld. Vergelijk Exod. 40:34,35; 1 Kon. 8:10,11; Jes. 6:1, en Jes. 24:23, en Jes. 35:2, en Jes. 60:1,2, en Jes. 66:18,19; onder Ezech. 44:4; Hab. 2:14; Hagg. 2:8,10; Zach. 2:5; Matth. 17:5; Joh. 1:14, en Joh. 12:41; 1 Cor. 15:28; 2 Thess. 1:10; 2 Petr. 1:16,17,18; Openb. 15:8, en Openb. 21:23, en Openb. 22:5. # Eze 44.4 Hab 2.14 Hag 2.7,9 Zec 2.5 Mt 17.5 Joh 1.14 12.41 # 1Co 15.28 2Th 1.10 2Pe 1.16,17,18 Re 15.8 21.23 22.5
- 6. En ik hoorde Een, Namelijk den HEERE, wiens heerlijkheid den tempel vervulde, in Ezech. 43:5, en die in Ezech. 43:7 tot den profeet spreekt. Vergelijk boven Ezech. 1:28, en Ezech. 2:1. Die met mij sprak, uit het huis; en de man was bij mij staande. Anders, een man. Zie boven Ezech. 40:3.
- 7. En Hij zeide tot mij: De HEERE, die uit het huis met mij sprak, gelijk in Ezech. 43:6 gezegd is. Mensenkind! dit is de plaats Mijns troons, en de plaats der zolen Mijner voeten, Vergelijk Lev. 26:11,12; Jes. 60:13, en zie Joh. 14:23; 1 Cor. 3:16,17, en 1 Cor. 6:19; Openb. 21:3, en Openb. 22:3, enz. alwaar Ik wonen zal in het midden der kinderen Israels, in

- eeuwigheid; Zie Jer. 31:32,33,36, en Jer. 32:40, en Jer. 33:20,21,25,26, enz. en die van het huis Israels zullen Mijn heiligen Naam niet meer verontreinigen, Hebreeuws, naam mijner heiligheid; alzo in het volgende. zij noch hun koningen, met hun hoererij Dat is, afgoderij, alle bijgeloof, eigenwillige menselijke vonden en inzettingen in den godsdienst. Zie Lev. 17:7, en Lev. 20:5. en met de dode lichamen Dat is, gelijk enigen menen, met de lichamen van enige gestorven koningen, die omtrent den tempel begraven waren. Anderen verstaan de lichamen der mensen, die zij ter ere hunner afgoden geslacht en geofferd hebben, welke afgoden zij, op heidense wijze, hunne koningen plachten te noemen, inzonderheid dien Molech, of Milcom, of Malcam, of Melech, enz. die daarvan den naam had, want Melech betekent koning; zie Lev. 18:21; Jer. 48:7, en Jer. 49:1; Amos 1:15 en Amos 5:26, met de aantekening. Sommigen nemen het van de *afgoden* zelf, die met recht *dode* lichamen genoemd worden, omdat zij geen leven hebben, en als een aas voor God stinken; zie Lev. 26:30; Jer. 15:18, met de aantekening. hunner koningen, op hun hoogten; Of, en hunne hoogten, zulks dat de hoogten gelijk dikwijls voor een bijzondere soort van afgoderij genomen worden.
- 8. Als zij hun dorpel stelden aan Mijn dorpel, Dat is, onbeschaamd in mijn huis invoerden en bedreven allerlei afgoderij, bijgeloof en menselijke inzettingen, willende alzo mij en den duivel samen dienen, tempel aan of in tempel bouwen, als tot mijn spijt. Vergelijk hiermede boven Ezech. 8, en inzonderheid Ezech. 8:7,8,9,10, enz., en wijders 2 Kon. 16:14, en 2 Kon. 21:7, en boven Ezech. 23:39. en hun post nevens Mijn post, dat er *maar* een wand tussen Mij en tussen hen was, Zie boven Ezech. 8:8,9. Anders: en stelden een wand tussen mij en tussen hen; dat is, scheidden zich van mij af door hunne gruwelen; zie Jes. 59:2. en verontreinigden Mijn heiligen Naam met hun gruwelen, die zij deden;

- waarom Ik ze verteerd heb in Mijn toorn.
- 9. Nu zullen zij hun hoererij Ten tijde van den nieuwen tempel, als Ik mijn volk de voorzegde genade zal bewijzen door den *Messias.* en de dode lichamen Gelijk boven Ezech. 43:7. hunner koningen verre van Mij wegdoen; en Ik zal in het midden van hen wonen in eeuwigheid.
- 10. Gij mensenkind; wijs den huize Israels dit huis, Dat is, het gezicht van de gedaante van dit huis, en maak hun bekend het oogmerk en de verklaring van die. Zie boven Ezech. 40:4. opdat zij schaamrood worden Door betrachting van hunne onwaardigheid *gelijk volgt*, en deze mijn grote onverdiende onbegrijpelijke genade, die Ik mijn volk beloof en zo zekerlijk in het toekomende zal bewijzen, als Ik u dit nieuwe gebouw heb vertoond, en zij het model daarvan door u zullen ontvangen, en uit alles klaarlijk kunnen merken dat het niet uw verzinsel, maar mijn werk is. vanwege hun ongerechtigheden, en laat ze het patroon afmeten.
- 11. En indien zij schaamrood worden vanwege alles, wat zij gedaan hebben, zo maak hun bekend De verborgenheid des Heeren is voor degenen die Hem vrezen, om hun die bekend te maken, Ps. 25:14; maar niet voor de honden en varkens, Matth. 7:6. den vorm van het huis, en zijn gestaltenis, en zijn uitgangen, en zijn ingangen, en al zijn vormen, en al zijn ordinantien, ja, al zijn vormen en al zijn wetten; en schrijf het voor hun ogen, Dat is, maal of teken het hun af en beschrijf het, opdat zij door ware bekering levende stenen van dit gebouw en mijn geestelijk huis mede mogen zoeken te zijn, enz.; zie Ef. 2:20,21,22, en 1 Petr. 2:4,5. opdat zij zijn gansen vorm en al zijn ordinantien bewaren, en dezelve doen.
- 12. Dit is de wet van het huis: op de hoogte des bergs zal zijn ganse

- grens, Hebreeuws, hoofd. Sommigen houden dat God aldus wijst op het Jeruzalem, dat boven is, Gal. 4:26; vergelijk Ps. 15:1; Matth. 5:14; Hebr. 12:22. rondom henen, een heiligheid der heiligheden zijn; Dat is, zeer heilig, een zeer heilige plaats, omdat nu de heerlijkheid des Heeren alles geheiligd, of de Vader en de Zoon door den Heiligen Geest aldaar hunne woning zullen genomen, hebben heiligende uitverkorenen, doch de strijdende aanvankelijk, bij trappen en maten, maar de triomferende volkomenlijk. ziet, dit is de wet van het huis.
- 13. En dit zijn de maten des altaars, Versta, het brandofferaltaar, afbeeldende den Heere Christus, met zijn enig zoenoffer, waarmede alle gelovigen in de vier hoeken der wereld gemeenschap hebben; idem, in en op welken zij hun geestelijke offeranden Gode opofferen. Zie Hebr. 13:10, en 1 Petr. 2:5. naar de ellen, Zie boven Ezech. 40:5. zijnde de el een el en een handbreed; de boezem Of, schoot; dat is, voet of bodem, die onder rondom ging, en alles, wat daarop rustte, als in zijn schoot ontving, vestigde en ondersteunde. Zie Ezech. 43:14 en Ezech. 43:17. van een el, en een el Versta, in hoogte. de breedte; Dat is, dikte. en zijn einde Hebreeuws, grens; dat is, het uiterste van dezen boezem. aan zijn rand rondom een span; Hebreeuws, lip. en dit is de rug des altaars. Dat is, het onderste deel, het steunsel van al de rest, als wanneer iemand op den rug ligt.
- 14. Van den boezem nu *op* de aarde tot aan het onderste afzetsel, Dat is, uitstekende, rondom gaande en als uitspringende lijst. Hebreeuws, *behulp*. twee ellen; en de breedte een el; en van het kleinste afzetsel tot aan het grootste afzetsel, Dat is, uitstekende, rondom gaande en als uitspringende lijst. Hebreeuws, *behulp*. vier ellen, en de breedte een el.
- 15. En de Harel vier ellen; Dat is, de haardstede, rooster, of plaats, boven op het altaar, waar het hout en de offeranden gelegd

en verbrand werden, genoemd Harel, dat is, Gods berg, vanwege de hoogte gelijk enigen menen omdat men bij trappen daarop ging, onder Ezech. 43:17, en Ariël, dat is, Gods leeuw, omdat hij de offeranden verteerde, gelijk een sterke leeuw alles verslindt wat hem voorkomt. Zie Jes. 29:1, en vergelijk Exod. 27:4, met de aantekening. Alzo is ons altaar de Heere Christus in der waarheid als een berg Gods, waar alle gelovige Joden en heidenen uit alle hoeken der wereld hunne toevlucht nemen en opgaan, en de leeuw Gods, uit Juda, die alles, wat ons vijandelijk is, verteert; zie Jes. 2:2,3, en Jes. 60:7, en Jes. 63:1, enz.; Openb. 5:5. en van den Ariel voorts opwaarts, de vier hoornen. Vergelijk Exod. 27:2, met de aantekening.

- 16. De Ariel nu, twaalf *ellen* de lengte, met twaalf *ellen* breedte, vierkant aan zijn vier zijden. Hebreeuws, vier vierzijden, of vier vierhoeken, of vierkantigheden; gelijk boven Ezech. 1:8, zie aldaar. Alzo in Ezech. 43:17.
- 17. En het afzetsel veertien *ellen* de lengte, Of, *elk afzetsel.* met veertien *ellen* breedte, aan zijn vier zijden, en de rand rondom hetzelve, de helft ener el; en de boezem daaraan, Gelijk boven Ezech. 43:13. een el rondom; en zijn trappen ziende naar het oosten.
- 18. En Hij zeide tot mij: Mensenkind! zo zegt de Heere HEERE: Dit zijn de ordinantien des altaars, Die het altaar aangaan, die men in de making en bediening daarvan moest onderhouden. ten dage als men het zal maken, om brandoffer daarop te offeren, en om bloed daarop te sprengen.
- 19. En gij zult aan de Levietische priesteren, dewelke uit het zaad van Zadok zijn, Zie boven Ezech. 40:46, en onder Ezech. 44:15, enz. die tot Mij naderen (spreekt de Heere HEERE), om Mij te dienen, geven een var, een jong rund, ten zondoffer. Hebreeuws, een zoon des runds; alzo in het volgende.

- 20. En gij zult van deszelfs bloed nemen, en doen het aan zijn vier hoornen, en aan de vier hoeken der afzetsels, en aan den rand rondom; alzo zult gij het ontzondigen, en het verzoenen. Dewijl noch altaar, noch offerande, enige ceremoniele reinheid van zichzelven hadden, noch den onreinen aanbrengen konden, zo moest eerst alles door bloed daartoe gereinigd en ingewijd worden, afbeeldende de geestelijke reiniging onzer conscientiën, godsdiensten en van de hemelse dingen, door het dierbaar bloed van onzen Heere Christus, tot welks toepassing of toeëigening de dienstknechten van Christus, als zijne instrumenten, ons dienstig zijn door de zuivere predikatie van het heilige Evangelie van den gekruisigden Christus en de bediening der heilige sacramenten, gebeden, enz., gelijk de Levietische priesters deden in het ceremoniëel; zie Hebr. 9:9 tot Hebr. 9:24 toe; 2 Cor. 3:6, en 2 Cor. 4:5,7; Gal. 3:1, enz.; vergelijk boven Ezech. 40:49.
- 21. Daarna zult gij den var des zondoffers nemen; en hij zal hem verbranden in een bestelde plaats van het huis Of, bevolene. buiten het heiligdom. Vergelijk Hebr. 13:11,12.
- 22. En op den tweeden dag zult gij een volkomen geitenbok offeren ten zondoffer; en zij zullen het altaar ontzondigen, gelijk als zij dat ontzondigd hebben met den var.
- 23. Als gij een einde zult gemaakt hebben van het ontzondigen, dan zult gij een var, een volkomen jong rund, offeren, en een volkomen ram van de kudde.
- 24. En gij zult ze offeren voor het aangezicht des HEEREN; en de priesteren zullen zout daarop werpen, Vergelijk Lev. 2:13; Num. 18:19; 2 Kron. 13:5; voorts Matth. 5:13; Mark. 9:49,40; Col. 4:6. en zullen ze offeren *ten* brandoffer den HEERE.
- 25. Zeven dagen zult gij dagelijks een bok des zondoffers bereiden; ook

- zullen zij een var, Anders: gelijk zij, enz. zullen bereid hebben. een jong rund, en een ram van de kudde, beide volkomen bereiden.
- 26. Zeven dagen zullen zij het altaar verzoenen, en het reinigen, en zijn handen vullen. Dat is, hem inwijden of heiligen, tot het heilig gebruik. Vergelijk Lev. 7:37, en Lev. 8:33, enz. Anders: zij zullen een iegelijk zijne handen vullen; dat is zichzelven heiligen, en tot het offeren op het altaar inwijden.
- 27. Als zij nu deze dagen zullen voleind hebben, dan zal het op den achtsten dag en voortaan geschieden, dat de priesters uw brandofferen en uw dankofferen op het altaar zullen *bereiden;* Zie boven Ezech. 40:39, en hier boven Ezech. 43:20. bereiden; en Ik zal een welgevallen aan ulieden hebben, spreekt de Heere HEERE.

- 1. Toen deed hij mij wederkeren den weg *naar* de poort van het buitenste heiligdom, die naar het oosten zag; en die was toegesloten.
- 2. En de HEERE zeide tot mij: Deze poort zal toegesloten zijn, zij zal niet geopend worden, Dat is, blijven. Zie Jer. 27:22. Alzo in het volgende. noch iemand door dezelve ingaan, omdat de HEERE, de God Israels, door dezelve is ingegaan; Zie boven Ezech. 32:2,4. daarom zal zij toegesloten zijn.
- 3. De vorst, de vorst, Of, overste, waardoor men met sommigen hier kan verstaan den hogepriester, zie Jer. 35:4, afbeeldende onzen Heere Christus, als den enigen Hogepriester, Vorst, Prins en Koning boven Ezech. 34:22,23 zijner kerk. Of gelijk anderen den Heere Christus zelf, die de Heere van dit geestelijk huis is en alleen bekwaam om tot God voor ons te naderen en voor zijn aangezicht te verschijnen, zie Jer. 30:21, die alleen den Vader kent en openbaart, alleen sluit en

- opent, de enige poort en deur des hemels, die alleen den weg en ingang in het heiligdom voor ons heeft geopend en bereid, en ter rechterhand der majesteit Gods als Koning gezeten is, nemende zijne vreugde in zijn genadewerk en geestelijk gebouw, op welke dit ganse gezicht voornamelijk slaat; vergelijk Matth. 3:17, en Matth. 11:27; Joh. 1:18, en Joh. 3:13, en Joh. 10:9; Hebr. 6:19,20, en Hebr. 8:1,2, en Hebr. 9:8, en Hebr. 10:19,20; Openb. 3:7, en Openb. 5:5, enz., idem Jes. 53:11. # Joh 10.9 Heb 6.19,20 8.1,2 9.8 10.19,20 Re 3.7 5.5 Isa 53.11 die zal in dezelve zitten, Anders: aan dezelve. om brood te eten voor het aangezicht des HEEREN; Dat is, maaltijd te houden, gelijk tevoren geschiedde van de offeranden en voorts gemeenzaam voor des Heeren aangezicht te verkeren. Vergelijk Exod. 29:32; Lev. 8:31, enn Lev. 24:9, en wijders Gen. 31:54. Deze omstandigheden schijnen onderscheid te maken tussen dezen vorst en den vorst, waarvan onder Ezech. 45, Ezech. 46. Doch beide vorsten de hogepriester en de koning kunnen aangemerkt worden als afbeeldende, elk in het zijne, en naar der zaken natuur, den Heere Christus; zie de voorgaande aantekening. door den weg van het voorhuis der poort zal hij ingaan, en door den weg van hetzelve Of, zijns weegs. zal hij uitgaan. duiden sommigen ор Christus' wederkomst ten oordeel; vergelijk Hand. 1:11; Hebr. 9:28.
- 4. Daarna bracht hij mij den weg der noorderpoort, voor aan het huis; Hebreeuws, tegen het aangezicht. en ik zag, en ziet, de heerlijkheid des HEEREN had het huis des HEEREN vervuld; toen viel ik op mijn aangezicht. Gelijk boven Ezech. 43:3.
- 5. En de HEERE zeide tot mij: Mensenkind! zet er uw hart op, en zie met uw ogen, en hoor met uw oren alles, wat Ik met u spreken zal, van alle inzettingen van het huis des HEEREN, en van al zijn wetten; en zet uw hart op den ingang van het

- huis, met alle uitgangen des heiligdoms. Of, voortgangen.
- 6. En zeg tot die wederspannigen, tot het huis Israels: Zo zegt de Heere HEERE: Het is te veel voor ulieden, Dat is, gij hebt het te veel gemaakt, het is te hoog en te grof geweest, laat het genoeg zijn, gij zult moeten afhouden van, enz. Vergelijk Num. 16:3; 1 Kon. 19:4, met de aantekening. Alzo onder Ezech. 45:9. Met deze ingevoegde bestraffing heeft God zijn volk, wien de profeet dit gezicht belast was bekend te maken, opnieuw willen inscherpen hun gruwelijke zonden, om welker wil Hij den vorigen tempel, stad en land verlaten had, opdat zij door ware bekering en geloof mochten zoeken gemeenschap te hebben met dit nieuwe onverdiende genadewerk, dat God door den *Messias* zou aanstellen, en dat door dit gezicht was afgebeeld. vanwege al uw gruwelen, o huis Israels.
- 7. Dewijl gijlieden vreemden hebt ingebracht, Hebreeuws, kinderen of zonen van den vreemden of uitlandsen; dat is die geen Israëlieten, noch Gods bondgenoten, noch leden van zijn volk waren; zie 2 Sam. 22:45, met de aantekening. Alzo Ezech. 44:9, of, die niet van het priesterlijk geslacht waren, gelijk Lev. 22:10; *zie de aantekening aldaar* en daarenboven goddeloos, gelijk volgt. onbesnedenen hart van en onbesnedenen van vlees, Dit nemen enigen als twee soorten van onduchtige bedienaars van het heiligdom, zijnde sommigen Israëlieten, maar goddeloos, anderen uitlanders en geen Israëlieten, gans vreemd van God en zijn volk. Anderen verstaan hier zodanigen, die noch van binnen enige godzaligheid hadden, noch van buiten enigen schijn daarvan, zijnde goddeloos van hart en wandel; zie Deut. 10:16; Jer. 4:4, en Jer. 9:25,26, met de aantekening. om in Mijn heiligdom te zijn, om dat te ontheiligen, Door hunne onwaardigheid, afgoderijen, bijgelovigheden en menselijke inzettingen; vergelijk 2 Kon. 23:5; 2 Kron. 34:5, en boven Ezech. 43:7,8, met de aantekening. te weten Mijn huis; als gij Mijn brood, Dat is, spijs. Versta, het

- geofferde; zie Lev. 3:11, en Lev. 21:8; Num. 28:2; Mal. 1:12. het vette en het bloed offerdet, en zij Mijn verbond verbraken, De vreemde priesters, doende tegen al mijne ordinantiën, en alzo het verbond van het priesterdom inbrekende en vernietigende. nevens al uw gruwelen. Boven de andere gruwelen die gij zelf bedreeft; anders: om, ter oorzaak van, vermits, enz.
- 8. En gijlieden hebt de wacht van Mijn Vergelijk boven Ezech. 40:45, met de aantekening. heilige dingen niet waargenomen; Hebreeuws, mijner heiligheden. maar gij hebt uzelven Die gijzelf daartoe verkoren hebt, buiten en tegen mijn last. enigen tot wachters Mijner wacht gesteld in Mijn heiligdom.
- 9. Alzo zegt de Heere HEERE: Hier volgen nu de wetten van reformatie in de kerkelijke diensten, aanwijzende wie daartoe onduchtig of duchtig zijn; vergelijk de apostolische bevelen, inzonderheid in de brieven aan Timotheus en Titus; idem Openb. 2, Openb. 3, enz. Geen vreemde, onbesneden van hart, Hebreeuws, alle kind, of zoon eens vreemden zal niet, enz.; dat is, geen van hen; geen die onduchtig is in geloof of leer en leven. en onbesneden van vlees, zal in Mijn heiligdom ingaan, van enigen vreemde, die in het midden der kinderen Israels is.
- 10. Maar de Of, ja ook, zelfs, enz. Levieten, Hierdoor verstaan sommigen de priesters uit de Levieten, zijnde van Ithamar en Abjathar afkomstig, uit Ezech. 44:13, en de tegenstelling van Ezech. 44:15, en boven Ezech. 40:46, en Ezech. 43:19; zie 1 Kon. 2:27. Dit is ene afbeelding van de tucht, die in Gods kerk moet geoefend worden over al zulke bedienaars van Gods huis, die van den waren godsdienst en religie afwijkende, Gode en zijn kerk ontrouw zijn geworden, wanneer zij zich daarvan komen te bekeren; vergelijk 2 Kon. 23:9, met de aantekening aldaar. die verre van Mij geweken zijn, als Israel ging dolen, die van Mij zijn afgedwaald, hun drekgoden achterna, zie Lev.

- 26:30. zullen wel hun ongerechtigheid dragen; Dat is, straf hunner ongerechtigheid; zie Lev. 5:1.
- 11. Nochtans zullen zij Mijn in heiligdom bedienaars zijn, Van slechtere en mindere diensten dan zij tevoren bedienden, dat is, zij zullen gedegradeerd worden; 1 Kron. 23:28,29; idem Num. 3:7,8, en onder Ezech. 44:14. in de ambten aan de poorten van het huis, en zij zullen het huis bedienen; zij zullen het brandoffer en het slachtoffer voor het volk slachten, en zullen voor hun aangezicht staan, om hen te dienen;
- 12. Omdat zij henlieden gediend hebben Het volk. voor het aangezicht hunner drekgoden, en den huize tot een aanstoot der Israels ongerechtigheid zijn, geweest daarom heb Ik Mijn hand tegen hen opgeheven, Dit is, Ik heb gezworen; zie Gen. 14:22. spreekt de Heere HEERE, dat zij hun ongerechtigheid zullen dragen.
- 13. En zij zullen tot Mij niet naderen, priesterambt Mij het om bedienen, en om te naderen tot al heilige dingen, Mijn Hebreeuws, de allerheiligste tot heiligheden. dingen; Of, in de allerheiligste plaatsen. Hebreeuws, heiligheden der heiligheden. maar zullen hun schande dragen, en hun gruwelen, die gedaan zij hebben. Dat is, de straf van die, gelijk boven Ezech. 44:10.
- 14. Daarom zal Ik hen stellen tot wachters van de wacht des huizes, Vergelijk boven Ezech. 40:45, met de aantekening, en hier boven Ezech. 44:11. aan al zijn dienst, en aan alles, wat daarin zal gedaan worden.
- 15. Maar de Levietische priesters, Anders, de priesters en de Levieten. Vergelijk boven Ezech. 40:45,46, met de aantekening. de kinderen van Zadok, Dat is, nakomelingen van Zadok, die afkomstig was

- van Aäron door Eleazar en Pinehas, welken een eeuwig priesterdom was toegezegd, Num. 25:13 en die in Abjathars plaats hogepriester werd. Zie 1 Kon. 2:27,35, met de aantekening. Zadok heet zoveel als rechtvaardig zijn, of een gerechtvaardigde. Deze kinderen van Zadok worden hier gesteld als een voorbeeld van alle wettelijke, waardige en bekwame dienaars der kerk van Christus van den Koning der gerechtigheid en Hogepriester naar de ordening of wijze van Melchizedek die hier van God in hun dienst vastgesteld, vereerd en gezegend worden. die de wacht Mijns heiligdoms hebben waargenomen, getrouwelijk bevolen dienst bestendiglijk hebben verricht, of rein en zuiver zijn gebleven in het geloof en den waren godsdienst. als de kinderen Israels van Mij afdwaalden, die zullen tot Mij naderen, om Mij te zullen en voor Mijn dienen; aangezicht staan, om Mij het vette en het bloed te offeren, spreekt de Heere HEERE;
- 16. Die zullen in Mijn heiligdom ingaan, en die zullen tot Mijn tafel naderen, Zie boven Ezech. 41:22. om Mij te dienen, en zij zullen Mijn wacht waarnemen. Zie Lev. 8:35; Num. 3:7.
- 17. En het zal geschieden, als zij tot de poorten van het binnenste voorhof zullen ingaan, dat zij linnen klederen zullen aantrekken; Dat rein, luchtig, blank, lieflijk en niet bezwaarlijk, lastig of hinderlijk is en in den dienst, als wel in een wollen kleed. Zie van de priesterlijke klederen boven Ezech. 42:14, en vergelijk Matth. 17:2, en Matth. 28:3; Openb. 4:4, en Openb. 7:13. maar wol zal op hen niet komen, als zij dienen in de poorten van het binnenste voorhof, en inwaarts.
- 18. Linnen huiven zullen op hun hoofd zijn, Het Hebreeuwse woord heeft den naam van versieren; en het dekken van het hoofd wordt genomen voor een teken van onderwerping en onderdanigheid, 1 Cor. 11:10. Alzo is der leraren sieraad, hun Hoofd Christus onderdanig en onderworpen te zijn;

- vergelijk Exod. 28:40, en Exod. 39:28. en linnen onderbroeken zullen op hun lenden zijn; zij zullen zich niet gorden in het zweet. Of, met zweet; dat is, alzo, of met zulke begording of kleding, dat zij daarvan zouden zweten, of, gelijk sommigen aan zweterige plaatsen van het lichaam, waar de mens gemeenlijk het meest zweet. Anders: naar het zweet, dit houden sommigen als ene afbeelding van de wakkerheid en kuisheid des harten, die bij de bedienaars van Gods kerk in het verrichten van den dienst moet zijn.
- 19. En als zij uitgaan tot het buitenste voorhof, namelijk tot het buitenste voorhof tot het volk, zullen zij hun klederen, in dewelke zij gediend uittrekken, en dezelve hebben, henenleggen in de heilige kameren; Hebreeuws, kamers der heiligheid. Zie boven zullen Ezech. 42:14. andere en klederen aantrekken, opdat zij het volk niet heiligen met hun klederen. Door het aanroeren der heilige klederen, die met de heilige olie gezalfd en alleen voor de priesters waren, geheiligd tot den godsdienst, welke heiliging met de andere niet mocht gemeen gemaakt worden; zie Exod. 29:37, en Exod. 30:29; idem onder Ezech. 46:20. Sommigen nemen het alsof God zijne dienstknechten daarmede wil verbieden een huichelachtigen schijn van heiligheid voor de gemeente te voeren, en integendeel bevelen gemeenzaamheid met de broeders; vergelijk Matth. 6:5,6,16,17,18.
- 20. En zij zullen hun hoofd niet glad Niet gans kaal scheren noch het haar lang laten wassen, maar matiglijk korten, afsnijden of scheren, vergelijk Lev. 21:5; betekenende eerbaarheid, zedigheid en matigheid in den uiterlijken wandel. afscheren, Te weten met een scheermes, gelijk enigen dit nemen. ook de lokken niet lang laten wassen; Hebreeuws, laten uitschieten, uitslaan, voortschieten; dat is, lang laten behoorlijk zullen zij hun wassen. hoofden bescheren. Hebreeuws, bescherende zullen zij bescheren. Anders:

- ganselijk, of in alle manieren afsnijden, en dan in het voorgaande, bescheren. Het Hebreeuwse woord wordt alleenlijk hier gevonden.
- 21. Ook zal geen priester Hebreeuws, alle priesters zullen niet, enz.; dat is, geen van hen zal, enz. wijn drinken, Dat is, hij zal zijn dienst met een nuchter, aandachtig, opmerkend en heilig gemoed verrichten, en alles vermijden wat hem daarin zou mogen hinderen. Vergelijk Lev. 10:9; 1 Tim. 3:3; Tit. 1:7; idem Matth. 24:48,49, enz. als zij in het binnenste voorhof zullen ingaan.
- 22. Ook zullen zij zich geen weduwe of verstotene tot vrouwen nemen; Vergelijk Lev. 21:13, enz. Deze ordinantie wil zeggen dat Gods dienaars stichtelijk en den zullen huwelijken, vermijdende Heere hetgeen de eer en waardigheid van hun dienst zou mogen verduisteren, of een huishouding veroorzaken; onstichtelijke vergelijk 1 Tim. 3:2,4; idem 1 Cor. 7:39, en 1 Cor. 9:5. nemen; maar jonge dochters van het zaad van het huis Israels, of een weduwe, die een weduwe zal geweest zijn van een priester, zullen zij nemen.
- 23. En zij zullen Mijn volk *onderscheid* leren Vergelijk Lev. 10:10, en boven Ezech. 22:26; Mal. 2:7; 1 Tim. 6:20; 2 Tim. 1:13, en 2 Tim. 2:15,16; Tit. 1:9; Openb. 2:2,14,15,16,20, enz. # Re 2.2,14,15,16,20 tussen het heilige en onheilige, en hun bekend maken *het onderscheid* tussen het onreine en reine.
- 24. En over een twistzaak Vergelijk Deut. 17:8,9, enz.; 2 Kron. 19:10,11. Dit ziet op de kerkelijke rechtspraak, of de oordelen, die in Gods huis bij kerkelijke vergaderingen naar Gods Woord moeten gehouden worden, tot onderrichting der conscientiën in zaken van geloof en leven, wegneming en voorkoming van ergernissen en behoudenis van vrede en enigheid onder broeders. zullen zij staan om te richten; Of, bij recht blijven staan; dat is, bestendiglijk volharden in hetgeen recht en mijnen woorde overeenkomstig is. Vergelijk 2 Kon. 23:3, en de manier van

- spreken gebruikt, Deut. 25:8. naar Mijn rechten zullen zij hen richten; en zij Mijn Mijn zullen wetten en inzettingen Vergelijk 1 Tim. 6:13,14, enz. Mijn gezette hoogtijden op houden, Anders: in, of met al mijne bijeenkomsten; dat is, zowel het een als het ander, wat van mij is ingesteld, dat zullen zij onderhouden, bijzonder wat aangaat de vergaderingen der gelovigen den openbaren godsdienst in dezelve. en Mijn sabbatten heiligen. Zie Exod. 20:8; idem Hebr. 4:9,10,11.
- 25. Ook zal geen van hen tot een doden mens ingaan, Hebreeuws, hij zal niet, enz. dat is, geen der priesters. Vergelijk Lev. 21:1,2,3,4, enz. Deze ordinantie beveelt al zulke matigheid in rouw, dat de godsdienst geëerbiedigd en de band der natuur en van den geest onder de Christenen niet veracht, en ook de hoop van het eeuwige leven niet verduisterd worden; met bekentenis onzer zwakheid en gebrekkelijkheid in dezen, waarvan wij vergeving door Christus moeten verzoeken. Vergelijk 1 Thess. 4:13, enz., Joh. 11:33,35; Hand. 9:39. dat hij onrein worde; maar om een vader, of om een moeder, of om een zoon, of om een dochter, om een broeder of om een zuster, die geens mans geweest zij zullen zich is, mogen verontreinigen.
- 26. En na zijn reiniging zullen zij hem zeven dagen tellen. Van den priester, die verontreinigd was over een dode, vergelijk Num. 6:9, enz., en Num. 19:11,12, enz.
- 27. En ten dage, als hij in het heilige zal ingaan, in het binnenste voorhof, om in het heilige te dienen, zal hij zijn zondoffer offeren, spreekt de Heere HEERE.
- 28. Dit *nu* zal hun tot een erfenis zijn:

  Vergelijk deze wetten met Num. 18:8,20,24;

  Deut. 10:9, en Deut. 12:12, en Deut. 14:27, en

  Deut. 18:1,2, en Deut. 26:12; onder dezelve

  wordt den kerkendienaren van God

  verordineerd hun behoorlijk onderhoud. Zie

  Matth. 10:10; Luk. 10:7; 1 Cor. 9:4,6,7, enz.,

- en zeer klaarlijk Ezech. 44:13,14, aldaar. # Lu 10.7 1Co 9.4,6,7 Eze 44.13,14 lk ben hun Erfenis; daarom zult gij hunlieden geen bezitting geven in Israel; lk ben hun Bezitting.
- 29. Het spijsoffer, en het zondoffer, en het schuldoffer, die zullen zij eten; ook zal al het verbannene in Israel het hunne zijn.
- 30. En de eerstelingen Hebreeuws, het eerste, het voornaamste van alle eerstelingen van alles. Zie Exod. 13:2, en Exod. 22:29,30; Num. 18:11. van alle eerste vruchten Of, van hetgeen eerst voortkomt. van alles, en alle Dat is, allerlei, en zo in het volgende. hefoffer van alles, Of, alle offerande, enz. van al uw hefofferen, zullen der priesteren zijn; ook zult gij eerstelingen Hebreeuws, het eerste, het voornaamste van alle eerstelingen van alles. Zie Exod. 13:2, en Exod. 22:29,30; Num. 18:11. van uw deeg den priester geven, om den zegen op uw huis te doen rusten. Vergelijk Deut. 14:29, en zie het tegendeel boven Ezech. 5:13.
- 31. Geen aas, Hebreeuws, allen aas, enz. zullen zij de priesters niet, enz. dat is, geen aas, niets verscheurds; vergelijk Exod. 22:31; Lev. 22:4,8; boven Ezech. 4:14, betekenende dat de kerkedienaars onstraffelijk en heilig moeten zijn, niet genegen tot den verdervenden toorn, roverij, onrechtvaardig gewin, enz. vergelijk Matth. 23:25; 1 Tim. 3:3; hetwelk ook allen gelovigen als geestelijke priesters bevolen moet zijn, gelijk deze wet ook gans Israël gegeven is; Exod. 22:31. noch wat verscheurd is van het gevogelte, of van het vee, zullen de priesters eten.

Ezechiël 45

1. Als gijlieden nu het land Dewijl niet alleen de vorige tempel verbrand, maar ook de stad en het ganse land verwoest en het volk Gods weggevoerd was, en in het voorgaande van den nieuwen tempel gehandeld is, zo wordt nu in het volgende

gesproken van het land en volk, met hun vorst; afbeeldende een gehele en volkomen herstelling van deze geestelijke republiek onder den Messias. zult doen vallen in erfenis, Dat is, door het vallen of werpen van het lot zult delen onder u; zie Ps. 16:5,6, met de aantekening, alzo onder Ezech. 46:14,22, en Ezech. 48:29; in allen gevallen zie de manier van spreken op de loting, hoewel het lot noch hier noch in het volgende vermeld uitdrukkelijk wordt. Het aanmerkelijk dat de stammen hunne landpalen niet bij loting, gelijk in het boek Jozua, maar door Gods bijzondere ordinantie in Ezech. 48: worden toegelegd; vergelijk Matth. 25:34. zo zult gij een hefoffer den HEERE offeren, Of gave. Hebreeuws, ene heffing heffen, waarmede gezien wordt op de hefoffers der wet, die van de rest als opgeheven of opgenomen en den Heere opgedragen en geheiligd werden. tot een heilige plaats, Te weten, afzonderende dezelve van de rest des lands tot een heilig gebruik; of, men kan met sommigen deze woorden voegen bij het woord offeren aldus: Gij zult den Heere offeren van het land een heilig deel, alzo Ezech. 45:4. Hebreeuws, ene heiligheid. van het land; de lengte zal zijn de lengte van vijf en twintig duizend *meetrieten*, Dit ingevoegde woord genomen uit boven Ezech. 42:15,16,17,18,19,20, en hier Ezech. 45:2, waar naar de eerste maat der rieten, de ellen in het bijzonder gespecificeerd worden, voor het ledig, of de vrije buitenruimte. en de breedte tien duizend; dat zal in zijn gehele grenzen rondom Dat is, zo wijd en ver als het reikt. heilig zijn. Hebreeuws, ene heiligheid. Zie boven Ezech. 43:12.

2. Hiervan Deze stof, die hier begonnen en Ezech. 45:9 afgebroken is, wordt in Ezech. 48:8, enz. vervolgd. Men kan het in het geheel bekwamelijk aldus met sommigen verstaan dat dit afgezonderd gedeelte des lands, van vijf en twintig duizend in lengte en breedte, en zo voorts, aan zijne vier hoeken, verder is afgedeeld in drie delen; de eerste tien duizend in breedte, voor het heiligdom met zijn buitenruimte en de woningen der

priesters; de tweede tien duizend voor de Levieten; de overschietende vijf duizend voor de stad; en wat er voorts oostwaarts en westwaarts, tussen de zuidelijke grenzen van Juda en de noordelijke grenzen van Benjamin overschoot, voor de dienaars der stad onder Ezech. 48:18,19, en wijders voornamelijk voor den vorst; waarop in het volgende dient gelet. zullen heiligdom tot het zijn vijfhonderd zal. Hebreeuws, met vijfhonderd, Of, door, bij; dat is, naar sommiger gevoelen vijfhonderd rieten in lengte, met gelijke vijfhonderd in breedte; of vijfhonderd overeenkomende met andere vijfhonderd in het vierkant rondom gemeten; vergelijk onder Ezech. 48:20. vierkant rondom; en het zal vijftig ellen hebben tot een buitenruim rondom. Zie van het Hebreeuwse woord dat anderszins voorstad wordt overgezet, als er van steden gesproken wordt boven Ezech. 36:5.

- 3. Alzo zult gij meten van deze maat, Dat is, met of naar deze maat. de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend; en daarin zal het heiligdom zijn met het heilige der heiligen. Hebreeuws, heiligheid der heiligheden; zie Exod. 26:33,34; Lev. 4:6, met de aantekening.
- 4. Dat zal een heilige plaats zijn van het land; Gelijk Ezech. 45:1. zij zal zijn voor de priesteren, die het heiligdom bedienen, die naderen om den HEERE te dienen; en het zal hun een plaats zijn tot huizen, en een heilige plaats voor het heiligdom.
- 5. Voorts zullen de Levieten, die dienaars des huizes, ook de lengte hebben Zie onder Ezech. 48:13. van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend, hunlieden tot een bezitting, voor twintig kameren.
- 6. En *tot* bezitting van de stad zult gij geven Die niet genoemd wordt. Zie boven Ezech. 40:2. de breedte van vijf duizend en de lengte van vijf en twintig duizend, tegenover het heilig

- hefoffer; Hebreeuws, hefoffer der heiligheid; waarvan boven Ezech. 45:1, alzo in het volgende. voor het ganse huis Israels zal het zijn.
- 7. De vorst nu zal zijn deel hebben van deze en van gene zijde des heiligen hefoffers en der bezitting der stad, heilig het hefoffer, aan voor Hebreeuws, voor, of tegen het aangezicht, zo in het volgende. en voor aan de bezitting der stad; den van westerhoek westwaarts, Hebreeuws, hoek der zee, naar de zee toe, alzo in het volgende, zee voor het westen. en van den oosterhoek oostwaarts; en de lengte zal zijn tegenover een der delen, van de westergrens tot de oostergrens toe.
- 8. Dit land aangaande, Anders, hij zal het in het land hebben tot, enz., of, van het land zal hij dit hebben, enz. het zal hem tot een bezitting zijn in Israel; en Mijn vorsten zullen Mijn volk niet meer verdrukken, Vergelijk Ps. 72:2,4,14; Jes. 11:3,4,5, enz., en Jes. 29:18,19,20, en Jes. 42:1,3,4, en Jes. 60:17,18; Zef. 3:13. # Zep 3.13 maar den huize Israels het land laten, naar hun stammen. Hebreeuws eigenlijk, geven.
- 9. Alzo zegt de Heere HEERE: Het is te veel voor u, Zie boven Ezech. 44:6. Sommigen verstaan dit alsof God zeide: Gij hebt land, meer dan genoeg voor u, aan hetgeen Ik u toegelegd heb, daarom enz. Anderen houden het voor een verbloemde bestraffing van de overleden koningen van Juda, tot wie God spreekt alsof zij waren; tegenwoordig of van antichristische kerkelijke burgerlijke en tirannen, die Gods volk zeer lang zouden Israels! plagen. gij vorsten geweld en verstoring weg, en doet recht en gerechtigheid; neemt uw uitstortingen op van Mijn volk, Dat gij hen uit het hunne verdrijft en uitstoot, trekkende dat aan u; zulk een overlast zult gij van hen wegnemen, hen daarvan ontlasten.

- Zie gelijke manier van spreken Jes. 57:14. spreekt de Heere HEERE.
- 10. Een rechte waag, Hebreeuws, waag, of weegschalen der gerechtigheid, en alzo in het volgende; gelijk Lev. 19:35,36. en een rechte efa, Zie Lev. 5:11. en een rechte bath zult gijlieden hebben. Zie 1 Kon. 7:26.
- 11. Een efa en een bath zullen Hebreeuws, zal. van enerlei mate zijn, Een efa in droge en een bath in natte waren. dat een bath het tiende deel van een homer houde; ook een efa het tiende deel van een homer; de mate daarvan zal zijn naar den homer. Als zijnde de grootste maat, naar welke de anderen moesten geregeld zijn.
- 12. En de sikkel zal zijn van twintig Zie Gen. 23:15, en Gen. 24:22. gera; Zie Lev. 27:25. Het is bij ons zoveel gelijk het sommigen bekwamelijk op onze munt gepast hebben als een halve braspenning, van welke twintig een oordje rijksdaalders maken, zoveel als een algemene of burgerlijke sikkel bedroeg, van welken hier gesproken wordt. twintig sikkelen, vijf en twintig sikkelen, en vijftien sikkelen, zal ulieden een pond zijn. Hebreeuws, maneh, dat is mina. Zie 1 Kon. 10:17; 2 Kron. 9:16; Ezra 2:69, met de aantekening. De zin is, dat zestig sikkels een pond of mina van goud of zilver zouden maken. Dit wordt gehouden, bij sommigen, voor een nieuwe ordinantie, dewijl de oude *mina* maar vijftig sikkelen van het heiligdom en honderd algemene hield; maar hier staat van zestig sikkelen, hetwelk zoveel meer zou moeten zijn in het heilige en burgerlijke. Enigen menen dat er zodanige drie verscheidene soorten van munt zouden geweest zijn, die tezamen een pond of mijne zou maken. God wil zeggen dat de gerechtigheid in alles strikt en op het nauwste zal worden onderhouden.
- 13. Dit is het hefoffer, Of, de offeranden die, enz. Hebreeuws, de heffing die gij zult heffen. Dit verstaan sommigen van hetgeen het volk het ganse jaar door zou opbrengen tot de gewone offeranden des tempels.

- Anderen duiden het op de inwijding des tempels. Van de offeranden in het algemeen, zie boven Ezech. 40:39. dat gijlieden offeren zult: het zesde deel van een efa Hebreeuws alsof men zeide: zessen; dat is het zesde deel geven; gelijk vertienen, het tiende deel geven. Van een homer tarwe; ook zult gij het zesde deel van een efa Hebreeuws alsof men zeide: zessen; dat is het zesde deel geven; gelijk vertienen, het tiende deel geven. geven van een homer gerst.
- 14. Aangaande de inzetting van olie, van een bath olie; gij zult offeren het tiende deel van een bath uit een kor, Zie boven Ezech. 45:11. hetwelk is een homer van tien bath, want tien bath zijn een homer.
- 15. Voorts een lam uit de kudde, uit de tweehonderd, uit het waterrijke land van Israel, tot spijsoffer, en tot brandoffer, en tot dankofferen om verzoening over hen te doen, spreekt de Heere HEERE.
- 16. Al het volk des lands zal in dit hefoffer zijn, Of, zullen tot dit hefoffer, waarvan in het voorgaande gesproken gehouden, of verplicht zijn. voor den vorst in Israel.
- 17. En het zal den vorst opleggen te offeren de brandofferen, en het spijsoffer, en het drankoffer, op de feesten, en op de nieuwe maanden, en op de sabbatten, op alle gezette hoogtijden van het huis Israels; hij zal het zondoffer, en het spijsoffer, brandoffer, het en en de dankofferen doen, Of, bereiden; dat is geven, aanbrengen, laten toemaken. om verzoening te doen voor het huis Israels.
- 18. Alzo zegt de Heere HEERE: De volgende nieuwe ordinantie hebben enigen wel aangemerkt, dat Mozes nergens tevoren gegeven was, gelijk ook buiten dat, het onderscheid dat er is tussen verscheidene

- nieuwe offeranden en ceremoniën, die hier worden vermeld, en de oude voorgaande, uit de verlijking klaarlijk kan worden afgeleid, tot een teken van de afschaffing der ceremoniën en van het vorige priesterdom door de komst en het enig volkomen offer van den Messias, dat hier door vele offeranden wordt afgebeeld naar den stijl van het Oude Testament en den eis van dien tijd, als de klaarheid des lichts en de tijd der herstelling nog niet gekomen was. Zie Gal. 3:23,24,25, en Gal. 4:1,2,3; idem Hebr. 9:8,10. In de eerste *maand*, op den eersten der maand, zult gij een volkomen var, een jong rund, nemen; Hebreeuws, kind, of zoon van een rund. en gij zult het heiligdom ontzondigen.
- 19. En de priester zal van het bloed des zondoffers nemen, en doen het aan de posten des huizes, Hebreeuws, post, en zo in het volgende. en aan de vier hoeken van het afzetsel des altaars, en aan de posten der poorten van het binnenste voorhof.
- 20. Alzo zult gij ook doen op den zevenden in die maand; vanwege den afdwalende, Dat is, voor zodanigen, die door enige afdwaling, of slechtheid, onwetendheid, onverstand, het huis des Heeren mogen hebben ontsticht verontreinigd, maar niet door moedwil en met opgeheven hand, afbeeldende deze ordinantie, hoe men den zwakken gevallen boetvaardigen zal te hulp komen en oprichten, door middel van een welgeregelde en Christelijke tucht; vergelijk Matth. 16:19, en Matth. 18:18,21, enz.; Joh. 20:23; Rom. 14:4,10,13; Gal. 6:1, enz.; Jak. 5:19,20; 1 Joh. 5:16, enz. # 1Jo 5.16 en vanwege den slechte; alzo zult gijlieden het huis verzoenen.
- 21. In de eerste *maand*, op den veertienden dag der maand, zal ulieden het pascha zijn; een feest van zeven dagen, ongezuurde broden zal men eten. Hebreeuws, zal gegeten worden.

- 22. En de vorst zal op denzelven dag voor zichzelven, en voor al het volk des lands, bereiden een var des zondoffers. Een var tot een zondoffer. Hebreeuws, een var der zonde; dat is, des zondoffers, gelijk doorgaans in deze stof. Zie Lev. 4:3.
- 23. En de zeven dagen van het feest zal hij een brandoffer den HEERE bereiden, van zeven varren en zeven rammen, die volkomen zijn, dagelijks, de zeven dagen lang, en een zondoffer van een geitenbok, dagelijks.
- 24. Ook zal hij een spijsoffer bereiden, een efa tot een var, en een efa tot een ram; en een hin olie tot een efa. Zie Lev. 19:36.
- 25. In de zevende *maand*, op den vijftienden dag der maand zal hij op het feest Versta, het feest der *loofhutten*, of tabernakelen. Merk, dat aan het pinksterfeest hier niet gedacht wordt; vergelijk Zach. 14:16,19. desgelijks doen, Hebreeuws, *naar*, of *gelijk die*; dat is, zoals hij op het voorgaande feest gedaan zal hebben met al deze offeranden, die tevoren verhaald zijn en hier kortelijk worden aangeroerd. zeven dagen *lang*; gelijk het zondoffer, gelijk het brandoffer, en gelijk het spijsoffer, en gelijk de olie.

Ezechiël 46

1. Alzo zegt de Heere HEERE: De poort van het binnenste voorhof, Waar het brandofferaltaar was. die naar het oosten ziet; zal de zes werkdagen zijn; Vergelijk Exod. 20:9. gesloten Sommigen menen dat hierdoor afgebeeld is, dat wij in dit leven maar van verre en als door een spiegel in een duistere rede zien, maar aangezicht aan aangezicht zullen zien in het ander leven, op den eeuwigen rust- en sabbatdag; #1Cor. 13:12; Hebr. 4:9,10,11. maar op den sabbatdag zal zij worden; Vergelijk Exod. geopend 20:10,11; voorts Col. 2:16,17. ook zal zij

- geopend worden op den dag van de nieuwe maan. Vergelijk Jes. 66:23.
- 2. En de vorst zal ingaan *door* den weg van het voorhuis derzelve poort van buiten, en zal staan aan den post van de poort; en de priesters zullen zijn brandofferen en zijn dankofferen bereiden, en hij zal aanbidden aan den dorpel der poort, Hebreeuws, zich nederbuigen; zie Gen. 24:26, alzo in Ezech. 46:3. en *daarna* uitgaan; doch de poort zal niet gesloten worden tot op den avond. Vergelijk Matth. 25:10,11,12.
- 3. Ook zal het volk des lands aanbidden Of, want het volk, enz., of opdat het volk des lands aanbidde, enz. voor de deur derzelve poort, op de sabbatten en op de nieuwe manen, voor het aangezicht des HEEREN.
- 4. Het brandoffer nu, Vergelijk deze nieuwe ordinantie met de oude, Num. 28:9,10. De oude was veel minder, omdat de genade van het Nieuwe Testament *gelijk sommigen aanmerken* veel heerlijker is dan de voorgaande en zich veel wijder uitstrekt. dat de vorst den HEERE zal offeren, zal op den sabbatdag zijn, zes volkomen lammeren, en een volkomen ram.
- 5. En het spijsoffer, een efa tot den ram, maar tot de lammeren zal het spijsoffer een gave zijner hand zijn; Dat is, naar zijn vermogen, naardat de Heere hem gezegend zal hebben, of hij van den Heere ontvangen hebbe; vergelijk Ezech. 46:7,11, en Deut. 16:17. en olie, een hin tot een efa.
- 6. Maar op den dag van de nieuwe maan, Vergelijk deze nieuwe ordinantie met Num. 28:11, enz. De oude was meerder, omdat het licht *gelijk sommigen dit duiden* toen veel minder was. een var, een jong rund, Hebreeuws, een zoon eens runds. Van de volkomene, en zes lammeren, en een ram; volkomen zullen zij zijn.
- 7. En *ten* spijsoffer zal hij bereiden een efa tot den var, en een efa tot den

- ram; maar tot de lammeren, zoals zijn hand bekomen zal; Of, verkregen hebben; vergelijk boven Ezech. 46:5, en de manier van spreken met Num. 6:21; idem Lev. 5:11, en Lev. 12:8, en Lev. 14:21, en Lev. 25:28, enz. en een hin olie tot een efa.
- 8. En als de vorst ingaat, zal hij door den weg van het voorhuis der poort ingaan, en door deszelfs weg Of, zijns weegs. weder uitgaan. Of, voortgaan.
- 9. Maar als het volk des lands voor het aangezicht des HEEREN komt, op de gezette hoogtijden, die door den weg van de noorderpoort ingaat om te aanbidden, zal door den weg van de zuiderpoort weder uitgaan; en die door den weg van de zuiderpoort ingaat, zal *door* den weg van de noorderpoort weder uitgaan; hij zal niet wederkeren door den weg der poort, Dit vergelijken sommigen met Luk. 17:32; 1 Cor. 9:24; Filipp. 3:13,14; idem Gal. 4:9, en Gal. 5:7; 2 Petr. 2:20,21,22. door dewelke hij is ingegaan, maar recht voor zich henen uitgaan. Anders: zij zullen recht tegenover hem uitgaan.
- 10. De vorst nu zal in het midden van hen ingaan, Te weten onder het volk des lands. als zij ingaan; en als zij uitgaan, zullen zij *samen* uitgaan.
- 11. Voorts op de feesten, en op de gezette hoogtijden zal het spijsoffer zijn, een efa tot een var, en een efa tot een ram; maar tot de lammeren, een gave zijner hand; Gelijk boven Ezech. 46:5,7. en olie, een hin tot een efa.
- 12. En als de vorst een vrijwillig offer zal doen, een brandoffer of dankofferen tot een vrijwillig offer den HEERE, zo zal men hem de poort openen, die naar het oosten ziet; en hij zal zijn brandoffer en zijn dankofferen doen, gelijk als hij zal gedaan hebben op den sabbatdag; en als hij weder uitgaat, zal men de

- poort sluiten, nadat hij uitgegaan zal zijn.
- 13. Wijders zult gij een volkomen eenjarig lam Hebreeuws, een zoons zijns jaars. dagelijks bereiden ten brandoffer den HEERE; alle morgens zult gij dat bereiden. Hebreeuws, in den morgen, in den morgen; dat is, alle morgens, alzo in het volgende; vergelijk deze ordinantie met Num. 28:3,4. Hier wordt aan het avondoffer niet gedacht; vergelijk Hebr. 9:26.
- 14. En gij zult *ten* spijsoffer daarop doen, alle morgens een zesde deel van een efa, en olie een derde deel van een hin, om de meelbloem te bedruipen; *tot* een spijsoffer den HEERE, *tot* eeuwige inzettingen, Hebreeuws, *inzettingen der eeuwigheid.* geduriglijk.
- 15. Zij zullen dan het lam, en het spijsoffer, en de olie alle morgens bereiden *tot* een gedurig brandoffer. Hebreeuws, brandoffer eigenlijk, opklimming der gedurigheid.
- 16. Alzo zegt de Heere **HEERE:** Wanneer de vorst aan iemand van zijn zonen een geschenk Of, kinderen. Aangaande den Heere Christus, die geeft zijnen uitverkorenen en waren kinderen bestendige en eeuwige gaven, eeuwigdurend erfdeel, en dat van zijn eigen, want al wat de Vader heeft is het zijne, Joh. 16:15, en Hij is erfgenaam van alles, Hebr. 1:2, doende met het zijne zoals Hij wil, Matth. 20:15; maar den anderen, die ook wel mede in zijn huis dienen als knechten, geeft Hij tijdelijke gaven; vergelijk Matth. 7:22,23, en Matth. 13:21,23, en Matth. 25:14, enz.; Luk. 19:13, enz., en zie Joh. 8:35, enz. Voor Christelijke regenten kan het ook ene leer wezen van milddadigheid en beloning van goede diensten, idem van gerechtigheid jegens hunne onderdanen; en voorts in het algemeen de leer van rechtvaardige eigen bezittingen, enz. # Joh 8.35 zal geven van zijn erfenis, dat zullen zijn zonen hebben; Dat is, het zal zijnen zonen blijven,

- zij zullen het houden; alzo in het volgende. het zal hun bezitting zijn in erfenis.
- 17. Maar wanneer hij van zijn erfenis een geschenk zal geven aan een van zijn knechten, die zal dat hebben tot het vrijjaar toe; Anders genoemd het *jubeljaar*; zie Lev. 25:10, enz. dan zal het tot den vorst wederkeren; het is immers zijn erfenis, zijn zonen zullen het hebben.
- 18. En de vorst zal niets nemen van de erfenis des volks, om hen van hun bezitting te beroven; of, verstoten. van zijn bezitting zal hij zijn zonen erf nalaten; opdat niet Mijn volk, een iegelijk uit zijn erfenis, verstrooid worde.
- 19. Daarna bracht hij mij door den ingang, die aan de zijde der poort was, tot de heilige kameren, Hebreeuws, kamers der heiligheid. den priesteren toe behorende, die naar het noorden zagen, en ziet, aldaar was een plaats aan beide zijden, naar het westen. Hebreeuws, naar de zee.
- 20. En hij zeide tot mij: Dit is de plaats, alwaar de priesters het schuldoffer en het zondoffer zullen koken; Dat is, het vlees van die offeranden, alzo Ezech. 46:24. Hebreeuws, schuld en zonde; zie Lev. 4:3. Hierdoor werd afgebeeld het werk van den dienst in alle gewone kerken en kudden van Christus, waar de getrouwe leraars en herders zichzelven en Christus' zaligmakende leer van het Evangelie, en die het volk bereiden, opdragen en toepassen, tot spijs der zielen, nevens de bediening der heilige sacramenten kerkregering, Christelijke volgens vermaningen, Hand. 20:28; 1 Petr. 5:2, enz.; zie ook Matth. 24:45; Joh. 21:15,16,17; 1 Tim. 3:13, en 1 Tim. 4:16; Openb. 2, Openb. 3. # 1Ti 3.13 4.16 en waar zij het spijsoffer zullen bakken, opdat zij het niet uitbrengen in het buitenste voorhof, om het volk te heiligen. Dat is,

- waardoor het volk zou geheiligd worden; hetwelk niet moest zijn, alzo God voornamelijk de priesters tot de zaken van zijn heiligen dienst verkoren en geheiligd ahd; vergelijk boven Ezech. 44:19.
- 21. Toen bracht hij mij in het buitenste voorhof, en voerde mij om in de vier hoeken des voorhofs; en ziet, in elken hoek des voorhofs Hebreeuws, een voorhof in een hoek van het voorhof, een voorhof in een hoek van het voorhof; dat is, in elken hoek van het grote voorhof was een klein voorhof. Was een ander voorhofje.
- 22. In de vier hoeken des voorhofs waren voorhofjes met schoorstenen, Of, rookplaatsen. Hebreeuws alsof men zeide: geschoorsteend, of gerookt; dat is, met schoorstenen of rookgaten gemaakt. Anders: aangehecht, gelijk de keukens veel aan het gebouw worden aangehecht; doch dit kan geen plaats hebebn zonder verwisseling van een letter in het Hebreeuwse woord. Van veertig ellen de lengte, en dertig de breedte; dezelve vier hoekhofjes Versta, de voorgemelde vier keukens, die in de hoeken van het voorhof waren. Hebreeuws, hoekige, of gehoekte. hadden enerlei maat.
- Keukens, hoekhofjes. een ringmuur, Het Hebreeuwse woord betekent elders een rij, of een verheven gebouw, dat langs henen omgaat als in een rij. Sommigen verstaan het niet van een muur, maar van een verheven afdak, tot beschutting van het koken. rondom deze vier; en er waren Of, het was gemaakt met enz. keukens gemaakt Of, kookplaatsen. beneden aan de ringmuren rondom. Anders: onder de portalen, of voorhofjes; verstaande dat men onder, als in kelders, kookte en boven at.
- 24. En hij zeide tot mij: Dit zijn de keukens, Hebreeuws, het huis, of de plaats der kokenden, dergenen die koken. alwaar de dienaars des huizes het slachtoffer des volks Dat is, het vlees der

slachtoffers, gelijk Ezech. 46:20. zullen koken.

- 1. Daarna bracht hij mij weder tot de deur van het huis, Van den nieuwen tempel en het heiligdom, gelijk Ezech. 47:12, dat wel tevoren binnen Jeruzalem geweest, maar nu verstoord was; vergelijk Jes. 2:3; Micha 4:2; Zach. 14:8; idem Luk. 24:47,49; Hand. 1:8, en Hand. 2:2,4, en Openb. 22:1, alwaar vermeld wordt dat deze heilzame stromen uit Jeruzalem en Zion, uit den tempel en uit den troon Gods en des Lams zijn voortgekomen. # Re 22.1 en ziet, er vloten wateren uit, Afbeeldende de gezonde en zaligmakende leer van het Evangelie, met de overvloedige gaven van den Heiligen Geest, onder het Nieuwe Testament. Vergelijk Jes. 11:9, en Jes. 12:3, en Jes. 35:7, en Jes. 41:18, en Jes. 44:3, en Jes. 55:1; Jer. 31:9; Joël. 2:28, en Joël. 3:18; Zach. 14:8, idem Joh. 7:38; Openb. 22:1. # Zec 14.8 Joh 7.38 Re 22.1 van onder den dorpel des huizes naar het oosten; want het voorste deel Hebreeuws, aangezicht. Van het huis was *in* het oosten, en de wateren daalden af van onderen, uit de rechterzijde des huizes, van het zuiden Of, tegen, aan het zuiden; dat is de des altaars. zuidzijde. Versta, het brandofferaltaar, dat voor het heilige stond; van hetwelk zie boven Ezech. 43:13, enz., een voorbeeld van onzen Heere *Christus* en van zijn enig offer aan het kruis; alwaar Hij ons de gaven van den Heiligen Geest verdiend heeft, die Hij ons van den Vader toezendt; afgebeeld gelijk sommigen houden door het water, dat uit zijne zijde vloot; Joh. 19:34,35.
- 2. En hij bracht mij uit *door* den weg van de noorderpoort, en voerde mij om *door* den weg van buiten, tot de buitenpoort, den weg, die naar het oosten ziet; en ziet, de wateren sprongen uit de rechterzijde.
- 3. Als *nu* die man *naar* het oosten uitging, zo was er een meetsnoer in zijn hand; en hij mat duizend ellen,

- en deed mij door de wateren doorgaan, en de wateren raakten tot aan de enkelen. Hebreeuws, het waren wateren der enkels, en zo in het volgende, wateren der knieën, wateren der lenden, afbeeldende den voorgang, lopenden wasdom der openbaring van het heilige Evangelie, mitsgaders de verscheidene mate der gaven van den Heiligen Geest in dit, en de volkomenheid in het andere leven.
- 4. Toen mat hij *nog* duizend *ellen*, en deed mij door de wateren doorgaan, *en* de wateren raakten tot aan de knieen; en hij mat *nog* duizend, en deed mij doorgaan, *en* de wateren raakten tot aan de lenden.
- 5. Voorts mat hij *nog* duizend, *en* het was een beek, waar ik niet kon doorgaan; want de wateren waren hoge wateren, Hebreeuws, wateren der zwemming. waar men door zwemmen moest, een beek, waar men niet kon doorgaan.
- 6. En hij zeide tot mij: Hebt gij het gezien, mensenkind? Dat is, op alles gelet? waarmede de profeet vermaand werd op alles naarstiglijk acht te nemen. Toen voerde hij mij, en bracht mij weder tot aan den oever der beek. Hebreeuws, *lip;* en zo in Ezech. 47:7.
- 7. Als ik wederkeerde, ziet, zo was er aan den oever der beek zeer veel geboomte, Afbeeldende de menigte der uitverkorenen, die door de kracht dezer wateren in Gods huis overal zouden wassen en vruchtbaar zijn in alle goede werken, tot Gods eer en stichting van den naaste, gelijk Ezech. 47:12 breder wordt verhaald. Zie Ps. 1:3, en Ps. 92:13; Jes. 44:3,4, en Jes. 55:11,13; Jer. 17:8; Joh. 15:2, enz.; 1 Cor. 3:6,7, enz. # 1Co 3.6,7 van deze en van gene zijde.
- 8. Toen zeide hij tot mij: Deze wateren vlieten uit naar het voorste Galilea, Of, Oost-Galilea; waardoor enigen verstaan een gedeelte van Galilea, liggende over de Jordaan, waar Chorazim ook gelegen was, aan de oostzijde van de Galilese zee, of de zee

Gennezareth, waar de Jordaan doorliep. Doch dit dient bijzonderlijk vergeleken te worden met Jes. 8:23, en Jes. 9:1; Matth. 4:12,13,14,15, alwaar verhaald wordt dat het licht van het Evangelie mede eerst is opgegaan in deze streken. Zie wijders van tweeërlei Galilea's, 1 Kon. 9:11. Anders kon het ook in het algemeen genomen worden voor de *ooststreken*, of grenzen, idem de omstreek van Gilgal, uit Joz. 18:17, vergeleken met Joz. 15:7; ook gelegen in het oosten van Jeruzalem, maar daarheen ging men door de vlakken velden van Jericho, Jer. 52:7,8; idem 2 Sam. 2:29, en 2 Sam. 17:26, en voorts over de Jordaan naar de *vlakke velden* van Moab, waarvan in het volgende. # 2Sa 2.29 17.26 en dalen af in het vlakke veld; Der Moabieten; zie Num. 22:1; Deut. 1:1; en Deut. 3:17, en Deut. 34:1,8. daarna komen zij in de zee; De Dode zee, of Zoutzee, waar Sodom en Gomorra eertijds geweest waren, en waar *Engedi* en *En-eglaïm* lagen, waarvan Ezech. 47:10. Zie wijders Gen. 14:3. in de zee uitgebracht zijnde, zo worden de wateren gezond. Van deze Dode zee, die tevoren dodelijk waren.

9. Ja, het zal geschieden, dat alle levende ziel, Dat is, alle dieren, die leven en gevoelen, en derhalve zich bewegen. Zie Gen. 1:20. die er wemelt, Zie Gen. 1:20. overal, waarhenen een der twee beken zal komen, Hebreeuws, de twee beken zal komen; dat is, een van beide. Het schijnt dat deze wateren zich in het voortlopen in tweeën gedeeld hebben, hoewel zulks hier niet wordt vermeld; zie Zach. 14:8. Doch anders kan men met sommigen het getal van tweeën voor het getal van velen nemen, gelijk elders ook wel gebruikelijk is en vertalen het stromen. leven zal, en daar zal zeer veel vis zijn, Of, grote, treffelijke, alzo Ezech. 47:10. Versta, de menigte der uitverkorenen, die door de predikatie van het heilige Evangelie en krachtige werking van den Heiligen Geest zekerlijk zouden bekeerd worden. omdat daarhenen deze wateren zullen gekomen zijn, en zij zullen gezond

worden, Dat is, andere wateren, door het invloeien van deze. en het zal leven, alles, waarhenen deze beek zal komen.

- 10. Ook zal het geschieden, dat er vissers Dat is, leraars van het Nieuwe Testament, die als instrumenten van den krachtigen werkenden Heiligen Geest, door het net van het Evangelie de mensen uit hun zondigen en dodelijken staat zouden optrekken tot de gemeenschap van den Heere *Christus* en van zijne weldaden. Zie Matth. 4:19, en Matth. 13:47; Luk. 5:10. aan dezelve zullen staan, Dode zee. van En-gedi aan tot En-eglaim toe; Ook gelegen aan de Dode zee, waar de Jordaan in dezelve loopt. daar zullen plaatsen zijn tot uitspreiding der netten; of, visgaren, gelijk boven Ezech. 26:5. haar vis zal naar zijn aard wezen als de vis van de grote zee, De Middellandse, alzo onderscheiden van de binnenlandse zeeën of alzo Ezech. 47:15,20. meren; zeer menigvuldig. Of, groot, heerlijk, gelijk Ezech. 47:9.
- 11. Doch haar modderige plaatsen Namelijk der Dode zee. Hierdoor kan men verstaan het onderscheid, dat er zou zijn tussen de uitverkorenen, die de voorzegde genade zouden deelachtig worden, en de verworpenen, die in hunne vuiligheid zouden blijven liggen en verloren gaan; zie Hand. 13:48; 2 Cor. 15, 2 Cor. 16, enz. **en haar** zullen niet gezond moerassen worden, Anders: die niet gezond zullen zijn zij tot worden, enz. zout overgegeven. Zie Deut. 29:23; Ps. 107:34; Jer. 17:6; Hebr. 6:8. Sommigen hechten Ezech. 47:11 aan het voorgaande en een anderen zin aldus: Haar modderige en haar moerassige plaatsen, zeg ik, die niet gezond waren, die het zout waren overgegeven; versta, zullen alle gezond en visrijk worden. Anders: haar modderige plaatsen en hare moerassen, die niet gezond waren, zijn gegeven tot zout; dat is, tot enigen dienst en nuttigheid; waarvan de aandachtige lezer kan oordelen.

- 12. Aan de beek nu, aan haar oever, Hebreeuws, lip. zal van deze en van zijde allerlei gene opgaan spijsgeboomte, Hebreeuws, alle der spijs; dat is, geboomte vruchtdragend geboomte, dat ter spijs bekwaam, of eetbaar is; zie boven Ezech. 47:7. welks blad niet zal afvallen, Zie Ps. 1:3. noch de vrucht daarvan vergaan; Of, ophouden, verteerd worden. in zijn maanden Dat is, alle maanden zal dat geboomte nieuwe vrucht dragen; vergelijk Openb. 22:2. zal het nieuwe vruchten voortbrengen; Of, uitnemende, gelijk de eerste rijpe vruchten, die zeer aangenaam zijn; zie Micha 7:1. want zijn wateren vlieten Waar het aan wast, en waar het van bevochtigd wordt. uit het heiligdom; Zie boven Ezech. 47:1. Daarom zal zijn vrucht vast en zeker gaan. en zijn vrucht zal zijn tot spijze, en zijn blad tot heling. Of, stamping, stoting, gelijk men bladeren en kruiden pleegt te stoten, om in dranken of pleisters te gebruiken.
- de landpale zijn, Vergelijk met deze landpalen Num. 34, en Joz. 15; tot Joz. 20, en zie de aantekening aldaar. Uit de vergelijking zal het onderscheid blijken, dat tussen beiden is, hetwelk ons voorts aanleiding kan geven tot de betrachting van het geestelijk Israël en hemels Kanaän. *naar* dewelke gij het land ten erve zult nemen, naar de twaalf stammen Israels: Jozef *twee* Een voor Manasse, en een voor Efraïm. Zie Gen. 48:5; 1 Kron. 5:1,2; onder Ezech. 48:4,5. snoeren. Dat is, delen, die men met snoeren placht af te meten; zie Ps. 16:5,6.
- 14. En gij zult dat erven, de een zowel als de ander; Hebreeuws, de man gelijk zijn broeder; dat is, de een zal zowel, of zoveel erven als de ander, want er zal ruimte genoeg in het hemelse Kanaän, of het huis van onzen hemelsen Vader, voor alle gelovigen door Christus bereid zijn, Joh. 14:2, zie wijders in Ezech. 48. over hetwelk lk Mijn hand heb opgeheven, Dat is, gezworen; zie

- Gen. 14:22. dat Ik het uw vaderen zou geven; en ditzelve land zal ulieden in erfenis vallen. Te weten door het lot, dat is, gij zult het bij loting delen; alzo boven Ezech. 45:1, onder Ezech. 47:22, tot een teken dat het een genadegeschenk Gods en een kinderlijk erf was; doch zie boven Ezech. 45:1. Indien men houdt dat het zoveel is, alsof het woord *lot* in den tekst ware uitgedrukt, zo kan men de loting duiden op het bijzondere deel van elkeen, want de gemene landpalen der stammen worden in Ezech. 48: van God uitgedrukt.
- 15. Dit nu zal de landpale des lands zijn: aan den noorderhoek, van de grote zee af, Gelijk boven Ezech. 47:10; doch in deze kwartieren ook genoemd de zee van Fenicië, of Syrië. den weg van Hethlon, waar men komt te Zedad.
- 16. Hamath, Berotha, Sibraim, dat tussen de landpale van Damaskus en tussen de landpale van Hamath is; Hazar Hattichon, Of, de dorpen die in het midden zijn, die, enz. dat aan de landpale van Havran is. Hebreeuws, Chavran, ook een streek, gelegen aan het oosteinde van den Libanon, over de Jordaan, waar die haren oorsprong neemt.
- 17. Alzo zal de landpale van de zee af zijn, Hazar-Enon, de landpale van Damaskus, en het noorden noordwaarts, en de landpale van Hamath; en *dat* zal de noorderhoek zijn.
- 18. Den oosterhoek nu zult gijlieden meten van tussen Havran, en van tussen Damaskus, en van tussen Gilead, en van tussen het land Israels aan den Jordaan, Waar de Jordaan haren oorsprong neemt. van de landpale af tot de Oostzee toe; Dat is, de Zoutzee of Dode z ee. en dat zal de oosterhoek zijn.
- 19. En den zuiderhoek zuidwaarts Anders: *naar Theman*, dat is, Edom, waar een *Theman* gelegen was; zie Jer. 49:7; de zin opeen uitkomende, dewijl Edom in het zuiden

van Kanaän lag. van Thamar af, Gelegen tegenover het oosteinde van Edom, in de woestijn *Tsin*, of *Kades*, waar de stad *Kades* ook van enige kaarten gesteld wordt, bij het twistwater, of de wateren van Meriba, waar Mirjam, Aärons zuster, gestorven en begraven is; zie Num. 20:1,13,14, enz., en Num. 27:14; alzo onder Ezech. 48:28. tot aan het twistwater van Kades, voorts naar de beek henen, De rivier Sichor; zie Joz. 13:3, en Joz. 15:47; 1 Kron. 13:5, met de aantekening. tot aan de grote zee; De Middellandse zee, gelijk boven Ezech. 47:10, en hier in Ezech. 47:20. en dat zal de zuiderhoek zuidwaarts Anders: naar Theman, dat is, Edom, waar een Theman gelegen was; zie Jer. 49:7; de zin opeen uitkomende, dewijl Edom in het zuiden van Kanaän lag. zijn.

- 20. En den westerhoek, Hebreeuws, hoek der zee; zie Gen. 12:8. de grote zee, van de landpale af tot daar men recht tegenover Hamath komt; dat zal de westerhoek zijn.
- 21. Ditzelve land nu zult gij ulieden uitdelen naar de stammen Israels.
- 22. Maar het zal geschieden, dat gij hetzelve zult doen Voorzegde land. vallen in erfenis Door het lot, gelijk boven Ezech. 47:14, en Ezech. 45:1. voor ulieden, en voor de vreemdelingen, Door deze nieuwe ordinantie wordt te kennen gegeven dat de Christelijke kerk, die de weldaden des Heeren *Christus* zou deelachtig zijn en het hemels Kanaän erven, niet alleen zou bestaan uit Joden, maar ook, naar de menigvuldige profetieën van het Oude Testament, uit heidenen, of alle natiën zonder onderscheid. Zie Hand. 15:7,8,9; Rom. 3:29, en Rom. 4:11, enz., en Rom. 10:12, en ROm. 15:9, enz.; 1 Cor. 12:13; Gal. 3:28,29; Ef. 3:6; Col. 1:12, en Col. 3:11; Openb. 7:9,10, enz. # Eph 3.6 Col 1.12 3.11 Re 7.9,10 die in het midden van u verkeren, die kinderen in het midden van u zullen gewonnen hebben; en zij zullen ulieden zijn, als een inboorling onder de kinderen

- Israels; zij zullen met ulieden in erfenis vallen, in het midden der stammen Israels.
- 23. Ook zal het geschieden, in den stam, bij welken de vreemdeling verkeert, aldaar zult gij hem Alwaar hij zich tot de gehoorzaamheid van het Evangelie en de ware gemeente des Heeren Christus die het geestelijk Israël en het zaad van Abraham is zal mogen begeven, zal hij onder het ganse lichaam der kerk gerekend worden, en een erfgenaam Gods en medeërfgenaam des Heeren Christus zijn. zijn erfenis geven, spreekt de Heere HEERE.

- 1. Dit nu zijn de namen der stammen. Zoals zij de een aan den ander hunne erfenis hebben. Van het einde noordwaarts, Hier begint de beschrijving van het eerste deel, dat *Dan* zou bezitten. aan de zijde des wegs van Hethlon, Hebreeuws, hand; alzo terstond wederom. waar men komt te Hamath, Hazar-Enon, de landpale van Damaskus, noordwaarts aan de zijde van Hamath (ook zal hij den Dan, uit het volgende. oosterhoek en westerhoek hebben), Hebreeuws, der zee, alzo in het volgende. Aan den zuiderhoek werd niet gedacht, behalve in het heilig afgezonderd deel, en in het algemeen van gans Israël achter Gad, Ezech. 48:28; dat sommigen houden voor een teken van de uitbreiding van het rijk van Christus, tot aan het einde der aarde. zal Dan een snoer hebben.
- En aan de landpale van Dan, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Aser een.
- 3. En aan de landpale van Aser, van den oosterhoek af tot den westerhoek toe, Nafthali een.
- 4. En aan de landpale van Nafthali, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Manasse een.

- 5. En aan de landpale van Manasse, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Efraim een.
- 6. En aan de landpale van Efraim, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Ruben een.
- 7. En aan de landpale van Ruben, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Juda een.
- 8. Aan de landpale nu van Juda, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, zal het hefoffer zijn, Zie boven Ezech. 45:1,2, enz., met de aantekening aldaar. dat gijlieden zult offeren, vijf en twintig duizend *meetrieten* in breedte, en de lengte, als van een der *andere* delen, van den oosterhoek tot den westerhoek toe; en het heiligdom zal in het midden deszelven zijn.
- 9. Het hefoffer, dat gijlieden den HEERE zult offeren, zal wezen de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend.
- 10. En daarin zal het heilig hefoffer zijn voor de priesteren, noordwaarts de lengte van vijf en twintig duizend, en westwaarts de breedte van tien duizend, en oostwaarts, de breedte van tien duizend, en zuidwaarts de lengte van vijf en twintig duizend; en het heiligdom des HEEREN zal in het midden deszelven zijn.
- 11. Het zal zijn voor de priesteren, die geheiligd zijn uit de kinderen van Zadok, Hebreeuws, is; dat is, elkeen van hen, die geheiligd is. die Mijn wacht hebben waargenomen; die niet gedwaald hebben, als de kinderen Israels dwaalden; gelijk als de andere Levieten gedwaald hebben. Of, als, dat is, wanneer de andere Levieten dwaalden.
- 12. En het geofferde van het hefoffer des lands zal hunlieden een heiligheid der heiligheden zijn, zie Lev. 2:3. aan de landpale der Levieten.

- 13. Voorts zullen de Levieten tegenover de landpale der priesteren hebben de lengte van vijf en twintig duizend, en de breedte van tien duizend; de ganse lengte zal zijn vijf en twintig duizend, en de breedte tien duizend.
- 14. En zij zullen daarvan niet verkopen, noch de eerstelingen des lands Dat is hetgeen God gegeven en geheiligd is, gelijk de eerste landvruchten hem plachten geheiligd te worden. Verwisselen, noch overdragen; want het is een heiligheid den HEERE.
- 15. Maar de vijf duizend, dat is hetgeen overgelaten is in de breedte, voor aan de vijf en twintig duizend, Hebreeuws, aan het aangezicht. dat zal onheilig zijn, Dat is, een algemene plaats tot algemeen burgerlijk gebruik, zijnde onheilig in vergelijking van de andere, die God bijzonderlijk tot den godsdienst en voor de geheiligde personen geheiligd en afgezonderd had. Vergelijk Deut. 20:6; Jer. 31:5. Dit kon dienen tot afbeelding van het onderscheid, dat er is tussen kerkelijke of geestelijke en wereldlijke of politieke zaken. Anderszins wordt de stad ook genomen als beduidende het hemels Jeruzalem, of de kerk, gelijk onder Ezech. 48:31, enz. en Ezech. 48:35, en elders dikwijls, en in dien verstande wordt zij de heilige stad genoemd, Openb. 21:2, enz. Ten ware dat men het alzo wilde nemen, dat deze stad dat is de kerk op aarde zal zijn in plaatsen, die tevoren onrein en onheilig waren, zie Jer. 31:40. Doch vergelijk boven Ezech. 42:20 met de aantekening. voor de stad, tot bewoning en tot voorsteden; en de stad zal in het midden daarvan zijn.
- 16. En dit zullen haar maten zijn: de noorderhoek, vier duizend en vijfhonderd *meetrieten*; en de zuiderhoek vier duizend en vijfhonderd en van den oosterhoek vier duizend en vijfhonderd; en de

- westerhoek vier duizend en vijfhonderd.
- 17. De voorsteden nu der stad zullen zijn, noordwaarts tweehonderd en vijftig, en zuidwaarts tweehonderd en vijftig, en oostwaarts tweehonderd en vijftig, en westwaarts tweehonderd en vijftig.
- 18. En het overgelatene in de lengte, heilig tegenover het hefoffer, Hebreeuws, hefoffer der heiligheid; alzo in het zijn tien volgende. zal duizend oostwaarts, tien duizend en westwaarts; en het zal tegenover het heilig hefoffer zijn; en inkomst daarvan zal wezen tot onderhoud voor degenen, Hebreeuws, brood; dat is, tot onderhoud, leeftocht. die de stad dienen.
- 19. En die de stad dienen, zullen Hebreeuws, dient. haar dienen uit alle stammen Israels.
- 20. Het ganse hefoffer zal zijn van vijf en twintig duizend *meetrieten*, Te weten in de lengte, met even veel in de breedte; vergelijk de manier van spreken met boven Ezech. 45:2. met vijf en twintig duizend; vierkant Aangaande vierkantheid, kan met dit vergelijken met Openb. 21:16. Anders: het vierde deel zult gij van het heilig hefoffer offeren tot de bezitting der stad, nemende de plaats van het heiligdom voor het eerste deel, die der priesters voor het tweede, die der Levieten voor het derde, en die van de stad voor het vierde. zult gijlieden het heilig hefoffer offeren, met de bezitting der stad. Dat is, de stad daarin mede naar sommiger verklaring begrepen zijnde.
- 21. En het overgelatene zal voor den vorst zijn, van deze en van gene zijde des heiligen hefoffers, en van de bezitting der stad, voor aan de vijf en twintig Hebreeuws, tegen, of aan, voor het aangezicht; alzo in het volgende. duizend meetrieten des hefoffers, tot aan de oosterlandpale en

- westerlandpale, voor aan de vijf en twintig Hebreeuws, tegen, of aan, voor het aangezicht; alzo in het volgende. duizend aan de westerlandpale, tegenover de andere delen, Of, voorgemelde. Anders: tegenover de delen van den vorst, en het zal een heilig hefoffer zijn, enz. dat zal voor den vorst zijn; en het heilig hefoffer, en het heiligdom des huizes, zal in het midden daarvan zijn.
- 22. Van de bezitting nu der Levieten, en van de bezitting der stad af, zijnde in het midden van hetgeen des vorsten zal zijn; wat tussen de landpale van Juda, en tussen de landpale van Benjamin is, zal des vorsten zijn.
- 23. Aangaande voorts het overige der stammen; van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Benjamin een *snoer*.
- 24. En aan de landpale van Benjamin, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Simeon een.
- 25. En aan de landpale van Simeon, van den oosterhoek tot de westerhoek toe, Issaschar een.
- 26. En aan de landpale van Issaschar, van den oosterhoek tot aan den westerhoek toe, Zebulon een.
- 27. En aan de landpale van Zebulon, van den oosterhoek tot den westerhoek toe, Gad een.
- 28. Aan de landpale nu van Gad, aan den zuiderhoek zuidwaarts, Of, naar *Theman heen;* zie van deze plaatsen boven Ezech. 47:19. daar zal de landpale zijn van Thamar af, *naar* het twistwater van Kades, *voorts* naar de beek henen, tot aan de grote zee.
- 29. Dit is het land, dat gijlieden zult doen vallen in erfenis, In het Hebreeuws is de manier van spreken wat duister, en schijnt verklaard te zijn door een andere, boven Ezech. 45:1, en Ezech. 47:14,22,

gebruikt, die hier ook om der klaarheid wil in den tekst gesteld is. Hebreeuws eigenlijk van de erfenis, of om der erfenis wil, dat men kan verstaan, òf van het uitdelen der gemene erfenis van elken stam aan de particuliere onderhorigen, òf van het werpen van het lot over de bijzondere erfenis, zijnde de zin enerlei; anders: van de beek Sichor af, dat is, van de landpale van Egypte af. voor de stammen Israels, en dit zullen hun delen zijn, Der stammen. spreekt de Heere HEERE.

- 30. Voorts zullen dit de uitgangen der stad zijn: van den noorderhoek, vier duizend en vijfhonderd Zie boven Ezech. 48:16, alwaar verklaard schijnt te worden wat men hier door deze *uitgangen* zal verstaan, te weten de omvang van de vier delen der stad, uit welke men naar de respectieve poorten uitging, zover als elk deel zich uitstrekte, aan welks uiteinde de poorten waren. Anderen verstaan door de uitgangen de poorten zelf. maten. Dat is, meetrieten. Zie boven Ezech. 40:5.
- 31. En de poorten der stad Waardoor men kan verstaan dat een open ingang in Gods kerk of het nieuwe Jeruzalem zal zijn, niet alleen voor de uitverkorenen uit Israël, maar ook uit de heidenen of alle natiën, uit de vier hoeken der wereld. Vergelijk Mal. 1:11; Matth. 8:11; Luk. 13:29; Openb. 21:12,13,14,21,25, en Openb. 7:9,10. zullen zijn naar de namen der stammen Israels; drie poorten noordwaarts; een poort van Ruben, een poort van Juda, een poort van Levi.
- 32. En aan den oosterhoek, vier duizend en vijfhonderd *maten*, en drie poorten: namelijk, een poort van Jozef, een poort van Benjamin, een poort van Dan.
- 33. De zuiderhoek ook vier duizend en vijfhonderd maten, en drie poorten: een poort van Simeon, een poort van Issaschar, een poort van Zebulon.

- 34. De westerhoek, Hebreeuws, hoek der zee, gelijk boven dikwijls. Vier duizend en vijfhonderd; derzelver poorten drie: een poort van Gad, een poort van Aser, een poort van Nafthali.
- 35. Rondom achttien duizend; en de naam der stad zal van *dien* dag af zijn: De HEERE Is ALDAAR.